

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

48'inci Birleşim
20 Ocak 2026 Salı

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

II.- GELEN KÂĞITLAR

III.- YOKLAMALAR

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

- 1.- Mersin Milletvekili Levent Uysal'ın, 2026 Mersin ekonomisine ilişkin gündem dışı konuşması
- 2.- Elâzığ Milletvekili Gürsel Erol'un, Elâzığ'ın sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması
- 3.- Kocaeli Milletvekili Radiye Sezer Katircioğlu'nun, Çocuk Hakları Alt Komisyonu'nun nihai raporuna ilişkin gündem dışı konuşması

V.- AÇIKLAMALAR

- 1.- İzmir Milletvekili Haydar Altıntaş'ın, çiftçilerden "Borcu yoktur." yazısı istenmesine ilişkin açıklaması
- 2.- Osmaniye Milletvekili Asu Kaya'nın, 17 yaşındaki Atlas Çağlayan'ın öldürülmesine ilişkin açıklaması
- 3.- Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan'ın, Özbek İmam Fazliddin Parpiyev'e ilişkin açıklaması
- 4.- Mersin Milletvekili Perihan Koca'nın, Rojava'da yaşananlara ilişkin açıklaması
- 5.- Konya Milletvekili Ali Yüksel'in, kamu bankaları üzerinden verilip tahsil edilemeyen kredilere ilişkin açıklaması
- 6.- Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in, Giresun'un 2026 Yılı Yatırım Programı'na alınmayan ihtiyaçlarına ilişkin açıklaması
- 7.- Ağrı Milletvekili Sırrı Sakik'in, Suriye'de yaşananlara ilişkin açıklaması
- 8.- Antalya Milletvekili Şerafettin Kılıç'ın, Korkuteli ilçesini Antalya'ya bağlayan yola ilişkin açıklaması
- 9.- Aydın Milletvekili Seda Sarıbaş'ın, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın 26 Haziran 2015 tarihindeki açıklamasına ilişkin açıklaması
- 10.- Tokat Milletvekili Kadim Durmaz'ın, ilan edilen yeni sanayi yatırım alanları listesinde Tokat'ın yer almamasına ilişkin açıklaması
- 11.- İstanbul Milletvekili Ali Gökçek'in, emekli maaşlarına yapılan artışa ilişkin açıklaması
- 12.- Tekirdağ Milletvekili Mestan Özcan'ın, terörsüz bir bölge hedefini ısrarla vurgulamalarının sebebine ilişkin açıklaması
- 13.- Kütahya Milletvekili İsmail Çağlar Bayırcı'nın, Silivri'de yaşanan bir olaya ilişkin açıklaması
- 14.- Afyonkarahisar Milletvekili Hasan Arslan'ın, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın 26 Haziran 2015 tarihindeki açıklamasına ilişkin açıklaması
- 15.- İstanbul Milletvekili Celal Fırat'ın, Rojava'da yaşananlara ilişkin açıklaması
- 16.- Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar'ın, emekliler için Mecliste tuttukları nöbete ilişkin açıklaması
- 17.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, Kahramanmaraş'ın yollarına ilişkin açıklaması
- 18.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Uşak merkeze bağlı Bağbaşı köyünde ÇED raporu alınan projeye ilişkin açıklaması
- 19.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, diplomalı işsizlikteki artışa ilişkin açıklaması
- 20.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, Tüm Emekliler Derneği Kırşehir Şubesinin ziyaretine ilişkin açıklaması
- 21.- Isparta Milletvekili Hikmet Yalım Halıcı'nın, Isparta'daki temiz su krizine ilişkin açıklaması
- 22.- Adana Milletvekili Bilal Bilici'nin, en düşük emekli maaşında yapılacak düzenlemeye ve KYK burslarına yapılan artışa ilişkin açıklaması
- 23.- Gaziantep Milletvekili Sevdâ Karaca Demir'in, Rojava'da yaşananlara ilişkin açıklaması

24.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in, Suriye'de yaşananlara ilişkin açıklaması

25.- Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul'un, genel sağlık sigortası primlerindeki artışa ilişkin açıklaması

26.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, Ordu Büyükşehir Belediyesine ait barınakta yaşananlara ilişkin açıklaması

27.- Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşıla'nın, maaş zamlarına ilişkin açıklaması

28.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın, Balıkesir için talep ettikleri yatırımlara ilişkin açıklaması

29.- Mersin Milletvekili Gülcan Kış'ın, 17 yaşındaki Atlas Çağlayan'ın öldürülmesine ilişkin açıklaması

30.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, Hrant Dink'in katledilişinin 19'uncu yıl dönümüne ve Türkiye-Ermenistan ilişkilerine, Cumhurbaşkanının 21 Mart 2025 tarihinde yaptığı açıklamaya, kayyum atamalarına, İYİ Partinin 4'üncü Olağan Kongresi'ne, TRT'ye, karne tatiline, Millî Savunma Bakanının Amerika Birleşik Devletleri'nin Ankara Büyükelçisi Tom Barrack'ı kabulüne, demir yolu ulaşımına yapılan zamma ve TUGVA'ya ilişkin açıklaması

31.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, İYİ Partinin 4'üncü Olağan Kongresi'ne, TRT'ye, emeklilerle ilgili olarak yapılan açıklamalara ve en düşük emekli maaşına yönelik teklife ilişkin açıklaması

32.- Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç'ın, 20 Ocak 1990 tarihinde Bakü'de yaşananlara, SDG'ye, 17 yaşındaki Atlas Çağlayan'ın öldürülmesine ve İYİ Parti'nin geçen hafta sonu gerçekleştirilen kongresine ilişkin açıklaması

33.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, IŞİD'e ve Suriye'de yaşananlara, Afrin'de yaşananların yıl dönümüne, Dışişleri Bakanı Hakan Fidan'a ve Cumhurbaşkanı Yardımcısının açıklamasına ilişkin açıklaması

34.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, cezaevindeki Tayfun Kahraman ile Mehmet Murat Çalık'a, 17 yaşındaki Atlas Çağlayan'ın öldürülmesine ilişkin açıklaması

35.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, İYİ Parti'nin hafta sonu gerçekleştirilen kongresine, Portekiz Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisi Başkanının ziyaretine ve 17 yaşındaki Atlas Çağlayan'ın öldürülmesine ilişkin açıklaması

36.- Mardin Milletvekili Kamuran Tanhan'ın, kuzeydoğu Suriye'de yaşananlara ilişkin açıklaması

37.- Kocaeli Milletvekili Mühip Kanko'nun, emeklilere ve asgari ücretlilere ilişkin açıklaması

38.- Samsun Milletvekili Murat Çan'ın, Samsun'un Ayvıcık ilçesinde bulunan 2/B statüsündeki taşınmazlar için belirlenen rayiç bedellere ilişkin açıklaması

39.- Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen'in, Gaziantep'te son zamanlarda gelen yüksek doğal gaz faturalarına ilişkin açıklaması

40.- Amasya Milletvekili Reşat Karagöz'ün, tarım kredilerine getirilen borçsuzluk şartına ilişkin açıklaması

41.- Elâzığ Milletvekili Semih Işıkver'in, SGK borcu bulunan esnafların krediye ulaşamamasına ilişkin açıklaması

42.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, Sağlık Bakanlığının düzenlediği yıllık ruhsat ve yetki belgesi harçlarına ilişkin açıklaması

43.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, tekstil ve hazır giyim sektörüne ilişkin açıklaması

44.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, Mardin Nusaybin sınırında Türk Bayrağı'nı indirme girişiminde bulunulmasına ilişkin açıklaması

45.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, Mardin Nusaybin sınırında Türk Bayrağı'nı indirme girişiminde bulunulmasına ilişkin açıklaması

46.- Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç'ın, Mardin Nusaybin sınırında Türk Bayrağı'nı indirme girişiminde bulunulmasına ilişkin açıklaması

47.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Mardin Nusaybin sınırında Türk Bayrağı'nı indirme girişiminde bulunulmasına ilişkin açıklaması

48.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Mardin Nusaybin sınırında Türk Bayrağı'nı indirme girişiminde bulunulmasına ilişkin açıklaması

49.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Mardin Nusaybin sınırında Türk Bayrağı'nı indirme girişiminde bulunulmasına ilişkin açıklaması

50.- Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez'in, cezaevindeki Mehmet Murat Çalık'a ilişkin açıklaması

51.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, AJet tarafından Gazipaşa-Ankara hattının iptal edilmesine ilişkin açıklaması

52.- İstanbul Milletvekili Şamil Ayrım'ın, Türk Bayrağı'na yapılan saldırıya ve 20 Ocak 1990 gecesi Bakü'de yaşananlara ilişkin açıklaması

53.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, Adana'nın Şehit Erkut Akbay Mahallesi'ndeki TOKİ projesine ilişkin açıklaması

54.- Malatya Milletvekili Mehmet Celal Fendoğlu'nun, Ankara Milletvekili Murat Emir'in satışa nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadeleri ile İstanbul Milletvekili Yunus Emre'nin (3/1309) esas numaralı Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

55.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, Genel Başkan Özgür Özel'in her zaman Hatay halkının yanında olduğuna ilişkin açıklaması

56.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, Malatya Milletvekili Mehmet Celal Fendoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

57.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, 17 yaşındaki Atlas Çağlayan'ın öldürülmesine ilişkin açıklaması

58.- Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu'nun, vergi, SGK borcu olan esnafın ve çiftçinin krediye ulaşamamasına ilişkin açıklaması

59.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, 6 Şubat 2023 depremine ve Hatay Milletvekili Hüseyin Yayman'a seslenmek istediğine ilişkin açıklaması

60.- Denizli Milletvekili Şeref Arpacı'nın, Nusaybin'de Türk Bayrağı'na yapılan saldırıya ve son bir senede sokakta hayatını kaybeden gençlere ilişkin açıklaması

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Tezkereler

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının Libya Temsilciler Meclisi Başkanı Agila Salih İsa ve Portekiz Meclisi Başkanı Jose Pedro Aguiar-Branco'nun beraberinde birer Parlamento heyetiyle birlikte Türkiye'yi ziyaret etmelerine ilişkin tezkeresi (3/1324)

2.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisine (AKPM) DEM PARTİ Grup Başkanlığınca aday gösterilen asil ve yedek üyelere ilişkin tezkeresi (3/1325)

3.- Cumhurbaşkanlığının, gereği, kapsamı ve zamanı Cumhurbaşkanınca takdir ve tayin olunacak şekilde, Türk Silahlı Kuvvetleri deniz unsurlarının bölge ülkelerinin kara suları dışında olmak üzere Aden Körfezi, Somali açıkları, Arap Denizi ve mücavir bölgelerde deniz haydutluğu, silahlı soygun eylemleri ve denizde terörizmle mücadele amacıyla görevlendirilmesi ve bununla ilgili gerekli düzenlemelerin Cumhurbaşkanlığı tarafından belirlenecek esaslara göre yapılması için Anayasa'nın 92'nci maddesi uyarınca son olarak 4/2/2025 tarihli ve 1440 sayılı Karar'la verilen iznin süresinin 10/2/2026 tarihinden itibaren bir yıl süreyle uzatılmasına dair tezkeresi (3/1309)

4.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Türkiye Büyük Millet Meclisi Millî Savunma Komisyonu Başkanı Hulusi Akar ve beraberindeki heyetin 13-15 Şubat 2026 tarihleri arasında Münih Güvenlik Konferansı'nın 62'nci Oturumu'na katılımı hususuna ilişkin tezkeresi (3/1326)

B) Önergeler

1.- Başkanlıkça, Tokat Milletvekili Yusuf Beyazıt'ın Anayasa Komisyonu üyeliğinden; Kahramanmaraş Milletvekili Tuba Köksal'ın Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu üyeliğinden; Ağrı Milletvekili Ruken Kilerci'nin Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonu üyeliğinden 20/1/2026 tarihinde istifalarına ilişkin önerge yazıları (4/123)

2.- Eskişehir Milletvekili Jale Nur Süllü'nün, (2/2230) esas numaralı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu ile Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/124)

VII.- ÖNERİLER

A) Danışma Kurulu Önerileri

1.- Danışma Kurulunun, (3/1309) esas numaralı Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi'nin görüşmesinde siyasi parti grupları adına yapılacak konuşmaların süresinin en fazla 2 konuşmacı tarafından kullanılabilmesine ilişkin önerisi

B) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- YENİ YOL Grubunun, İstanbul Milletvekili Elif Esen ve 19 milletvekili tarafından, sosyal yardım artışlarının geçim koşulları karşısındaki yeterliliğinin, evde bakım yardımı ile engelli yakını aylığının bakım emeği ve sosyal güvenlik kaybı üzerindeki etkilerinin 16/1/2026 tarihli yönetmelik değişikliğiyle getirilen düzenlemelerin hak kayıplarına yol açıp açmadığının tespit edilmesi ve kalıcı çözüm önerilerinin geliştirilmesi amacıyla 20/1/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 20 Ocak 2026 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

2.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez tarafından, kırmızı et piyasasında meydana gelen fiyat artışlarının nedenlerinin, üretim yapısının, ithalat uygulamalarının ve söz konusu gelişmelerin toplum sağlığı ile sosyal refah üzerindeki etkilerinin bütüncül biçimde incelenmesi amacıyla 19/1/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 20 Ocak 2026 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

3.- DEM PARTİ Grubunun, Grup Başkan Vekili Muş Milletvekili Sezai Temelli ve Grup Başkan Vekili Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit tarafından, Türkiye'nin kriz ve çatışmaları derinleştiren güvenlikçi dış politikasının yaratacağı etkileri ve barışçıl dış politika yollarını görüşmek üzere 20/1/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 20 Ocak 2026 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

4.- CHP Grubunun, Grup Başkan Vekili Ankara Milletvekili Murat Emir tarafından, emeklilerin ekonomik sıkıntıları ile et tüketim durumlarının tespiti ve et ithalatında yaşanan usulsüzlüklerin araştırılması amacıyla 20/1/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 20 Ocak 2026 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

5.- AK PARTİ Grubunun, bastırılarak dağıtılan 248 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin kırk sekiz saat geçmeden gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının 1'inci sırasına alınmasına ve bu kısımda bulunan diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine; Genel Kurulun çalışma gün ve saatlerine; 248 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak bölümler hâlinde görüşülmesine, teklifin tümü üzerinde siyasi parti grupları adına yapılacak konuşmaların süresinin en fazla 2 konuşmacı tarafından kullanılabilmesine ilişkin önerisi

VIII.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan'ın, Mardin Nusaybin sınırında terör örgütünün Türk Bayrağı'nı indirme girişiminde bulunmasına ilişkin konuşması

IX.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Kayseri Milletvekili Hulusi Akar'ın (3/1309) esas numaralı Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

2.- Kayseri Milletvekili Hulusi Akar'ın, Ankara Milletvekili Murat Emir'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine ve şahsına sataşması nedeniyle konuşması

3.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Kayseri Milletvekili Hulusi Akar'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

4.- Kayseri Milletvekili Hulusi Akar'ın, Ankara Milletvekili Murat Emir'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

5.- İstanbul Milletvekili Elif Esen'in, Erzurum Milletvekili Fatma Öncü'nün YENİ YOL grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında YENİ YOL Partisine sataşması nedeniyle konuşması

X.- SEÇİMLER

A) Komisyonlarda Açık Bulunan Üyeliklere Seçim

1.- Anayasa Komisyonunda boş bulunan üyeliğe seçim

2.- Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunda boş bulunan üyeliğe seçim

3.- Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunda boş bulunan üyeliğe seçim

XI.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- Osmaniye Milletvekili Seydi Gülsoy ve Yozgat Milletvekili Süleyman Şahan ile 75 Milletvekilinin Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3464) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 248)

XII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, Hatay'da 6 Şubat 2023 tarihli depremler sonrasında kurulması planlanan OSB'lere ilişkin sorusu ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır'ın cevabı (7/38016)

2.- Diyarbakır Milletvekili Ceylan Akça Cupolo'nun, 2025 yılında Başkanlığa sunulan yazılı soru önergelerine ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Bekir Bozdağ'ın cevabı (7/38041)

3.- Diyarbakır Milletvekili Ceylan Akça Cupolo'nun, 2025 yılında Başkanlığa sunulan Meclis araştırması önergelerine ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Bekir Bozdağ'ın cevabı (7/38042)

4.- Diyarbakır Milletvekili Ceylan Akça Cupolo'nun, 2025 yılında Başkanlığa sunulan kanun tekliflerine ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Bekir Bozdağ'ın cevabı (7/38043)

5.- Adana Milletvekili Burhanettin Bulut'un, 2026 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi görüşmeleri sırasında pankart açan bir milletvekilinin TBMM TV'de yayınlanan görüntüsüne ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Bekir Bozdağ'ın cevabı (7/38044)

6.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku'nun, anne sütü ticaretinin yasaklanmasına ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ömer Bolat'ın cevabı (7/38135)

7.- Kocaeli Milletvekili Harun Özgür Yıldızlı'nın, 8 Kasım 2025'te Kocaeli'nin Dilovası ilçesinde bir fabrikada meydana gelen patlamayla ilgili soruşturmadaki bazı şüphelilere yeşil pasaport verildiği iddiasına ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ömer Bolat'ın cevabı (7/38136)

8.- İstanbul Milletvekili Nimet Özdemir'in, TBMM Yerleşkesinde kullanılan tek kullanımlık plastik su şişelerine ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Bekir Bozdağ'ın cevabı (7/38145)

9.- İstanbul Milletvekili Turan Taşkın Özer'in, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı hakkında açılan davalara ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/38150)

10.- Diyarbakır Milletvekili Ceylan Akça Cupolo'nun, 2026 yılı bütçesinde Bakanlık tarafından Diyarbakır iline ayrılan ödeneye ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/38273)

11.- Bartın Milletvekili Aysu Bankoğlu'nun, GSS prim oranının artırılmasına ve prim borçlarını ödeyemeyen vatandaşlara ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/38324)

12.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, garantili KÖİ kapsamında yapılan projelerin maliyetlerine ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/38326)

13.- Aydın Milletvekili Evrim Karakoz'un, yargı sisteminin işleyişi hakkında çeşitli verilere ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/38329)

14.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir kanser hastasının kullanacağı ilacın bedelinin karşılanması amacıyla yaptığı başvurunun reddedilmesine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/38404)

15.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, IŞİD terör örgütü üyeliği nedeniyle yapılan yargılamalara ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/38486)

16.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, son on yılda IŞİD terör örgütüne yönelik yapılan yargılamalara ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/38489)

17.- Eskişehir Milletvekili İbrahim Arslan'ın, sahte elektronik imza yoluyla gerçekleştirilen usulsüz idari işlemlerin soruşturulmasına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/38591)

18.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, 2015 yılından itibaren hakkında kaçak kararı verilen kişi sayısına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/38593)

19.- Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın, 2018 yılından bu yana Konya'da yaşanan çocuğun cinsel istismarı vakalarına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/38596)

20.- Ankara Milletvekili Deniz Demir'in, son beş yılda işlenen kadın cinayetlerine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/38597)

21.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, 29 Aralık 2025'te Yalova'da IŞİD terör örgütüne yönelik gerçekleştirilen operasyona ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/38757)

20 Ocak 2026 Salı

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.05

BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN

KÂTİP ÜYELER: Yasin ÖZTÜRK (Denizli), Rümeyza KADAK (İstanbul)

----- 0 -----

BAŞKAN - Türkiye Büyük Millet Meclisinin 48'inci Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, 2026 Mersin ekonomisi hakkında söz isteyen Mersin Milletvekili Levent Uysal'a ait.

Buyurun Sayın Uysal. (MHP, AK PARTİ ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

1.- Mersin Milletvekili Levent Uysal'ın, 2026 Mersin ekonomisine ilişkin gündem dışı konuşması

LEVENT UYSAL (Mersin) - Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; 2026 yılının coğrafyamıza barış, huzur ve sağlık getirmesini diliyorum efendim.

2025 yılında Mersin başta olmak üzere ülkemizin dört bir yanındaki çiftçilerimizin, çocuklarımızın, emeklilerimizin, esnafımızın, gençlerimizin ve kadınlarımızın yanında olduk ve hep yanında olacağız efendim.

2026 yılının ilk altı ayında 6 ana konuda odaklanacağız:

1) 2/B arazilerinin mevcut kullanıcılara satılması ama uygun fiyatta veya uzun vadede kiralanması.

2) Kadınlarımıza erken emeklilik hakkının verilmesi.

3) Öğrenci affının hayata geçirilmesi.

4) Akran zorbalığıyla mücadele. Son üç ayda 5 çocuğumuz maalesef akran zorbalığı sonunda vefat etti.

5) Madde ve kumar bağımlılığıyla mücadele.

6) Modern sulama yöntemleri, genç çiftçilerimiz projesi, yeni nesil tarım sistemleri ve gıda güvenliğiyle ilgili konularda odaklanacağız.

2025 yılında Mersin'de 170 milyar lira bütçeyle 60 proje başlattık ve 25 milyar liralık ödenekle hamdolsun 15 projeyi tamamladık efendim.

2026 yılında ise 250 milyar liralık -evet, 250 milyar liralık- bütçe aldık ve 75 yeni projeyi başlatıyoruz. Ulaştırımda 130 milyar lira yatırımla Erdemli, Aydıncık, Silifke'ye 40 kilometre otoyol, 3 tünel yapacağız. Tarım sektöründe 50 milyar lira ayırarak Tarsus, Mut, Gülnar ve Toroslara 10 sulama tesisi kazandıracağız. 30 milyar lira sağlık harcamasıyla Mezitli, Silifke ve Bozyazı'ya 5 hastane, 5 aile sağlığı merkezini inşa edeceğiz efendim. Eğitimde 25 milyar liralık yatırımla Akdeniz, Yenişehir ve Tarsus'a 5 okul ve

2 öğrenci yurdu kazandıracaktır. 10 milyar lira sanayi ve girişimcilik bütçesiyle Anamur, Toroslar ve Erdemli'ye 2 organize sanayi bölgesi ve 1 sanayi sitesi kuracağız. Ve en önemlisi, enerjiye 5 milyar lira ayırarak Çamlıyayla, Akdeniz, Mut ve Gülnar'a yeni 20 trafo merkezi yapacağız; bunları hep birlikte yapacağız efendim. Ayrıca, 1 milyon ziyaretçinin katılacağı Kültür Yolu Festivali Mersin ekonomisine 10 milyon dolar katma değer sağlayacak.

Hedefimiz daha çok istihdam, daha fazla ihracat ve daha hızlı büyümedir.

Mersin bizim, Türkiye hepimizin.

Saygılarımla efendim.

Teşekkür ederim. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Uysal.

Sayın Altıntaş...

V.- AÇIKLAMALAR

1.- İzmir Milletvekili Haydar Altıntaş'ın, çiftçilerden "Borcu yoktur." yazısı istenmesine ilişkin açıklaması

HAYDAR ALTINTAŞ (İzmir) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; çiftçilerimizin Tarım Kredi Kooperatiflerine ve Ziraat Bankasına gidip de tohum, gübre ve mazot almak istedikleri zaman SGK'den ve Maliyeden "Borcu yoktur." yazısı istenmektedir. Bütün çiftçilerimizin üç aşağı beş yukarı SGK yani BAĞ-KUR borçları var. Bu vesileyle çiftçilerimiz mazot, gübre ve tohum alışımda çok ciddi sıkıntılarla karşı karşıya bulunmaktadır. O yüzden Maliye Bakanlığının bu konuyu gözden geçirerek hiç olmazsa Sosyal Güvenlik Kurumundan ve Maliyeden çiftçilerin bu tür ihtiyaçlarını karşılarken "Borcu yoktur." yazısının istenilmemesi çok önem arz etmektedir. Bunu Sayın Maliye Bakanına ve Meclisin dikkatine sunmak için söz almış bulunuyorum.

Hepinize teşekkür edip saygılar sunuyorum. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Kaya...

2.- Osmaniye Milletvekili Asu Kaya'nın, 17 yaşındaki Atlas Çağlayan'ın öldürülmesine ilişkin açıklaması

ASU KAYA (Osmaniye) - Sayın Başkan, teşekkür ederim.

İstanbul'da 17 yaşındaki Atlas Çağlayan yan bakma bahanesiyle bıçaklandı. Bir çocuk sokak ortasında katledildi. Bir annenin "Dikkatli ol, merak ederim!" diye uğurladığı evladı yarım saat sonra yerlerde kanlar içinde. Peki, asıl sorumlular ne olacak? Cumhurbaşkanı Erdoğan dünkü açıklamasında: "Gereken dersi alacaklar, üzerimize düşeni yapacağız." dedi. Peki, ama ne zaman? Ahmet Minguzzi için de aynı cümleleri duymuştuk, bugün Atlas için de aynı cümleler tekrar ediliyor. Yarın başka bir çocuğun adıyla aynı cümleleri mi kuracaksınız? Çocuklar sokak ortasında bıçaklanarak öldürülürken siz hâlâ "Yapacağız, edeceğiz." diyorsunuz. Bu cinayetler çocukları koruyamayan, şiddeti önleyemeyen politikalarınızın sonucudur, vebali de sizlerin boynundadır. Söz değil, açıklama değil, taziye değil somut önlem, gerçek sorumluluk istiyoruz. Samimiyseniz şimdi gerekeni yapın.

BAŞKAN - Sayın Çalışkan...

3.- Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan'ın, Özbek İmam Fazliddin Parpiyev'e ilişkin açıklaması

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) - Sayın Başkan, memleketinde uğradığı baskılar nedeniyle 2018 yılında ülkemize sığınmış olan Özbek İmam Fazliddin Parpiyev aralık ayından beri Akyurt Geri Gönderme Merkezinde tutulmaktadır. Nisan ayında bir operasyon yapılmış, takipsizlik kararıyla serbest bırakılmıştı, şimdi tekrar gözaltına alındı. Kendisi göz ameliyatı geçirmiş, ilaçlarına ulaşamıyor. Esasen vatandaşlık verildiği hâlde sebepsiz bir şekilde T.C. vatandaşlığı da iptal edilmiştir. Elbette bu dayatmalara maruz kalmadan Özbek Hükûmetin baskısından çekinerek böyle mazlumlara sahipsiz bırakmak asla kabul edilemez. Dinî inançlar ve fikir nedeniyle ülkemize sığınmış, suç işlememiş insanlara sahip çıkmak temel insani görevdir. Ülkemiz güvenli bir liman olmaya devam etmek zorundadır. Aksi hâlde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Koca...

4.- Mersin Milletvekili Perihan Koca'nın, Rojava'da yaşananlara ilişkin açıklaması

PERİHAN KOCA (Mersin) - Teşekkürler.

Rojava'da insanlık bir kez daha HTŞ kılığına girmiş IŞİD vahşetine karşı savaşıyor. ABD, İsrail, Türkiye koalisyonu, HTŞ çeteleriyle birlikte Kürt halkına soykırım dayatıyor. Eli kanlı katliamcı IŞİD'liler bile hapis hanelerden kaçırılıp savaşa sürülüyor. ABD'nin boyunduruğuna girip Gazze kasabı İsrail'le ve kafa kesen IŞİD artıklarıyla iş birliği yapanlara karşı Kürt halkının topyekûn direniş çağrısını büyütüyoruz. Savaş suçları işleyerek, sivil katliamlar yaparak, eli kanlı çeteleri sokağa salarak Kürt halkını teslim alamazsınız. İslamcısından ulusalcısına, milliyetçisinden liberaline, cihatçılara alkış tutup Kürt düşmanlığında ortaklaşarak sevinç naraları atanlara söyleyelim: Bu karanlığa boyun eğmeyeceğiz. Sözümüzle, eylemimizle Rojava halkının yanında olacağız. Son sözü yine direnenler söyleyecek.

BAŞKAN - Sayın Yüksel...

5.- Konya Milletvekili Ali Yüksel'in, kamu bankaları üzerinden verilip tahsil edilemeyen kredilere ilişkin açıklaması

ALİ YÜKSEL (Konya) - AK PARTİ'nin adalet ya da adaletsizlik anlayışını bir örnekle açıklamak istiyorum: AK PARTİ, devlete olan üç kuruluşluk borçları nedeniyle icralık olan vatandaşlara karşı aslan, kaplan kesilirken 2018 yılında Ziraat Bankası üzerinden Demirören grubuna verdiği 800 milyon dolar tutarındaki kredi tahsil edilemediğinde süt dökmüş kediye dönüyor. 80 kuruluşun peşine düşen devlet, söz konusu imtiyazlı patronlar olduğunda 80 milyon doları görmezden geliyor. Vatandaş borçtan nefes alamazken, kamu bankaları kayırcılık ve yandaşlık düzeninin aracı hâline getiriliyor. Bu adaletsizlik açık bir çifte standarttır ve doğrudan kamu zararı üretmektedir. Ortada hesapsızlık, sorumsuzluk ve derin bir çürüme vardır. Demirören Holdinge geçtiğiniz kıyak aziz milletimize atılmış kazıktır. Millet...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR (Devam)

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları (Devam)

2.- Elâzığ Milletvekili Gürsel Erol'un, Elâzığ'ın sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

BAŞKAN - Gündem dışı ikinci söz, Elâzığ'ın sorunları hakkında söz isteyen Elâzığ Milletvekili Sayın Gürsel Erol'a aittir.

Buyurun Sayın Erol. (CHP sıralarından alkışlar)

GÜRSEL EROL (Elâzığ) - Sayın Başkanım, sayın milletvekilleri; hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkanım, siz de birkaç defa, kürsüde Meclisi yönetirken ifade etmiştiniz; Elâzığ'da güzel bir siyasi birlikteliğimiz var, AK PARTİ, MHP milletvekilleri olarak ilin sorun çözümlerine ortak iradenin geliştirilmesi ve birlikte hareket edilmesiyle ilgili. Gerçekten, ara ara bir araya gelip ilin sorunlarına çözüm aramak noktasında ortak iradeyi ortaya koymayı başarmıştık. Ama ara ara da uzlaşamadığımız, ilin sorunlarına aynı bakış açısıyla yaklaşmadığımız sorunlarımız da oluyor ve bugün onlardan bir günü yaşıyoruz. AK PARTİ'nin 3 milletvekilinin 3'ü de şu anda Genel Kurulda yok, olsaydı onları da ön sıraya çağırıp konuşmamla ilgili bilgilendirecektim. AK PARTİ'li milletvekilleri sorunların çözümüyle ilgili ayrı bir irade ortaya koydular, biz de Milliyetçi Hareket Partisi Milletvekili Semih Işıkver'le birlikte ilin sorunlarına karşı ayrı bir dil, söylem geliştirmenin mücadelesini verdik.

Bugün, aslında, Elâzığ'da yaşanan bir sorunla ilgili sizi bilgilendirmek isterim. Ben, aslında, pek, elimde böyle kartonlarla, bu tür şeylerle gelen bir milletvekili değilim ama bugün bunu özellikle sizinle paylaşmak istedim. Geçtiğimiz günlerde Sanayi Bakanımız "Türkiye'de yeni bir tarihî adım" diye bir proje açıkladı: Yeni sanayi yatırım alanlarını oluşturmak. Bu, gerçekten, bence gecikmiş ama son derece doğru bir karar. Yani Marmara Bölgesi'nde sıkışan sanayi bölgelerinin Anadolu'ya yayılması; Anadolu'da bununla ilgili özel kanunlarla, yönetmeliklerle, teşviklerle, yatırımlarla aktif hâle getirilmesi bence son derece doğru bir karar ve ben bu anlamda Sayın Bakanı da kutluyorum. Zaman zaman doğru yapılan işleri de her zaman, her platformda kutlayan, yanlışları da gündeme getiren bir milletvekiliyim ama ne yazık ki ilimizin milletvekilleriyle bu konuda ortaklaşamadık, bu sorunla ilgili aynı değerlendirmeleri yapamadık. Şimdi, Sayın Bakanın söylediği, gerçekten, bu projelerin, tarihî bir adım olarak Marmara Bölgesi'ndeki sanayi yatırımlarının Anadolu'ya yayılmasının Anadolu kentlerinde ekonomiyi canlandıracağını, istihdamı canlandıracağını, mesleki eğitim okullarının yapılacağını; endüstri meslek liselerinin, yüksek meslek okullarının yapılacağını... Her anlamda şehirlere yeni değerler katan, ekonomik değerler katan, yeni vizyon katan, yeni istihdam alanları, yeni üretim değerleri katan bir proje ve son derece doğru. Ben Elâzığ'ın gündeme alınmamasıyla ilgili bunu gündeme getirdiğimde AK PARTİ'li milletvekili arkadaşlarımızın bu yeni sanayi alanlarının ilan edilmiş olmasının organize sanayi bölgeleriyle pek farkının olmadığını ifade ettiler, ben de dedim ki bu yanlış. Yani Sayın Bakan bunu tarihî bir adım olarak niteliyor ve kamuoyuna açıklıyorsa ve bununla ilgili teknik olarak da birçok bilgiyi kamuoyuyla paylaşıyorsa bu, OSB'lerin kuruluşu gibi değil, özel statüsü ve özel yatırım ile ilgili teşvikleri var; bu konuda aynı noktada değiliz.

Şimdi, AK PARTİ Grubuna soruyorum: Ya Sayın Bakanınız bu projeyi gereğinden fazla abartarak Türkiye kamuoyuna açıkladı ya da bizim ilimizin milletvekillerinin bu projenin boyutunun bir ilin kaderini nasıl değiştireceği konusunda bilgileri ve donanımları yok. Ben ayrıca bu illerle ilgili ilin milletvekillerinin paylaşımına baktım; hepsi paylaşımlarında illeriyle ilgili "Müjde!" diyorlar yani kendi illeriyle ilgili yeni sanayi yatırım alanı ilan edilmesini bir müjde olarak açıklıyorlar. Yerel basına baktım o illerde, hepsi illerindeki ekonominin canlanmasıyla ilgili son derece güzel şeyler söylemişler. Peki dedim, niye Elâzığ yok? Şimdi, kriterler var bu illerle ilgili; deniyor ki: Su kaynaklarının olması lazım, ulaşım ağının olması lazım, demir yolu ağlarının olması lazım; deprem ve afet konusunda sorun yaşamayan bir il olması lazım. Şimdi, Elâzığ'a bakıyorum, güney ve kuzey aksını birbirine bağlayan, doğu ve batı aksını birbirine bağlayan merkez noktada bir şehir. Çevre yollarımıza bakıyorum, çevre yollarımız son derece gelişkin; iki pistli havaalanımız var, su kaynağı sorunumuz yok çünkü etrafımızda Keban Barajı'mız var.

Şimdi, Sayın Grup Başkan Vekilim, Özlem Hanım, konuyu özetledim, dinlediniz mi bilmiyorum, geç geldiniz ama...

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Buradayım, dinledim.

GÜRSEL EROL (Devamla) - Burada şöyle bir sorun var: Ya Bakan bu konuyu gereğinden fazla abartarak Türkiye'de gündem oluşturuyor ya da Elâzığ milletvekillerinin bu kanunun, yeni sanayi yatırım alanlarının bir ile kazandıracağı kazanımlarla ilgili bilgisi yok. Sizden bu cevabı bekliyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Işık Gezmiş...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

6.- Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in, Giresun'un 2026 Yılı Yatırım Programı'na alınmayan ihtiyaçlarına ilişkin açıklaması

ELVAN IŞIK GEZMİŞ (Giresun) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

2026 yatırım programı açıklandı, memleketim Giresun için tablo yine içler acısı. Komşu illerde dev projeler yükselirken Giresun, AKP iktidarında, bir kez daha üvey evlat muamelesi gördü.

"Şehirde trafik nefes alamıyor, her gün kazalar oluyor." dedik, ne çare! Karadeniz'in diğer illerine yapılan çevre yolu, Güney Çevre Yolu yatırım planında yok. Karadeniz'i İç Anadolu'ya bağlayan en kısa güzergâh olan Tirebolu-Torul yolu yatırım programında yok. Giresun trafiğinin rahatlaması için şart olan liman mevkisindeki şehir içi geçişi projesi yatırım programında yok.

Giresun yirmi üç yıldır görmezden gelinmektedir; artık vaat değil, masal değil icraat görmek istiyoruz. Giresun'u yok saymaya hakkınız yok. Şehrimizin ihtiyaçlarına kulak tıkamayın.

BAŞKAN - Sayın Sakik...

7.- Ağrı Milletvekili Sırrı Sakik'in, Suriye'de yaşananlara ilişkin açıklaması

SIRRI SAKİK (Ağrı) - Sayın Başkan, çok teşekkür ediyorum.

Suriye'de Kürtlere karşı korkunç bir saldırı var. Dünyanın dört bir tarafından getirilmiş barbar sürüleri Kürtlerin üstüne salınıyor; Suriye'de cihatçı çeteler IŞİD yöntemleriyle Kürt kadınlarının kafasını kesiyor, esir alınıyor, Kürtlere acımasız bir zulüm uygulanıyor. Suriye'de cihatçı hükümet genelge yayınılıyor, Enfal suresini kullanıyor, işte bu sureyi kullanıyor; Kürtleri kâfir ilan ediyor, mallarına el koyuyor, kadınlarını satıyor. Saddam da 300 bin Kürt'ü katlettiğinde soykırımın adını "Enfal" koymuştu. Türkiye de Afrin'e saldırdığında Enfal suresini camilerde okutmuştu. Muaviye'nin ordusu Hazreti Ali'yi katletmeye giderken mızrakların uçlarına Kur'an ayetleri takmıştı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SIRRI SAKİK (Ağrı) - Şimdi söylüyorum: ABD, İsrail'le bir olup Kürtleri katledenler vallahi de yenileceksiniz, billahi de yenileceksiniz.

BAŞKAN - Sayın Kılıç...

8.- Antalya Milletvekili Şerafettin Kılıç'ın, Korkuteli ilçesini Antalya'ya bağlayan yola ilişkin açıklaması

ŞERAFETTİN KILIÇ (Antalya) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Yayla turizminin ve tarımın göz bebeği Korkuteli ilçemizi Antalya'ya bağlayan yol vatandaşlarımız için korku tüneline dönüşmüştür, özellikle Tahtalı Beli rampası mevcut hâliyle can almaya devam etmektedir. Rampanın iniş istikametinde iki şerit olmasına rağmen emniyet şeridi bulunmamaktadır. Her yağışta burası bir kaza mahalline dönüşmektedir oysa çözüm zor değildir, iniş güzergâhı basit bir dolgu çalışmasıyla arıza şeridi yapılmaya son derece müsaittir. Ayrıca, inişin başladığı noktaya kaza anında arkadan gelenleri yavaşlatacak uyarıcı ışıklı levha sistemleri acilen konulmalıdır. Geçmişten bugüne yitirdiğimiz canların vebaline yenilerini eklememek adına Korkuteli yolundaki bu hayati eksikliklerin bir an önce giderilmesini hemşehrilerimiz adına talep ediyoruz.

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR (Devam)

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları (Devam)

3.- Kocaeli Milletvekili Radiye Sezer Katircioğlu'nun, Çocuk Hakları Alt Komisyonu'nun nihai raporuna ilişkin gündem dışı konuşması

BAŞKAN - Gündem dışı üçüncü söz, Çocuk Hakları Alt Komisyonu nihai raporu hakkında söz isteyen Kocaeli Milletvekili Sayın Radiye Sezer Katircioğlu'na aittir.

Buyurun Sayın Katircioğlu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

RADIYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün Çocuk Hakları Alt Komisyonu olarak "Dijital Mecralarda Çocukları Bekleyen Tehdit ve Riskler" başlıklı raporumuz hakkında yüce Meclisi bilgilendirmek üzere söz almış bulunmaktayım.

Dijital dünya hızla büyürken çocuklarımız sokakta, okulda, mahallede karşılaşamayacakları pek çok tehlikeyle ekranların ardında karşı karşıya kalıyor. Üstelik bu tehditlerin çoğu sessiz, görünmez ve fark edilmesi zor. Altını özellikle çizmek isterim, dijital ihmal çağımızın en yaygın çocuk istismarı biçimlerinden biridir. Komisyonumuzun çalışmaları da açıkça göstermiştir ki kontrolsüz ekran kullanımı, yaşa uygun olmayan içerikler, denetimsiz platformlar ve yönlendirici algoritmalar çocuklarımızı bağımlılığa, yalnızlığa, şiddete ve istismara açık hâle getirmektedir. Burada mesele teknolojiye karşı olmak değildir; mesele, çocuklarımızı dijital dünyanın insafına terk etmemektir çünkü dünyada her 3 internet kullanıcısından 1'i çocuk, Türkiye'de ise çocuklarda internet kullanımı yüzde 91 seviyelerinde ve her 10 çocuktan 6'sı tanımadığı kişilerle internette iletişim hâlinde.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hassasiyetle hazırladığımız bu rapor yasakçı değil koruyucu bir yaklaşım ortaya koymaktadır ancak bu koruma kararsız ve zayıf değil net, güçlü ve bağlayıcı olmak zorundadır. Şunu net bir biçimde ifade etmek istiyorum ki dijital mecralardaki tehdit ulusal bir güvenlik meselesidir, bu çalışma ise bir dijital seferberlik çağrısıdır.

Değerli milletvekilleri, yaşa göre düzenlenmeyen her dijital hizmet çocuklar için potansiyel bir tehdittir. Bugün, sosyal medya şirketleri çocukların ruh ve beden sağlığını değil kendi ticari kazançlarını ve ekran sürelerini önemsiyor. Peki, sonuç ne oluyor? Siber zorbalık, bağımlılık, yalnızlık, şiddet, cinsel istismar, suça sürüklenme, sanal bahis ve kimlik karmaşası ve biz buna hâlâ "özgürlük" diyoruz! Buradan soruyorum: Bir çocuğun korunması mı özgürlükten vazgeçmektir yoksa onu tehlikelerle baş başa bırakmak mıdır?

Biz bugün çocuklarımızı koruyamazsak onları terör örgütleri, suça sürükleyen çeteler ve LGBTİ+ gibi yapıların hedefi hâline getiririz. Bu bir iddia değildir, bu bir tespittir. Bu tehdide karşı sessizlik ise tarafsızlık değil sorumsuzluktur.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; raporumuz net biçimde ortaya koyuyor ki yaşına uygun olmayan her içerik istismardır, denetlenmeyen her platform ise suça ortaktır. Şunu kabul edelim: Evet, bu sanal dünya olabilir fakat tehditlerin tamamı apaçık ve gerçektir. Bu nedenle, raporumuzda, 15 yaş altına sosyal medyada hizmet sunulmaması, 18 yaşına kadar etkin filtreleme sistemi, gece çocuklarımızı internet blokajı, çocuk SIM kartı ve güvenli internet kullanımı, çocuklara karşı işlenen dijital suçlarda ağırlaştırıcı hükümlerin getirilmesi, çocukların unutulma hakkının eksiksiz uygulanması, KADES uygulamasına örnek olarak çocuklarımız için ÇODES uygulamasının hayata geçirilmesini açık ve net biçimde öneriyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu mesele ne bir teknoloji meselesidir ne bir siyaset tartışmasıdır; bu mesele, hangi tarafta durduğumuzun meselesidir; bu mesele, geleceğimizi kime emanet ettiğimiz meselesidir. Dolayısıyla Türkiye dijital alanda izleyen değil öncülük eden bir ülke olacaktır ve Türkiye, çocuklarını dijital tehditlere teslim eden bir ülke olmayacaktır. Biz ekranlara hapsedilmiş bir nesil değil hayata tutunan bir nesil istiyoruz, biz teknolojiyi yalnızca kullanan değil teknolojiyi üreten bir nesil istiyoruz; bu konuda asla geri adım atmayacağız.

Çocuklarımız için, geleceğimiz için bu mücadeleyi sonuna kadar sürdüreceğiz diyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.
(AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, şimdi sisteme giren ilk 20 milletvekiline yerlerinden birer dakika süreyle söz vereceğim.

İlk söz Sayın Sarıbaş.

Buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

9.- Aydın Milletvekili Seda Sarıbaş'ın, Cumhurbaşkanlığı Recep Tayyip Erdoğan'ın 26 Haziran 2015 tarihindeki açıklamasına ilişkin açıklaması

SEDA SARIBAŞ (Aydın) - Hatırlayalım, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan 26 Haziran 2015 tarihinde "Tüm dünyaya sesleniyorum: Bedeli ne olursa olsun Suriye'nin kuzeyinde, güney sınırlarımız boyunca devlet kurulmasına asla müsaade etmeyeceğiz." demiştir. Bu söz stratejik öngörüye sahip güçlü bir liderliğin açık ilanıdır. Bugün, sahada yaşanan gelişmeler bu duruşun ne kadar isabetli olduğunu göstermektedir. Masada akılla, sahada iradeyle hareket eden bu anlayış teröre boyun eğmemiş, sınır güvenliğini sağlamış, barış ve kardeşliği esas almıştır. Terörsüz bölge hedefi bu kararlılıkla yürütülmektedir. Cumhurbaşkanımızın liderliğinde sergilenen bu duruş sadece bugünü değil yarını da inşa eden güçlü bir devlet aklının eseridir.

BAŞKAN - Sayın Durmaz...

10.- Tokat Milletvekili Kadim Durmaz'ın, ilan edilen yeni sanayi yatırım alanları listesinde Tokat'ın yer almamasına ilişkin açıklaması

KADİM DURMAZ (Tokat) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Samsun-Mersin hattında, 13 ilde 59 bin hektarlık 16 yeni sanayi yatırım alanı ilan etti ama bu listede Tokat yok. Soruyorum: Tokat'ın suçu ne? Bakanlık kriterleri sayıyor; lojistik, demir yolu, tarımsal üretim, arazi uygunluğu; bu kriterlerin tamamı Tokat'ın lehine. Zaten yıllardır AK PARTİ iktidarıyla Tokat kaybettirildi. TEKEL Sigara Fabrikasını kapattınız, Konektaş bitirdiniz, Şeker Fabrikasını sattınız. Şimdi bir de "Sanayi koridorunda Tokat'a yer yok." diyorsunuz. Artık Tokatlı da "Size yer yok." diyecek. Açık soruyorum: Tokat neden dışında; hangi raporla, hangi gerekçeyle? Tokat için önerilen alanları neden görmezden geldiniz? Tokat göç değil iş istiyor, Tokat sadaka değil hakkını istiyor. Bakanlık Tokat'ı yok saymayı bırakacak...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Gökçek...

11.- İstanbul Milletvekili Ali Gökçek'in, emekli maaşlarına yapılan artışa ilişkin açıklaması

ALİ GÖKÇEK (İstanbul) - Temel gıdaya ulaşmanın lüks hâline geldiği, gıda enflasyonunun her şeye rağmen düşürülemediği bir ekonomide 200 liraya tuvaletsiz, banyosuz otel hücrelerinde barınmaya çalışan emeklilere iktidarın reva gördüğü maaş artışı günlük 50 lira bile değil. Yıllarca bu ülke için ter döken, prim ödeyen emeklilerimizi açlık sınırının fersah fersah altında bir maaşla yaşamaya mahkûm etmek ancak AKP'nin beceriksizliğine yakışırdı, yaptınız. Emekli maaşı bir sadaka değil alın terinin hakkıdır, sadece hayatta kalmak değil onuruyla yaşamak da emeklinin hakkıdır. Devletin asli görevi vatandaşını açlığa mahkûm etmek değil insanca yaşayabilmesini sağlamaktır. Bir öğün yemek paranızı bir ay emekliye zam diye vermek adaletsizliğinden derhâl vazgeçilmeli, maaşlar reel enflasyon ve insanca yaşam standartları baz alınarak güncellenmelidir.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Özcan...

12.- Tekirdağ Milletvekili Mestan Özcan'ın, terörsüz bir bölge hedefini ısrarla vurgulamalarının sebebine ilişkin açıklaması

MESTAN ÖZCAN (Tekirdağ) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; nerede olursa olsun, artık, kanın, gözyaşının ve silahların konuştuğu bir düzeni asla kabul etmiyoruz. İnsanlığın yer altı ve yer üstü zenginliklerinin emperyal hesapların, savaş baronlarının ve küresel çıkar odaklarının değil bölgede yaşayan masum insanların umudu olmasını istiyoruz. Hedefimiz huzurun, güvenin, istikrarın egemen olduğu bir gelecek inşa etmektir. Etnik kimliği, inancı ya da mezhebi ne olursa olsun akan kanın durmasını istiyoruz. Ayrıştıran değil birleştiren, çatıştıran değil kucaklayan bir anlayış için mücadele ediyoruz. İşte, terörsüz Türkiye vizyonumuzun özü budur, terörsüz bir bölge hedefimizi ısrarla vurgulamamızın sebebi de budur. Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde geçmişte yaşanan acıların yeniden yaşanmaması için akliselim hareket ediyor, yolumuza kararlılıkla devam ediyoruz. Kimlikler üzerinden fitne yürütmek isteyenlere karşı birliğimizi daha da güçlendirerek geleceğe umutla yürüyoruz diyor, Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Bayırcı...

13.- Kütahya Milletvekili İsmail Çağlar Bayırcı'nın, Silivri'de yaşanan bir olaya ilişkin açıklaması

İSMAİL ÇAĞLAR BAYIRCI (Kütahya) - Silivri'de görevini yapan Jandarma personelimize "şerefsiz" deyip bir de katil, siyonist İsraililere benzeten CHP'li milletvekili ve yanındaki şahsın yaptıkları aslında ilk değildir, anlaşılan son da olmayacaktır. Geçmişte kolluk kuvvetlerimize asit fırlatan, ordumuza "Satılmış!" diyen, kuvvet komutanlarımızı tehdit eden zihniyetten de farklı bir tutum beklemiyoruz zaten.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Siz kendinize "Şerefsiz!" diyenlere bakın.

İSMAİL ÇAĞLAR BAYIRCI (Kütahya) - O asil üniformayı taşıyan; sevgi, şefkat ve merhametle hizmet etmeye çalışan jandarmamızı kundaktaki bebekleri ve masum sivilleri katleden İsrail askerleriyle eş değer tutmak tam bir aymazlık, tam bir akıl tutulmasıdır. Hangi cüretle katil ve Müslüman düşmanı İsrail askeri ile jandarmamızı kıyaslıyorsunuz? Milletimizin ve ülkemizin huzur ve güvenliğini sağlayan aziz milletimizin evlatlarından şerefsiz çıkmaz. Siz ne kadar saklamaya çalışırsanız çalışın, insanın dili kalbinde olanın aynasıdır!

Teşekkür ediyorum.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - O size ait bir uygulama. Nereden çıkarıyorsun, kim söylemiş? Kendi milletvekiliniz polise demedi mi "Şerefsiz!" diye? Onlara bak! Ayıp ya! Konuşacak konu bulamıyorsun herhâlde.

BAŞKAN - Sayın Arslan...

14.- Afyonkarahisar Milletvekili Hasan Arslan'ın, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın 26 Haziran 2015 tarihindeki açıklamasına ilişkin açıklaması

HASAN ARSLAN (Afyonkarahisar) - Sayın Başkan, aziz milletvekilleri; Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'a güvenen yine kazanmıştır. Küresel baronların yıllarca paraya ve silaha boğduğu terör örgütleri bugün dağılmış, kaçacak delik aramaktadır; bu, güçlü devlet iradesinin ve kararlı liderliğin sonucudur. 2015 yılında tüm dünyaya "Bedeli ne olursa olsun güneyimizde bir terör devleti kurulmasına asla izin vermeyeceğiz." diyen Sayın Cumhurbaşkanımız gereğini sahada da masada da yapmıştır. Bu coğrafyada zulümle, kanla, işgalle kurulan hiçbir plan kalıcı olamaz. Bölgeyi ateşe atanlar da terörü vekil güç olarak kullananlar da tarihin çöplüğüne gidecektir.

Cumhurbaşkanımız söz verdi mi yapar; enflasyon da düşecektir, faiz de. Bazıları vatandaşa içme suyu bile veremezken; şehir içi ulaşım ve otopark sorununu, kentsel dönüşümü dertlenmezken, hırsızlarını aklama derdindeyken biz milletimizin ve mazlumların yanında dimdik durmaya devam edeceğiz.

Türkiye güçlüdür, kararlıdır. Gelin, içeride yarışalım ama dışarıya karşı bir olalım, güçlü olalım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Fırat...

15.- İstanbul Milletvekili Celal Fırat'ın, Rojava'da yaşananlara ilişkin açıklaması

CELAL FIRAT (İstanbul) - Sayın Başkan, Rojava'da Kürt halkının büyük bedellerle elde ettiği kazanımlar bugün HTŞ gibi cihatçı karanlık yapılar tarafından hedef alınmaktadır. Bu saldırılar yalnızca bir halkın iradesine değil Orta Doğu'da barışa, birlikte yaşama, demokratik çözüm umuduna yönelik saldırılardır. Rojava'da inşa edilen; kadın özgürlüğünü, halkların eşitliğini, yerel demokrasiyi esas alan bir yaşam modelidir. HTŞ, saldırılarıyla bu modeli boğmak, halkları yeniden savaş ve zorbalık kısıracına almak istemektedir. Türkiye Büyük Millet Meclisi bu saldırılara suskun kalmamalıdır, IŞİD gibi cihatçı yapılara karşı net bir tutum tutmalıdır. Rojava'ya yönelik her saldırı barışa, halkların ortak geleceğine yönelmiş bir tehdittir. Bizler bu tehlide karşı dayanışmayı, halkların kardeşliğini savunmaya devam edeceğiz. Rojava direnecek, çeteler kaybedecek, insanlık kazanacak diyoruz.

BAŞKAN - Sayın Yontar...

16.- Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar'ın, emekliler için Mecliste tuttıkları nöbete ilişkin açıklaması

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) - Sayın Başkan, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak milyonlarca emeklimiz için Meclisteki nöbetimizin 13'üncü günündeyiz. Bugün açlık sınırının 30.023 lira olduğu ülkemizde en düşük emekli aylığının 20 bin lira olacağını

müjdeleyen bir iktidarla karşı karşıyayız. Biz gece gündüz burada nöbet tutarken "Siyasi şov yapıyorsunuz." diye dalga geçen AKP'lilere sesleniyorum: Emeklilerimiz için, açlık sınırının altında yaşayan milyonlar için; çocuklarına, akrabalarına el açmak zorunda kalanlar için, 200 liralık ucuz otellere mahkûm edilen insanlarımız için; evine 1 kilo kıyma alırken akla kararı seçen, torununa harçlık veremeyeceği için bayramları geçiştiren, hava kararınca pazara gidip atılmış meyvelere sebzelere, marketlerde imha edilmesi gereken yiyeceklerle muhtaç ettiğiniz insanlar için nöbetteyiz.

BAŞKAN - Sayın Öztunç...

17.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, Kahramanmaraş'ın yollarına ilişkin açıklaması

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Celal Adan Başkanım, sizin aracılığıyla bir müjde vermek istiyorum tüm Türkiye'ye: Artık, böbrek taşı ve böbrekte kum sorunu bitiyor; artık, gidip de böbrek taşı kırdırmaya falan hiç gerek yok. Nasıl bitiyor? Bineceksin arabaya, geleceksin Kahramanmaraş'a, bir saat şehir içerisinde -Dulkadiroğlu'nda özellikle- arabayla gez, ne taş kalır ne kum kalır(!) (CHP sıralarından alkışlar) Yollar delik deşik, perperişanlıklar içerisinde. Yaparsa AK PARTİ yapar(!) AK PARTİ belediyeçiliği böbrek taşına ve böbrekteki kuma çareyi bulmuştur(!)

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Karaoba...

18.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Uşak merkeze bağlı Bağbaşı köyünde ÇED raporu alınan projeye ilişkin açıklaması

ALİ KARAoba (Uşak) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Uşak'ta merkeze bağlı Bağbaşı köyümüz diki alanlarıyla, ylık atları ve su kaynaklarıyla doğal kaynaklar açısından oldukça zengindir. Özel bir şirket, geçimini tarım ve hayvancılıkla sağlayan köyümüze enerji depolama tesisi ve güneş enerjisi santrali yapılması için ÇED raporu aldı. Muhtarımız Sayın Ahmet Karakuş'la görüştük. Söz konusu projenin bu şekilde yapılmasıyla içme suyu kaynaklarının zarar göreceğini, proje bölgesi çevresindeki ylık atlarının otlama ve sulama sahalarının yok edileceğini söylüyor. "Su kaynaklarımız, ylık atlarımız ve diki alanlarımız özel şirketlere peşkeş çekiliyor." deniliyor. "Benim kolumu bacağımı kesin, dağımı almayın." diyen muhtarımıza kulak verin. Tüm Türkiye'ye gösteriyorum, bu doğal güzelliğe ve ylık atlarımıza sahip çıkalım. Bağbaşı köylülerimizin yanındayız, ylık atlarımız yok olmasın.

Hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN - Sayın Öztunç, Turhan Çömez Bey müjdeyi karşıladı, haberin olsun. Doktorumuz...

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Turhan Bey'i de bekliyoruz efendim, bütün milletvekillerini Maraş'a bekliyoruz. Böbrek taşı olan herkesi bekliyoruz(!)

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Türkoğlu...

19.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, diplomalı işsizlikteki artışa ilişkin açıklaması

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

AKP iktidarı bir rekoruyla daha övünebilir çünkü diplomalı işsizlik AK PARTİ döneminde âdeta patladı. 2001 yılında 100 işsiz 8'i üniversite mezunu yani diplomalı iken, 2024'e geldik, bu oran yüzde 31'in üzerine çıktı; 100 işsiz gençten 31'i üniversite mezunu, başka bir ifadeyle her 3 işsizden 1'i diplomalı. Gençlere "Okuyun." dediniz, okuyanı işsiz bıraktınız; mühendis işsiz, öğretmen işsiz, mimar işsiz, hemşire işsiz, diplomalar çekmecede, umutlar rafta, maalesef emeği değil yandaşlığı büyüttünüz, alın terini değil torpili ödüllendirdiniz. 2026'da bu rakamlar ne olur, onu da artık Allah biliyor.

Sağ olun.

BAŞKAN - Sayın İlhan...

20.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, Tüm Emekliler Derneği Kırşehir Şubesinin ziyaretine ilişkin açıklaması

METİN İLHAN (Kırşehir) - Teşekkür ederim Başkanım.

Dün Tüm Emekliler Derneği Kırşehir Şube Başkanı ve Yönetim Kurulu üyeleri Kırşehir'de ziyaretime geldiler. Bu hafta Genel Kurulumuzda görüşülecek olan ve emekli maaşlarını belirleyecek kanun teklifinde yer alan rakamın emeklilerimizin içinde bulunduğu ağır ekonomik koşullar karşısında yetersiz olduğunu açıkça ifade ettiler çünkü emeklilerimiz kira, gıda ve sağlık giderlerini artık karşılayamaz durumdadırlar. Sunulan artış insanca yaşamdan uzak, emeklilerimize açlık sınırının altında bir yaşamı dayatmaktadır. Gelin, TBMM olarak ülkesine yıllarca hizmet etmiş, alın teri dökmüş emeklilerimizi sadakaya mahkûm eden değil hakkını teslim eden bir düzenlemeyi hep birlikte hayata geçirelim. Bu bağlamda, tüm siyasi partilere çağrımız açıktır: Emeklilerimizi yoksulluğa mahkûm eden bu uygulamaya ortak olup bu vebali omuzlarımızda taşımayalım diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Halıcı...

21.- Isparta Milletvekili Hikmet Yalim Halıcı'nın, Isparta'daki temiz su krizine ilişkin açıklaması

HİKMET YALIM HALICI (Isparta) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Bir süredir Adalet ve Kalkınma Partisi temsilcileri sanki hiç sorumlulukları yokmuş gibi Ankara Büyükşehir Belediyesiyle ilgili birtakım iddiaları dile getirdiler. Peki, sizin yönettiğiniz Isparta'da ciddi bir temiz su krizi olduğundan haberdar mısınız? 2024 yılı Aralık ayında bu konuyla ilgili bir soru önergesi vermiştim, ayrıca Türkiye Büyük Millet Meclisinde bir basın toplantısı düzenlemiştim. Yine, Belediye Meclisi üyelerimiz defalarca önerge verdiler, Isparta'da ileri seviye arıtma tesisinin neden yapılmadığını ve yapımına ne zaman başlanacağını sordular, su komisyonu kurulması için talepte bulundular. Hemşehrilerimiz devamlı bizi arıyor, telefonlarımıza mesaj atıyor. Bu tablo sadece bir ihmal değil yönetim zafiyetidir. Temiz su bir ayrıcalık değil en temel insan hakkıdır.

BAŞKAN - Sayın Bilici...

22.- Adana Milletvekili Bilal Bilici'nin, en düşük emekli maaşında yapılacak düzenlemeye ve KYK burslarına yapılan artışa ilişkin açıklaması

BİLAL BİLİCİ (Adana) - Bu hafta çıkacak düzenlemeyle emekliye 20 bin liralık sadaka verilmiş olacak. Maalesef, emeklilerden işçilere, memurlardan çiftçiye, öğrenciye kadar herkes sıkıntı altında, sıkıntılar diz boyu.

KYK üniversite burslarına da sadaka tutarında bir artış oldu 2026'nın başında. 2002'de 45 TL'lik KYK bursuyla 1,5 çeyrek altın alınıyordu, bugün bırakın 1 çeyreği, 1 gram bile etmiyor bu zam oranı. Öğrencilerin gerek yurt gerekse beslenme sorunları apaçık ortadadır. KYK lisans bursunun en az 10 bin TL olmasının gerektiğini buradan ifade etmek istiyorum. Öğrencilerin, üniversiteli kardeşlerimizin, gençlerin yanında olduğumu bir kere daha buradan belirtiyorum.

BAŞKAN - Sayın Karaca Demir...

23.- Gaziantep Milletvekili Sevdâ Karaca Demir'in, Rojava'da yaşananlara ilişkin açıklaması

SEVDA KARACA DEMİR (Gaziantep) - Cihatçı çetelere bel bağlayıp "Kobane düştü düşecek." diye savaş naraları atıp yanılanlar on yıl sonra, IŞİD'li barbarlara karşı zafer kazanan Kürt halkına karşı intikam peşinde. İçeride çözüm tartışmalarını bile Suriye şartına bağlayan iktidar Suriye'deki katliamlara verdiği destek ile El Kaide artığı Colani'yle Kobane'yi kuşatarak derdinin çözüm falan olmadığını gösterdi. Suriye'de Kürtlere teslimiyet dayatanlarla iş tutmak Kürt halkına inkârı ve boyun eğmeyi dayatmaktır. Bu ne çözümdür ne de barıştır.

Türkiyeli işçi ve emekçiler şunu gayet iyi bilmeli: Rojava'ya saldırı senin de barış umuduna, ekmeğine, güvenliğine, geleceğine saldırdır kardeşim. Kürt halkının kazanımlarının yok edilmesi hem bu ülkenin yurttaşlarına hem de komşu Suriye halklarına kaybettirir. Bu oyunda sadece emperyalistler, gerici güçler ve saray kazanır. Bugün bütün işçi sınıfının sorumluluğu Rojava'da Kürt halkının haklarını savunmaktır.

EMEP olarak bütün işçileri davet ediyoruz.

BAŞKAN - Sayın Alp...

24.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in, Suriye'de yaşananlara ilişkin açıklaması

İNAN AKGÜN ALP (Kars) - Sayın Başkanım, Suriye'de son günlerde cereyan eden hadiseleri endişeyle ve dikkatle takip ediyoruz. Bu olaylar gerçekleşirken Suriye Diyanet İşlerinin camilere gönderdiği bu hutbe bu endişelerimizi daha da artırmıştır efendim. Hutbe, Kur'an-ı Kerim'in Enfal suresinin dokuzuncu ayetiyle başlıyor ve Kürtlere yönelik saldırıları fütuhât olarak nitelendiriyor. Eğer Suriye devleti Kürtler katledilirken Enfal suresini anıyorsa bu basit bir siyasi retorik sayılamaz, bu bir soykırım çağrısıdır çünkü 1980'li yıllarda Saddam Hüseyin'in Kürtleri katlederken Enfal süresine nasıl gönderme yaptığı hâlâ hafızalarımızdadır. Eğer Suriye Diyanet İşleri Başkanlığınca fütuhât, tekbir ve cihat çağrıları, söylemleri tekrar ediliyorsa Suriye'nin kuzeyine yönelik harekâtta niyetini de bize göstermektedir. Kürtler bu çağrıyla maalesef Şam Hükûmeti...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Ertuğrul...

25.- Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul'un, genel sağlık sigortası primlerindeki artışa ilişkin açıklaması

EYLEM ERTUĞ ERTUĞRUL (Zonguldak) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Genel sağlık sigortası primlerine yapılan yüzde 100 zam açıkça halkın sağlık hakkına vurulmuş bir darbedir. Genel sağlık sigortası tutarı zam öncesi 780 lira iken zam sonrası 1.560 liraya yükseldi, asgari ücret artışıyla birlikte bu rakam 2 bin liraya kadar çıkıyor. İşsizden, asgari ücretliden, güvencesiz çalışandan 2 kat prim istemek ne vicdana ne de sosyal devlete sığar. Bugün yurttaş zaten enflasyonla boğuşuyor, kirasını ödeyemiyor, mutfak dolaplarını dolduramıyor. Bu nedenle, genel sağlık sigortası prim artışları yeniden değerlendirilmelidir. Genel sağlık sigortası yoksulluğu cezalandırma mekanizması değil sosyal devletin sağlık güvencesi olmalıdır.

BAŞKAN - Sayın Adıgüzel...

26.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, Ordu Büyükşehir Belediyesine ait barınakta yaşananlara ilişkin açıklaması

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) - Ordu'da Büyükşehir barınağında köpekler aklıktan birbirini yedi, video ve resimleri var; üstelik on sekiz saat sonra, temizlendikten sonra kalan görüntüler bunlar. Ordu Büyükşehir önce özür diliyor, sonra da bu ölü köpeklerin vatandaşlar tarafından oraya getirildiğini söylüyor; Allah'tan orada kolluk güçleri var, kamera kaydı alınıyor. Kamuoyuna böyle açıklama yapan Hilmi Güler özelden ise insanlara sızlanıp "Belediye içinden komplo var." diyor. Ya, sen yedi yıldır yönetiyorsun orayı, kim bu komplo yapanlar? TÜİK açıkladı, Ordu ili gelişmişlikte 54'üncü sırada çıktı, Ordu 30 büyük şehirden biri, nasıl oluyor da kendi çevresindeki küçük illerden bile geride çıkıyor? Şöyle oluyor: Barınağı bile yönetemeyince "İçeriden komplo var." diye sızlanıyor ya; daha belediye kurumunu, personeli bile yönetemeyen adam Ordu'yu da ancak bu kadar yönetmiş işte.

BAŞKAN - Sayın Aşıla...

27.- Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşıla'nın, maaş zamlarına ilişkin açıklaması

MEHMET AŞILA (Kocaeli) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sendika temsilcileri yüzde 25 zam talep ediyor, Başbakan Erbakan "Deli misiniz siz? Yüzde 25'le işçi aç kalır, aç." diyerek yılda yüzde 100'den fazla zam yapıyor. Yani milleti enflasyona ezdirmiyor, 96-97'de işçi, emekli bayram ediyor. Şimdi, açlık sınırı 30 bin, asgari ücret 28 bin, emekli maaşı 20 bin TL. Ülkenin Bakanı açlık sınırı altında maaş belirleyip "Biz popülist değiliz, muhalefetin popülist yaklaşımlarını da ciddiye almadık." diyor; iktidar partisinin milletvekilleri emeklinin hakkını savunanlara da "Şov yapmayın." diyor. Madem kendiniz çalıp kendiniz oynayacaksınız, madem ne halkı ne de muhalefeti takmayacaksınız, o zaman sizi ilk seçimde millî görüş iktidarıyla uğurlamak şart oldu diyor, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Sarı...

28.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın, Balıkesir için talep ettikleri yatırımlara ilişkin açıklaması

SERKAN SARI (Balıkesir) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Geçtiğimiz günlerde muhalefet bölge milletvekilimizin de dile getirdiği önemli bir konuya vurgu yapmak istiyorum. Balıkesir tarımın, etin, sütün, hayvancılığın başkenti; şu anlamda baktığımızda, büyükbaş hayvan sayısında 575 binle Türkiye'de 7'nci, küçükbaş hayvan sayısında 1 milyon 370 binle Türkiye'de 8'inci sırada. 400 bin tonu bulan yıllık et üretimiyle Türkiye'de 3'üncü sırada yer alan Balıkesir'de ne yazık ki Et ve Süt Kurumu yer almamakta. Şu anda Balıkesir'deki üreticiler ithalatçıların ve bölgedeki ticaret yapan esnafların, iş insanlarının inisiyatifine bırakılmış durumda. Bugün biz bölgemizde tarımla uğraşan, hayvancılıkla uğraşan, et ve süt üretimi yapan çiftçimize destek olunmasını istiyoruz. Bir kombina tesisi kurularak, bir satış istasyonu kurularak üreticinin ürettiği ürünün değeriyle alınması, tüketiciye de makul fiyatlarla ulaştırılabilmesi için bu yatırımların Balıkesir'e yapılması gerekiyor. Balıkesir bunu hak ediyor. Balıkesir tarım ve hayvancılığın başkentidir. Su ürünleriyle ilgili de gerekli yatırımlar yapılarak 2 denize kıyısı olan Balıkesir'in desteğe ihtiyacı vardır.

BAŞKAN - Sayın Kış...

29.- Mersin Milletvekili Gülcan Kış'ın, 17 yaşındaki Atlas Çağlayan'ın öldürülmesine ilişkin açıklaması

GÜLCAN KIŞ (Mersin) - Sayın Başkan, önce Ahmet Minguzzi, şimdi Atlas Çağlayan'ın başına gelenler adli vaka değildir, göz göre göre büyüyen, bile isteye önlenmeyen bir çürümenin çocuklarımızı hayattan koparmasıdır. Bir ülkede çocuklar sokak ortasında öldürülüyorsa sorun bireysel suç değildir, sorun sistemin çökmesidir. Şiddeti normalleştiren, suçu parlatan, silahı, çeteyi, kolay parayı bir hayat tarzı gibi pazarlayan bir iklim yaratıldı ve bu iklim yıllarca görmezden gelindi. Denetimsiz bırakılan sokaklar, cezasızlıkla cesaretlenen failler, korunamayan çocuklar. Bir çocuğu yaşatamayan hiçbir sistem meşru değildir. "Geç kaldık, üzüldük." demek yetmez. Devletin görevi açıklama yapmak değil önlemektir, korumaktır ve hesap sormaktır. Çocuklarımızı bu karanlığa teslim etmeyeceğiz, alışmayacağız, bu utancı normalleştirmeyeceğiz.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, şimdi söz talep eden Grup Başkan Vekillerine söz vereceğim.

İlk söz YENİ YOL Partisi Grubu adına Sayın Selçuk Özdağ'a aittir.

Buyurun Sayın Özdağ.

30.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, Hrant Dink'in katledilişinin 19'uncu yıl dönümüne ve Türkiye-Ermenistan ilişkilerine, Cumhurbaşkanının 21 Mart 2025 tarihinde yaptığı açıklamaya, kayyum atamalarına, İYİ Partinin 4'üncü Olağan Kongresi'ne, TRT'ye, karne tatiline, Millî Savunma Bakanının Amerika Birleşik Devletleri'nin Ankara Büyükelçisi Tom Barrack'ı kabulüne, demir yolu ulaşımına yapılan zamma ve TUGVA'ya ilişkin açıklaması

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

İyi bir hafta olmasını temenni ediyorum.

Agos Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni Hrant Dink'in katledilişinin 19'uncu yıl dönümü. Kendisinin farklı fikirleri vardı, zaman zaman katılmadığımız fikirleri vardı ama hem bu cinayeti bir kez daha takbih ediyorum, kınıyorum; aynı zamanda da ailesine ve sevenlerine de bir kez daha başsağlığı diliyorum.

Osmanlı Devleti 1915 yılında kesinlikle bir soykırım yapmamıştır. Orada karşılıklı bir kıtal olmuştur, Sayın Hrant Dink de zaman zaman bunlara atıfta bulunmuştur. Son zamanlarda, Ermenistan Devlet Başkanının açıklamaları takdire şayan açıklamalardır. Türkiye-Ermenistan ilişkileri Kafkaslardaki barışa çok ciddi şekilde katma değer sağlayacak, aynı zamanda hem ekonomik olarak hem de ticaret boyutunun dışında turizm olarak ve de tarihsel barışla ilgili de çok değerli bir katma değer sağlayacaktır. O nedenle, bir kez daha, katledilişinin yıl dönümünde, kendisini saygıyla anıyoruz.

Sayın Cumhurbaşkanı 21 Mart 2025 tarihinde şöyle bir açıklama yapmıştı: "Nevruz bütün halkların bayramıdır; Türklerin, Kürtlerin ve aynı zamanda bu Orta Doğu halklarının bir bayramı." ifadesini kullanmıştı ve "Nevruz'u en kısa zamanda bir bayram ilan edeceğiz, anma günü ilan edeceğiz, bir gün ilan edeceğiz." demişti. Biz de kendisinden önce kanun teklifleri vermiştik, başka partiler de kanun teklifleri vermişti. 21 Mart yaklaşıyor, Nevruz Bayramı yaklaşıyor, Nevruz yaklaşıyor; Orta Asya'dan itibaren Türkler de kutladılar bunu; İranlılar, Acemler de kutladılar, Kürtler de kutladılar. Baharın gelişi, aynı zamanda barış ve kardeşliğe doğru bir adım olarak değerlendirildi. O nedenle bir an önce bu kanun teklifini; bizim kanun teklifimizi indirmiyorsunuz aşağıya, hiç olmazsa Sayın Cumhurbaşkanının sözü havada kalmamalı diyor ve iktidar partisini bu kanunu aşağı indirmeye davet ediyoruz yani Genel Kurula indirmeye davet ediyoruz.

Kayyum atamaları; biliyorsunuz, burada çok ciddi şekilde kayyumla ilgili sıkıntılar meydana geldi. Önce HDP'li belediyelere kayyum atandı, daha sonra CHP'li belediyelere kayyum atandı; diğer belediyelere de dolaylı, indirekt kayyumlar atandı; onlar da istifa ettirildi, transferlerle bir noktada kayyumlar atanmış oldu, kayyum vazifesi görüyorlar oralarda. O nedenle bu 11 partinin vermiş olduğu kayyum teklifi yani kayyumla ilgili kanun teklifimizin gündeme alınması gerekmektedir. Yoksa "Şu şahıs göreve dönsün, bu şahıs göreve dönsün." demek veyahut da "Şu şahıs göreve dönmedi. Niçin dönmedi?" gibi sözler havada kalıyor. Kanun devlettir yani Türkiye bir hukuk devleti ise kanunlarla hukuk devleti olur. O zaman bunu da uygulamamız gerekmektedir.

Değerli milletvekilleri, İYİ Partinin 4'üncü Olağan Kongresi yapıldı. Yeniden Genel Başkanlığa seçilen ve aynı zamanda Parlamentoda beraber çalıştığımız, Grup Başkan Vekili olarak faaliyette bulunduğu zamanlar içerisinde yakinen tanıdığımız, geçmişten de tanıdığım Müsavat Dervişoğlu tekrar, yeniden Genel Başkan olarak seçildi. Hem kendisini hem de aynı zamanda parti yönetim kurulu üyelerini tebrik ediyorum. Türk demokrasisine katma değer sağlayacaklarından eminim. Ama bir noktaya da atıfta bulunmak istiyorum: Bu TRT var, TRT, Türkiye Radyo Televizyon Kurumu; millete ait olduğu söyleniyor, 86 milyona ait olduğu söyleniyor, 86 milyonun vergileriyle ayakta kalıyor ama bir partinin yayın organı gibi çalışıyor ve eğer Adalet ve Kalkınma Partisinin kongresi yapılsaydı saatlerce onu yayınlar hatta canlı yayınlar ama İYİ PARTİ'nin kongresini akşamleyin, şöyle bir geldi geçti, "İYİ PARTİ'nin kongresi oldu." dedi. Bunlar Türkiye demokrasisine çok ciddi şekilde ket vurmaktadır. Aynı zamanda TRT'yi de partizanlık yaptığı için, TRT'yi de bir partinin yayın organı olduğu için, milletin parasına da ihanet ettiği için de takbih ediyorum ve kınıyorum. O nedenle, TRT'yi de tekrar, yeniden Türkiye'nin radyo, televizyonu olmaya davet ediyorum.

Bir karne tatili verildi; biliyorsunuz, çocuklarımız, gençler karne tatiline uğradılar, on beş gün kadar okullar tatil olacak. Hem kendilerine iyi bir tatil diliyorum, iyi dinlenmeler diliyorum hem de aileler de çocuklarıyla beraber bir kez daha birlikte olacaklar. Öğretmenlerimizi tebrik ediyoruz ve de aynı zamanda da ailelere de çocuklarıyla beraber iyi bir tatil, iyi bir dinlenme temenni ediyoruz.

Dış politikadaki bir savrulmayı da dile getirmeden edemeyeceğim. Millî Savunma Bakanı burada bir kişiyi ağırladı. Kimi ağırladı? Tom Barrack'ı ağırladı yani Amerika Birleşik Devletleri'nin Ankara Büyükelçisi ve Orta Doğu Temsilcisini ağırladı. Orta Doğu Temsilcisinin zaman zaman haddini aşan ifadeleri vardı. "Bu topraklarda, bu bölgelerde ulus devletlere ihtiyacımız yoktur. İsrail de kendini ulus devlet olarak görmektedir. Değildir, ora da ulus devlet değildir. Osmanlı milletler sistemini Orta Doğu'da hâkim kılmamız gerekir." diyerek haddini aşan, haksız şekilde Osmanlı'ya ve aynı zamanda Türkiye Cumhuriyeti devletine veya bu topraklarda bulunan Orta Doğu halklarına hakaret olarak kabul ettiğimiz bir şahsı ağırladı ama bu şahıs... "Daha önceki büyükelçileri de böyle ağırladık." dedi Millî Savunma Bakanlığı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Beş dakika doldu.

Buyurun, tamamlayın.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Bunlara dikkat edilmesi gerekmektedir. Türkiye Cumhuriyeti devleti nevezuhur bir devlet değildir. Amerika Birleşik Devletleri üç yüz elli yıllık bir devlettir ama Türkiye Cumhuriyeti devletinin kökleri 5 bin yıla dayanır, bin yıldır Anadolu topraklarındayız. Millî Savunma Bakanını bir kez daha dikkatli olmaya davet ediyorum. Bu protokoller çok önemlidir, devletler protokollerle yönetilir.

Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryollarının lüks tarifesi var, biliyorsunuz ve "Geçinemiyoruz." feryadı atarken vatandaşlarımız, yüksek hızlı tren biletlerine yüzde 19 oranında yeni bir zam yapılarak milletin ulaşım hakkına ket vurulmuştur. Ankara-İstanbul arası tren biletinin bin TL sınırına dayanması demir yolu ulaşımını bir kamu hizmeti olmaktan çıkarıp âdeta mutlu azınlığın erişebileceği bir lükse dönüştürmüştür. Beş saat süren Ankara-İstanbul yoluna, internet hizmetinin bile doğru düzgün verilemediği bir yolculuk için uçak biletleriyle yarışan fiyatlar talep etmek akılla, vicdanla ve ızanla ızah edilemez. Dar gelirliyi, öğrenciyi, emekliyi trenden edip otobüs köşelerine mahkûm eden bir yönetim anlayışını reddediyoruz. Bu zamlar derhâl geri alınmalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Geçen gün de ironi yapmıştım biliyorsunuz burada. Münih'e gittim demiştim Doğu Türkistan Uygur Kongresi için. Orada bunların otobanları yoktu, bunların hızlı trenleri yoktu, bunların metroları yoktu diyerek bir ironi yapmıştım. Türkiye'nin iki tane hızlı tren hattı var, onlar da ne kadar hızlı tren, tartışmaya açık ama onların hemen hemen her şehirde iki katlı, üç katlı metroları var, hızlı trenleri desen hemen hemen her şehre var, otobanları desen her şehre var. Sonra da kalkıyoruz, diyoruz ki:

"Bakın, geçmişte falan iktidar döneminde şöyleydi de şu kadar kilometre..." Hatta "falan iktidar" da demiyorsunuz, seksen yıllık Türkiye Cumhuriyeti devletin tüm hükümetlerini ilzam ederek "Onlar bu kadar yaptılar, biz bu kadar yaptık." diyerek de bir noktada cumhuriyetin kurucularına da atıfta bulunarak hatta onları da ilzam ederek bir atıfta bulunuyordunuz. O nedenle, Türkiye'de bu Devlet Demiryollarının hızlı trenlerinin artması gerekmektedir.

Çok ciddi şekilde bir konu var arkadaşlar, vicdanları yaralayan bir israf var; TÜGVA.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sekizinci dakika, son dakika.

Buyurun.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Bitiriyorum.

Çok teşekkür ederim Başkanım.

Biliyorsunuz, TÜGVA kamu yararına çalışan bir vakıf, dernek ve bu dernek geçenlerde TÜGVA üyelerinin il ve ilçe başkanlarından 1.400 kişiyi Mekke'de, Medine'de ağırladı. Fakat bunların paraları kimden çıktı? Diyanet İşleri Başkanlığından çıktı. Diyanet İşleri Başkanlığı sizin babanızın çiftliği mi? TÜGVA'nın parası mı yokmuş? Ve şimdi ne geldi? Diyanet İşleri Başkanlığının ataşeleri yani müşavirleri var dünyada -din ataşeleri, din müşavirleri diyerek- onlar da Medine'de toplantı yapmışlar. Niye Ankara'da yapmıyorsunuz, niye Antalya'da yapmıyorsunuz, niye İzmir'de yapmıyorsunuz? Hiç olmazsa bir otelimiz gelir elde etmiş olur. Sonra, bu müşavirlerle Zoom üzerinden yapamaz mısınız? Ya, Türkiye çok ciddi şekilde ekonomik kriz yaşıyor ve 2,7 trilyon bütçe açığınız var; 2,6 trilyon civarında da sizin faiz borçlarınız var başka ülkelere ödeyeceğiniz. Kalkmışsınız siz burada, ayranınız yok içmeye, tahtirevanla gidiyorsunuz gezmeye -Anadolu tabiriyle söylüyorum- TÜGVA'yı da kınıyorum. Şu ana kadar verdiğim soru önergesi var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Bu soru önergesine de ne Cumhurbaşkanı Yardımcısı ne Diyanet İşleri Başkanı ne de TÜGVA cevap verdi. Cevap vermeye davet ediyorum.

Teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Vatandaşın vergileriyle ibadet kabul olur mu Başkanım? Çok doğru bir şey söyledi yani vatandaşın vergileriyle ibadet kabul olmaz ki.

BAŞKAN - İYİ Parti Grubu adına Sayın Turhan Çömez.

Buyurun Sayın Çömez.

31.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, İYİ Partinin 4'üncü Olağan Kongresi'ne, TRT'ye, emeklilerle ilgili olarak yapılan açıklamalara ve en düşük emekli maaşına yönelik teklife ilişkin açıklaması

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Saygıdeğer milletvekilleri, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Evet, hafta sonunda partimizin 4'üncü Olağan Genel Kongresini tertip ettik, gerçekleştirdik. Son derece başarılı ve yoğun katılımı gerçekleşen bu kongrenin ardından Genel Başkanımız Sayın Müsavat Dervişoğlu bütün delegelerin oylarını alarak yeniden Genel Başkan seçildi. Ben hem kendisini tebrik ediyorum hem de bu gelişmenin, kongrenin Türk demokrasisine ve aziz Türk milletine hayırlar, bolluklar, bereketler ve güzellikler getirmesini temenni ediyorum.

Sayın Özdağ önemli bir konunun altını çizdi, TRT'de bu kongre neden verilmedi? Evet, akşam saatlerinde birkaç cümleyle "Kongre yapıldı." dendi ve geçiştirildi. Bakın, bundan bir süre önce TRT'yle ilgili Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısına bir soru önergesi verdim, dedim ki: "Sayın Başkan, Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı; TRT neden bizim hiçbir konuşmamızı haber yapmıyor, neden bir satır bize değinmiyor, neden bizimle ilgili -bizi kastederken birçok muhalefet partilerini, onların milletvekillerini, Grup Başkan Vekillerini kastederek söylüyorsunuz- haber yapmıyor?" Gelen cevap ibretlik bir cevaptı. Sayın Başkan, dedi ki: "TRT sadece değer gördüğü haberleri haberleştirir." Bakın, son derece vahim, antidemokratik, despotik bir yaklaşım ve TRT, AK PARTİ iktidarı döneminde tam 12 milyar dolar vergi topladı hepimizden, tam 12 milyar dolar! Nereye gitti bu vergiler? Bizim vergilerimizle o TRT ayakta duracak ve ondan sonra millet adına görev yapan buradaki değerli milletvekillerinin, siyasi parti temsilcilerinin haberlerini yapmayacak. Geçtiğimiz günlerde baktık ki TRT bir haber yapıyor. Aynen okuyacağım, TRT'nin kendi resmî sitesinde diyor ki: "Cumhurbaşkanı Erdoğan, TRT Genç kanalının açılışını Türk mühendislerince gerçekleştirilen Robo Genç'in getirdiği kumandayla yaptı." Bir daha söylüyorum: "Türk mühendislerin gerçekleştirdiği..." Araştırdık, bu "Robo Genç" dediği buradaki robotu araştırdık. Bu, Türk mühendislerince gerçekleştirilmemiş; bu, Çinliler tarafından yapılmış ve piyasada 12.000-13.500 dolara satılıyor. Şimdi buradan sesleniyorum, Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısına sesleniyorum: Yani TRT yalan söylemeyi mi kendine değer kabul ediyor; böylesine bir haberi yaparken utanmıyor mu, sıkılmıyor mu? Yirmi üç yıldan beri bizim cebimizden, aziz Türk milletinin cebinden 12 milyar dolar para toplayacaksınız, hiçbir muhalif siyasetçinin haberini yapmayacaksınız; ondan sonra, sabahdan akşama, bir Pravda medyası gibi iktidar yandaşı haberler yapacaksınız ve böyle saçma sapan, yalan yanlış haberler yapacaksınız. Bu robot da burada Özlem Hanım, robot da burada; Çin robotu. Daha sonra baktım, acaba -bu ülkenin bir ucube kurumu daha var- Dezenformasyonla Mücadele Başkanlığı bu saçma sapan, yalan habere bir yalanlama getirecek mi diye, maalesef ondan da bir tek satır bir şey duymadık. Biz ne zaman bir belge koysak, ne zaman bir bilgiyi kamuoyuyla paylaşsak akşamı bulmaz hemen yalanlama getirirsiniz ama böylesine korkunç bir yalanla ilgili ne yazık ki bir tek satır düzeltme yapmadınız. TRT'nin, Pravda medyasına dönüşmüş, Hükümet borazanı olmuş TRT'nin bu hâlipürmelalini yüce Türk milletinin, aziz milletimizin dikkatlerine sunuyorum.

Değerli arkadaşlar, geçtiğimiz günlerde AK PARTİ Genel Başkan Yardımcısı dedi ki: "Emekliler için her zaman en iyisini yapmayı düşünüyoruz." Yani emekliler için, AK PARTİ Genel Başkan Yardımcısı, partilerinin en iyisini yaptıklarını, en iyisini yapmayı düşündüklerini söyledi. Gayet güzel, memnun olduk bu açıklamadan sonra. Daha sonra baktık, burada, Genel Kurulda yine bir AK PARTİ Milletvekili dedi ki: "Biz daima emeklilerin yanında olduk, bunu lafla değil icraatla gösterdik." Yani "Laf söylemedik, icraatla

emeklilerimizin yanında olduk." dedi. Şimdi, böyle bir anlayış var AK PARTİ'de "Çok şey yapıyoruz, laf falan değil icraat yapıyoruz ve emeklilerimizin yanındayız." diyorlar. Öte yandan, geçtiğimiz aylarda SGK Başkanı çok vahim bir açıklama yaptı, dedi ki: "Aslında emeklilere para vereceğiz ama çok yaşıyor bunlar, çok uzun yaşıyorlar, onun için sayıları arttı, veremiyoruz parayı, ne yapalım?" dedi. Bu lafı söyledi koskoca SGK'nın başındaki adam. Sonra aynı şeyi, yine bir AK PARTİ temsilcisi, Plan ve Bütçe Komisyonunda şu şekilde, teyiden o görüşü paylaştı, dedi ki: "Biz aslında yirmi üç yıldır o kadar iyi işler yaptık ki, emekliyi o kadar güzel besledik ki; proteinini, gıdasını, mineralini, vitaminini o kadar iyi verdik ki, o kadar güzel sağlık hizmetleri verdik ki e şimdi çok uzun yaşıyorlar; uzun yaşadıkları için ne yapalım, biz de onların maaşlarını veremiyoruz."

Şimdi, bakın, yani meselenin ne hâle geldiğinin, AK PARTİ iktidarının emekliye nasıl baktığının çok net bir göstergesi.

Peki, bugün, şimdi getiriyorsunuz Meclise, 20 bin lira yapacaksınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Beş dakika bitti.

Buyurun, tamamlayın.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - En düşük emekli maaşını 20 bin lira yapmak için bir teklif getiriyorsunuz, bin küsur lira, 1.061 lira artırmayı öneriyorsunuz burada. 1 kilo kıyma parası değil ya; Allah aşkına, 1 kilo kıyma parası değil.

Peki, ne oldu da emeklimiz bu kadar derin bir sefalete mahkûm oldu; savaş mı yaşadık biz, kıtlık mı yaşadık, ne oldu? Yirmi üç yıllık AKP rejiminde neler yaptığınıza şöyle bir göz attım. Bakın, son yirmi üç yıl içerisinde sizin döneminizde tam 3,5 trilyon dolar vergi toplamışsınız. Bir daha söylüyorum: 3,5 trilyon dolar vergi toplamışsınız. Korkunç bir paradan bahsediyoruz. Cumhuriyet döneminin bütün kazanımlarını sattınız -64 milyar dolar- Varlık Fonu marifetiyle haraç mezat sattınız, 64 milyar parayı cebinize koydunuz. Başka ne yaptınız? Yer altında, yer üstünde ne var ne yoksa sattınız. Şöyle bir baktım, 2022'nin başından itibaren üç buçuk yıl içerisinde vermiş olduğunuz ya da satmış olduğunuz maden ruhsatlarına baktım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Bitireceğim Sayın Başkan.

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - 12 bine yakın maden ruhsatı vermişsiniz, bunun 10 binden fazlası da ihalesiz verilmiş, yandaşa peşkeş çekmişsiniz. Cumhuriyet döneminin kazanımlarını sattınız. Yer altında, yer üstünde ne var ne yoksa haraç mezat sattınız; 3,5 trilyon dolar vergi topladınız ve ondan sonra bu ülkenin 130 milyar dolarlık borcunu getirdiniz 550 milyar dolara ve nihayetinde gelecek garantili projelerle de yavrularımızın, torunlarımızın istikbalini ipotek altına aldınız. Şimdi diyorsunuz ki: "Emekliye para yok. Vereceğiz ama çok yaşıyor bunlar." Allah aşkına, bu kafayla, bu anlayışla, bu mantıkla bu ülkeyi yönetemezsiniz. Bu ülkenin emeklilerine reva gördüğünüz bu anlayışı biz şiddetle reddediyoruz.

Peki, emekliye yapacağınız artış bir yıl içerisinde ne kadar? 70 milyar liradan az, topu topu 70 milyar liradan az; 5 milyon kişiye yapacağınız artışla ilgili biz, şimdi, bir hafta burada konuşacağız. Biz sizin ne kadar yanlış yaptığınızı söyleyeceğiz, siz de kalkıp diyeceksiniz ki: "Acayip işler yaptık, mükemmel işler yaptık."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Son dakikayı veriyorum.

Buyurun.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - İşte, fatura burada. Ne var ne yoksa satıp emekliye bin lirayı reva gördünüz. Şöyle kabaca bir baktım; otoyollara, köprülere, şehir hastanelerine bu yıl ödeyeceğimiz para 240 milyar lirayı geçiyor yani emekliye vermeyi taahhüt ettiğiniz, önerdiğiniz paranın 4 katı. Kur korumalı mevduat 2,5 trilyon lira; toplam maliyeti emekliye vermeyi önerdiğiniz paranın neredeyse 40 katı. Ona keza faiz; bakın, 2 trilyon 742 milyar lira faiz ödeyeceğiz bu yıl, günlük 7,5 milyar lira; günde ödeyeceğimiz paranın 9 katını yani tefeciye, rantiyeciye, küresel tefeciye bir günlük boca edeceğimiz bu korkunç rantın sadece 9 katını bir yıl emekliye maaş olarak vereceksiniz. Çıkin sokağa diyorum, görün emeklinin hâlini, konuşun emeklilerle; korkunç bir sefalet, korkunç bir açlık, korkunç bir yokluk var. Allah aşkına, bu milletin emektarlarını; prim ödemiş, emek harcamış, hizmet etmiş insanlarını böyle bir sefalete mahkûm etmeyin diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Çömez.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Sayın Filiz Kılıç.

Buyurun Sayın Kılıç.

32.- Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç'ın, 20 Ocak 1990 tarihinde Bakü'de yaşananlara, SDG'ye, 17 yaşındaki Atlas Çağlayan'ın öldürülmesine ve İYİ Parti'nin geçen hafta sonu gerçekleştirilen kongresine ilişkin açıklaması

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) - Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri ve ekranları başında bizleri takip eden yüce Türk milleti; tarih 20 Ocak 1990, Bakü'de kışın ayazını tankların soğuk namluları ve yüreklerde yanan yangın bastırmıştı. Tarihe "Kara Ocak" olarak geçen, akıllarımızdan çıkmayan o gece Sovyet emperyalizmi ve o emperyalizmin maşası olan çeteler sadece bir şehri işgal etmek için değil Türk dünyasının millî hafızasını silmek için Bakü'ye girmişti. Mesele sadece toprak işgali değildi, Sovyetlerin uyguladığı kimliksizleştirme politikasının son ve en kanlı halkasıydı bu adım. Kadın, çocuk, yaşlı demeden 147 canımıza kıyıldı ancak ortada hesap edemedikleri bir hakikat vardı: O tanklar bedenleri ezse de Türk'ün karakteri olan istiklal arzusunu ezemedi. Bu, alelade bir hak talebi değil bir varoluş kavgasıydı. Nitekim, Ebulfaz Elçibey'in "Sen Türk olduğunı unutsan da düşman senin Türk olduğunı asla unutmaz." şeklindeki tarihî uyarısı o gece Bakü'de yaşanan vahşetin asıl sebebinin özetliyordu. Hedef doğrudan Türk kimliğiydi, cevap ise yine o asil kimlikten, damarlardaki asil kandan geldi. O gece dökülen kanlar Azerbaycan'ın devletleşme yolundaki harcı oldu. Yanvar şehitlerinin aziz ruhları bugün Karabağ semalarında, Şuşa'nın burçlarında huzur içindedir. Türkiye dün olduğu gibi bugün de tek millet şuuruyla hem

sahada hem masada can Azerbaycan'ın, öz gardaşının yanındadır. Şehitlerimizi rahmetle, gazilerimizi minnetle anıyorum. Devletimiz kaim, milletimiz ve birliğimiz daim olsun diyorum.

Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; sahadaki tablo bize şunu haykırıyor: Kendini dev aynasında gören, terörsüz Türkiye ve terörsüz bölge hedeflerimize karşı arkasındaki dış desteğe güvenen SDG, Şam yönetiminin, Suriye ordusunun kararlı adımları karşısında sabun köpüğü gibi erimektedir. Bu yapı, konjonktürel olarak şişirilmiş bir organizasyondur. Burada en büyük tarihî yalan, bu örgütün Kürtlerin temsilcisi olduğu iddiasıdır. Şunu herkesin çok iyi anlaması gerekiyor: SDG, Kürt kardeşlerimizin temsilcisi değil onların geleceğini ipotek altına alan taşeron yapısıdır. SDG, emperyalist planların sahadaki lejyoneridir. Bir terör örgütünün bir halkı temsil ettiği nerede görülmüştür? Bu yapı, bölge insanını kalkan olarak kullanıp kendi derebeyliğini sürdürme peşindedir.

Artık bu yapay senaryonun sonuna gelinmiştir; Suriye'nin dört bir yanındaki her bir vatandaşıma için Arap, Kürt, Türkmen ayırt etmeksizin tek güvenli liman meşru Suriye devletinin çatısıdır. Ayrılmakta azap, birlikte rahmet vardır. Çözüm, okyanus ötesinden gelen namluların gölgesinde değil bin yıldır birlikte yaşanan bu topraklarda, Suriye bayrağı altında kucaklaşmaktadır. Devlet otoritesinin sağlandığı yerde ne terörün esamesi okunur ne de etnik ayrışmanın. Bugün yapılması gereken, bu taşeron yapıyı aradan çıkarıp Suriye halkının devletiyle, ordusuyla ve başkentiyle bütünleşmesini sağlamaktır.

Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; daha Ahmet Minguzzi'nin acısı dinmemişken şimdi de 17 yaşındaki Atlas evladımızı "Yan baktın." bahanesiyle maalesef toprağa verdik. Acımız çok büyük; ailesine başsağlığı ve sabırlar diliyorum. İşin en acı tarafı da şu: Ölen 17, öldüren 15 yaşında; çocuklar ölüyor, çocuklar öldürüyor.

Tehlike artık sadece sokakta değil evimizin içinde, çocuklarımızın elindeki o telefonlarda. Uyuşturucu, sanal bahis ve sosyal medya bataklığı evlatlarımızı kuşatmış durumda; ekranı her kaydıldıklarında şiddete, kolay yoldan paraya özendiriliyorlar. Televizyonu açıyorsunuz, orada da ünlülerin uyuşturucu kullanımı, yasa dışı bahis skandalları sanki marifetmiş gibi tüm halkımıza, çocuklarımıza, gencimize, ihtiyarımıza sunuluyor. Bu gidişat hayra alamet değil, evlatlarımızı korumak boynumuzun borcudur. Milliyetçi Hareket Partisi olarak alınacak her türlü tedbirin, hazırlanacak her türlü kanunun destekçisi olacağımızı açık yüreklilikle bir kez daha ifade etmek isterim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) - Sözlerimi tamamlarken, Türk siyasetinin ayrışarak değil bütünleşerek, kutuplaşarak değil kucaklaşarak güçleneceğine olan inancımızla, geçtiğimiz hafta sonu gerçekleştirilen İYİ Parti kongresinin, demokrasimizin olgunluğuna katkı sunmasını ve hayırlara vesile olmasını temenni ediyorum.

Bu duygu ve düşüncelerle Genel Kurulumuzu saygılarımla selamlıyorum.

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Kılıç.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Sayın Sezai Temelli.

Buyurun Sayın Temelli.

33.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, IŞİD'e ve Suriye'de yaşananlara, Afrin'de yaşananların yıl dönümüne, Dışişleri Bakanı Hakan Fidan'a ve Cumhurbaşkanlığı Yardımcısının açıklamasına ilişkin açıklaması

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; "meşru Suriye devleti" "Suriye'nin toprak bütünlüğü" "Suriye Millî Ordusu" "Suriye ordusu"; alın size meşru Suriye devleti ve meşru Suriye devletinin ordusu. İşte, burada gördüğünüz IŞİD'dir, çetedir; IŞİD'i görmediğiniz yerde El Nusra'yı görürsünüz, El Nusra'yı görmediğiniz yerde El Kaide'yi görürsünüz ama bunlara laf söyleyemezsiniz. Ama ben size başka bir şey hatırlatacağım; 3 Mart 1924'ü hatırlatacağım, Mustafa Kemal ve arkadaşlarını hatırlatacağım. Burada bununla ilgili çok laf söylersiniz ama bakın, bu IŞİD ne dedi biliyor musunuz? "İstanbul'a hilafetin bayrağını dikeceğiz." dedi. İşte, Türkiye'nin karşısında olanlar bunlar ama siz Alevilerin, Kürtlerin, Süryanilerin, Türkmenlerin oylarıyla seçilmiş SDG'ye kalkıyorsunuz diyorsunuz ki: "Terör örgütüdür." Hayır, terör örgütü buradadır; terör örgütüne laf söyleyin, IŞİD'e laf söyleyin. IŞİD'e karşı çıkmazsanız inanın Türkiye çok büyük bir riskle karşı karşıyadır çünkü bu ülkenin en önemli sütunlarından biri laikliktir, laiklik tehlike altındadır. Biz Türkiye Cumhuriyeti'ni demokratikleştirmeye çalışırken, bölgeyle, Türkiye'yle, Kürtler, Türkler, bütün halklar bir arada demokratik bir yaşamı var etmeye çalışırken IŞİD'in arkasına takılmak neyin nesidir? Bu ülkenin Dışişleri Bakanının muhatabı mıdır bu? Bu ülkenin Savunma Bakanının muhatabı mıdır bu? Bu ülkenin muhatabı IŞİD olabilir mi, çeteler olabilir mi? Suriye'nin toprak bütünlüğü mü... E, gelin, hadi İsrail'e karşı bugün bir bildiri imzalayalım, var mısınız bütün partiler? Gazze'de 70 bin kişi soykırıma uğradı, her gün buradan kınama mesajı yayınladık. Hadi, şimdi de yayınlayalım. Golan Tepeleri işgal altında; Suriye'nin toprak bütünlüğünü savunanlar, Golan Tepeleri Suriye'ye dâhil değil mi? Dürziler özerkliğini ilan etti, orası Suriye toprağı değil mi? Bu ikiyüzlülüğe son verin; Kürt düşmanlığını böyle kamufle edemezsiniz, böyle saklayamazsınız. Bakın, Suriye İnsan Hakları Gözlemevi Başkanı ne diyor? "Bu bir savaş değil sistematik bir suç düzenidir." diyor çünkü bu Selefi cihadist çeteler dünyanın her yerinden oraya gelmiştir; bir katliam hayata geçirmektedirler, soykırım hayata geçirmektedirler ve siz kulaklarınızı, gözlerinizi kapatıyorsunuz. Neden? Çünkü, daha önce de söyledik, bu Kürt düşmanlığı sizin gözlerinizi, kulaklarınızı kapatmanıza neden oluyor. Bakın, bu ses etmediğiniz IŞİD'in suçlarından birkaç tanesini hatırlatayım size: 6 Ocak 2015 İstanbul Sultanahmet saldırısı, 20 Temmuz 2015 Suruç katliamı, 10 Ekim 2015 Ankara Gar katliamı, 12 Ocak 2016 Sultanahmet'te bombalı saldırı, 28 Haziran 2016 Atatürk Havalimanı saldırısı, 20 Ağustos 2016 Gaziantep düğün saldırısı; saymakla bitmez. Bunların hepsinde yüzlerce insan öldü, katledildi, yaralandı, engelli kaldı.

Avrupa'da da var. Şimdi Avrupa da sessiz, hiç oralı değil; İngiltere'si, Fransa'sı... ABD de sessiz, hiç oralı değil. Tek hesapları var, emperyal düzen. "IMEC projesi ne olacak?" "Petrol nereden çıkacak?" "Ne kadar yüzde alacağız?" Kimin umurunda insanlık, kimin umurunda Kürtler, kimin umurunda orada yaşayan halklar? Onlar da sessiz ama Avrupa'yı da yerle bir etti bu örgüt, bunu unutmayın. IŞİD bizim için hâlâ risklidir ama buna karşı Suriye'nin o meşru ordusu ne yaptı biliyor musunuz? İlk yaptığı şey Hol

Kampi'nı boşaltmak oldu. Dezenformasyon Başkanı -pardon- Enformasyon Başkanı, İletişim Başkanı çıktı, dedi ki: "Bunlar yalan haber." BBC yalan haber mi yapıyor? Reuters yalan haber mi yapıyor? Yalan haber senin yaptığın, sen algı yönetimi yapıyorsun. Hol Kampi'nı boşalttınız, bu IŞİD'liler nerede? İnanın, çok yakında Türkiye'de. Nereden mi biliyoruz? Yalova'dan biliyoruz, Yalova'da 3 polis katledilmesinden biliyoruz; buna hazır olun, gelecekle çünkü kafayı bu düzene takmışlar. İşte, biz bu düzenin her yerde hayata geçmesi için müzakereci, diyalogcu bir çözüm ortaya koydukça diyalogdan, müzakereden kaçan; yerinden yurdundan edilen insanları görmezden gelen; Afrin'de, Şengal'de, şimdi Halep'te yollara düşen bu insanlara bu acıları yaşatanlar hiçbir şey olmamış gibi âdeta, hâlâ aynı nakaratı tekrar etmeye devam ediyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Bugün, Afrin'in yıl dönümü. Afrin'de neler yaşandığını biliyoruz, orada o çeteler eliyle neler yapıldığını biliyoruz, Alevi katliamlarını biliyoruz; bütün bunlar hafızamızda canlılığını koruyor ama biz sabah akşam SDG de SDG, SDG de SDG! SDG'den dolayı Türkiye'ye yönelik hiçbir tehdit bugüne kadar olmamış. Hakan Fidan'ın o taraftan buraya yolladığı füzeler bir tarafa, o taraftan buraya hiçbir şey atılmamış ama SDG'yi saplantı hâline getiren zihniyet bu IŞİD ortaklığından kaynaklanıyor. Bu ülkenin Dışişleri Bakanı bir an önce görevden alınmalıdır. Biz, böyle bir Dışişleri Bakanını içimize sindiremiyoruz, bunu kabul etmemiz mümkün değil. Biz, çeteleri muhatap alan bir anlayışı kabul edemeyiz. Bir an önce Türkiye bu konuda gerekli adımları atmalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Bakın, bugün emekli maaşları konuşuluyor ya, ekonomi konuşuluyor ya, enflasyon konuşuluyor ya; hiç kimse "Bu bütçe, bu vergiler, bu kaynaklar nereye gidiyor?" demiyor. Bizzat bu ülkenin Cumhurbaşkanı Yardımcısı diyor ki oradaki çetelere... Tabii, o "çete" demiyor, "Suriye Millî Ordusu" diyor. Buyurun, bir kez daha gösteriyorum, hafızalara kazınsın Suriye Millî Ordusu. "Hepsine 100'er dolar veriyoruz." diyor. Bir emekliye 100 doları vermeyi çok gören, işte bu çetelere aylık 100 doları gönderebiliyor. Neden? Nedeni çok basit: Kürt düşmanlığıdır. Bu düşmanlık eninde sonunda bitecek. Eninde sonunda halklar kazanacak, barış kazanacak, demokrasi kazanacak. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Murat Emir.

Buyurun Sayın Emir.

34.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, cezaevindeki Tayfun Kahraman ile Mehmet Murat Çalık'a, 17 yaşındaki Atlas Çağlayan'ın öldürülmesine ilişkin açıklaması

MURAT EMİR (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; konuşmama Tayfun Kahraman ve Murat Çalık için artık insanlık dramına dönüşmüş olan hastalık durumunu gündeme getirerek başlamak istiyorum. Tayfun Kahraman aslında Gezi'den birkaç defa beraat etmişti ama Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın Gezi'den kişisel bir intikam çıkarma gayretiyle tekrar tutuklandı ve 2023'te hüküm giydi. Oysa Anayasa Mahkemesi, sonrasında Tayfun Kahraman'ın adil yargılanmadığını tespit etti ve mahkemeye "Tayfun Kahraman'ı tahliye et ve yeniden yargıla." dedi. Oysa Anayasa Mahkemesi kararı herkesi bağlaması gerekirken mahkeme buna uymadı. Burada açık bir hukuksuzluk ve bir Anayasa tanımazlık vardır ama bununla yetinmediler; Tayfun Kahraman multiple skleroz hastası, MS hastası. Bu, son derece ağır seyreden, ağır ağrılarla seyreden ve bir kişinin tek başına yaşamını cezaevinde geçirmesini önleyecek derecede ağır bir hastalık. Tayfun Kahraman'ı ziyaret eden bizler bunu açıkça görüyoruz. Öylesine zulmediliyor ki kendisi cezaevinden hastaneye götürülürken kötü muameleye tabi tutuluyor, dönüşte neurontin ilacı alması lazım; o gece ilacını almıyor, ağrılar içerisinde uyuyor ve bizim vicdanımız sızlıyor. Hepinizin de vicdanının sızlamasını ve ayağa kalkmasını bekliyoruz. Bakın, multiple skleroz hastasının ağrıları o sinirsel deşarjlardan dolayı son derece ağırdır, bıçak saplanmasından çok daha derindir ve yaralayıcıdır, acıtır. Bu kişiyi tek başına inatla cezaevinde tutmak, Anayasa Mahkemesi kararını çiğnemek, cezaevinde kötü muameleyi geçmiş işkence suçuna girmiş bir durumdur ve bilsinler ki bu suçu işleyenler eninde sonunda yargılanacaklar; bu suçların zaman aşımı yoktur. Bu kişilerin vebalini kim, nasıl verecek? Buradan soruyorum. Yeter artık! (CHP sıralarından alkışlar) Tayfun Kahraman için Anayasa Mahkemesi kararına uyun ve bu kişiyi hiç olmazsa hastanede takip edin. Yüksek doz steroid veriyorlar, kortizol veriyorlar baskılamak için. Niye? Bir an evvel cezaevindeki hücrelerine götürelim diye. Oysa yüksek doz kortizol verdiğiniz hastanın bütün savunma mekanizmalarını çökertiyorsunuz; hastalığa, enfeksiyona açık bir hâle getiriyorsunuz; bunu da çok iyi biliyorsunuz ama göz yumuyorsunuz. Artık yeter!

Mehmet Murat Çalık; kendisi tutuklandı, hükümlü değil, birden bire, gerekçesiz İzmir Buca Cezaevine sürüldü. Bunun adı sürgün. Niye? Çünkü annesini-babasını haftada bir görüyormuş, göremesin; çocuğunu göremesin, eşi gelip ziyaret edip moral veremesin ve tabii, avukatlarıyla olması gerektiği gibi görüşmesin ve savunma hakkı, savunmaya erişim hakkı kısıtlansın diye İzmir'e sürdüler. Oysa Mehmet Murat Çalık daha önce lenfoma geçirmiş, hastalığının nüksetme olasılığı var. Kendisi gerçekten de İzmir'deki Buca Cezaevinde 15 kilo verdi, 15 kilo, hepimizin gözü önünde eridi ve vücudunda zaman zaman çeşitli kitleler oluştu, bu kitlelerden biyopsiler alındı. Dilimizde tüy bitti; burada relaps dediğimiz hastalığın yeniden baş göstermesi olabilir, oluyor gibi görünüyor dedik. Biyopsi alındı, İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Hastanesi dedi ki "Evet, 4-5 'blast' var. Hastalık nüksediyor olabilir ve cezaevinde kalması tekrar riskini artırıyor olabilir." Ne yapmak lazım? Bu kişiyi hiç olmazsa alın, korunaklı, cezaevi koşullarındaki bir üniversite hastanesinde takip edin. "Yok, hayır, illa cezaevine koyacağız, illa eziyet çektireceğiz, herkese ibret olsun diye biz bunu yapacağız." gibi bir düşman hukuku anlayışı yeşermiş durumda ve bunu yaptılar. Adli Tıbbı gitti, Adli Tıp 5-6 "blast" hücrelerini yani o kötü huylu hücreyi 4-5'e indirdi ve "Devam edebilir." dedi. On gün önce biyopsi alınmış, yarası duruyor, dikişleri orada, bir başka hastanede alınmış bir biyopsi var, ameliyat yapılmış; bir başka hastaneye, şehir hastanesine götürdüler ve bunu anlamak mümkün değil. Bir

defa, bakın, Hasta Hakları Beyannamesi var, İnsan Hakları Beyannamesi var, bizim yasalarımız var; hasta hekimini seçer, hasta hastanesini seçer.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

MURAT EMİR (Ankara) - Tedavisi başlamış, sürüyor. Niye buna ihtiyaç duyuluyor? Nereden çıkıyor bu? Çünkü oradan sipariş üzerine rapor alabilecekler. Daha önce aldıkları raporun bir benzerini alabilecekler diye savcılık diyor ki: "Hayır, İzmir Şehir Hastanesine götüreceksiniz." Mehmet Murat Çalık kabul etmedi bu muameleyi, haklarını savundu; tam cezaevine götüreceksen vazgeçtiler çünkü onlar da korkuyorlar, vazgeçtiler, tekrar hastaneye götürdüler. Savcılık talimat vermiş: "Tek kare görüntüsü olmayacak, görüntü verilmeyeceksiniz." Niye? Çünkü Mehmet Murat Çalık'ın düştüğü o durumu, o pençelediği hastalığı görüntülenirse savcılık zor duruma girer diye, bir algı oluşur diye ve sonuçta ultrason cihazını bile Mehmet Çalık'ın odasına getirdiler, koğuşuna getirdiler, orada tetkiklerini yapıp tekrar götürdüler. Bakın, buradan sesleniyorum: Eğer bu cezaevinde bugüne kadar...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

MURAT EMİR (Ankara) - Bu kişilere yapılan açıkça hukuksuzluktur, hukuku çiğnemektir, insanlıktan vazgeçmektir. Bu bir insanlık suçudur ve oradan, Allah korusun, bir cenaze çıkarsa bunun altında Türkiye Cumhuriyeti kalır; açık söylüyorum, Türkiye Cumhuriyeti kalır. (CHP sıralarından alkışlar) Ama oradaki meslektaşlarıma da buradan sesleniyorum: Emir geldi, talimat geldi diye bu işlerin içine girmeyin, hastanın hakkını verin ve hastaların olması gerektiği gibi tedavi almalarını sağlayın. Bu kişilerin artık bir dakika bile cezaevi hücrelerinde tutulması açıkça hukuksuzluktur, insanlık dışı bir uygulamadır.

Değerli arkadaşlar, çok yakıcı bir sorun. 17 yaşındaki Atlas Çağlayan'ın sokak ortasında yine bir ergen tarafından bıçaklanarak öldürülmesi sonrasında, elbette yüreğimizden hiç eksilmeyen diğer acılarımızı da bir kez daha anımsadık.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Son dakikayı veriyorum.

MURAT EMİR (Ankara) - Toparlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN - Buyurun.

MURAT EMİR (Ankara) - Baktığınızda burada çok katmanlı, çok yönlü bir sorunla karşı karşıya olduğumuzu anlıyoruz. Bir yönüyle ölen çocuk, öldüren çocuk; evet, bu yönüyle doğru. "Cezalar artırılсын." diye bir tartışma var ama burada sadece cezaların artırılarak bu sorunun altından kalkamayacağımızı görmemiz gerekiyor. Ailenin çökertilmiş olması, içinde bulunduğumuz bu ekonomik kriz, sosyal bakımın, sosyal programların yetersiz olması, okulun zayıflatılmış olması, sokakların çetelere teslim edilmiş olması, çetelerle etkin mücadele yapılmıyor olması, cezasızlık algısı, şiddetin normalleştirilmesi, devletin İstanbul Sözleşmesi'nden çekilerek aile içi şiddeti, kadına şiddeti âdeta özendirir bir noktaya gelmesi aslında bütün bu sorunların birikmesiyle çocukların...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MURAT EMİR (Ankara) - Son cümle Sayın Başkan.

BAŞKAN - Sekiz dakikayı geçti.

MURAT EMİR (Ankara) - Tamam Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Sekiz dakika verdim.

MURAT EMİR (Ankara) - Başkanım, sözümü tamamlayacağım.

BAŞKAN - Sekiz dakikayla...

MURAT EMİR (Ankara) - Başkanım, sekiz dakika kuralı nereden çıkıyor?

BAŞKAN - Bir saat konuşun o zaman Sayın Emir. Buyurun, hadi gelin buraya, konuşun eğer istiyorsanız.

MURAT EMİR (Ankara) - Sayın Başkanım, buraya...

BAŞKAN - Benimle tartışmayın, sekizer dakikayla bağladık. Arkadaşlar, geçen oturumda da sekiz dakikayla bitirdik, şimdi de herkese sekiz dakika verdim; siz zorluyorsanız size verelim yani.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) - Başkanım, cümlesini tamamlasın bari.

MURAT EMİR (Ankara) - Sayın Başkanım, şöyle: Yani biz, bir defa, sekiz dakikayla bağittim...

BAŞKAN - Efendim, nasıl?

MURAT EMİR (Ankara) - Öyle bir bilgi bende yok.

BAŞKAN - Sekiz dakika söz hakkınız da yok yani sizin bir milletvekilinden fazla söz hakkınız yok Sayın Emir.

MURAT EMİR (Ankara) - Sayın Başkanım, bir dakikanın, iki dakikanın tartışmasını sizinle yapmam ama burada sözümü tamamlamama dahi izin vermemenizi de kabul edemiyorum.

BAŞKAN - Sekiz dakikada tamamlamanız konusunda ricacı oluyorum ben, zorlamazsanız teşekkür ederim yoksa sizin bir milletvekilinden farkınız yok.

MURAT EMİR (Ankara) - Efendim benim sizi...

BAŞKAN - Meclis Başkanlığını yöneten bir arkadaşınız olarak Grup Başkan Vekillerinin partilerini temsil noktasına saygı duyuyorum. Sekiz dakikayla şekillendiriyoruz. Şimdi ben, Turhan Çömez'e geçen sefer vermedim, Sayın Özdağ'a vermedim, Sayın Kılıç'a vermedim, Sayın Sezai Bey istedi, vermedim.

MURAT EMİR (Ankara) - Sayın Başkanım, ben sadece şunun tutanaklara geçmesini istiyorum: Ben sizi zorlayacak noktada bir milletvekili değilim.

BAŞKAN - Sayın Emir, buyurun; bütün bunlardan sonra siz söz istiyorsanız buyurun.

MURAT EMİR (Ankara) - Yok, Sayın Başkanım, ben söz istemiyorum ama burada sözümüzün bir nedenle, hem de bizim içinde olmadığımız bir anlaşmayla kesilebilecek olmasını biz kabul etmiyoruz. Bu tartışmayı sizinle başka zaman yürütürüz.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN - Ben mi kestim sözünüzü? Kesmedim, son dakika diye söz verdim.

MURAT EMİR (Ankara) - Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Zengin, buyurun.

35.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, İYİ Parti'nin hafta sonu gerçekleştirilen kongresine, Portekiz Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisi Başkanının ziyaretine ve 17 yaşındaki Atlas Çağlayan'ın öldürülmesine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Sayın Başkanım, çok değerli milletvekilleri; ben de Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, hafta sonu İYİ Parti kongresini yaptı; Sayın Müsavat Dervişoğlu'nu tekrar tebrik ediyorum, kongrenizin hayırlı olmasını diliyorum. Siyasetin önemli bir süreci kongreler, tüm partililerinize ve sizlere de hayırlı olmasını diliyorum.

Bugün Meclisimizde ziyaretçilerimiz var. Portekiz'le ilişkilerimizin tekrar tesisinin 100'üncü yılındayız. Bu sebeple, Portekiz Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisinin Başkanı şu anda Meclisimizde. Biz hem Sayın Meclis Başkanına hem de heyetine teşekkür ediyoruz ve Portekiz'le olan ilişkilerimizin gelişmesine de tekrar vesile olacağına inanıyoruz. Buradan kendilerine tekrar bir selam verme ihtiyacı duydum.

Diğer arkadaşlarım da dile getirdiler. İstanbul Güngören'de Atlas Çağlayan adlı bir evladımız öldürüldü, 17 yaşındaydı kendisi. Çok benzer bir cinayeti aslında biz Minguzzi davasında yaşamıştık. Bunlar kamuoyunun bildikleri. Ben, çok yeni, bir alışveriş merkezinde bir güvenlik görevlisi olarak çalışan bir hanımefendiye rastladım. Onun da evladı Sultangazi ilçesinde aynen böyle öldürülmüştü. Kamuoyu sadece kendi önüne düşen olaylara çok odaklanıyor. Oysaki bunun örnekleri sadece İstanbul'da değil pek çok yerde var ve hepimizi çok ama çok üzüyor. Tüm bunlardan dolayı bizler, bütün siyasi partiler bir araya gelerek bir araştırma komisyonu oluşturduk. Bu Komisyonun çalışmalarını çok önemsiyoruz çünkü bu Komisyonun çalışmaları neticesinde muhakkak bu çocuklarımızla alakalı hem ceza yaptırımı açısından hem de toplumsal hayatta bizi buraya getiren sebepler üzerine önemli sonuçlar çıkacağını düşünüyorum. Bunlarla ilgili de elimizdeki daha bilimsel, daha akademik çalışmalara binaen muhakkak surette düzenlemeler yapacağız.

Bir kez daha, evlatlarını böyle kaybeden özellikle annelere-babalara başsağlığı diliyorum ve bilmeleri lazım ki bu konuyla alakalı hukuki süreçleri en yakından ve sıkı şekilde takip etmeye devam edeceğiz fakat en önemlisi, buraya giden, bu kadar küçük yaşta böylesine suçların işlenmesine giden yolları nasıl beraber bertaraf edebiliriz, bunun üzerine muhakkak suretle konsantre olmak gerektiğini düşünüyorum.

Diğer konularla ilgili olarak da zamanınızı almadan daha sonrasında yeri geldiğinde -yapacağımız kanuni düzenlemeyle alakalı- görüşlerimizi de ifade edeceğim.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının 2 tezkeresi vardır, ayrı ayrı okutup bilgilerinize sunacağım.

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Tezkereler

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının Libya Temsilciler Meclisi Başkanı Agila Salih İsa ve Portekiz Meclisi Başkanı Jose Pedro Aguiar-Branco'nun beraberinde birer Parlamento heyetiyle birlikte Türkiye'yi ziyaret etmelerine ilişkin tezkeresi (3/1324)

16/1/2026

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Libya Temsilciler Meclisi Başkanı Agila Salih İsa ve Portekiz Meclisi Başkanı Jose Pedro Aguiar-Branco'nun beraberinde birer parlamento heyetiyle birlikte ülkemizi ziyaret etmeleri Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanının 7 Ocak 2026 tarih ve 81 sayılı Kararı'yla uygun bulunmuştur.

Söz konusu heyetlerin ülkemizi ziyaretleri 3620 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Meclisinin Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'un 7'nci maddesi gereğince Genel Kurulun bilgilerine sunulur.

Numan Kurtulmuş

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı

BAŞKAN - Bilgilerinize sunulmuştur.

Diğerini okutuyorum:

2.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisine (AKPM) DEM PARTİ Grup Başkanlığınca aday gösterilen asil ve yedek üyelere ilişkin tezkeresi (3/1325)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisi (AKPM) Üyesi Şırnak Milletvekili Ayşegül Doğan'ın AKPM üyeliğinden istifası dolayısıyla boşalan asıl üyeliğe DEM PARTİ Grup Başkanlığınca Diyarbakır Milletvekili Sevilay Çelenk, yedek üyeliğe Bitlis Milletvekili Semra Çağlar Gökcalp aday olarak gösterilmiştir.

28/3/1990 tarihli ve 3620 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'un 12'nci maddesi uyarınca Başkanlık Divanında yapılan incelemede 24 Aralık 2025 tarih ve 80 sayılı Karar'la söz konusu üyelikler uygun görülmüş olup Genel Kurulun bilgilerine sunulur.

Numan Kurtulmuş
Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı

BAŞKAN - Bilgilerinize sunulmuştur.

B) Önergeler

1.- Başkanlıkça, Tokat Milletvekili Yusuf Beyazıt'ın Anayasa Komisyonu üyeliğinden; Kahramanmaraş Milletvekili Tuba Köksal'ın Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu üyeliğinden; Ağrı Milletvekili Ruken Kilerci'nin Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu üyeliğinden 20/1/2026 tarihinde istifalarına ilişkin önerge yazıları (4/123)

BAŞKAN - AK PARTİ Grup Başkanlığının, İç Tüzük'ün 21'inci maddesi uyarınca, Tokat Milletvekili Yusuf Beyazıt'ın Anayasa Komisyonu üyeliğinden; Kahramanmaraş Milletvekili Tuba Köksal'ın Sağlık, Aile Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu üyeliğinden; Ağrı Milletvekili Ruken Kilerci'nin Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu üyeliğinden geri çekildiğine ilişkin yazısı 20 Ocak 2026 tarihinde Başkanlığımıza ulaşmıştır.

Bilgilerinize sunulur.

Danışma Kurulunun bir önerisi vardır, okutup oylarınıza sunacağım.

VII.- ÖNERİLER

A) Danışma Kurulu Önerileri

1.- Danışma Kurulunun, (3/1309) esas numaralı Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi'nin görüşmesinde siyasi parti grupları adına yapılacak konuşmaların süresinin en fazla 2 konuşmacı tarafından kullanılabilmesine ilişkin önerisi

No: 79

20/1/2026

Danışma Kurulu Önerisi

Danışma Kurulunun 20/1/2026 Salı günü (bugün) yaptığı toplantıda (3/1309) esas numaralı Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi'nin görüşmesinde siyasi parti grupları adına yapılacak konuşmaların süresinin en fazla 2 konuşmacı tarafından kullanılabilmesi önerisinin Genel Kurulun onayına sunulması uygun görülmüştür.

Numan Kurtulmuş
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanı

Özlem Zengin
Adalet ve Kalkınma Partisi
Grubu
Başkan Vekili

Murat Emir
Cumhuriyet Halk Partisi
Grubu
Başkan Vekili

Sezai Temelli
Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi
Grubu
Başkan Vekili

Filiz Kılıç
Milliyetçi Hareket Partisi
Grubu
Başkan Vekili
BAŞKAN - Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Turhan Çömez
İYİ Parti
Grubu
Başkan Vekili

Selçuk Özdağ
Yeni Yol Partisi
Grubu
Başkan Vekili

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

A) Tezkereler (Devam)

3.- Cumhurbaşkanlığının, gereği, kapsamı ve zamanı Cumhurbaşkanınca takdir ve tayin olunacak şekilde, Türk Silahlı Kuvvetleri deniz unsurlarının bölge ülkelerinin kara suları dışında olmak üzere Aden Körfezi, Somali açıkları, Arap Denizi ve mücavir bölgelerde deniz haydutluğu, silahlı soygun eylemleri ve denizde terörizmle mücadele amacıyla görevlendirilmesi ve bununla ilgili gerekli düzenlemelerin Cumhurbaşkanınca tarafından belirlenecek esaslara göre yapılması için Anayasa'nın 92'nci maddesi uyarınca son olarak 4/2/2025 tarihli ve 1440 sayılı Karar'la verilen iznin süresinin 10/2/2026 tarihinden itibaren bir yıl süreyle uzatılmasına dair tezkeresi (3/1309)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Anayasa'nın 92'nci maddesine göre verilen (3/1309) esas numaralı Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi'nin görüşmelerine başlıyoruz.

Şimdi tezkereyi okutuyorum:

8 Ocak 2026

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aden Körfezi, Somali karasuları ve açıkları, Arap Denizi ve mücavir bölgelerde vuku bulan deniz haydutluğu ve silahlı soygun eylemleri hakkında Birleşmiş Milletler (BM) Güvenlik Konseyinin 2008-2021 yılları arasında kabul ettiği 1816, 1838, 1844, 1846, 1851, 1897, 1950, 2020, 2077, 2125, 2184, 2246, 2316, 2383, 2442, 2500, 2554, 2608 sayılı Kararlar ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin (TBMM) 10/2/2009 tarihli ve 934 sayılı Kararı'yla bir yıl için verdiği ve son olarak 4/2/2025 tarihli ve 1440 sayılı Kararı'yla bir yıl süreyle uzattığı izin çerçevesinde, Türk Silahlı Kuvvetleri deniz unsurları konuşlandırılmak suretiyle bölgede seyreden Türk bayraklı ve Türkiye bağlantılı ticari gemilerin emniyetinin etkin şekilde muhafaza edilmesi, uluslararası toplumca yürütülen deniz haydutluğu, silahlı soygun eylemleri ve denizde terörizmle mücadele harekâtlarına aktif katılımda bulunulması, anılan bölgelere yapılan insani yardım faaliyetlerine destek verilmesi, Türk Silahlı Kuvvetleri deniz unsurlarının harekât etkinliğinin ve bölgeye ilişkin tecrübesinin artırılması sağlanmış, bu alanda ilgili ülkelerle iş birliğinin sürdürülmesine yönelik millî politikanın desteklenmesi ve BM sistemi içinde, bölgesel ve küresel ölçekte oynadığımız rolün ve görünürlüğümüzün pekiştirilmesi temin edilmiştir.

Türkiye, deniz haydutluğu ve silahlı soygunla mücadelede uluslararası iş birliğinin geliştirilmesine önem vermiş, bu alanda yürütülen çabaları en başından itibaren desteklemiş ve BM, NATO, Avrupa Birliği (AB) ve Uluslararası Denizcilik Teşkilatı bünyesindeki çalışmalara aktif olarak katılmıştır. Bu yaklaşım doğrultusunda ülkemiz, BM Güvenlik Konseyinin 16/12/2008 tarihli ve 1851 sayılı Kararı çerçevesinde kurulan Somali Açıklarında Deniz Haydutluğuyla Mücadele Temas Grubunun çalışmalarına kurucu üye olarak iştirak etmiştir. Türk Silahlı Kuvvetleri deniz unsurları, 2009-2016 yılları arasında yürütülen NATO'nun Okyanus Kalkanı Harekâtına ve 2009 yılından bu yana Birleşik Deniz Kuvvetleri bünyesinde oluşturulan Birleşik Görev Kuvveti-151'e (CTF-151) dönemsel olarak fırkateyn/korvetle katılmıştır. Ülkemiz 2009-2025 yılları arasında 7 defa CTF-151 Komutanlığı görevini üstlenmiş, son olarak 24/7/2024 tarihinde 7'nci defa devraldığı komutayı 22/1/2025 tarihinde devretmiştir.

Somali'nin BM Genel Sekreterinden talebi üzerine; Aden Körfezi, Somali karasuları ve açıkları, Arap Denizi ile mücavir bölgelerde vuku bulan deniz haydutluğu, silahlı soygun eylemleri ve denizde terörizmle mücadeleye ilişkin olarak BM Güvenlik Konseyi tarafından önceki kararların devamı niteliğinde bir karar 2022 yılı ve sonrasında çıkarılmamıştır. Bununla birlikte 1851 (2008) sayılı Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi Kararı temelinde uluslararası toplumca yürütülen deniz haydutluğu, silahlı soygun eylemleri ve denizde terörizmle müşterek mücadele harekâtları, Somali kara suları haricindeki bölgede devam etmektedir. Bunlardan AB'nin Atalanta Harekâtı'nın görev süresi AB Konseyinin 16/12/2024 Kararı'yla 28/2/2027 tarihine kadar uzatılmıştır. Ülkemizin de iştirak ettiği Birleşik Deniz Kuvvetleri bünyesindeki CTF-151 faaliyetlerine devam etmektedir. TBMM'nin 4/2/2025 tarihli ve 1440 sayılı Kararı gereğince Türk Silahlı Kuvvetleri deniz unsurlarının Aden Körfezi, Somali açıkları, Arap Denizi ve mücavir bölgelerdeki görevlendirme süresi ise 10/2/2026 tarihinde sona erecektir.

Uluslararası barış ve istikrarı tehlikeye düşüren ve millî menfaatlerimizi de olumsuz etkileyen deniz haydutluğu, silahlı soygun eylemleri ve denizde terörizmle mücadele yönündeki uluslararası çabalara ülkemiz tarafından etkin bir biçimde destek verilmesi ve bölgede seyrüsefer emniyetinin sağlanmasına katkıda bulunulması, uluslararası ve millî sorumluluklarımızın bir gereği olarak görülmektedir.

Bu itibarla, ülkemizin de tarafı olduğu Denizde Seyir Güvenliğine Karşı Yasadışı Eylemlerin Önlenmesine Dair Sözleşme başta olmak üzere ilgili milletlerarası antlaşmalar ve teamüller çerçevesinde, 934 sayılı TBMM Kararı'nda belirlenen ilke ve esaslar da dikkate alınarak, bahse konu bölgelerde deniz haydutluğu, silahlı soygun eylemleri ve denizde terörizmle mücadele müşterek operasyonlarına destek verilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

Bu mülahazalarla, gereği, kapsamı ve zamanı Cumhurbaşkanınca takdir ve tayin olunacak şekilde, Türk Silahlı Kuvvetleri deniz unsurlarının bölge ülkelerinin kara suları dışında olmak üzere Aden Körfezi, Somali açıkları, Arap Denizi ve mücavir bölgelerde deniz haydutluğu, silahlı soygun eylemleri ve denizde terörizmle mücadele amacıyla görevlendirilmesi ve bununla ilgili gerekli düzenlemelerin Cumhurbaşkanı tarafından belirlenecek esaslara göre yapılması için Anayasa'nın 92'nci maddesi uyarınca TBMM'nin son olarak 4/2/2025 tarihli ve 1440 sayılı Kararıyla verilen iznin süresinin 10/2/2026 tarihinden itibaren bir yıl uzatılması hususunda gereğini bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip Erdoğan
Cumhurbaşkanı

BAŞKAN - Sayın Tanhan...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

36.- Mardin Milletvekili Kamuran Tanhan'ın, kuzeydoğu Suriye'de yaşananlara ilişkin açıklaması

KAMURAN TANHAN (Mardin) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Çok önemli bir dönemden geçiyoruz. Kürtler ve Türkler Orta Doğu'da halkların kaderinde birlikte önemli roller oynamıştır. Birçok tarihî, siyasi nedenlerden ötürü acılar yaşanmıştır. Biz Kürtler, sorunlarımızın şiddetle halledilmesini istemiyoruz fakat mevcut Hükûmeti aşan tarihî inkâr politikaları Türkiye'de devam etmektedir. Bugün kuzeydoğu Suriye'de kendini savunan Kürtlere karşı, kendilerini tüm dünya için feda eden Kürtlere karşı... IŞİD'in dünya üzerinden silmek istediği insani değerleri ve insanlık onurunu savundular. Bugün bir soykırımla karşı karşıyalar ve Türkiye'nin Şam'a destek vererek elde edeceği zafer bir Pirus zaferi olacaktır fakat Türkiye'nin Rojava'yı koruyarak elde edeceği zafer ikinci bir Malazgirt olacaktır. Türkiye'nin bu saatten sonra 27 Şubat paradigmasına her zamankinden daha fazla ihtiyacı var. Bu, bizi bir arada tutacak harçtır.

BAŞKAN - Sayın Kanko...

MÜHİP KANKO (Kocaeli) - Teşekkür ederim Başkanım.

George Orwell ne diyor? "Eğer maaşınız sadece yemek yemeye ve uyumaya yetiyorsa bu iş değildir, geçmişte buna kölelik denirdi." Maaşesef bugün Türkiye'de milyonlarca emekli ve asgari ücretli tam olarak bunu yaşamaktadır. AKP Hükümetinin belirlediği alın terinin karşılığı olan bu düşük maaşlar sadece karın doyumaya ve ayakta kalmaya yetmektedir; barınmak lüks, sağlıklı beslenmek hayal, insanca yaşamak ise imkânsız hâle gelmiştir. Bu tablo bir kader değildir, AKP iktidarının bilinçli politikaların sonucudur. Emek ucuzlatılmış, yoksulluk yönetim aracı hâline getirilmiştir. Bu düzen çalışma değil modern bir kölelik düzenidir, Cumhuriyet Halk Partisi olarak bizler de buna itiraz ediyoruz. AKP'nin ülkede kurduğu bu kölelik düzenine hiçbir yurttaşımız boyun eğmeyecek. (CHP sıralarından alkışlar)

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

A) Tezkereler (Devam)

3.- Cumhurbaşkanlığının, gereği, kapsamı ve zamanı Cumhurbaşkanınca takdir ve tayin olunacak şekilde, Türk Silahlı Kuvvetleri deniz unsurlarının bölge ülkelerinin kara suları dışında olmak üzere Aden Körfezi, Somali açıkları, Arap Denizi ve mücavir bölgelerde deniz haydutluğu, silahlı soygun eylemleri ve denizde terörizmle mücadele amacıyla görevlendirilmesi ve bununla ilgili gerekli düzenlemelerin Cumhurbaşkanlığı tarafından belirlenecek esaslara göre yapılması için Anayasa'nın 92'nci maddesi uyarınca son olarak 4/2/2025 tarihli ve 1440 sayılı Karar'la verilen iznin süresinin 10/2/2026 tarihinden itibaren bir yıl süreyle uzatılmasına dair tezkeresi (3/1309) (Devam)

BAŞKAN - Cumhurbaşkanlığı tezkeresi üzerinde İç Tüzük'ün 72'nci maddesine göre görüşme açacağım.

Gruplara ve şahsı adına 2 üyeye söz vereceğim.

Konuşma süreleri gruplar için yirmişer, şahıslar için onar dakikadır.

Alınan karar gereğince, gruplar adına yapılacak konuşmalar birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir.

Şimdi YENİ YOL Partisi Grubu adına ilk söz İstanbul Milletvekili Sayın Hasan Karal'a aittir.

Buyurun Hasan Karal. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA HASAN KARAL (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türk Silahlı Kuvvetleri Deniz Unsurlarının Görev Süresinin Bir Yıl Uzatılmasına İlişkin Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi üzerine YENİ YOL Grubu adına söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla ve muhabbetle selamlıyorum.

Sözlerimin başında Hint Okyanusu'nun zorlu sularında sevdiklerinden ve vatan toprağından ayrı bir şekilde bayrağımızı şerefle dalgalandıran kahraman denizcilerimize, Türk bahriyelilerine buradan selam ve dualarımı gönderiyorum.

Değerli milletvekilleri, önümüzdeki tezkere 2008'den bu yana uzatılan Türk donanmasının Aden Körfezi, Somali kara suları ve açıkları, Arap Denizi ve mücavir bölgelerdeki görev süresinin devamını öngören bir düzenleme olarak görülebilir. Tezkere metninde de atıf yapıldığı üzere, bu görevlendirme Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin 2008-2021 yılları arasındaki kararları ile Yüce Meclisimizin 2009'dan bu yana verdiği izinlere dayanmaktadır. Tezkerenin amacı nettir: Türk Bayraklı ve Türkiye bağlantılı ticari gemilerimizin emniyetini sağlamak, deniz haydutluğu ve silahlı soygunla mücadele etmek ve uluslararası harekâtlara katkı sunmaktır ancak bizler dış politikada ve güvenlik meselelerinde "rutin" kavramının arkasına sığınılmasını doğru bulmuyoruz. Her tezkere, dönemin şartlarına, değişen jeopolitik risklere ve Türkiye'nin uzun vadeli stratejik çıkarlarına göre yeniden titizlikle değerlendirilmelidir. Elimizdeki metni "Evet." deyip geçilecek bir kâğıt parçası olarak görmüyoruz, Türkiye'nin Afrika Boynuzu'ndaki stratejisinin bir muhasebesi olarak ele alıyoruz.

Tezkere metninde dikkat çekici bir hukuki nüans bulunmaktadır: Somali'nin talebi doğrultusunda Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi 2022 sonrasında Somali kara suları için yeni bir karar almamış, deniz haydutluğu ve denizde terörizmle mücadele ise 1851 sayılı Karar temelinde kara suları dışındaki sahada sürdürülmüştür. Bu durum, Türkiye'nin bölgedeki varlığının hukuki dayanağının yalnızca Birleşmiş Milletler kararlarına değil ikili anlaşmalar ve uluslararası deniz hukuku teamüllerine de yaslandığını göstermektedir. Somali'yle imzalanan Savunma ve Ekonomik İşbirliği Çerçeve Anlaşması çerçevesinde atılan her adımda hukuki meşruiyetin askerî gereklilik kadar titizlikle gözetilmesi büyük önem taşımaktadır.

Değerli milletvekilleri, Türkiye, deniz haydutluğuyla mücadelede rüştünü ispat etmiş bir ülkedir. NATO'nun Okyanus Kalkanı Harekâtı'ndan Birleşik Görev Kuvvetine kadar birçok uluslararası misyonda aktif rol aldık hatta gururla ifade edelim ki ülkemiz 2009-2025 yılları arasında tam 7 kez bu Birleşik Görev Kuvveti Komutanlığı görevini üstlenmiştir. Bu tecrübe Türk Deniz Kuvvetlerinin açık denizlerdeki operasyonel kabiliyetini artırmış, donanmamıza mavi vatanın ötesinde bir perspektif kazandırmıştır. Bu birliğe desteğimiz tamdır ancak resmin bütününde dikkat edilmesi gereken stratejik riskler de bulunmaktadır.

Birincisi, bölgesel güvenlik ikliminin değişmesidir. Tezkere gerekçesinde "deniz haydutluğu" ve "silahlı soygun" vurgusu yapılmaktadır ancak 2026 itibarıyla Kızıldeniz ve Aden Körfezi'ndeki tehditler bunlarla sınırlı değildir. Bölge, küresel güç rekabeti ve asimetrik risklerle daha kırılgan hâle gelmiştir. Bu nedenle, misyon tanımı ve angajman kurallarının güncel tehdit ortamına uygun biçimde belirlenmesi, askerî varlığımızın caydırıcılık ekseninde ve gereksiz risklerden kaçınacak şekilde sürdürülmesi büyük önem taşımaktadır.

İkincisi ise Somali-Etiyopya ilişkileri ve Türkiye'nin pozisyonudur. Türkiye Somali'yle çok derin tarihî ve stratejik ilişkilere sahipken Etiyopya'yla da köklü ekonomik ve diplomatik bağlara sahiptir. Son dönemde iki ülke arasında yaşanan ve Türkiye'nin de ara buluculuk rolü üstlendiği gerilim hassas bir dengede yürütülmektedir. Bu hassas dengeyi zorlayan bir diğer gelişme ise İsrail'in 26 Aralık 2025 tarihinde Somaliland'in bağımsızlığını tanıdığını açıklamasıdır. Uluslararası toplum tarafından bugüne kadar tanınmayan bu yapıya yönelik söz konusu adım, Somali'nin egemenliğini ve toprak bütünlüğünü hedef alan, uluslararası hukuka

aykırı bir girişimdir. Bu coğrafyada dış aktörlerin, özellikle de İsrail'in attığı adımlar yalnızca diplomatik girişimler olarak değerlendirilemez. Müslüman toplumların içine fitne tohumları ekmeyi, ayrışmaları derinleştirmeyi ve yeni gerilim alanları üretmeyi hedefleyen bu yaklaşım, bölgesel barışı zedeleyen açık bir istikrarsızlaştırma çabasıdır. Türkiye'nin duruşu ise net olmalıdır. Biz, bölge halklarının iradesini merkeze alan, çatışmayı değil barışı, bölünmeyi değil istikrarı esas alan bir anlayışı savunuyoruz. Somali'nin geleceği dış müdahalelerle değil Somali halkının kendi iradesiyle şekillenmelidir. Bu çerçevede, donanmamızın bölgedeki varlığı, korsanla mücadele eden bir unsur olmanın yanı sıra, aynı zamanda güçlü bir siyasi semboldür. Somali'nin toprak bütünlüğünü ve egemenliğini savunurken Etiyopya'yla olan diyalog kanallarını da açık tutan, dengeleyici ve yapıcı rolümüzü sürdürmeliyiz. Türkiye'nin askerî varlığı, bölgede taraf değil istikrarın teminatı olarak algılanmalı, yeni kutuplaşmalara yol açmadan barışın korunmasına katkı sunmalıdır.

Üçüncüsü, enerji stratejimiz ve Oruç Reis'tir. Oruç Reis Sismik Araştırma Gemimiz, Somali açıklarındaki ruhsat sahalarında yürüttüğü çalışmalarla enerji diplomamız açısından önemli bir rol üstlenmektedir. Deniz Kuvvetlerimizin bölgedeki varlığı, bu faaliyetlerin güvenliği için elzemdir ancak kalıcı başarı, yalnızca gemi göndermekle değil üretimden pazarlamaya uzanan uluslararası iş birliklerinin bugünden kurulmasıyla mümkündür. Bu nedenle, Hint Okyanusu'nda hukuki altyapısı güçlü ve "kazan-kazan" esaslı bir enerji stratejisi izlenmeli, askerî güç diplomatik akılla desteklenmelidir.

Değerli milletvekilleri, bizler güçlü Türkiye'nin sadece askerî kabiliyetlerini gösteren değil diplomatik zekâsını konuşturan, yumuşak gücü ile sert gücünü uyum içinde kullanan bir Türkiye olduğuna inanıyoruz. Tezkere metninde "uluslararası ve millî sorumluluklarımızın bir gereği" denilmektedir. Evet, Süveyş Kanalı'ndan Babülmendep'e uzanan hat, bizim ticaretimizin de can damarıdır. Buradaki istikrarsızlık, doğrudan ekonomimizi, ihracatçımızı etkileyecektir. Bu yüzden orada olmak tercihin ötesinde bir mecburiyettir ancak bu mecburiyeti yönetirken Somali halkının gönlündeki yerimizin fırkateynlerimizden ziyade, onlara uzattığımız insani yardım eliyle; açtığımız hastanelerle, okullarla kaim olduğunu unutmamalıyız. Askerî varlığımız, bu insani ve vicdani duruşumuza gölge düşürmemeli, bilakis onun koruyucusu olmalıdır. Biz Türk Bayrağı'nın dünyanın her denizinde şerefle dalgalanmasından gurur duyuyoruz. Deniz haydutluğuyla mücadele gibi, insanlığın ortak yararına olan bir konuda Türkiye'nin inisiyatif almasını, Birleşmiş Milletler ve uluslararası toplumla iş birliği yapmasını doğru buluyoruz.

Meclisin 4 Şubat 2025 tarihli kararıyla verilen izninin 10 Şubat 2026'dan itibaren bir yıl süreyle uzatılmasına millî menfaatlerimiz ve üstlendiğimiz küresel sorumluluklar çerçevesinde "kabul" oyu vereceğiz ancak bu irade denetimsiz ya da sınırsız bir yetkilendirme anlamına gelmemektedir. Aksine, söz konusu yetkinin hangi amaçla, nasıl ve ne ölçüde kullanıldığının şeffaf biçimde izlenmesi büyük önem taşımaktadır. Bu doğrultuda, gemilerimizin angajman kuralları güncel tehdit ortamına uygun mudur? Personelimizin güvenliği için gerekli tüm tedbirler eksiksiz şekilde alınmış mıdır? Somali ile Etiyopya arasındaki ara buluculuk rolümüz ile askerî varlığımız arasındaki hassas denge korunmakta mıdır? Harcanan kamu kaynakları ile elde edilen stratejik kazanımlar arasında sağlıklı ve rasyonel bir ilişki kurulabilmekte midir? Bu sorulara cevap aramak yalnızca siyasi bir tercih değil milletimizin bize tevdi ettiği denetim yetkisinin doğal ve vazgeçilmez bir gerçeğidir. Hükûmetten beklentimiz, askerimizin sahadaki başarısını masada diplomatik başarılarla taçlandırmasıdır; rasyonel, planlı ve öngörülebilir bir dış politika izlenmesidir.

Sözlerime son verirken Aden Körfezi'nde, Somali açıklarında ve Arap Denizi'nde görev yapacak olan tüm leventlerimize, denizcilerimize Rabb'imden muvaffakiyetler diliyorum. Pruvaları neta, rüzgarları kolayına, bahtları açık olsun.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Çan...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

38.- Samsun Milletvekili Murat Çan'ın, Samsun'un Ayvacık ilçesinde bulunan 2/B statüsündeki taşınmazlar için belirlenen rayiç bedellere ilişkin açıklaması

MURAT ÇAN (Samsun) - Teşekkür ediyorum.

Seçim bölgem Samsun'un birçok ilçesinde olduğu gibi Ayvacık ilçemizde 6 mahallede bulunan 2/B statüsündeki 882 taşınmaz için belirlenen rayiç bedeller köylümüzü büyük bir çaresizliğe sürüklemiştir. Başlangıçta takdir edilen bedeller ile sonradan yapılan ve bizce biz de subjektif kriterlere dayandığı kanaatini oluşturan değer tespitleri arasında yüzde 350'ye varan fark vardır. İstenilen bu rakamları köylümüzün ödeme gücü asla yoktur. Rayiçleri takdir eden idari makamları hedef almıyoruz ancak komşu illerimizde aynı statüdeki taşınmazlar için çok daha düşük rayiçler belirlenmişken Ayvacık'taki köylüye bu yükün bindirilmesi adaletsizliktir. Bu arazilerin değeri objektif ve nesnel kriterlerle yeniden belirlenmeli, kullanıcı durumundaki köylüye gerçekçi, adil ve ödenebilir koşullar sağlanmalıdır.

BAŞKAN - Sayın Öztürkmen...

39.- Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen'in, Gaziantep'te son zamanlarda gelen yüksek doğal gaz faturalarına ilişkin açıklaması

HASAN ÖZTÜRKMEN (Gaziantep) - Teşekkürler Sayın Başkanım.

Gaziantep'te son dönemde gelen yüksek doğal gaz faturaları vatandaşları isyan ettirmiş durumda. Gelen faturaları gören birçok vatandaş daha önce hiçbir dönemde bu kadar yüksek bedellerle karşılaşmadıklarını belirterek duruma tepki gösteriyor. Uçuk rakamlar karşısında şaşkınlığını gizleyemeyen vatandaşlar, bütçelerinin ciddi şekilde sarsıldığını dile getiriyor. Vatandaşların bizimle paylaştığı faturalara göre, bazı hanelerde doğal gaz tüketimi 10 bin lirayı aşılıyor, tüketim bedeli 10 bin liraymış da devlet desteğiyle 5 bin liraya indirilmiş gibi gösteriliyor. Devlet desteğini faturalara yazmanız popülist bir davranıştır. Doğal gaza zam yapmayın, destek istemiyorlar. Gaziantep bu yıl mevsim normallerinin üstünde soğuklarla mücadele ediyor. Şehrimizde bu hafta yine kar yağışı

bekleniyor ama dar gelirli evlerinde, iş yerlerinde donuyorlar, doğal gazlarını açamıyorlar. Artan yaşam maliyetleri karşısında gelirler yerinde sayarken enerji fiyatlarındaki bu artış kabul edilemez.

BAŞKAN - Sayın Karagöz...

40.- Amasya Milletvekili Reşat Karagöz'ün, tarım kredilerine getirilen borçsuzluk şartına ilişkin açıklaması

REŞAT KARAGÖZ (Amasya) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Çiftçilerimizin son yılları kuraklık ve don felaketleriyle geçmiş, üretim düşmüş, maliyetler katlanmış, ürün fiyatları yerinde saymıştır. AKP iktidarı ise üretimi desteklemek yerine tarım kredilerine "SGK, BAĞ-KUR ve vergi borcu yoktur." şartı getirerek çiftçilerimizin tabutuna son çivi çakmıştır. Buradan bu kararı alanlara soruyorum: Borcu olmayan çiftçi neden kredi kullansın? Tarım BAĞ-KUR primi bugün 11.725 liradır. Bu parayı ödeyemeyen çiftçi borçlu sayılmakta, hastaneye bile gidememektedir.

Sayın Bakan, bizim oralarda bir söz vardır "Tarlada gözü olmayanın harmanda yüzü olmaz." diye. Belli ki sizin tarlada da çiftçi de gözünüz yok ama o koltuğu işgal etmeye yüzünüz var. Derhâl tarımsal kredilerde borçsuzluk şartı kaldırılmalı, çiftçilerimizin nefes almasını sağlayacak destek ve finansman paketleri açıklanmalıdır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

A) Tezkereler (Devam)

3.- Cumhurbaşkanlığının, gereği, kapsamı ve zamanı Cumhurbaşkanınca takdir ve tayin olunacak şekilde, Türk Silahlı Kuvvetleri deniz unsurlarının bölge ülkelerinin kara suları dışında olmak üzere Aden Körfezi, Somali açıkları, Arap Denizi ve mücavir bölgelerde deniz haydutluğu, silahlı soygun eylemleri ve denizde terörizmle mücadele amacıyla görevlendirilmesi ve bununla ilgili gerekli düzenlemelerin Cumhurbaşkanı tarafından belirlenecek esaslara göre yapılması için Anayasa'nın 92'nci maddesi uyarınca son olarak 4/2/2025 tarihli ve 1440 sayılı Karar'la verilen iznin süresinin 10/2/2026 tarihinden itibaren bir yıl süreyle uzatılmasına dair tezkeresi (3/1309) (Devam)

BAŞKAN - YENİ YOL Partisi Grubu adına ikinci konuşmacı Bursa Milletvekili Sayın Cemalettin Kani Torun.

Buyurun Sayın Torun. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA CEMALETTİN KANİ TORUN (Bursa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kızıldeniz ve Afrika Boynuzu'nda yaşanan sorunlar, deniz haydutluğu gibi alışıldık deniz güvenliği sorunlarının ötesindedir. Yaşanan süreçte devletlerin egemenliğini ve toprak bütünlüğünü doğrudan hedef alan açık bir jeopolitik saldırı aşamasına ulaşmış olmamızı dikkatinize getirmek istiyorum. İsrail'in 26 Aralık 2025 tarihinde tek taraflı biçimde bağımsızlık ilan eden Somaliland yönetimini tanıması sıradan bir diplomatik tercih değil bölgesel dengeleri sarsan nitelikte bir siyasi hamledir. Bu adım, Birleşmiş Milletler ve Afrika Birliği gibi uluslararası toplum sistemi içinde yerleşik olan devletlerin toprak bütünlüğüne saygı ilkesine aykırı bir oldubittidir. Daha da önemlisi, bu hamle yalnızca Somaliland'le sınırlı kalabilecek bir gelişme değildir; Somali içindeki diğer federal yapılar ve Afrika Boynuzu'ndaki benzer kırılganlıklar için tehlikeli bir emsal üretme riski taşımaktadır; bölgedeki kolonyal müdahalelerin ortaya çıkardığı suni sınırlar ve etnik, mezhebî ve kabilesel gerilimler üzerinden yeni bir istismar arzusunu göstermektedir. İsrail'in Gazze'de sürdürdüğü ve artık uluslararası hukuk literatürüne açık biçimde soykırım olarak tanımlanan saldırılarını göz önünde bulundurmak, karşı karşıya olduğumuz stratejik resmi apaçık gösteriyor. Somaliland'in tanınması, bu çerçevede yerleşimci, sömürgeci ve ırkçı bir emperyal projenin güncel uzantısıdır. Tarihsel belgelerde de görüldüğü üzere, siyonist ideolojinin yalnızca Filistin'le sınırlı olmayan, stratejik coğrafyalarda nüfus transferi ve egemenlik tesisine dayalı bir tahayyülü vardır. Bugün Gazze'den zorla sürülen Filistinliler için Afrika'nın alternatif yerleşim alanı olarak telaffuz edilmesi, bu zihniyetin sürekliliğini göstermektedir. Bu yaklaşım yalnızca Filistin halkını değil, Somali'nin birliğini ve bölgesel barışı da hedef almaktadır.

Ayrıca, İsrail Gazze'de toplu yıkım, zorla yerinden etme ve demografik mühendislik politikalarını sürdürürken eş zamanlı olarak Türkiye'yi Doğu Akdeniz'den Suriye'ye, Kızıldeniz'den Afrika Boynuzu'na kadar çok katmanlı bir şekilde sıkıştıran, agresif bir siyaset izlemektedir. Türkiye'nin karşı karşıya olduğu meydan okuma, İsrail'in bu ırkçı ve yayılmacı stratejisinin çok cepheli sonuçlarıyla ilgilidir.

Değerli milletvekilleri, Türkiye'nin Somali politikasının ana yönelimi yani Somali'nin toprak bütünlüğünü, siyasi birliğini ve merkezî kapasitesini güçlendirme hedefi doğrudur ve desteklenmelidir. Türkiye 2011'den bu yana Somali'de sadece güvenlik alanında değil; altyapı, sağlık, eğitim, enerji ve kurumsal kapasite inşası alanlarında da istikrarlı bir varlık göstermiştir. Bu yaklaşım, klasik askerî nüfus politikalarından ayrılan, uzun vadeli ve sorumlu bir devlet aklının ürünüdür.

2011 yılında büyükelçi olarak atanarak bu politikanın yürütülmesinde bizzat bulundum. Burada, bu politikanın mimarisinde geçmişte önemli rol oynamış isimleri de hatırlamak gerekir. Özellikle Sayın Ahmet Davutoğlu'nun Dışişleri Bakanlığı ve Sayın Tayyip Erdoğan'ın Başbakanlığı döneminde geliştirilen çok boyutlu Afrika yaklaşımı ve sahada kurulan dengeli ilişkiler bugün hâlâ referans alınması gereken bir diplomatik birikimi temsil etmektedir. Büyükelçiliğim döneminde 2013 yılında Mogadişu ile Hargeisa arasında tesis edilen ve Türkiye'nin kolaylaştırıcılığında yürüyen diyalog süreci Somali'nin parçalanmasına yönelik uluslararası senaryoların o dönemde nasıl bertaraf edilebildiğini somut bir biçimde göstermiştir ancak bugün karşı karşıya olduğumuz tablo bu mirasın devralındığını söylememize imkân vermemektedir. Maalesef, benim görevde olduğum dönemde başlattığımız görüşmeler sonra devam ettirilmedi. Somaliland yöneticileriyle görüşülmeyip âdeta İsrail'in kucağına itildiler. İsrail'in Somaliland'i tanıma kararının zamanlaması, Gazze'de devam eden soykırımın gölgesinde İslam dünyası açısından ayrıca düşündürücüdür. Bu adım Somali'yi fiilen bölme riski taşıdığı gibi, Kızıldeniz çıkışında yer alan Berbere Limanı üzerinden Aden Körfezi'nde yeni bir askerî ve jeopolitik

denklemin kurulmasına da zemin hazırlamaktadır. Bu durum yalnızca Somali'yi değil Mısır'ı, Suudi Arabistan'ı ve bölgede ciddi yatırımları bulunan Türkiye'yi de doğrudan ilgilendirmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; burada altını çizmemiz gereken bir başka husus da Türkiye'nin bölgesel yaklaşımındaki dengesizliktir. Mogadişu'da güçlü bir angajman sürdürülürken Yemen dosyasında daha çekingen ve sınırlı bir tutum izlenmesi Aden Körfezi'nin karşı kıyısında oluşan boşlukların farklı aktörler tarafından doldurulmasına yol açmıştır. Oysa Yemen'de kalıcı bir barış ve toprak bütünlüğü sağlanmadan Somali'deki kazanımların tam anlamıyla güvence altına alınması mümkün değildir. Deniz Güvenliği Tezkeresi bu nedenle Türkiye açısından sadece korsanlıkla mücadele aracı olarak değil daha geniş bir Kızıldeniz-Aden stratejisinin parçası olarak ele alınmalıdır. Bu çerçevede, Birleşik Arap Emirlikleri'nin bölgedeki rolü de dikkatle ve gerçekçi bir biçimde ele alınmak zorundadır. Birleşik Arap Emirlikleri son on yılda Yemen'den Afrika Boynuzu'na uzanan hatta istikrar üretmekten ziyade güç boşluklarını yöneten ve yer yer derinleştiren bir aktör profili sergilemiştir. İsrail'in güvenlik öncelikleriyle örtüşen bu yaklaşım Yemen, Sudan ve Somali'de kapsayıcı devlet yapılarının zayıflamasına yol açmıştır. Yemen'de ve Afrika Boynuzu'nda parçalanmayı derinleştiren her hamle Aden Körfezi'ndeki güvenliği ve Somali'deki uzun vadeli yatırımların sürdürülebilirliğini doğrudan riske atmaktadır. Bu sebeple, Suudi Arabistan'ın son dönemdeki diplomatik baskısı sonucu Birleşik Arap Emirlikleri'nin Yemen ve Somali'deki angajmanını sona erdirmesi bölgesel gerilimlerin azaltılması açısından olumlu bir gelişme olarak değerlendirilmelidir.

Önümüzdeki dönemde Türkiye, Suudi Arabistan ve Mısır'ın Doğu Afrika'da koordineli biçimde ağırlık koyması, bölgesel düzeni aşındıran vekil ağırlarını dengeleyerek İsrail'in nüfuz alanlarını sınırlandıracaktır. Türkiye'nin desteklemesi gereken çizgi, vekil aktörlere dayalı güç projeksiyonu değil egemen devletleri ve kapsayıcı siyasi süreçleri merkeze alan bir bölgesel istikrar arayışıdır. Türkiye açısından riskler somuttur: Somali sınırlarında yürütülen enerji arama faaliyetleri, altyapı projeleri ve ileri teknoloji yatırımları istikrarlı bir merkezî otoriteye ve bütüncül bir sahil güvenlik mimarisine ihtiyaç duymaktadır. Bu nedenle, Somali'nin siyasi bütünlüğünün zayıflaması yalnızca ilkesel değil doğrudan stratejik ve ekonomik bir risktir.

Türkiye, merkezî yönetim ile federal bölgeler arasındaki sorunların giderilmesine katkıda bulunmalıdır. Mogadişu yönetimiyle ilişkiler sadece ekonomik ya da askerî iş birliği konusunda değil siyasi birliğin temini konusunda olmalıdır. Somaliland'ın bu kadar yıldır merkezî yönetimle bir anlaşmaya varamamış olmasının en önemli sebebi merkezî yönetimin dağınıklığıdır.

Biz bu tezkereye ilkesel olarak karşı çıkmıyor, aksine doğru bir stratejik çerçeveye desteklenmesi gerektiğini savunuyoruz ancak bu destek diplomatik ihmalleri görmezden gelmek anlamına gelmez.

Göz göre göre gelen Somaliland'ın tanınması gibi bir gelişmenin engellenmemiş olması Türkiye'nin önleyici diplomasi kapasitesinin yeniden gözden geçirilmesini zorunlu kılmaktadır. Bu noktada, Hükûmete açık ve yapıcı çağrılarımız vardır. Türkiye, Somali ve Somaliland taraflarıyla doğrudan ve yüksek düzeyli temaslarını artırmalı, geçmişte olduğu gibi kolaylaştırıcı ve tarafsız bir diyalog zemini oluşturmalıdır. Laasqoray'deki askerî üs inşasının hızlandırılmasının yanı sıra, Cibuti'yle de bu tür bir iş birliğine gidilmelidir. Mısır ve Suudi Arabistan başta olmak üzere Kızıldeniz'in kilit aktörleriyle eş güdümlü bir diplomatik girişim başlatılmalı, Afrika Birliği ve İslam İşbirliği Teşkilatı nezdinde Somali'nin birliğini savunan kolektif bir duruş güçlendirilmelidir. Bölgeyi yakından tanıyan, güvenilir, tecrübeli isimlerin tecrübe aktarımına davet edilmesi diplomatik süreklilik açısından büyük önem taşımaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

CEMALETTİN KANİ TORUN (Devamla) - Sonuç olarak, Hükûmetin Somali'yi stratejik bir ortak ve uzun vadeli bir yatırım iş birliği sahası olarak görmesi doğrudur ancak bu tercihin çevre jeopolitiği ihmal eden parçalı bir yaklaşımla sürdürülmesi ciddi riskler barındırmaktadır. Somali'yle ilişkiler ancak kapsamlı bir Kızıldeniz ve Afrika Boynuzu vizyonu ile güç kazanabilir. Türkiye'nin geçmişte başardığı gibi bugün de ilkeli, öngörülü ve kapsayıcı bir diplomasiyle bu süreci yönetmesi mümkündür. Bunun için gereken siyasi irade ve diplomatik akıl bu Meclisin ortak sorumluluğudur.

Bu duygularla tezkerenin hayırlara vesile olmasını diliyor, heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

İYİ Parti Grubu adına Muğla Milletvekili Sayın Metin Ergun.

Buyurun Sayın Ergun. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA METİN ERGUN (Muğla) - Türk Silahlı Kuvvetlerinin Aden Körfezi'nde görevlendirilmesine ilişkin tezkere üzerinde İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle yüce heyetinizi saygılarımla selamlıyorum.

Muhterem milletvekilleri, Türkiye'nin Birleşmiş Milletler kararları doğrultusunda askerî operasyonlara katılımı ülkemize askerî, siyasi ve stratejik faydalar sağlamaktadır. Peki bu faydalar nelerdir? İlk olarak, ülkemizin katılımı uluslararası alanda ülkemize prestij ve itibar kazandırmaktadır. Birleşmiş Milletler çatısı altında asker göndermek Türkiye'nin hem sorumlu uluslararası aktör hem de küresel sorunlara çözüm üreten ülke imajını güçlendirir. Ülkemizin bu operasyonlara katılımı özellikle Müslüman çoğunluklu ülkelerde ve gelişmekte olan dünyada yumuşak gücümüzü artırır. Birleşmiş Milletler nezdinde saygınlığımızı ve güvenilirliğimizi de olumlu etkileyecektir. Bu da Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi geçici üyeliği adaylıklarında, seçimlerde ve diplomatik müzakerelerde ülkemizi avantajlı hâle getirebilir. Ayrıca Lübnan, Somali, Güney Sudan, Mali gibi Birleşmiş Milletler operasyonlarına katılım gösterdiğimiz bölgeler de Türkiye'nin bölgesel ve küresel etki alanının büyümesini sağlar. Çatışma sonrası yeniden yapılanma süreçlerinde Türkiye'nin söz hakkının artması söz konusu olabilir. Özellikle Orta Doğu, Afrika ve Balkanlarda Türkiye'nin ara buluculuk rolünün güçlenmesini sağlar. Diğer taraftan da ordumuzun bilgi ve tecrübesini artırması muhtemeldir. Farklı coğrafyalarda, farklı iklim ve arazi şartlarında ordumuzun operasyonel yetkinliğinin yükselmesi imkân dâhilindedir. Türk Silahlı Kuvvetlerinin çok uluslu görevlerde uluslararası standartlarda harekât tecrübesi kazanması modern harp teknikleri ve kriz yönetimi kabiliyetini geliştirmesi açısından önemlidir.

Kısacası, Türkiye için Birleşmiş Milletler kararıyla yurt dışına asker göndermek sadece insani ve uluslararası bir sorumluluk değil, aynı zamanda dış politikada çok ciddi bir kaldıraç etkisi yaratma potansiyeli taşımaktadır. Bu adımlar millî güvenlik kapasitemizi geliştiren stratejik bir yatırım niteliğindedir. Birleşmiş Milletler kararlarıyla yurt dışına asker göndermek cumhuriyetimizin geleneksel

dış politikasıyla da uyumlu bir tutumdur. Bundan dolayı İYİ Parti olarak görüşülmekte olan tezkereyi desteklediğimiz ve "evet" oyu vereceğimizin bilinmesini isteriz.

Muhterem milletvekilleri, Aden Körfezi ve Babülmendep Boğazı küresel deniz ticaretinin en kritik su yollarının başında gelmektedir. Aden Körfezi; Avrupa, Asya ve Afrika arasındaki küresel ticaretin ana transit hatlarından biridir. Yılda yaklaşık 21 bin gemi ticaret amacıyla Aden Körfezi'nden transit geçiş yapmaktadır. Bölge petrol, gaz, ham madde ve tüketim mallarının küresel tedarik zincirinde hayati bir bağlantı noktasıdır. Aden Körfezi'ni kullanan ticari gemilerin önemli bir yüzdesini enerji ve konteyner yükleri oluşturmaktadır. Türkiye, coğrafi konumu ve dış ticaret hacmi nedeniyle bu rotaya stratejik olarak bağlıdır. Türk ticaret gemileri ile Türkiye'ye bağlayan deniz hattının istikrarı ulusal ticaret ve lojistik güvenliğimiz açısından temel bir unsurdur. Bu hattın güvenliği Türkiye'nin ihracat ve ithalat faaliyetlerinin sürekliliğini doğrudan etkilemektedir. Aden Körfezi aynı zamanda Türkiye'nin denizcilik ve enerji güvenliği açısından da hayati bir kavşaktır.

Muhterem milletvekilleri, uluslararası ticaretin kesintiye uğraması dünya ekonomisinde fiyat istikrarsızlığı ve arz zincirinde bozulmalar yaratabilir. Aden Körfezi ve Babülmendep Boğazı bölgesinde son dönemde yeniden artış gösteren deniz haydutluğu ve korsanlık olayları küresel deniz güvenliğini tehdit etmektedir. Bölgedeki korsanlık özellikle Somali'deki otorite boşluğu ve ekonomik istikrarsızlığın bir sonucudur. Yerel güvenlik zafiyeti, deniz ticaretine açık ve yoğun deniz trafiğiyle birleşerek korsan gruplarının faaliyet alanını genişletmiştir. 2024-2025 döneminde deniz haydutluğu ve silahlı soygun vakalarında hem Aden Körfezi'nde hem de küresel alanda artış gözlemlenmektedir. Deniz haydutluğu ve korsanlık vakalarındaki artış eğilimi bölgeyi yeniden riskli hâle getirmeye başlamış durumdadır. Korsan saldırıları sadece ekonomik maliyeti artırmakla kalmamakta, aynı zamanda seyrüsefer emniyeti ve denizcilerin can güvenliği üzerinde de doğrudan etkiler yaratmaktadır. Bu nedenle uluslararası iş birlikleri ve bölgesel istikrar çabaları Aden Körfezi'nin güvenliğinin sürdürülebilirliği için kritik önemdedir.

Muhterem milletvekilleri, Aden Körfezi'nde güvenlik ve istikrarı desteklemek amacıyla ülkemizin attığı adımlar maalesef iktidarın Somali'de izlediği yanlış politikalarla zaman zaman gölgelenmektedir. Çünkü Afrika Boynuzu'na yönelik stratejimiz ulusal çıkarlarımızla uyumlu bir dengeyi az da olsa koruyamama olasılığı yaratmaktadır. Türkiye'nin Somali politikası insani yardım çabalarının ötesinde son derece riskli bir stratejik angajmana dönüşmüş durumdadır. Bu angajman milyarlarca dolarlık harcama ve asgari taahhütleri beraberinde getirmektedir. Belirtmek gerekir ki Somali'nin siyasi kırılganlığı, merkezî yönetimin zayıflığı, federal yapısındaki çözümü zor anlaşmazlıklar ve risk teşkil eden belirsizlikler devam etmektedir. Bu koşullar Türkiye'nin Somali'deki kalkınma projeleri ve bu projelerin koordinasyonu açısından risk teşkil etmektedir. El Şebab tehdidi Türk personelini, üssünü ve yatırımlarını doğrudan hedef hâline getirmektedir çünkü Afrika Boynuzu'ndaki bölgesel rekabet şiddetlenmektedir. Etiyopya-Somali gerilimi, Somaliland'in İsrail tarafından tanınması, Somaliland yönetiminin 1 milyon Gazzeliyi kabul edilebileceğini açıklaması ve Kızıldeniz'deki ittifaklar, Türkiye karşıtı bir baskı alanı oluşturmaya başlamış durumdadır. Türkiye'nin varlığı bazı aktörler tarafından istikrarsızlık unsuru olarak algılanmaya başlamıştır. Enerji ve balıkçılık anlaşmaları Somali'nin merkezî yönetimi ile özerk bölgeleri arasındaki gerilimleri artırma potansiyeli taşımaktadır. Yatırımların ekonomik geri dönüşü konusunda büyük belirsizlikler mevcuttur. Hidrokarbon keşifleri gerçekleşmez ise şayet maliyetlerin boşa gitme ihtimali bulunmaktadır. Ayrıca, Birleşmiş Milletler ambargoları bağlamında askerî desteğimiz bazı eleştirilere maruz kalmaktadır. Bu eleştirilerin uluslararası arenada Türkiye'yi zor durumda bırakma ihtimali olabilir. Somali'ye yönelik uzun vadeli savunma taahhütleri çıkış stratejisini belirsizleştirmektedir. Somali'nin kendi ordusunu bağımsızlaştıramaması hâlinde Türkiye'nin yükünün artması olasılık dâhilindedir. Dezenformasyon ve yeni sömürgecilik anlayışı algısı, uluslararası kamuoyunda ülkemiz aleyhine yanıltıcı tartışmalara yol açmaktadır. Somali ve Somali'ye benzer ülkelerdeki politikalarımızla ilgili olarak stratejik sabır gösterilse dahi gerçekçi bir maliyet-fayda analizi yapılması önem arz etmeye başlamış durumdadır. İktidar, Meclisin bilgisi ve denetimi olmadan bu riskleri yönetemeyeceğini idrak etmelidir. Evet, Türk milletinin Somali'ye yönelik kardeşlik bağı güçlüdür. Kardeşlik bağımız kıymetli olmakla birlikte, devlet yönetimi duyguyla değil akılla yürütülmelidir. Bu bağlamda, ulusal çıkarlarımız duygusal taahhütlerin her zaman önünde olmalıdır. İYİ Parti olarak biz, dış politika stratejilerimizin her zaman gerçekçi bir risk değerlendirmesiyle yürütülmesi gerektiğini düşünmekteyiz.

Muhterem milletvekilleri, Türkiye Cumhuriyeti'nin dış politika geleneği Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün "Yurtta sulh, cihanda sulh." ilkesi üzerine bina edilmiştir. Bu ilke, barışçıl bir dış duruşu, savunma odaklı bir anlayışı ve coğrafi olarak uzak, riskli angajmanlardan kaçınmayı esas alır. İktidarın Somali politikası, Türkiye'yi Kızıldeniz ve Hint Okyanusu'ndaki büyük güç rekabetinin tarafı hâline getirerek geleneksel denge çizgisinden uzaklaştırma potansiyeli taşımaktadır. Geleneksel Türk dış politikasının realizm ve pragmatizm ilkesi, ulusal kaynaklarımızın verimli kullanılmasını ve öncelik alanlarımıza ağırlık verilmesini gerektirir. Bu bağlamda, Somali'ye aktarılan milyarlarca dolarlık yardım, altyapı yatırımları ve asgari angajman maliyetleri, iç ekonomik zorluklar ve Suriye, Irak, Doğu Akdeniz gibi yakın coğrafyamızdaki acil ihtiyaçlar düşünüldüğünde fayda-maliyet analizinin çok iyi yapılmasını gerektirmektedir. Ayrıca, burada açıkça ifade etmeliyiz ki iktidarın Somali politikası da büyük ölçüde ideolojik körlük ve dinî söylemlerle şekillenmektedir. Hâlbuki realist karakteriyle geleneksel Türk dış politikası ise ideolojiden uzak, ulusal çıkar odaklı ve pragmatik bir çizgiyi esas alır. Ülkemizden uzak bir coğrafyada faaliyette bulunurken, politika oluştururken büyük bedellere mal olan tarihi tecrübelerimizin dikkate alınması gerekir; umarım alınmıştır.

Değerli milletvekilleri, dış politikada kurumsal hafızaya ve Dışişleri Bakanlığının potansiyel diplomasi geleneğine sadık kalınması gerektiği kanaatindeyiz. Biz, İYİ Parti olarak Somali halkına insani yardım ve kalkınma desteği verilmesini elbette değerli buluruz ancak bu politikanın ulusal çıkarlarımızın şeffaflığının ve geleneksel ilkelerimizin önüne geçirilmemesi gerektiğini düşünüyoruz. Uzak coğrafyalardaki yoğun angajmanların ancak Türkiye öncelikli, dengeli ve riskleri minimize eden bir yaklaşımla anlam kazanacağını telakki ediyoruz. Bu vesileyle, İYİ Parti olarak Somali politikasının geleneksel Türk dış politika ilkeleriyle daha uyumlu hâle getirilmesi, detayların Meclis denetimine daha şeffaf bir şekilde sunulması ve millî önceliklerimizin gözetilmesi gerektiğini vurgulamak isteriz.

Muhterem milletvekilleri, Türkiye Cumhuriyeti'nin dış politikası milletimizin en hassas alanlarından biridir. Bu politika, devletimizin sürekliliğini, güvenliğini ve itibarını doğrudan ilgilendirir. Son yıllarda dış politikamızda bazı önemli hususlar dikkat çekmektedir. İlk olarak, ilişkilerimizin büyük ölçüde kişisel münasebetlere, ideolojik körlüğe, mezhepsel ajandaya ve bunlara bağlı

olarak da ani değişimlere dayandığı gözlemlenmektedir. Önce "dost" olarak nitelenen aktörlerle daha sonrasında ciddi gerilimler yaşanabilmektedir. Bu durum, uzun vadeli uluslararası ilişkilerde güven inşa etmeyi zorlaştıran bir faktör olarak değerlendirilmektedir.

İkinci olarak, iktidarın dış politika kararları çoğu zaman stratejik bir çerçeveden ziyade, kısa vadeli tepkilerle şekillenmektedir; hâlbuki dış politikada tutarlılık ve öngörülebilirlik uluslararası ilişkilerde en değerli kavramlardır. Ancak iktidarın uygulamalarına bakıldığında, Türk dış politikasında bu niteliklerin zayıfladığı yönünde yaygın bir kanaat bulunmaktadır.

Üçüncü olarak diplomasi geleneğimizin ve kurumsal birikimin yeterince dikkate alınmadığı yönünde de hem yaygın bir kanaat hem de çok sayıda somut gelişme bulunmaktadır. Unutulmamalıdır ki "devlet aklı" dediğimiz şey, esas itibarıyla uzun yıllara dayalı tecrübelerle oluşturulan deneyim ve kurumsal liyakat üzerine kuruludur. Bu birikimin karar süreçlerinde daha etkin rol oynaması milletimizin menfaatine olacaktır. İlgili kamuoyunda uluslararası kuruluşlar ve müttefiklerimizle bağlarımızın geçmişte olduğundan daha kırılgan bir hâle geldiği tartışılmaya başlanmış durumdadır. Bu durumun Türkiye'nin bölgesel ve küresel ağırlığını olumsuz etkileme riski vardır. Dış politika tarihimize bakıldığında, Türkiye'nin uluslararası kuruluşlar ve müttefiklerimizle uyum içerisinde hareket etmesinin geçmişte ülkemizin gücüne etkisi olduğu görülmüştür.

Sonuç olarak, iktidarın yıllardan bu yana uyguladığı ve geleneksel dış politika anlayışımızla bağdaşmayan politikaların Türkiye'yi uluslararası arenada daha yalnız ve güvenilirliği tartışmalı bir konuma getirdiği yönünde emareler artmış durumdadır; bu tutumlardan kaçınılması ülkemizin lehine olacaktır.

Muhterem milletvekilleri, şimdiye kadar zikrettiğimiz ve iktidara yönelik eleştiri olarak nitelendirilebilecek hususlar esasında ülkemizin menfaatlerinin maksimize edilmesi konusunda durduğumuz çizgiyi göstermektedir. Çünkü İYİ Parti olarak biz Türk dış politikasında rasyonel ve ilkeli bir yaklaşımı; dengeli, uzun vadeli stratejik bir vizyonu, kurumsal hafızaya ve diplomasi geleneğine bağlılığı, millî menfaatlerimizi merkeze alan dengeli ilişkiler kurmayı, uluslararası kuruluşlar ve müttefiklerimizle yapıcı ilişkilerin sürdürülmesini, bölgesel istikrarı önceleyen maceradan uzak bir dış politika anlayışını savunuyoruz. Zira, Türkiye'miz tarihî, birikimi ve coğrafi konumuyla çok daha güçlü bir aktör olmayı dış politikasını ekonomik refahını artıracak şekilde icra etmeyi hak eden ve bunu geçmişte başaran bir ülkedir. Dolayısıyla, milletimizin refahı, güvenliği ve itibarı için dış politikamızın yeniden bu temeller üzerine inşa edilmesi gerektiğine inanmaktayız.

Bu duygu ve düşüncelerle konuşmama son verirken Aden Körfezi ve Somali açıklarında görev yapan kahraman Mehmetçiklerimize başarılar diliyor, hepinizi saygılarımla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Işıkver...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

41.- Elâzığ Milletvekili Semih Işıkver'in, SGK borcu bulunan esnafların krediye ulaşamamasına ilişkin açıklaması

SEMİH IŞIKVER (Elâzığ) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Değerli milletvekilleri, seçim bölgem olan Elâzığ ilinde yaklaşık 17 bin esnaf ve sanatkâr bulunmaktadır. SGK borcu bulunan esnaflar kefalet kooperatifleri üzerinden uygun koşullu krediye ulaşamamaktadırlar. Oysa bu krediler esnafın üretimini, ticaretini ve istihdamını sürdürebilmesi için hayati öneme sahiptir. Bugün geline nokta bu engel hem esnafı hem kooperatif sistemini ciddi bir şekilde zorlamaktadır. Deprem süreçleri sonrasında ödeme gücünü kaybetmiş olan esnaf ve sanatkarlarımızın SGK borcu özellikle afete dayalı ekonomik şartların bir sonucu konumundadır. Krediye erişemeyen esnafımızın borcunu kapatamaması, borcunu kapatamadığı için de sistemin dışında kalması şehrimizi zor durumda bırakmaktadır. İlimizde ekonomiyi kilitleyen bu durumun ortadan kaldırılması için acil bir çözüm üretilmesi hususunu arz ederim.

Genel Kurulu saygılarımla selamlarım.

BAŞKAN - Sayın Kara...

42.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, Sağlık Bakanlığının düzenlediği yıllık ruhsat ve yetki belgesi harçlarına ilişkin açıklaması

NERMİN YILDIRIM KARA (Hatay) - Teşekkür ederim Başkanım.

Sağlık Bakanlığı birçok sektörü ilgilendiren yıllık ruhsat ve yetki belgesi harçlarını yeniden düzenledi. Özel sağlık kuruluşları ilk ruhsat aşamasında ödediği harçlara ek olarak herhangi bir hizmet karşılığı olmaksızın yeni ek harçlara tabi oluyorlar. Hâlihazırda KDV, gelir vergisi ödeyen özellikle dış hekimleri, tabipler ve veterinerler ne bir vergi indiriminden ne de hizmet alım garantisinden faydalanmadan yıllık ruhsat harçları ağız ve diş sağlığı muayenelerinde 20 bin, polikliniklerde 30 bin, merkezlerde 40 bin, hastanelerde yine 40 bin lira olmuş. Bu durum gerçekten özellikle dış hekimlerini, veterinerleri ve tabipleri deprem ilerinde, Hatay'da fazlaca sıkıntıya sokuyor. Dolayısıyla deprem illerinde ve diğer illerde muafiyet ve düzenleme beklediğimizi ifade ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Sümer...

43.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, tekstil ve hazır giyim sektörüne ilişkin açıklaması

ORHAN SÜMER (Adana) - Başkanım teşekkür ediyorum.

Adana başta olmak üzere metropol kentlerde tekstil ve hazır giyim sektörü alarm vermektedir. Son dönemde sektörde 380 bin emekçi işini kaybetmiş, yalnızca 2025 yılında 4.600 şirket kepenk kapatmıştır. Büyük markalara taşeron olarak üretim yapan

küçük ve orta ölçekli işletmeler, artan maliyetler ve yetersiz destekler nedeniyle ayakta kalamaz hâle gelmiştir. Kamu destekleri büyük sermayeye yönelirken binlerce atölye kaderine terk edilmiştir.

Diğer yandan, ithalata dayalı politikalar üretimi zayıflatmış, yerli sanayi gerilemiştir. Oysa tekstil ve hazır giyim 100 binlerce ailenin tek geçim kaynağıdır. Bu sektörün çöküşü yalnızca ekonomik değil, sosyal bir yıkımdır. Üretim ve istihdamı koruyacak acil destek paketleri hayata geçirilmelidir.

BAŞKAN - Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.31

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 17.56

BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN

KÂTİP ÜYELER: Yasin ÖZTÜRK (Denizli), Rümeysa KADAK (İstanbul)

----- 0 -----

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 48'inci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

VIII.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan'ın, Mardin Nusaybin sınırında terör örgütünün Türk Bayrağı'nı indirme girişiminde bulunmasına ilişkin konuşması

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, Mardin-Nusaybin sınırında, bu milletin birliğine, merhametine, şefkatine ihanet eden terör örgütü, Türk Bayrağı'nı indirme girişiminde bulunmuştur. Bu indirme iradesi Türk milletinin birliğine, beraberliğine kastetmek isteyenlerin bir provokasyonudur. Dünyanın neresine giderse gitsin bunlar cezalandırılır, cezalandırılacaktır. Biz de Divan olarak kınıyoruz.

Grup Başkan Vekillerinin söz talepleri varsa onlara söz vereceğim.

Buyurun Sayın Ekmen.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

44.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, Mardin Nusaybin sınırında Türk Bayrağı'nı indirme girişiminde bulunulmasına ilişkin açıklaması

MEHMET EMİN EKMEN (Mersin) - Sayın Başkanım, bu gelişmeyi sizin Genel Kurulumuzu bilgilendirmenizle öğrenmiş bulunuyoruz.

Türkiye'de Türkiye'nin kutsal ortak değerlerini, bayrağını, vatanını, toprağını, devletini zedeleyecek ve bu sembolere yönelik herhangi bir fiilin kabul edilmesi mümkün değildir. Burada da faillerin adli olarak tespit edilip yargılanacaklarından ve hak ettikleri cezalara maruz kalacaklarından eminiz. Bunun kabul edilebilir olması mümkün değildir.

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

Sayın Çömez...

45.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, Mardin Nusaybin sınırında Türk Bayrağı'nı indirme girişiminde bulunulmasına ilişkin açıklaması

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Saygıdeğer milletvekilleri, Nusaybin-Kamışlı sınır hattında terör örgütü YPG yandaşları tarafından şanlı Türk Bayrağı'mıza yönelik hain bir saldırı gerçekleştirilmiştir. Böylesi alçakça bir saldırıya tevessül edenler, aklından geçirenler, niyetlenenler bilsin ki en sert şekliyle karşılık bulacaklardır. Türk Bayrağı hepimizin bayrağıdır; bu aziz vatanın, bu milletin birliğini, bütünlüğünü temsil eden en yüce, en kıymetli bayraktır. Kim ki bayrağımıza yönelik bir ihanet içerisinde olursa en sert şekliyle, en güçlü şekliyle aziz Türk milletinden, onun temsilcilerinden karşılık bulacaktır. Sakın ola, kimse bir daha aklından böyle bir şey geçirmesin! Şiddetle kınıyorum ve devletin ilgili ve yetkili mercilerinden bununla ilgili gereğinin yapılmasını ve Parlamente'ye bilgi verilmesini talep ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Çömez.

Sayın Kılıç, buyurun.

46.- Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç'ın, Mardin Nusaybin sınırında Türk Bayrağı'nı indirme girişiminde bulunulmasına ilişkin açıklaması

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) - Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, bayrağımıza yapılan alçak saldırıyı grubumuz adına lanetliyoruz. O bayrak bizim evimizin en kıymetli köşesi, babamızın vasiyeti, anamızın başörtüsüdür; rüzgâr vurdukça ciğerimize nefes, gölgesi düştükçe ruhumuza serinliktir. Biz bayrağa bakınca sadece kırmızı beyaz görmeyiz; Yemende susuz kalanları, Sarıkamış'ta donanları, Çanakkale'de bir hilal uğruna batan o

gencesik güneşleri görürüz. O kırmızının tonu herhangi bir boya küpünden değil toprağa "Vatan sağ olsun." diyerek düşen yığitlerin şah damarından gelir. Bizim davamızın özü de budur. Milliyetçi Hareket Partisinin, ülkücü hareketin durduğu yer tam da o sancağı gölgesidir diyoruz. Türk Bayrağı'mızın indirilmesini tekrar kınıyoruz. Gerekenin yapılacağını da biz sabırsızlıkla bekliyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Temelli...

47.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Mardin Nusaybin sınırında Türk Bayrağı'nı indirme girişiminde bulunulmasına ilişkin açıklaması

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bu konuda parti sözcümüzün zaten açıklaması olmuştur. Bunu kabul etmemiz ya da tasvip etmemiz söz konusu değildir. 1840 yılından beri aynı bayrakla yan yana, bir arada yaşamış bir toplumuz. Dolayısıyla buradan böyle hamaset üretmek, siyaset üretmek, sosyal medya aklına sıkışmak yerine, aslında evet, telin edelim, kınayalım ama kalkıp da burada siyaseti bu alana sıkıştırmak yerine gerçek tehlikeyi görelim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Emir, buyurun.

48.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Mardin Nusaybin sınırında Türk Bayrağı'nı indirme girişiminde bulunulmasına ilişkin açıklaması

MURAT EMİR (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ay yıldızlı bayrağımız millî egemenliğimizi, barışımızı ve kardeşliğimizi temsil eder. Bayrağımızın her nasıl olursa olsun böylesine kirli ellerle indirilmeye çalışılmasını asla kabul etmeyiz ve en sert şekilde kınarız. Böyle bir olayın nasıl yapılabildiğine dönük olarak da mutlaka araştırma yapılması gerekir çünkü bayrağımız her bir ferdimizin sahip çıkacağı ve her bir ferdimizin, her bir vatandaşımızın sonuna kadar savunacağı ve cumhuriyetimizin birlik ve beraberliğini temsil eden en değerli varlığımızdır. Bu konuda ilgililerin ve yetkililerin görevlerini yapmalarını bekliyoruz.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Emir.

Sayın Zengin, buyurun.

49.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Mardin Nusaybin sınırında Türk Bayrağı'nı indirme girişiminde bulunulmasına ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Sayın Başkanım, çok değerli milletvekilleri; ben de tüm gruplar adına açıklama yapan arkadaşlarım gibi, bayrağımız bizim için fevkalade kıymetli, vatanımızı, bağımsızlığımızı, özgürlüğümüzü ve bizi millet yapan bütün değerleri temsil eden, bizim için çok önemli bir simge, varlığımızın timsali olan fevkalade kıymetli, hayatımızı feda ettiğimiz bir anlam bütünlüğü, öyle ifade edeyim yani sadece bir nesne değil aynı zamanda bizim değer dünyamızı ifade eden bir anlam bütünlüğünün tamamının ifadesi, bizim kendimizi ifade etme şeklimiz; bugün Genel Kurulda da her bir arkadaşımızın, her bir grubun aynı fikirde olmasının da çok ama çok anlamlı olduğunu düşünüyorum. Bayrak bizi birleştiren yegâne bir unsur. Bugün burada bunu da bu konuşmalarla bir kez daha görmüş olduk. Bu konuya dair yapılan açıklamalar da zaten soruşturma başlatıldığını ve bunu kim, nasıl yaptıysa...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Bu konuya dair soruşturma başlatıldı ve nerede, nasıl yapıldığına dair bu bilgiler, detaylar ortaya çıktığı zaman muhakkak ki Genel Kurulda da paylaşılabilecektir. Bu konuya dair yan yana duruşumuzun da Türkiye için ve Meclisimiz için ayrıca anlamlı olduğunu düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

A) Tezkereler (Devam)

3.- Cumhurbaşkanlığının, gereği, kapsamı ve zamanı Cumhurbaşkanınca takdir ve tayin olunacak şekilde, Türk Silahlı Kuvvetleri deniz unsurlarının bölge ülkelerinin kara suları dışında olmak üzere Aden Körfezi, Somali açıkları, Arap Denizi ve mücavir bölgelerde deniz haydutluğu, silahlı soygun eylemleri ve denizde terörizmle mücadele amacıyla görevlendirilmesi ve bununla ilgili gerekli düzenlemelerin Cumhurbaşkanlığı tarafından belirlenecek esaslara göre yapılması için Anayasa'nın 92'nci maddesi uyarınca son olarak 4/2/2025 tarihli ve 1440 sayılı Karar'la verilen iznin süresinin 10/2/2026 tarihinden itibaren bir yıl süreyle uzatılmasına dair tezkeresi (3/1309) (Devam)

BAŞKAN - (3/1309) esas numaralı Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Samsun Milletvekili Sayın İlyas Topsakal.

Buyurun Sayın Topsakal. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA İLYAS TOPSAKAL (Samsun) - Sayın Başkan, aziz Meclisimizin değerli milletvekilleri; bugün 20 Yanvar, Bakü'nün işgalinin yıl dönümü. Bu vesileyle orada şehit olan kardeşlerimizin hatıralarını yaşattığımızı, gazi olan Azerbaycanlı kardeşlerimize buradan selamlarımızı ifade etmek isterim.

Yine, bugün bir elim bayrak meselesi, bayrağımızın indirilmesi meselesi... Bütün grupların aynı şeyi düşünmesi, aynı hissiyatla hareket etmesi... Aslında bizi biz yapan değerlerimizi yani devleti simgeler ifade eder. Devlet olmanın şartları vardır, bütün tarihinizi aslında o temsil eder. Aynı şeyi söylemeleri de bizim milletimizin adına onur duyulacak bir şey. Bu vesileyle de yüce milletimizden -çünkü onların temsilcisiyiz biz- bu emaneti taşıyacağımızı ifade etmek isterim. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Bugün uluslararası sistemin hızla değişen karakteri içinde Türk Silahlı Kuvvetlerinin Aden Körfezi, Somali kara suları ve açıkları, Arap Denizi ve mücavir bölgelerde görev süresinin bir yıl daha uzatılması hususuna dair MHP Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime uluslararası sistemin değişen karakterini belirterek başlamak istedim çünkü içinde bulunduğumuz dönemi sadece krizler toplamı olarak değil daha derinde işleyen bir dönüşüm olarak okumak zorundayız. Türkiye'nin bu düzensizlik, belirsizlik çağında nasıl bir rol üstlenmesi gerektiğini gerçekçi fakat aynı zamanda milletimizin tarihsel hafızasına ve devletimizin sorumluluk bilincine dair de değerlendirmek gerekir. Uluslararası sistem artık öngörülebilir kurallardan ziyade pazarlıkların, geçici uzlaşmaların ve dalgalı taahhütlerin alanına dönüşmekte. Küresel güç hiyerarşisinde Amerika Birleşik Devletleri, evet, hâlâ belirleyici bir aktördür ancak taahhütlerin ücretlendirildiği, ittifakların finansallaştığı ve güvenlik şemsiyesinin bir tür kira mantığıyla sunulduğu yeni bir evreye geçiyoruz, bunu da görüyoruz. Bu durum, düzenin tamamen çöktüğü anlamına gelmez fakat düzen içi düzensizliği kalıcı kılar. Böyle bir tabloda orta ölçekli ve bölgesel aktörlere alan açılır fakat aynı zamanda sorumluluk, maliyet ve riskler de bununla beraber büyür gider. Bölgesel bir güç olarak Türkiye'nin bu düzensiz sistemde ne yaptığı ve ne yapması gerektiği sorusu bizi doğal olarak bir strateji kurma ihtiyacına götürür. Bu noktada, Türkiye'nin üç katmanlı güvenli alan veya havza yaklaşımı hem dâhili dengelemenin inşa ettiği kapasiteyle hem de tarihsel mirasın yüklediği sorumlulukla birleştiğinde bir anlam kazanır. Bu üç katmandan birincisi, sınırlarımızın çevresindeki doğrudan risklerin bulunduğu yakın katmandır; ikincisi ise Balkanlar, Orta Doğu, Türkistan eksenindeki diplomatik ve kurumsal etki alanı olan orta katmandır; son olarak üçüncü ise Afrika, Doğu Akdeniz jeopolitiği ve küresel görünürlük sahalarını ifade eden dış katmandır. Aden Körfezi, Somali ve Arap Denizi bu stratejide özellikle dış katmanın omurgasında yer alır ancak şunu açık söylemeliyiz: Bütün katmanlarda sürdürülebilir bir rol, içeride sağlam bir tesanüt olmadan kurulamaz. "Dâhili dengeleme" dediğimiz şey bir slogan değildir; millî birliği güçlendirmek, toplumsal dayanıklılığı korumak ve savunma sanayi ve teknoloji kapasitesini artırmaktır. Bu iki sütun birleştiğinde Türkiye'nin dış politikada süreklilik üretme imkânı büyür çünkü bugün dış politika sadece niyet beyanlarıyla değil deniz jeopolitiğinin farkındalığıyla, lojistikle, eğitim iş birliği ağlarıyla, kriz yönetimiyle yürür. Türkiye yerli savunma sanayi hamleleriyle, evet, belli bir eşiği aşmıştır. Bu kazanım sadece askerî bir kabiliyet değildir, aynı zamanda diplomatik bir hareket serbestisi demektir; içeride istikrar, dışarıda özerklik üretir. Tam da burada tarihsel mirasın sorumluluğunu hatırlamak gerekir. Büyük Selçuklu'dan başlayıp Osmanlı İmparatorluğu'yla devam eden ve Türkiye Cumhuriyeti'nin devraldığı miras bugün benimsediğimiz güvenlik ve dış politika anlayışına güçlü bir normatif zemin sunmaktadır. Selçuklular güvenliği sadece askerî güçle değil ticaret yollarının korunmasıyla sağlamış, kervansaray zincirleriyle yol güvenliğini devlet garantisi altına almış, uç bölgelerinde düzeni uç beyliği sistemiyle kurmuştu. Bu, devletin meşruiyetini de güçlendiren bir yaklaşımdı. Osmanlı ise bu mirası daha kurumsal bir düzenlemeye taşımış, millet sistemiyle çoğulculuğu hukukileştirmiş, güçlü donanmasıyla deniz yollarını koruma misyonunu devlet aklının merkezine yerleştirmiştir. Cumhuriyet "tam bağımsızlık" ilkesi ve modernleşme vizyonuyla bu mirası çağdaş bir stratejiye dönüştürmüştür. Kısacası, biz, yalnızca haritaya bakarak değil tarihin bize öğrettiği yol güvenliği, ticaretin teminatı, deniz ulaşımının korunması gibi köklü ilkelerle hareket eden bir devlet geleneğine sahibiz.

Sayın milletvekilleri, bu noktada, konuşmamın başında işaret ettiğim, Türkiye'nin üç katmanlı güvenli havza stratejisinin dış katmanını somut bir şekilde açıklamak gerekir. Kızıldeniz-Aden Körfezi-Arap Denizi hattı Türkiye açısından bu dış katmanın deniz jeopolitiği üzerinden şekillendiği temel sahadır. Zira bu hat, yalnızca bir deniz geçiş yolu değil küresel enerji akışının, ticaretin, lojistiğin ve tedarik zincirlerinin omurgasını oluşturan stratejik bir arterdir. Süveyş-Kızıldeniz hattında meydana gelen her kırılma Akdeniz'den Hint Okyanusu'na uzanan geniş bir coğrafyada doğrudan etki üretmekte, navlun fiyatlarından gıda güvenliğine, enerji maliyetlerinden sanayi üretimine kadar pek çok alanda zincirleme sonuçlar doğurmaktadır. Aden Körfezi çevresinde görülen istikrarsızlık, korsanlık tehdidi, zayıf devlet kapasitesi, terör yapılanmaları ve büyük güç rekabetinin aynı anda iç içe geçtiği bir güvenlik durumu ortaya çıkmıştır. Dolayısıyla bu bölgeye yaklaşımımız uzak bir coğrafyaya yönelmiş tali bir ilgi alanı değil Türkiye'nin ekonomik güvenliği, deniz ticareti ve stratejik özerkliğiyle doğrudan bağlantılı bir meseledir.

Değerli milletvekilleri, Türkiye'nin bu bölgede rol üstlenmesi iki temel ilke üzerinden şekillenmelidir. Birincisi, seyrüsefer güvenliği ve deniz ticaretinin korunmasıdır. Türkiye'nin ihracatı, ithalatı, enerji arz güvenliği ve üretim hatları doğrudan deniz yollarına bağlıdır. Aden Körfezi'ndeki bir risk artışı yalnızca bölgesel bir sorun değildir, Türkiye'nin maliyetlerini artıran, rekabet gücünü zayıflatan ve tedarik süreçlerini uzatan bir sonuçtur aslında. Bu nedenle, deniz güvenliğine katkı başkası için fedakârlık değil kendi ekonomik güvenliğimizin bir parçasıdır. İkincisi, Türkiye'nin bölgede insani ve kurumsal ayak izini güçlendirmesidir. Somali tecrübesi bu açıdan özel bir anlam ifade eder. Türkiye, Somali'de yalnızca yardım dağıtan değil, kapasite inşasını destekleyen, eğitim ve kurumsallaşmaya katkı veren bir yaklaşım ortaya koymuştur; bu çizgi Osmanlı'nın vakıf düzeninin modern tezahürleriyle de uyumludur. Bugün TİKA'nın kalkınma projeleri, Kızılayın insani yardımları, Maarif Vakfının eğitim faaliyetleri bir insani sorumluluk kadar istikrar üreten stratejik bir varlıktır.

Yüce milletimizin sayın vekilleri, bu çerçevede son dönemde İsrail'in Somaliland'ı tek taraflı biçimde tanıması meselesi -ki altını çizmek istiyorum, Birleşmiş Milletler üyesi olarak Somaliland'ı tanıyan tek devlet İsrail'dir- Afrika Boynuzu'nun zaten kırılma noktalarında yeni ve riskli bir gerilim eşiği oluşturmaktadır. Somaliland 1991'den bu yana fiilen ayrı bir yönetim yapısı olarak varlığını sürdürse de uluslararası hukuk ve çok taraflı diplomasi zemininde Somali'nin toprak bütünlüğü ilkesi hâlen geçerlidir. Bu adım meseleyi sahadaki fiilî durumdan çıkarıp siyasi tanınma düzlemine taşıyarak Somali Federal Hükûmetinin egemenlik hassasiyetlerini, Afrika Birliğinin sınırların dokunulmazlığı yaklaşımını ve Arap dünyasının toprak bütünlüğüne dayalı ortak refleksini aynı anda harekete geçirmektedir. Dahası bu gelişme yalnızca Somali-Somaliland hattıyla sınırlı değildir, Birleşik Arap Emirlikleri'nin

Berbera Limanı üzerinden yürüttüğü jeoekonomik ve güvenlik odaklı angajman, Yemen iç savaşının Kızıldeniz ve Babülmendep'e yansıyan güvenlik riskleri ve Suudi Arabistan'ın Kızıldeniz-Aden hattını kendi ulusal güvenliğinin uzantısı olarak görmesi bu tanıma adının bölgesel dengeleri çok katmanlı biçimde etkilemesine yol açmaktadır. İsrail'in tek taraflı hamlesi; Cibuti'nin liman rekabetinde, Etiyopya'nın denize erişim arayışında, Kenya'nın bölgesel denge hesaplarında ve Körfez ülkelerinin Kızıldeniz-Aden hattındaki nüfuz mücadelesinde zincirleme kırılmalara üretme riskini taşımaktadır. Bu tablo, Afrika Boynuzu'nu istikrara yaklaştırmak yerine, deniz güvenliği ve ticaret yolları üzerinde yeni belirsizlik alanları oluşturmaktadır. Bu nedenle, Türkiye'nin yaklaşımı net olmalıdır ve nettir. Somali'nin birlik ve bütünlüğüne dayalı ilkesel tutumumuzu muhafaza ederken sahadaki fiilî dengeleri göz ardı etmeyen, bölgesel aktörleri karşı karşıya getirmeyen, gerilimi düşüren, diyalogu teşvik eden ve Aden Körfezi-Arap Denizi hattında deniz güvenliğini önceleyen dengeli, sorumlu bir diplomasi yürütmek zorundayız.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şunun altını özellikle çizmek isterim: Bugün, Aden Körfezi, Somali açıkları ve Arap Denizi'nde icra edilen görev, geçici bir dış angajman ya da uzak denizlerde sembolik bir varlık arayışı değildir; bu görev, yüz yıllar boyunca ticaret yollarını, deniz ulaşımı ve emniyeti devlet aklının ayrılmaz bir parçası olarak görmüş Türk tarihinin çağdaş şartlarda üstlendiği bir sorumluluktur. Türk ordusunun bu bölgede bulunması yalnızca korsanlıkla ya da düzensiz tehditlerle mücadele anlamına gelmemektedir. Bu varlık, deniz ticaretinin güvenliğini, enerji arz hatlarının sürekliliğini ve milletimizin refahını doğrudan etkileyen küresel akışların istikrarını korumaya yöneliktir. Aynı zamanda, Türkiye'nin Somali başta olmak üzere bölge halklarıyla kurduğu tarihsel, insani ve kurumsal bağlarının güvenlik zemininde tamamlanmasıdır. Bizim anlayışımız güç gösterisi değil istikrar üretme anlayışıdır. Bu sorumluluk bilinciyle, Türk Silahlı Kuvvetlerinin Aden Körfezi, Somali kara suları ve açıkları ile Arap Denizi ve mücavir bölgelerdeki görev süresinin bir yıl daha uzatılmasına ilişkin tezkereye Milliyetçi Hareket Partisi Grubu olarak olumlu baktığımızı ifade ediyor, yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Suiçmez...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

50.- Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez,'in, cezaevindeki Mehmet Murat Çalık'a ilişkin açıklaması

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Sayın Başkan, Beylikdüzü Belediye Başkanımız Sayın Mehmet Murat Çalık cezaevi ile hastane arasında mekik dokumak durumunda kalmıştır; cezaevi-hastane, hastane-cezaevi, cezaevi-hastane, hastane-cezaevi... Çalık Başkanımıza yapılanlar işkencedir, kötü muameledir, zulümdür; yapılanların hukukla, adaletle alakası yoktur. Yapılan, siyasetin yargıya müdahalesi sonucunda sağlık ve yaşam hakkının çiğnenmesidir. Mahkeme daha ne bekliyor, ne kadar daha bekleyecek; hastalığının nüks etmesini mi enfeksiyonla hayatını kaybetmesini mi? Mahkemeye bir kez daha sesleniyoruz: Cübbelerinizi giyin, hukuku uygulayın ve Çalık Başkanımızı derhâl tahliye edin, bilin ki iyice bunaldık.

BAŞKAN - Sayın Kaya...

51.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, AJet tarafından Gazipaşa-Ankara hattının iptal edilmesine ilişkin açıklaması

AYKUT KAYA (Antalya) - Sayın Başkan, teşekkür ederim.

AJet Gazipaşa-Ankara hattını iptal edeli iki buçuk ay oldu. Elverişsiz saatlere rağmen bu hat yazın yüzde 90, kışın yüzde 65 dolulukla çalışıyordu. Bu hat iptal edildiği için Gazipaşalı, Alanyalı, Anamurlu, Bozyazılı, Ermenekli, Taşkentli, Sarıvelilerli öğrenciler, esnaf, çalışanlar, hastalar ve ziyaretçiler kış koşullarında kara yoluyla Ankara'ya yedi sekiz saatte anca gidebiliyorlar ve mağdur oluyorlar. Bu hattın iptali Gazipaşa Havalimanı'nın da imajına zarar vermekte, Gazipaşa'ya yeni hat açmayı planlayan diğer hava yollarını da olumsuz etkilemektedir. Önceden haftada beş gün uçan bu hat iptal edilmek yerine haftada iki güne düşürülüp uçuş saatleri elverişli hâle getirilerek devam ettirilebilir. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı kamusal sorumluluk gereği kış aylarında gerekli teşvikleri vererek bu hattın açık kalmasını sağlayabilir.

BAŞKAN - Sayın Ayırım...

52.- İstanbul Milletvekili Şamil Ayırım'ın, Türk Bayrağı'na yapılan saldırıya ve 20 Ocak 1990 gecesi Bakü'de yaşananlara ilişkin açıklaması

ŞAMİL AYRIM (İstanbul) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Ben de bayrağımıza karşı yapılan alçakça saldırıyı şiddetle kınıyorum.

Değerli milletvekilleri, bundan otuz altı yıl evvel, 20 Ocak 1990 gecesi Sovyet tankları, Bakü'ye, yalnızca bir şehre girmek için değil bir milletin iradesini ezmek için girdi. Silahsız sivillerin üzerine açılan ateş, karanlıkta akan kan ve sokakları dolduran çığlıklar tarihe "20 Yanvar" olarak kazındı. Tanklara karşı göğsünü siper edenler zulme boyun eğmeyerek millet olmanın onurunu gösterdiler. Şehitler, canlarıyla bağımsızlığın tohumlarını toprağa ektiler. 20 Yanvar, yalnızca bir katliam değil bir direnişin, uyanışın adıdır. Bugün, özgür Azerbaycan varsa bunda 20 Yanvar şehitlerinin payı büyüktür. Aziz şehitlerimizi rahmetle anıyor, Azerbaycan halkının acısını paylaşıyor, hürriyet mücadelesini saygıyla selamlıyoruz. Unutmadık, unutturmayacağız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

A) Tezkereler (Devam)

3.- Cumhurbaşkanlığının, gereği, kapsamı ve zamanı Cumhurbaşkanınca takdir ve tayin olunacak şekilde, Türk Silahlı Kuvvetleri deniz unsurlarının bölge ülkelerinin kara suları dışında olmak üzere Aden Körfezi, Somali açıkları, Arap Denizi ve mücavir bölgelerde deniz haydutluğu, silahlı soygun eylemleri ve denizde terörizmle mücadele amacıyla görevlendirilmesi ve bununla ilgili gerekli düzenlemelerin Cumhurbaşkanı tarafından belirlenecek esaslara göre yapılması için Anayasa'nın 92'nci maddesi uyarınca son olarak 4/2/2025 tarihli ve 1440 sayılı Karar'la verilen iznin süresinin 10/2/2026 tarihinden itibaren bir yıl süreyle uzatılmasına dair tezkeresi (3/1309) (Devam)

BAŞKAN - Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına ilk söz İstanbul Milletvekili Sayın Cengiz Çiçek'e ait.

Buyurun Sayın Çiçek. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA CENGİZ ÇİÇEK (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Somali tezkeresi üzerine söz almış bulunmaktayım.

Tezkerede, hemen girişte şöyle bir cümle var, diyor ki: "Deniz haydutluğuna karşı mücadele, deniz terörizmiyle mücadele..." Şimdi, bu terörizm tanımı öyle bir hâle geldi ki istediğiniz gibi her yere sündürüyorsunuz, kendinize göre bir terörist uyduruyorsunuz, sonra "terörizmle mücadele" adı altında kendi egemenlik sahanızı sürekli artırmaya, emperyal politikalarla coğrafyalara müdahale etmeye çalışıyorsunuz. Bakın, bir şey var, bir cümle: "Ülkemizin de taraf olduğu sözleşme gereği tezker..." diyor. E, soruyoruz size: Madem uluslararası sözleşmelere bu kadar saygılısınız; Selahattin Demirtaş, Figen Yüksekdağ AİHM kararlarına rağmen neden içeride, muhalifler neden içeride? İşinize geldiğinde uluslararası sözleşmeler, işinize gelmediğinde "millî birlik" adı altında, "millî hukukun egemenliği" adı altında tu kaka; yok böyle bir şey, her yerde ilkeli ve omurgalı olmak zorundasınız.

Bakın, kimin teröristi? Daha başına ödül konulmuşken, uluslararası terör listesinde adı geçen Colani'yi Devlet Başkanı yaptınız, oradan bir Şara çıkarmaya çalıştınız, sonra da "Ey Kürtler, uluslararası topluma, hukuka uyun!" Kürtlerin bir kusuru varsa uluslararası hukuka saygılı olmasındandır. Mazlum Abdi niye Şam'a gitti? Bu hukuka saygılı olduğu için gitti. Kürtler neden Rakka'dan, Tabka'dan, Deyrizor'dan çekildi? IŞİD'ten temizledikleri, kurtardıkları yerleri tekrardan sahiplerine teslim ettiler. Bunu bir zafer narasıyla, bir coşkuyla karşılıyorsunuz; sonra diyorsunuz ki: "Vay, Türkiye'de, Suriye'de terör koridoru var." Türkiye'de terör koridoru, Suriye'de terör koridoru yok arkadaşlar. Bakın, Grup Başkan Vekilimiz de dedi; gerçekten, devletlerin terörüyle yüzleşmezseniz gariban Kürt halkını, mazlum Kürt halkını her yerde teröristlikle yaftalayın, üzerine gidin. Soruyoruz, ya, soruyoruz: Filistin halkı soykırımdan geçirilirken İsrail devlet terörüne karşı ne yaptınız? Telin mitingleri yaptınız. Yapın, daha çok yapın, yapın ama ilişkilerinizi sürdürün. İsrail, Şam'ın -hani "Suriye'nin bütünlüğü" diyorsunuz ya- 1 kilometre yakınına kadar bayrak diksın, üç maymunu oynayın; oynayın, oynayın, devam edin. Sonra da Kürt'e geldi mi "terörle mücadele" deyin. Böyle kardeşlik olmaz arkadaşlar, böyle kardeşlik olmaz. Çok net söylüyoruz. Bir sürü analiz yapabiliriz. Bakın, bir süreç başlatıldı, 27 Şubat'ta bir çağrı yapıldı. Kürt'ün tek isteği var sizden, hukuk kapısından içeri girmek istiyor. Kardeşinize bunu çok mu görüyorsunuz? "Ya, ana dilim var, kültürüm var; kendi kimliğimle, onurumla yaşamak istiyorum." diyorsunuz; elin cihadistlerini, elin IŞİD'cilerini Kürt'e karşı operasyonda, katliamda alkışlıyorsunuz. Sonra, Meclis Başkanımız Numan Bey diyor ki: "Bu süreçte Kürtlerin onurunu koruyalım." Buradan açıkça söylüyoruz: Kaç gündür soykırım tehdidi, katliam tehdidi altında olan Kürtlere karşı yapılan saldırılarda zil takıp oynayanların onursuzluğuyla önce baş edin, onlarla yüzleşin. En büyük onursuzluk Kürtlerin direnişi değildir, en büyük onursuzluk Kürtlerin katliamı karşısında televizyonlarda, birçok yerde boy boy sevinenler, zil takıp oynayanlardır. Kardeşliği biz nasıl inşa edeceğiz? Kürt halkı olarak bir talebimiz var: Hukuk kapısından içeri girmek istiyoruz ve bunu çok gördüğünüz sürece... Açıkta burada söylüyoruz: Kürt'e düşmanlık yüz yıldır bu ülkeye kaybettirdi.

Değerli arkadaşlar, ya, bu uyuşturucu çeteleri nasıl türedi? Nasıl bir toplum uyuşturucu müptelası oldu? Çetelerin yuvalandığı yerler hâline geldi yaşam merkezlerimiz. İşte, bu katıksız Kürt düşmanlığı -savaşla beslenen, Kürt'ü inkârıyla beslenen bu yüz yıllık sistem- "millî değerler" adı altında her türlü pisliliği örten bir sistem yarattı. Gerçekten vatanseverseniz, gerçekten yurtseverseniz bu toplumsal çürümüşlüğün müsebbipleriyle yüzleşirsiniz. Gerçekten bağımsızlık yanlıysanız onurlu Kürt halkıyla barışırsınız, onun kimliğini tanırırsınız. Bu süreci nasıl yürütmemizi bekliyorsunuz o zaman? Olduğumuz yerdeyiz; Kürtler zayıf olduğu için değil, dilenci olduğu için değil, güçsüz olduğu için değil halkların kardeşliğine, eşitliğine, özgürlük değerlerine, kadın özgürlük değerlerine, adalet değerlerine bağlı olduğu için Şam rejimiyle uzlaşmaya çalıştı. Ne oldu peki? Şimdi, biz teröristiz, IŞİD'çiler Suriye'nin bütünlüğünü koruyor(!) İsrail'i hatırlatıyoruz, hadi bakalım, çıkarın buradan bir şey. Hadi, İsrail 1 kilometre gelmiş, çıkarın. Olmaz, yapamazsınız, yapamazsınız bunu; bazı şeyleri göze almanızı gerektirir.

Bakın, Cevdet Yılmaz Cumhurbaşkanlığı bütçe görüşmesinde diyor ki bir soru üzerine, bir arkadaşımızın sorusu üzerine: "Cumhurbaşkanlığı bütçesinde barışı destekleme ve koruma ödeneği önemli bir yer kaplıyor. Libya, Cezayir..." Sayıyor, sayıyor, bakın, kendinizi ele veriyorsunuz. Daha dün bir televizyon programında bir eski asker çıkıp açıktan ya, yüzümüze baka baka şunu söylüyor, diyor ki: "Biz Afrin'de harp okulu kurduk." Vallahi, varsa burada terör aha bu harp okulu kuranlardır. Kime karşı kurdunuz bu harp okulunu? Yıllarca elinizde bulundurduğunuz Afrin'de kime karşı kurdunuz bu harp okulunu? Bugünkü IŞİD'çilere, bugün Kürtleri soykırımdan geçirmek isteyenlere karşı harp okulu kurdunuz. Peki, Kürtler ne yaptı? Sizin Kürtsüzleştirdiğiniz Afrin'i, Rakka'yı, Deyrizor'u Kürtler IŞİD'ten temizledi, orayı Kürtleştirmede; Arap halkının sosyolojisine, kültürüne saygı gereği, halkların kardeşliğine saygı gereği orayı Kürtleştirmede. İsteseydi on yılda yapamaz mıydı? Yapamaz mıydı? Hangi değerden bahsediyorsunuz bize? Kimin değeri? Varsa terör, işte, terör budur; harp okulu, Kürt'e karşı harp okulunu örgütleyenlerdir, tıpkı Florida'da NATO eğitim kamplarında bu ülkenin sosyalistlerine, devrimcilerine karşı özel harp eğitimleri aldığı gibi. O yüzden, varsa bir iş birlikçi birileri dönüp aynaya baksın. Yüz yıl boyunca bu coğrafyanın Kürt statüsü üzerinden emperyalistlerle iş birliği yapanlar bu ülkenin halklarına karşı en büyük iş birlikçilerdir, geleceğine karşı en büyük iş birlikçilerdir.

Bakın, son olarak şunu paylaşmak istiyorum sizinle: Arkadaşlar, biz bir şey söylerken temelsiz söylemiyoruz; araştırıyoruz, bakıyoruz, anlamaya çalışıyoruz. Ya, Kürt nasıl düşünsün, nasıl sizin Suriye'deki gelişmelerde payınız olmadığını düşünsün? Bakın, üç tane başlık; dikkatinize sunuyorum, üç tane başlık. Bir: Şimdi, Türkiye'de yıllarca Kürt siyaseti Diyanetin tebliğ ettiği resmî belgelerle camilerde âdeta hedef gösterildi, terörist olarak lanse edildi camilerde. Kürt illerinde yaşayanlar bunu iyi bilir. Bakın, aynı şey; sanki birinden akıl almış gibi aynı şeyi Suriye'de Diyanet Enfal suresinden ayetle başlıyor, birilerinden öğreniyor demek ki bunu.

İki: Şimdi, burada diyoruz ki "'Nevroz' resmî tatil olsun." tamam, olsun ama biz yıllar önce direnişimizle zaten "Nevroz"u tatil yaptık, direniş bayramı yaptık.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CENGİZ ÇİÇEK (Devamla) - Bitiriyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Buyurun.

CENGİZ ÇİÇEK (Devamla) - Ya, birisi akıl vermiş gibi Colani de aynı şeyi söylüyor: "Ey Kürtler, 'Nevroz' resmî bayram olsun ya da resmî tatil olsun." Peki, soruyoruz: Ya, bize resmî bayram vermeyin; dilimizi verin, kültürümüzü verin, kimliğimizi verin. Şimdi, Kürtçe ana dilde eğitime bile karşı çıkan bir zihniyet bayram verse ne olur, vermese ne olur? Bakın, aynı şeyi Colani şu anda Mazlum Abdi'ye dayatıyor, diyor ki: "Kobane'de, Haseke'de Kürtçe eğitimi sonlandır." Zihniyet aynıdır; zihniyet Kürt'ün geleceğine karşı düşmandır, ortak geleceğimize karşı düşmandır.

Bu vesileyle, dünyanın dört bir tarafında bu canilerin katliam tehdidi karşısında ayağa kalkan milyonlarca Kürt'ü ve dostunu saygıyla selamlıyorum.

"..."¹ diyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına ikinci söz Diyarbakır Milletvekili Sayın Osman Cengiz Çandar'a ait.

Buyurun Sayın Çandar. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA OSMAN CENGİZ ÇANDAR (Diyarbakır) - Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; geçen yıl aşağı yukarı bu zamanlarda, 4 Şubat tarihinde Somali tezkeresi konusunda DEM PARTİ adına yine ben söz almıştım, tam da o gün Suriye geçici Cumhurbaşkanı Ahmed El Şara Ankara'ya ayak basmıştı. Aradan bir yıl geçti, hâlâ geçici Cumhurbaşkanı ama Ankara'da kabul edildiği sırada henüz teröristlikten kurtulmamıştı, gel gelelim son kasım ayından bu yana Amerikan Başkanı Donald Trump sayesinde kurtarıldı. Bu arada, hazır Somali tezkeresini görüşürken hatırlayalım; yakın geçmişte İsrail, Somali'den ayrılmak isteyen Somaliland'ı bağımsız bir devlet olarak tanıyacağını, diplomatik ilişkiler kuracağını açıkladı. Tüm dünya bu gelişmeyi, Türkiye ile İsrail arasında Orta Doğu'daki çekişmenin Afrika Boynuzu'na, Kızıldeniz ağzına kadar yayıldığı şeklinde yorumladı. Somaliland'ın ayrılıkçılığına ve İsrail'in Afrika Boynuzu'ndaki faaliyetlerine karşı olan Türkiye, iş Suriye'ye gelince o kadar hassas değil. Evet, kulağınıza şaşırtıcı gelebilir ama 6 Ocakta, Paris'te Amerikan himayesi altında geçici Suriye rejimi ile İsrail arasında bir anlaşma imzalandı ve ne tesadüf, aynı gün Şam rejimi Halep'in Kürt mahallelerine karşı saldırıya girişti. Paris Anlaşması uyarınca Ürdün'ün başkenti Amman'da Suriye ve İsrail arasında istihbarat iş birliği yapılmasına, diplomatik ilişkilere gidecek yolun açılması ve karşılıklı ticari ilişkilerin geliştirilmesi için düzenli bir iletişim mekanizması kurulmasına Türkiye'nin hiçbir itirazı olmadı. Şam'daki rejimin işgal altındaki Golan topraklarını Suriye haritalarından çıkarmasına, zımnen İsrail'e terk etmesine hiç ses çıkarmadı Türkiye ama konu Suriyeli Kürtler ile Şam'daki geçici yönetim arasındaki ilişkilere, çekişmelere gelince sesini yükseltti; tüm gücünü, DNA'sının IŞİD ve El Kaide'den temizlendiği pek kuşkulu olan Şam'daki rejimin arkasına koydu. Defalarca, bu Genel Kurul Salonu'nda, burada ve Plan ve Bütçe Komisyonunda Dışişleri ve Millî Savunma bütçesi konuşulurken işlerin bugün geldiği noktaya gelmemesi için uyarılarda bulundum. Ülkemizdeki Kürt-Türk kardeşliğinin yıkılmayacak biçimde inşa edilebilmesi, Ekim 2024'te harekete geçmiş olan sürecin selameti için, başarıya ulaşması için çaba harcadım. DEM PARTİ olarak bu uğurda, bu yönde mücadeleye devam edeceğiz ama açıkça söylemeliyim ki uyarılarımız dikkate alınmadı, süreci rayından, rotasından çıkarmak isteyen provokasyon odaklarının -adını da vereyim- başta İsrail'in istediği noktaya geldik Suriye'de. "Aman, Suriye Kürtlere yönelik tehdit dili kullanmayın. Suriye-Türkiye Kürtleri birbirinden ayırlamaz derecede yakındır, iç içedir; kardeşliğin Malazgirt'e uzandığını söylediğiniz Türkiye'deki Kürt kardeşlerimizi incitirsiniz, gönlünü yaralarsınız; bunu yapmayın." dedik. "Nusaybin ile Kamışlı'yı, Suroç ile Kobani'yi, Ceylanpınar ile Serekaniye'yi birbirinden ayıramazsınız." dedik. "Arada sadece 1 metre eninde bir demir yolu var. Sykes-Picot ruhuyla çizilmiş sınırların insanların gönlünde bir hükmü yoktur." dedik. Ülkemizin birliği ve dirliği için kurduğumuz sözlerimizi dinletemedik. İktidar sahipleri olarak "Terör örgütü ile Kürtler aynı şey değildir, Kürtler kardeşimizdir." diyerek kendinizin bile inanmadığı klişelere insanları inandırmaya çalıştınız. "Şam'daki -üzerine basarak söylüyorum- geçici yöneticilere gösterdiğiniz şefkatin hiç değilse yarısını Suriye Kürtlerinin temsilcilerine gösterin; davet edin İlham Ahmed'i, davet edin Mazlum Abdi'yi, Ankara'ya gelsinler, görüşün." dedik. İlham Ahmed Derbesiyeli, Derbesiye ile Mardin'in Şenyurt ilçesi arasındaki mesafe ne kadar biliyor musunuz? Bu bina ile caddenin karşısındaki İçişleri Bakanlığı kadar. Mazlum Abdi Kobanili, Kobani ile Suroç arasındaki mesafe bu bulunduğumuz bina ile Esenboğa Havaalanı arasındaki mesafenin yarısından daha az. Niye Mazlum Abdi ve Ahmed El Şara'yı Amerikalılara, Fransızlara bıraktınız; siz niye buluşturup uzlaşmalarını sağlamadınız? Üstelik buna istekliydiler.

Peki, şimdi nerede İsrail? Hani sürekli olarak İsrail'le ilişkili olduklarını söylediğiniz Mazlum Abdi'yi, İlham Ahmed'i bir yana bırakıyorum, bu İsrail şimdi nerede? Dürzilere dokunulduğunda Şam'daki Başkanlık Sarayını ve Savunma Bakanlığını bombalayan ve Şam rejimine anında boyun eğdiren İsrail Kürtlere saldırıldığında kılını kıpırdatmadı, belli ki Türkiye ve Kürtlerin ters düşecek olmasından memnun ve bunun hesaplarını yapıyor. İsrail'in Suriye'de iş tuttuğu Mazlum Abdi değil tam tersine, Ankara'nın Şam'da elini tuttuğu yöneticiler. Şu an itibarıyla Suriye'nin önündeki en tehlikeli ihtimal Arap-Kürt savaşı. Şam rejiminin askerleri Kürt yoğun nüfuslu bölgelere topyekûn saldırıya geçtiği takdirde Suriye'de iç savaş yeniden başlayacak hem de Arap-Kürt savaşı şeklinde. Bu nasıl izlenen Suriye politikasıdır? Suriye'de yeni bir iç savaşın, bir Arap-Kürt savaşının başlamasına yol açacak bir savaşla Sayın Cumhurbaşkanı'nın sık sık vurgu yaptığı Arap-Kürt-Türk kardeşliği bölgemizde nasıl tesis edilecek? Son birkaç gün içinde Halep'ten Rakka'ya, Deyrizor'a olan alanda savaş olmadı, Suriye Kürtleri o alanda savaşmadılar, çekildiler. Sakın bir yanılgıya düşmeyin ama Haseke'ye, Kamışlı'ya, Kobani'ye saldırılırsa -ki saldırılıyor, şu an Kobani'de 400 bin kişi suyu ve elektriği kesik durumda- oralarda, Kürt nüfusu yoğunluğunun bulunduğu alanlarda savaşıacaklar, sırtları duvara dayanmış olduğu için savaşıacaklar. O mücadele bütün Kürt coğrafyasını ayağa kaldırmış durumda. Türkiye bir yana, Erbil'den Süleymaniye'ye ilk kez Irak Kürtleri kitleler hâlinde dayanışma gösterilerinde. Eğer Irak topraklarında bulunan ve adına "Roj peşmergeleri" denilen, SDG ve YPG'yle hiçbir ilişkisi bulunmayan güçler kendi topraklarını korumak amacıyla Suriye'ye girerlerse ne olacak? Peki, ya Türkiye Kürtleri hemen yanı başlarındaki kardeşlerine

yardıma gitmeye kalkarlarsa ne yapacaksınız? Yine biber gazı, yine kurşun mu? Peki, ya, ola ki binlerce, on binlerce Suriyeli Kürt Türkiye'ye sığınmaya kalkarlarsa ne yapacaksınız? Bundan otuz sekiz yıl önce, Irak Kürtleri, Saddam Hüseyin'in milliyetçi Arap yönetiminin "Enfal" adını verdiği soykırım politikasının hedefi olmuşlardı, Halepçe katliamını yaşamışlardı. Rahmetli Turgut Özal'la 1988 yılında Bağdat gezisinde birlikteydik. Özal, bu konuları Saddam'la görüşmesinde gündeme getirmişti. Gerek 1988 yılında ve gerekse 1991'de ülkemiz Irak'tan dalga dalga Kürt göçlerine tanık oldu ve Kürtlere kol kanat verdi. Yine aynı şeyleri mi yaşayalım? Niye Turgut Özal'dan ders almıyorsunuz? Geçici Şam yönetiminin Vakıflar Bakanı, 18 Ocakta, önceki gün yayınladığı genelgede Kur'an-ı Kerim'in Enfal suresinin 9'uncu ayetiyle başlıyor. Bundan haberinizi var mı? Irak'ta Baas rejiminin Kürtlere yönelik 1988'deki katliam kampanyasının adının da Enfal olduğunu hatırlıyor musunuz? Bu bir rastlantı mı? Irak'ta Enfal kampanyası sırasında tam 182 bin Kürt öldürülmüştü.

Bakın, bir MHP'li, daha sonra İYİ PARTİ'li bir yazar sosyal medya hesabında akıl dolu neler yazdı bugün: "Türkiye, neredesin Türkiye? Vur masaya yumruğunu ve dur de Şara'ya. Bunu yaparsan sadece Şara'ya değil İsrail'e de 'Dur!' demiş olacaksın." Ve devam etti: "Amerika-İsrail hattının arzu ettikleri şey, Şam yönetimi Kürtleri vursun ve Türkiye buna kayıtsız kalsın."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OSMAN CENGİZ ÇANDAR (Devamla) - Bitiriyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Buyurun, lütfen tamamlayın.

OSMAN CENGİZ ÇANDAR (Devamla) - "En çok istedikleri şey ise Türk Silahlı Kuvvetleri ile YPG savaşa tutuşsun ve Kürtlerin Türkiye'den duygusal kopuşu gerçekleşsin. Bunun olması hâlinde Türkler ve Kürtler birlikte kaybedecekler." Evet, aynen böyle olacak. Şu sıralarda Şam'ın kazanmış görüntüsünü kendi kazancı gören zihniyete hitap etmek istiyorum: Bu kazanç, Türkiye topraklarındaki Kürtlerle büyük bir duygusal kopuş pahasına olacak, öyle oluyor. Stratejik olarak bakıldığında, o pek sevilen deyimle "devlet aklı"yla bakıldığında bu, kazanç değil çok ciddi bir kayıptır. Süreç karşıtları -hadi adını vereyim- başta İsrail ve her cinsten provokatörler şu günlerde ellerini ovuşturuyorlar.

Sayın iktidar sahipleri, uyanın, hâlâ vakit var; geri dönülmez bir yolda değilsiniz, süreci kurtarabilirsiniz.

Saygılar sunuyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına ilk söz Ankara Milletvekili Sayın Murat Emir'in.

Buyurun Sayın Emir. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MURAT EMİR (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle grubumuzun Somali açıklarındaki deniz gücünün görev süresinin uzatılmasına ilişkin görüşünün olumlu olduğunu belirtmek isterim. Elbette Türkiye Cumhuriyeti bölgede uluslararası deniz gücünün içerisindeki görevini yapar, deniz haydutluğu ve terörizme karşı mücadelesini sürdürür. Ancak bu vesileyle söz almışken Somali'ye ilginizi biraz deşmekte yarar var.

Bu siyasi iktidar nedense Somali'yi çok önemsiyor, çok seviyor. Ankara İncekte, en değerli yerde 5 dönüme yakın bir araziye hibe ettiler, orası büyükelçilik binası olacak. Bununla bitmiyor. 2023 yılının Kasım ayında Somali Cumhurbaşkanı'nın oğlu bir trafik kazasında Yunus Emre Göçer isimli bir kurye kardeşimizin ölümüne sebep oldu. Ama asıl bundan sonraki olaylar iktidarın işine geldiğinde kendi vatandaşının canını, kanını nasıl hiçe saydığını ve nasıl o kirli hesapların içine girebildiğini açıkça ortaya koyuyor. 30 Kasım'da bu olay yaşandı, Yunus Emre kardeşimiz 6 Aralıkta vefat etti. Arada bu kişi yani aslında bu katil, ayın 2'sinde, 2 Aralıkta yani kazadan üç gün sonra -asıl tutuklanması gereken kişi- Türkiye'nin dışına çıktı, 6'sında Yunus Emre Göçer vefat etti, 8'inde yakalama kararı koydular bu kişiye. Yani o kişiye "Sen git kardeşim, seni biz yargılamayacağız." dediler, ondan sonra o kişi ülke dışına çıktıktan sonra da hakkında yakalama kararı çıkardılar. Bitmiyor. Devamında da değerli arkadaşlar, 27 bin lira tazminata mahkûm edildi bu kişi, 10 taksitle de ödedi. İşte, Türkiye'deki bir kişinin, bir Türkiye Cumhuriyeti vatandaşının, bir motokurye kardeşimizin canının karşılığı 27 bin lira, o da 10 taksitle ve karşılığında eğer söz konusu kişi Somali Cumhurbaşkanı'nın oğluysa elini kolunu sallayarak gitmesine izin verildi; siz yaptınız bunu, yargı yapmadı, siz yaptınız.

Değerli arkadaşlar, bakın, bugün öyle bir yerdeyiz ki motokuryeler üç günlük kontak kapatma eylemi yapıyorlar ve diyorlar ki: "Biz insanca çalışma istiyoruz, iş güvenliği istiyoruz. İşimizi yaparken yaralanıyoruz, kaza geçiriyoruz, ölüyoruz ve iş güvenliği olmadan çalışmak istemiyoruz, insanca alnımızın terinin karşılığını almak istiyoruz." Ücret politikalarının şeffaf, açık, öngörülebilir olmasını talep ediyorlar ve bu kölelik düzenine karşı çıkıyorlar ve biz buradan onların bu onurlu mücadelesini destekliyoruz. Motokuryelerin kontak kapatma eylemini destekliyoruz, sonuna kadar onların yanındayız. (CHP sıralarından alkışlar) Bu arada, canından olan, yaralanan tüm kardeşlerimizin yanındayız ve Yunus Emre Göçer'in katillerini bir nedenle yurt dışına gönderenlerin de yakasını tutmaya devam edeceğiz. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, şimdi, bir emekli maaşı var. Emekli maaşına anladığımız kadarıyla 1.062 liralık bir zam yapacaksınız ve 20 bin lira yapacaksınız. Düşünebiliyor musunuz Türkiye'nin enflasyon ortamını? Resmî enflasyonumuz yüzde 31, gerçek enflasyon yüzde 50'nin üzerinde, her şey ateş pahası, gıda enflasyonu almış yürümüş, 1 kilo et kaç lira olmuş, emekliyi ekmeğe muhtaç etmişsiniz, emekli çöp karıştırır hâle gelmiş, emekli kasabın ancak vitrinini seyreder hâle gelmiş, emekli kirasını ödeyemez hâle gelmiş ve sizin kulaklarınız sağır, kalpleriniz duymuyor, gözleriniz görmüyor, vicdanlarınız kurumuş ve geliyorsunuz "20 bin lira aylık maaş vereceğiz." diyorsunuz. 20 bin lira neye yetecek arkadaşlar? Nasıldır bu? Buna "sefalet ücreti" diyoruz; sadece biz demiyoruz, herkes diyor, Sayın Bahçeli de diyor; çok doğru onun bunu söylemesi, çok kıymetli; öyleyse arkasında durmak lazım. Biz, MHP Grubundan şunu bekliyoruz değerli arkadaşlar: Sayın Genel Başkanınız çok doğru bir tespit yaptı, bir vicdanı temsil ediyor. Hazırlayın yasa teklifini, getirin, beş dakikada geçirelim, emeklileri bu sefalet ücretine mahkûm etmeyelim. (CHP sıralarından alkışlar) Bunun onuru da önce MHP'nin olsun, biz buna varız. Bu görevden kaçmayın.

Şunu kabul edemeyiz: "Efendim, biz ittifak ortağıyız, iktidar ortağı değiliz." Olmaz, içindesiniz, destek oluyorsunuz. Bu iktidarın her yaptığına ortağsınız ve kusura bakmayın, burada da vebal altındasınız. Yapmayın bunu, gelin, görevinizi yapın. Biz hazırız, biz gereğini yapmaya hazırız. Diyoruz ki: Bu açlık ücretidir, bu sefalettir, bu insanlık dışıdır. Emekliyi böylesine mağdur, torunlarının karşısında böylesine mahcup bırakmayın diyoruz. Diyorlar ki: "Ya, farkındayız ama para yok, kaynak yok. Nereden bulacağız?" Bilmeseniz inanırsınız ama öyle değil, gerçekler öyle değil. Bakın, diyorlar ki: "Bu zammı verirsek 63 milyar lira bütçemize ek yük geliyor. Gelsin, gelsin, siz böylesine parayı çarçur ediyorsunuz ki 63 milyar sizin bütçenizde hiçbir şey değil.

Bakın, faiz ödemesi için her fırsatta söylüyoruz: Türkiye Cumhuriyeti'nin gördüğü en faizci iktidar sizsiniz, en faizci sizsiniz. Rahmetli Erbakan sizi görseydi "Sizi gidi faizciler." derdi. Sadece son üç yılda 6 trilyon faiz ödediniz, 2026 yılında 2,2 trilyon 742 milyar lira faiz ödeyeceksiniz. Bakın, bu faizin yirmide 1'ini verseniz emekli rahat edecek, faizin yirmide 1'ini ama veremezsiniz. Siz faizcisiniz, para babalarını zengin etmekten emekliyi düşüncecek hâliniz kalmamış.

Bakın, sadece 2026 yılında 768 milyar lira vergiden vazgeçmişsiniz, para babalarının vergilerinden vazgeçiyorsunuz; almanız gereken, oluşmuş vergiyi almıyorsunuz. Neden? Bunun bir cevabı olması lazım ama bunun cevabı yok sizde çünkü onları çok seviyorsunuz, siz zengin seviyorsunuz. Siz fakir sevmiyorsunuz, emekli sevmiyorsunuz, asgari ücretli sevmiyorsunuz, işsizden nefret ediyorsunuz ama bilin ki onların ahi sizin iktidarınızı götürecektir, onların gözyaşlarında boğulacaksınız.

Kur korumalı mevduat... Müthiş bir Bakanınız vardı, pırıltılı gözlerden bahsediyordu "Altı ay uyuyun, uyanınca her şeyin düzeldiğini göreceksiniz." diyordu, hâlâ milletvekili. Sadece kur korumalı mevduatta Türkiye Cumhuriyeti'nin zararı 2 trilyon 600 milyar lira; otuzda 1'ini verseniz emeklinin karnı doycak, otuzda 1'ini.

Bir de sizin yaptıklarınıza bakın, sadece bu yıla baktığınızda, devletin resmî belirlediği kira artış oranı yüzde 34. Emekliye yüzde 20 zam bile yapmıyorsunuz, emeklinin kirası yüzde 35 artıyor ama ona 20 bin lirayı layık görüyorsunuz. 600 milletvekili geleceğiz, burada oylayacağız "Bin lira verelim mi, vermeyelim mi?" diye.

Bakın, size ben bir rakam vereyim, olayın ne kadar çarpık olduğunu görün: Şimdi, her ay bin lira veriliyordu ya, her ay bin lira, 2018'de yaşama geçti; şimdi 4 bin lira yapıyorsunuz çok büyük bir şey gibi. O sırada fitreye baktığınızda, Diyanetin kurban rakamına baktığınızda, 2018'de Diyanet diyor ki: "850 liraya bir kurban kesebilirsiniz." Şimdi, 4 bin lira ikramiye veriyorsunuz bayramda, Diyanet kurbanı 13.500 liraya kesiyor yani nereden nereye getirmişsiniz? Neresinden baksanız insanlık dışı, vicdan dışı, akıl dışı ve asla "Bütçede para yok." falan kabul etmiyoruz. Bizim işimiz burada tercih yapmak, bir tercihte bulunacaksınız; zenginlerden, faiz ödediklerinizden, yap-işlet-devretle zengin ettiklerinizden, dolarlı sözleşme yaptıklarınızdan yana mısınız yoksa bu ülkenin açlığa, sefalet, yoksulluğa mahkûm edilmiş emeklilerinden mi yanasınız? Biz emeklilerden yanayız, biz yoksullardan yanayız. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MURAT EMİR (Devamla) - Biz bu ülkede açlığı bitirmeye kararlıyız, bunu size rağmen yapacağız; sizin insafsızlığınıza da emeklilerimizi asla terk etmeyeceğiz.

Teşekkür ederim Sayın Başkan, sağ olun. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Emir.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına ikinci söz Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'e ait.

Buyurun Sayın Çakırözer. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben de ulusal egemenliğimizin ve sonsuza kadar bu vatanı bağımsızca yaşamamızın güvencesi olan ay yıldızlı bayrağımıza yönelik provokatif saldırıyı en şiddetli biçimde kınayarak sözlerime başlamak isterim. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın milletvekilleri, Aden Körfezi, Arap Denizi, Somali kıyıları ve mücavir bölgelerde Türk Silahlı Kuvvetleri unsurlarının görev süresini bir yıl uzatan tezkere konusunda partimiz adına ikinci sözü almış bulunuyorum. Bu noktada, partimizin Birleşmiş Milletler kapsamında gelen tezkereler konusundaki tutumunu bir kez daha hatırlatmak isterim. Cumhuriyet Halk Partimiz Atatürk'ün "Yurtta sulh cihanda sulh." şiarıyla dış politikamızın yürütülmesini desteklemektedir. Bu amaçla, dünyanın farklı bölgelerinde Birleşmiş Milletlerin öncülüğünde ve uluslararası hukuk kapsamında kurulan barış güçlerine Türk Silahlı Kuvvetlerimizin katılımına bugüne kadar destek verdik. Bu tezkere ise, bildiğiniz üzere, yine, Meclis gündemine ilk olarak Somali kara sularında başlayan korsanlık faaliyetlerine karşı önce NATO sonra BM çerçevesinde bir askerî güç oluşturulması kararlarıyla geldi. Türkiye hem NATO hem de BM kapsamında yürütülen girişimlerin parçası olurken Deniz Kuvvetlerimize bağlı gemilerimiz bölgede korsanlıkla mücadele faaliyetlerinde bugüne kadar başarıyla yer aldı. 2009 yılındaki ilk tezkerede ve akabindeki yıllarda Aden Körfezi'nde görev yapan Deniz Kuvvetlerimizin görev süreleri her yıl uzatılmış, partimiz bu görevlendirmelere kabul oyu vermiştir. Çünkü korsanlık faaliyetleri ülkelerin yalnızca ticari çıkarlarını tehdit etmekle kalmamakta, aynı zamanda terör örgütlerinin ve organize suç çetelerinin de rahatça faaliyet gösterebileceği bir zemin yaratmaktadır. Türkiye küresel terörle mücadele iş birliğinin parçası olarak bu operasyona katılmaktadır.

Yine, o bölgede korsanlık faaliyetlerinin engellenmesi dünya deniz ticaretinde payı olan Türkiye ve Türkiye Cumhuriyeti bandıralı gemilerimizin ve personelinin saldırılardan, yağmalardan korunması açısından önemlidir.

Yine, Türk Silahlı Kuvvetlerinin barış gücü operasyonlarına katılımı ülkemizin uluslararası sorunların çözümünde söz sahibi olmasına da katkı sunmakta, silahlı kuvvetler mensuplarımız için de talim ve tatbikat olanakları sunmakta, ordumuzun dünyanın diğer silahlı kuvvetleriyle ilişkilerini geliştirmektedir.

Son olarak, barış amaçlı ve hukuk temelli operasyonlarda yer almak Türkiye'nin yumuşak gücünü yani dünyadaki itibarını desteklemektedir.

Tüm bu nedenlerle, uluslararası hukuka uygun ve dünyada barışı, huzuru ve istikrarı koruma amacı taşıyan tezkereye bugün de olumlu oy kullanacağımızı açıklıyoruz. Bu vesileyle, hem vatanımızın savunmasında hem de ülkemizin yüzlerce, binlerce kilometre uzağında bölgesel, küresel barış ve istikrarın sağlanması, uluslararası terörizmle mücadele gibi önemli görevleri başarıyla üstlenen kahraman Türk Silahlı Kuvvetleri mensuplarımızı yüce Meclisimizden selamlıyorum. Aden Körfezi'ndeki görevlerini başarıyla tamamlayarak sağlıklı biçimde ülkemize dönmelerini yürekten diliyorum.

Sayın milletvekilleri, evet, burada ülkemizin dünya barışına katkısı için kahraman ordumuzu Aden Körfezi'ne, korsanlarla mücadeleye göndermeyi konuşuyoruz, bunun dünyadaki itibarımıza katkı sağlamasını bekliyoruz. İyi ama içerideki korsanları ne yapacağız? Adaleti, hukuku katleden korsanları, halkın iradesini gasbeden korsanları; emeklileri açlığa, yoksulluğa, sefaletle mahkûm eden korsanları ne yapacağız, nasıl mücadele edeceğiz? Dünya barışına katkı sağlayalım. Peki, ya bizim kendi iç barışımız ne olacak? İşte, hukuksuzca zindanlarda tuttuğunuz hak savunucuları, gazeteciler, siyasetçiler, belediye başkanlarımıza yaşıttılanlar ortada. Tayfun Kahraman tam 1.370 gündür tutuklu; kentini savunduğu, hemşehrilerinin yaşam alanlarına sahip çıktığı için zindanda.

Yaşatılan büyük adaletsizliğin yanı sıra, bir de ağır bir hastalığın pençesinde; MS hastası. Tedavisinin dışarıda yapılması lazım ama inatla cezaevinde tutulduğu için hastalığı daha da kötüye gidiyor. İşte, iki gün önce dengesini kaybedip düşüyor, başını yere çarpıyor, yaralanıyor ama bandaj, pansuman yapıp yeniden koğuşuna gönderiliyor. Üstelik de Anayasa Mahkemesi onun hakkında yeniden yargılama kararı vermiş, hukuken masum ama bu karar uygulanmıyor. Eşi Meriç Kahraman bu hukuksuzluklara feryat ediyor, diyor ki: "Biz dört yıldır yüreğimiz ağzımızda yaşıyoruz. Her Allah'ın günü canımızdan can gidiyor. Eşimin hastalığı cezaevi şartlarında her gün daha fazla ilerliyor. Biricik evladımın babasına daha fazla izzet etmeyin, eşimi derhâl serbest bırakın." Bu, sadece Tayfun'un ailesinin isyanı değil arkadaşlar, bu milletin bu zulme karşı isyanı aynı zamanda.

İzmir'de Beylikdüzü Belediye Başkanımız Mehmet Murat Çalık, o da benzer bir zulmün mağduru; kanser hastası, 306 gündür tutuklu, hem de ailesinden yüzlerce kilometre uzakta, 15 kilo verdi, gözümüzün önünde eriyor. Hakkında bir hüküm dahi yok, tutuklu. Tedavisi özgür ve insani koşullarda yapılması gerekirken önce sürgüne gönderdiniz, yetmedi, şimdi de elinde kelepçe hastane hastane dolaştırıyorsunuz. Onun da annesi kâh cezaevi önünde kâh hastane bahçesinde yirmi dört saat nöbette, evladı daha daha da erimesin diye yalvarıyor, "Sözün bittiği yerdeyiz." diyor. Her gün, her akşam haber kanallarında elimiz yüreğimizde bunları izliyor, bunları dinliyoruz. Peki, sizin hiç mi vicdanınız sızlamıyor? Anayasa Mahkemesinin hak ihlali kararına rağmen Tayfun Kahraman'ın ilerleyen hastalığına rağmen cezaevinde tutulması ona ve ailesine zulümdür. Murat Çalık'a çektilenler zulümdür. Cezaevindeki tüm hasta mahkûmlara çektilenler zulümdür. (CHP sıralarından alkışlar) Adalet, hasta bir insanı hücrelerinde yalnızlığa terk etmek değildir; adalet, insanı yaşatmaktır. Cezaevlerindeki hasta tutuklular için, Tayfun Kahraman için, Murat Çalık için adalet istiyoruz, özgürlük istiyoruz. Aksi hâlde, yaşanacak her olumsuzluğun sorumluluğu bu hukuksuzluğa, bu zulme göz yumanların omuzlarındadır.

Adaletsizlik hasta tutuklularla da sınırlı değil. Osman Kavala, iki gün önce cezaevinde 3 bininci gününü doldurdu. Selahattin Demirtaş tam on yıldır zindanda. Kaç bayramı, kaç yılbaşını ailelerinden, sevdiklerinden, özgürlüklerinden mahrum geçirmek durumunda bırakıldılar, hem de sizin iktidarınızda Anayasa'mızdan bile üstün kıldığımız AİHM kararlarına rağmen bu zulüm çektilirmekte onlara. Can Atalay, Mine Özerden, Çiğdem Mater; bir kişinin inadı yüzünden, sarayın Gezi direnişinden suç yaratma inadı yüzünden dört yıldır özgürlüklerinden mahrum. Onların çalınan yıllarının hesabını kim verecek? Gazeteciler zindanda; Merdan Yanardağ, Enver Aysever aylardır sırf ifadeleri yüzünden hapis. Bu milletin iradesi zindanda; Cumhurbaşkanı adayımız ve 16 milyon İstanbullunun Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu, Adana Büyükşehir Belediye Başkanımız Zeydan Karalar, Antalya Büyükşehir Belediye Başkanımız Muhittin Böcek zindanda; İstanbul'un, Adana'nın yüz binlerce seçmenin oyuyla seçilmiş ilçe belediye başkanları zindanda; meclis üyeleri, bürokratlar, ilgili, ilgisiz memurlar, çalışanlar tam üç yüz gündür zindanda. Adalet yok, özgürlük yok, hukuksuzluk sürüyor. (CHP sıralarından alkışlar) "Tutuksuz yargılayın. Davaları canlı yayınlayın." diyoruz, sesiniz soluğunuz çıkmıyor.

Sayın milletvekilleri, bir başka adaletsizliği de bu ülkeye yıllarca emek vermiş emeklilerimize yaşıyorsunuz. On üç gündür biz buradayız, yirmi dört saat bu Genel Kurulda emeklilerimiz için nöbetteyiz çünkü emeklilerimiz açlık sınırı altında maaşlarla yaşam mücadelesi vermek zorunda sizin iktidarınızda. Sizin iktidarınız, emeklilerimizi pazardan çürük sebze meyve toplamaya, marketlerde tarihi geçmiş gıdalar almaya mahkûm ediyor; kirasını, faturasını ödeyemiyor. "Gelin düzeltelim." diyoruz, başınızı çeviriyorsunuz. Emeklilerimize bu hayatı, sefalet maaşlarını reva görenlere, bin liralık sadaka zammını lütuf gibi gösterenlere yazıklar olsun diyoruz buradan.

Değerli milletvekilleri, işte, böyle, millet iradesine darbe indiren adalet haydutları, hukuk korsanları olduğu sürece biz ne içeride toplumsal barışımızı sağlayabiliriz ne de dışarıda itibarımızı koruyabiliriz. Aden Körfezi'ne bin değil 100 bin asker göndersek dahi Adalet ve Kalkınma Partisinin yarattığı bu tahribatı ortadan kaldıramayız, itibarımızı yükseltmeyiz. Yani sözün özü şudur ki: Dünyada itibarlı devlet olmanın yolu demokrasiden, hukuktan, özgürlüklerden; emeklinin, emekçinin, 86 milyonun hakkını, hukukunu, refahını sağlamaktan geçer. Bunu bu iktidarın yapma şansı artık kalmamıştır. "En yakın sürede getirin sandığı." diyoruz. Ülkemizin hak ettiği halkın iktidarını Cumhuriyet Halk Partisi olarak getirmeye kararlıyız.

Bu düşüncelerle Yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Kayseri Milletvekili Sayın Hulusi Akar.

Buyurun Sayın Akar. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA HULUSİ AKAR (Kayseri) - Sayın Başkanım, sayın milletvekilleri; sizleri ve bizleri izleyen değerli vatandaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Tezkereyle alakalı, Somali tezkeresiyle alakalı bilgi sunacağım, bazı bilgilerimiz var.

Önce, dünyada geldiğimiz noktada, hepinizin gördüğü ve yakından takip ettiği üzere, İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra tesis edilen, kurulan kuralların ve kurumların giderek erozyona uğradığını ve işlevlerini kaybettiğini görüyoruz. Çin'in yükselen gölgesinde tek kutupludan çok kutupluya doğru yeniden bir yapılanmanın mevcut olduğuna da şahit oluyoruz.

Ciddi belirsizlikler söz konusu. Burada bir tarafta nükleer silahların önlenmesi için çalışmalar yapılırken diğer taraftan da konvansiyonel silahlarla yüz binlerce insanın öldürüldüğüne şahit oluyoruz. Bu noktada Sayın Cumhurbaşkanımızın "Dünya 5'ten büyüktür. Daha adil bir düzen mümkündür." teziyle başlattığı inisiyatif ve tedbirler konusunda çalışmalarımızı kapsamlı bir şekilde sürdürdük, sürdürmeye devam ediyoruz. Bir tarafta transatlantik bağların zorlandığını, sorgulandığını da günümüzde görüyoruz. Filistin, Suriye, Ukrayna başta olmak üzere; Venezuela'dan Kamboçya'ya, Endonezya kıyılarından Doğu Akdeniz'e, Yemen'den Grönland'e kadar ciddi bir şekilde belirsizlikler var, çatışmalar var, gerilimler var. Bu gerilimler her an bir şekilde çatışmaya dönüşebilme istidadı göstermektedir.

Dünyada bunlar olurken Türkiye'de biz neler yaptık, bugüne nasıl geldik? Hepinizin malumları, terörle mücadelemiz başladı, bugüne kadar geldi. Önce İkiyaka Dağları'nda, daha sonra çukur operasyonlarıyla, daha sonra Irak'ın kuzeyinde teröristlerin barınakları, sığınakları, korunakları başlarına yıkıldı. Daha sonra 2011 itibarıyla Suriye bizim için bir mesele oldu, orayla yakın ilgilenmeye başladık. Önce Fırat Kalkanı Harekâtı'nda 4 binden fazla DEAŞ'lı etkisiz hâle getirildi. Daha sonra Zeytin Dalı ve Barış Pınarı Harekâtlarıyla da PKK'lı ve YPG'li teröristler etkisiz hâle getirildi. Bu arada, Bahar Kalkanı Harekâtı'nı icra etmek suretiyle,

Suriye'den ülkemize gelen göçün önlenmesi ve oradaki rejim tarafından yapılan katliamın da durdurulması mümkün oldu. Bu faaliyetlerin arasında da hain 15 Temmuz darbe girişimiyle karşılaştık. Burada vatanını, milletini seven, bayrağına, milletine saygısı olan asker, sivil herkes, Cumhurbaşkanımızın liderliğinde, kafalarına dayanan silahlara rağmen karşı koydu, direndi ve bu hain girişimi akamete uğrattık.

Burada özellikle şunu vurgulamak istiyorum: Bu yapılan operasyonlar sırasında tek hedef daima teröristler olmuştur, sadece ve sadece teröristler olmuştur; Türkler, Kürtler, Zazalar daima kardeş olmuştur, kardeşler. Binlerce yıldan beri bu coğrafyada yaşıyoruz, biz buna yürekten inanıyoruz, bunun gerçek olduğunu görüyoruz çünkü Çanakkale'de beraberdik, Millî Mücadele'de beraberdik ve 15 Temmuzda da yine bu teröristlere karşı birlikte mücadele ettik ve şu anda da bütün çocuklarımız, evlatlarımız, şehitlerimiz aynı şehitliklerde yatıyorlar. Bu vesileyle şehitlerimize, ebediyete intikal eden kahraman gazilerimize Allah'tan rahmet diliyor; hayatta olan kahraman gazilerimize, şehit ve gazilerimizin kıymetli ailelerine de saygı ve şükranlarımı sunuyorum.

Suriye'nin toprak bütünlüğü ve siyasi bütünlüğü önemli; bu konuda her türlü desteği sağladık, sağlamaya devam ediyoruz. Bizim için önemli olan hudutlarımızın güvenliği, bunu yaptık ve "Tek Suriye, tek ordu." diyoruz ilke olarak. Suriye'nin geleceğinde ne batısında ne doğusunda teröriste yer yok. Bugün meydana gelen bayrak olayıyla ilgili de açık ve net olarak şunu söylüyoruz: Bayrağımıza uzatılan bu eller ya kırılmıştır ya da kırılacaktır, bundan kimsenin şüphesi olmasın. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Suriye'de 10 Martta yapılan, 18 Ocakta yapılan anlaşmaları biz yakından takip ediyoruz; bölgeye barış ve huzurun gelmesi için her türlü katkıyı yapmaya hazır olduğumuzu ifade ettik, ifade ediyoruz. "Bu yapılan anlaşmalarla İsrail'in planları çöpe mi atılıyor?" dedikten sonra diğer taraftan da "Bugünün çözümü yarının sorunları olmaz inşallah." diyoruz. Cumhurbaşkanımızın çok açık ortaya koyduğu bir husus var: Bedeli ne olursa olsun Suriye'nin kuzeyinde, Türkiye'nin güneyinde devlet kurulmasına asla izin vermedik, vermeyeceğiz. Terörsüz Türkiye, Türkiye'de, terörsüz bölge de Suriye'de gerçekleşecek; bunun için de yapılması gereken ne varsa Sayın Cumhurbaşkanımız, Sayın Devlet Bahçeli yaptılar, yapmaya devam ediyorlar. Burada terörsüz büyük ve güçlü Türkiye'nin inşası ve ihyası için yapılması gereken ne varsa elimizden gelen her türlü gayreti gösterdik, göstereceğiz ve inşallah başaracağız.

Burada, bu konuda yabancıların da ilgili olduğunu görüyoruz. Bu konuda yaptığımız, Komisyonda yaptığımız görev sırasında Fransa'daki bazı milletvekilleri ve senatörlerin "Terörsüz Türkiye gerçekleşecek mi?" sorusuna bizim verdiğimiz cevap: "Evet, gerçekleşecek; siz karışmazsanız, siz desteklemezseniz terörsüz Türkiye gerçekleşecek." diye ifade ettik.

Terörün bize verdiği çok büyük zararlar var. Bazı zorunlu harcamaların hesabı yapıldığında kabaca 2 trilyon dolardan bahsediliyor. Dolayısıyla bu 2 trilyon dolarla neler yapılmazdı? Efendim, dev nükleer santraller, yüksek hızlı tren hatları, yeni metro ağları, okullarımızın tamamen yenilenmesi ve dijital sisteme geçiş ve milyonlarca sosyal konut ve yüzlerce KAAN uçağının yapılması mümkündü. Bunlar yapılabildiği takdirde G20'den de G7'ye geçiş gayet kolay olacaktı ancak geç kalmış değiliz. Elli dört yıl askerlik ve Bakanlık yaptığım süre içinde inatla ve ısrarla şunu söylüyoruz: 86 milyon bir ve beraber olduğu müddetçe bizim aşamayacağımız engel, yapamayacağımız görev yok; buna inanıyoruz. Sanatta, sporda, ulaşım, turizmde, sağlıkta, altyapı çalışmalarında yapay zekâ dâhil büyük aşamalar kaydedildi yüksek teknoloji kullanılmak suretiyle.

Yine savunma, güvenlikte çok ciddi başarılar sağlandı. Burada savunma, güvenlik sadece belli bir kurumun, belli kurumların değil, Silahlı Kuvvetlerin değil; milletçe buna hazır olmamız lazım. Her türlü tehdit ve tehlikeye karşı hazır olmamız lazım itfaiye gibi. Nasıl ki itfaiye bir sonraki yangının nerede çıkacağını bilmezse Türk Silahlı Kuvvetleri de Türkiye Cumhuriyet Devleti de herhangi bir tehdit ve tehlikeye karşı vuku bulduğunda karşı koyabilme kabiliyetini, caydırıcılık kabiliyetini daima yürütmelidir, bunu elinde tutmalıdır.

Burada, geçtiğimiz günleri hatırlamak lazım. Paramız olduğu hâlde silah ve mühimmat alamadık, SİHA alamadık, İHA alamadık ve örtülü ve açık ambargolara tabi olduk. Bunun sonucunda, Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde engellerin kaldırılmasıyla, gerekli teşviklerin sağlanmasıyla; vakıf, kamu, özel sektör ve üniversiteler bir araya gelmek suretiyle kendi mühendisimizle, kendi işçilerimizle çok şükür ihtiyaçlarımızı büyük ölçüde karşıladık, karşılamaya devam ediyoruz. Diyoruz ki: Cin şişeden çıktı, ne yaparlarsa yapsınlar durduramayacaklar. Daha düne kadar piyade tüfeğimizin patenti yabancılara aitti. Çok şükür, şu anda bütün hafif silahlarımızı, silahlı helikopterlerimizi, 300 bin parçadan fazla parçadan meydana gelen savaş gemilerinin tasarımını, bunların imalatını, inşasını ve ihracını yapar hâlde geldik. Bunun dışında gemi topu dâhil, top ve füze çalışmalarımız yoğun bir şekilde devam etmekte. Silahlı, silahsız İHA'lar, TİHA'lar, KIZILELMA'lar yapıldı, yapılıyor ve ihraç ediliyor. Her türlü mühimmat yapıldı, yapılıyor; elektronik harp teçhizatı yapıldı, yapılıyor ve daha önceden zırhlı araçlarımızla birlikte çok tartışması yapılan ALTAY tankında çok şükür üretime başlandı. Şu anda bir ses geliyor, duyuyor musunuz? Yok, daha yok. KAAN geliyor, yakın bir zamanda KAAN da gelecek inşallah. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) - Bravo!

HULUSİ AKAR (Devamla) - Böylece kendi silahlarını, kendi aracını gerecini, mühimmatını yapabilen NATO ülkelerinin ender ülkelerinden biri hâlindeyiz ve dolayısıyla 10 ülke arasındayız. Şu anda dünyanın en hazır Silahlı Kuvvetleri olarak da herkes, Mehmetçik görevinin başında. Biz sadece askerî konularda, savunma ve güvenlikte sert güçle değil aynı zamanda yumuşak güçle de çalışıyoruz. Bu arada 264 dış temsilciliğimizde dünyanın en geniş diplomatik temsil ağına da sahip bulunmaktayız.

Burada önemli konulardan biri de -ben bunu başlangıçta gerçekten anlamakta güçlük çektim- saatte 23, günde 550 konut inşası konusu... Ve bunun için tutanaklardan arkadaşlar getirdiler, buna rağmen ben ne olur ne olmaz diye gece saatlerinde Sayın Murat Kurum'u aradım, dedim ki: "Öyle bir şey var mı?"

YAVUZ AYDIN (Trabzon) - Ya, tezkereyle ne alakası var bunun?

HULUSİ AKAR (Devamla) - Dedi ki: "Bundan çok daha fazla, bundan çok daha fazla; saatte 23, günde 550 konut inşa edildi." Şu anda ben konuşuncaya kadar 7 konut yapıldı.

MURAT EMİR (Ankara) - Sayın Akar, girmeyin oraya. Girmeyin oraya, orası öyle değil.

HULUSİ AKAR (Devamla) - Yapıldı, yapılıyor.

YAVUZ AYDIN (Trabzon) - Tezkereyle ne alakası var?

HULUSİ AKAR (Devamla) - Var, alakası var. Sen biraz kafanı çalıştır, bulursun ilgiyi. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Efendim, biz daha önce lojistik konularında, harekât konularında sıkıntılar çektik; gemilerde, uçaklarda vesairede. Şu anda, Allah'a çok şükür, tugay komutanlarımız, tabur komutanlarımız istedikleri zaman her türlü hava desteğini alabilmekteler, denizden destek alabilmekteler, büyük bir güvenle bu faaliyetlerini yürütmektedirler.

Bu konuda burada pilotlarımızdan da bahsetmek lazım. Pilotlarımız gerçekten büyük ve yüksek bir performans göstermek suretiyle kendilerine verilen görevleri yaptılar.

Burada geldiğimiz noktada bu sıkıntılarının hepsi aşıldıktan sonra şu anda donanmamızın bir eli Atlantik'te, Baltık'ta, Kuzey Denizi'nde, diğer eli de Hint Okyanusu'nda; görev yapıyorlar, görev yapmaya devam ediyorlar. Kendilerine kazasız belasız, hayırlı, başarılı görevler diliyoruz.

Kıbrıs, bizim millî meselemiz. 60'ta Londra ve Zürih Anlaşması'yla biliyorsunuz, bir sistem kuruldu fakat daha önce, 63'te oradaki bir binbaşımızın eşini ve 3 çocuğunu katletmek suretiyle tedhiş başladı, bu yükseldi. Burada da TMT teşkilatını, onların mensuplarını da saygıyla, rahmetle anıyoruz. 1974'te Kıbrıs Barış Harekâtı yapıldı darbeye karşı. Yapılan bu harekâtla sadece oradaki Kıbrıs Türklerinin değil aynı zamanda güneydeki Rumların da güvenliği sağlanmış oldu. 2004'te Annan Planı'nı kabul ettik, kabul etmediler. 2017'de Crans Montana'da toplantılara girdik, onlar girmediler ve bunun sonucunda geldiğimiz noktada şunu söylüyoruz rahatlıkla, diyoruz ki: Artık, iki devletli çözümden başka çözüm görünmüyor Kıbrıs'ta, bunun da bilinmesi lazım.

Kıbrıs'ta, Doğu Akdeniz'de, Ege'de ne kendimizin ne de Kıbrıslı kardeşlerimizin haklarını bugüne kadar çiğnetmedik, çiğnetmeyeceğiz. Kendi halkımızı, Kıbrıslı kardeşlerimizin hakkını korumakta, savunmakta azimliyiz, kararlıyız, Allah'a çok şükür bunda muktediriz. Bazılarının aklını, boyunu, gücünü aşan açıklamaları yanlış; doğrusu diyalog, uluslararası hukuk ve iyi komşuluk ilişkileri çerçevesinde barışçıl yol ve yöntemlerle adil çözümler üretilmesidir.

Filistin... Filistin'de yüz yılların büyük zulmü yapıldı, etnik temizlik soykırımı yapıldı; 34 bini çocuk ve kadın olmak üzere toplam 70 binden fazla bilinen şehit var, ölüm var. Burada Uluslararası Adalet Divanı, Uluslararası Ceza Mahkemesi bu konuları çalışmakla birlikte biz aynı zamanda diyoruz ki ilahi adalette zaman aşımı yoktur. 360 kilometrekarelik Gazze'yi her türlü silahı, aracı gereci kullanmak suretiyle kontrol altına alamadılar, orada müthiş direniş oldu, bir tek rehineyi dahi kurtaramadılar fakat hatırlatmak isterim ki İkinci Dünya Savaşı'nda 43 bin kilometrekarelik Danimarka altı saatte teslim oldu. Çözüm... Çözüm 1967 sınırlarında, Doğu Kudüs'ün başşehir olduğu, egemen, bağımsız, coğrafi bütünlüğe sahip bir Filistin Devleti ki 157 devlet zaten tanımış oldu.

Efendim, Karabağ, Azerbaycan'ın öz toprağıdır. Orada 1 milyonu aşkın insana yüzde 20 işgalden sonra ciddi bir zulüm başladı. Orada biz ne 1992 yılındaki Hocalı katliamını ne de 1990'daki Yanvar'ı unutmadık, unutmayacağız. Bunun da bilgisi ve bilinci içindeyiz.

Birleşmiş Milletler, Avrupa Güvenlik İşbirliği Teşkilatı Minsk Grubunun bu sorunları çözeceğini tahmin etti fakat maalesef otuz yılda hiçbir şey yapmadılar. Ne zaman ki Sayın Aliyev "Yeter artık!" dedi, Cumhurbaşkanımız da "Azerbaycan yalnız değil." dedi, kırk dört günde -çok şükür- mesele çözüldü. Şu anda Azerbaycan'ın 3 renkli bayrağı özgürce bölgede dalgalanmaktadır. Burada bizim uzattığımız barış elinin de Ermenistan tarafından tutulması ve bölgeye barışın hâkim olması en samimi dileğimizdir.

Beş yüz yıllık kardeşlik bağımız olan Libya'nın bütünlüğü ve barışı için elimizden gelen destekleri sağladık, sağlamayı sürdürüyoruz. Bu vesileyle, çok değerli dostumuz, çok değerli arkadaşımız, kardeşimiz Libyalı Genelkurmay Başkanı Muhammed El Haddad'ın ve arkadaşlarının ölümünden dolayı büyük üzüntü duyduk. Kendilerine Allah'tan rahmet diliyoruz, mekânları cennet olsun.

İki yüz doksan altı yıl beraber olduğumuz Ukrayna konusunda da elimizden gelen gayreti gösterdik, gösteriyoruz. 34 milyon ton tahılın bir şekilde ihtiyaç sahiplerine gitmesini sağladık. Bunun için Sayın Cumhurbaşkanımız, savaşın çıkmaması için başlangıçta, öncesinde, daha sonra da savaş çıktıktan sonra bir an önce ateşkesin sağlanması için her türlü girişimde bulundular hem Sayın Putin'le görüştüler ve hem Sayın Zelenski'yle görüştüler, görüşüyorlar. Herhangi bir şekilde Montrö'nün aşılmaması için elimizden gelen her türlü gayreti gösterdik ve çok şükür, Karadeniz'in de stratejik bir rekabet alanına dönmesini engellemiş bulunuyoruz.

Somali... Somali'deki bizim varlığımız 1517'lere, 1538'lere kadar gidiyor. Oradaki, Somali'deki bizim varlığımızla birlikte... Biz, Habeş eyaleti olarak üç yüz altmış bir yıl arkadaşlar, orada, Somali'de bulunduk Habeş eyaletinin Zeyla kasabası olarak. Bunun dışında bizim buradaki yaptığımız çalışmaları şöyle özetleyebiliriz, bu Afrika ve bütününü özetlemek gerekirse: Can verip baş eğmeyen asil milletimiz sadece kılıçla değil kalemle; sadece imanla değil ilimle yedi iklim, üç kıtada adaleti, istikrarı, barış ve huzuru sağlamıştır. Şu anda hepinizin hatırlaması gereken, bilmesi gereken Topkapı'nın kapısında "...² yazıyor yani "Bütün mazlumların sığınağı." Bu şekliyle hiçbir şekilde emperyalist amaç gütmenden altı yüz yıl orada bulunmuşlar, bunun da kanıtı Osmanlı'dan sonra ortaya çıkan 30 devletin hiçbiri Türkçe konuşmuyor. Bütün kaynaklar şu anda Osmanlı sonrası felaketi ve acılarını anlatmakla uğraşılıyor. Bunun için de biz diyoruz ki: Tarihten ibret alacağız, tarihten ilham alacağız. Burada, Cumhurbaşkanımızın Ağustos 2011'de bölgeye gitmesiyle, Başbakan sıfatıyla bölgeye gitmesiyle... Daha sonra, 2011 Kasım itibarıyla büyükelçiliğimiz açıldı. 2014'te ilk hastane kuruldu; çok ihtiyaç vardı orada, ciddi bir kıtlık, yokluk, sefalet vardı. Bu 250 yataklı Recep Tayyip Erdoğan Hastanesiyle onlara çok ciddi yardımcı olundu.

Bölgenin önemi... Biraz önce arkadaşlarımız da bahsettiler, küresel deniz ticaretinin yüzde 12'si bu bölgeden geçiyor ve buradaki ekonomik değerin de nereden baksanız 1 trilyon dolar civarında olduğu söyleniyor. Biz, bunun akabinde, orada Somali Türk Kuvvet Komutanlığını kurmak suretiyle subay, astsubay eğitimine başladık. Bu "Gorgor taburları" dediğimiz komando taburlarının eğitimi başladı ve terörle mücadele konusunda Somalili kardeşlerimiz çok önemli sonuçlar aldılar. Biz burada kendilerine her türlü desteği sağladık, sağlamaya devam ediyoruz. Türkiye, Somali'nin deniz yetki alanlarında, denizde ve karada petrol ve doğal gaz arama yetkisine sahip. Somali'de atış alanı, liman ve üsler yapmak için de birlikte çalışmalarımızı sürdürüyoruz ve diyoruz ki: Böyle çalışmak suretiyle hem kendi menfaatlerimiz, haklarımız hem de oradaki Somalili kardeşimizin hak ve hukukunu karşılamak için çalışıyoruz. İsrail'in ayrılıkçı Somaliland bölgesini tanıma kararı gayrimeşrudur ve asla kabul edilemez; bunu tanımadık, tanımayacağız. Türkiye'nin Somali'deki varlığı sömürgeci güçlere karşı tarihî bir meydan okumadır; bunun da görülmesi lazım. Türkiye'nin Somali'de olması, bazılarının Türkiye'yi güneyden kuşatma planlarını da bozmaktadır. Somali'de içinde savaş

gemilerimizin de olduğu askerî varlığımız, tıpkı Libya ve Azerbaycan'da olduğu gibi dost ve kardeş bir ülkenin haklı davasının desteklenmesidir. Bizim mavi vatan doktrinimiz bu anlayışla şekillenmektedir yani mavi vatan, birilerinin söylediği gibi masal değil standardır ve destan olmaya devam ediyor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bu vesileyle, yurt içinde ve yurt dışında görev yapan, her türlü kahramanlığı ve fedakârlığı gösteren komutan arkadaşlarıma; asker, polis, jandarma, istihbarat personelimize ve güvenlik korucularımıza şükranlarımı sunuyorum, kendilerini kutluyorum; kendilerine kazasız, belasız, hayırlı, başarılı görevler diliyoruz.

Burada, tabii, bugüne gelinceye kadar yapılan kahramanlıkları fırsat bulup anlatamadım ama bir tanesini söyleyeceğim. Bir arkadaşımız ayağını kaybetmişti, Sayın Cumhurbaşkanımızla beraber GATA'da ziyaretine gittik ve çıkarken o delikanlı "Cumhurbaşkanım, özel bir şey söyleyeceğim." diye yanına çağırdı ve Cumhurbaşkanının kulağına bir şey söyledi. Tabii, herkes merak etti "Ne söylüyor?" diye. Söylediği şey şu: "Bu şeklimle doktorlar rapor vermiyor, bana ne yapıp edin beni cepheye gönderin." Dolayısıyla bu kahramanlarla çalıştık ve kahramanlarla bugünlere geldik. Kendilerini saygıyla ve rahmetle anıyoruz. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; barışçıl temellere ve diyaloga dayalı Somali politikamız güçlü ve büyük Türkiye vizyonumuzun somutlaşmış bir ifadesidir. Bu mülahazalarla, gereği, kapsamı ve zamanı Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından takdir ve tayin olmak üzere Türk Silahlı Kuvvetleri deniz unsurlarının bölge ülkelerinin kara suları dışında olmak kaydıyla Aden Körfezi, Somali açıkları, Arap Denizi ve mücavir bölgelerde deniz haydutluğu, silahlı soygun eylemleri ve deniz terörizmiyle mücadele amacıyla görevlendirilmesi ve bununla ilgili gerekli düzenlemenin Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından belirlenecek esaslara göre yapılması için ilgili mevzuata uygun olarak verilen iznin 10 Şubat 2026 tarihinden itibaren bir yıl süreyle uzatılmasını, bu tezkereye vereceğiniz olumlu oyların devletimizin bekası ve bölgesel istikrar açısından hayati önemi haiz olduğunu dikkat ve takdirlerinize sunuyorum.

Sonuç olarak, Orta Asya'dan cumhuriyete uzanan iki bin beş yüz-üç bin yıllık tarihimizden süzülüp gelen millî ve manevî değerlerimizden aldığımız ilhamla, asil milletimizin sevgisi, güveni ve duasıyla ülkemizin, devletimizin bekası, asil milletimizin, 86 milyon vatandaşımızın bir ve beraber düşünülerek refahı için devler gibi eserler bırakmak üzere karıncalar gibi çalışmaya devam edeceğiz. Çalışacağız, çalışacağız, çalışacağız ve inşallah başaracağız. Bu memleket bizim, bu tarih bizim, bu bayrak bizim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Yükseltmek de Meclisimizin içinde ve dışında 86 milyon vatandaşımızın ortak sorumluluğu, vebali ve gelecek nesillere karşı görevidir.

Genel Kurulu ve izleyenleri saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar; MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

MURAT EMİR (Ankara) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Buyurun.

MURAT EMİR (Ankara) - Sayın hatip konuşmasında mavi vatanla ilgili olarak grubumuzu da işaret ederek bir algı yaratılması girişiminde bulunmuştur.

HULUSİ AKAR (Kayseri) - Hayır, grubunuzu işaret etmedim, genel, genel...

MURAT EMİR (Ankara) - Bir düzeltme ihtiyacı doğdu.

BAŞKAN - Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

MURAT EMİR (Ankara) - Teşekkür ederim.

IX.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Kayseri Milletvekili Hulusi Akar'ın (3/1309) esas numaralı Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

MURAT EMİR (Ankara) - Sayın Akar, aslında öncelikle şunun hesabını vermeli, şunun açıklamasını yapmalı: Bakın, çok uzunca bir süredir çok yüksek perdeden konuştuk ama Doğu Akdeniz'deki haklarımızı neredeyse tamamen kaybettik. Çok söylüyoruz ama hiç yapamıyoruz. Uzun yıllardır Doğu Akdeniz'de burnumuzu uzatamayan, sondaj yapamayan bir Türkiye var. Biz mavi vatana "masal" demiyoruz, sizin mavi vatanı masala çevirmenize karşıyız. (CHP sıralarından alkışlar)

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) - Geç onları, geç. Hadi oradan! Genel Başkanının söylediklerini hatırla.

MURAT EMİR (Devamla) - İç politikada tüketiyorsunuz, "Şöyle yapacağız." diyorsunuz, "Böyle yaptık." diyorsunuz, "Meydan okuyoruz." diyorsunuz ama gerçeklere gelince içinde yoksunuz.

REFİK ÖZEN (Bursa) - "Azerbaycan'a cihatçı gönderiyorlar." diyen sizin Genel Başkan Yardımcınız. "Ne işimiz var?" diyen sizin Genel Başkanınız.

MURAT EMİR (Devamla) - Ve sizin uyguladığınız, içinde olduğunuz Mısır politikası, Doğu Akdeniz politikası, Filistin-İsrail politikası, Gazze'deki sessizliğiniz, dünyadaki o "değerli yalnızlık" diye tarif ettiğiniz bütün politikalar sonucunda maalesef Türkiye, Akdeniz'deki haklarından büyük oranda vazgeçmek zorunda kalmıştır.

Şunun cevabını versin Sayın Akar: Fatih gemisi nerede sondaj yapıyor? En büyük gemilerimizden biri. Yavuz gemisi nerede sondaj yapıyor? En büyük gemilerimizden biri. Piri Reis nerede? Niye hâlâ Doğu Akdeniz'de böyle güçlü bir sondaj yapamıyoruz, bunun hesabını verin!

Aslında girmeyecektim ama yeri geldi: Siz, önce, 6 Şubat depreminde Millî Savunma Bakanı olarak Silahlı Kuvvetleri deprem bölgesine günlerce niye sürmediğinizin cevabını verin! (CHP sıralarından alkışlar)

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) - İftira atıyorsun! İftira atıyorsun!

MURAT EMİR (Devamla) - Silahlı Kuvvetlerin elinde araç var, gereç var, insan kaynağı var. İnsanlar molozların, binaların altında günlerce, haftalarca vinç beklediler, alet beklediler; "Asker nerede?" dediler, askeri bulamadılar.

REFİK ÖZEN (Bursa) - Asker oradaydı!

MURAT EMİR (Devamla) - Asker neredeydi, niye gelmedi?

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) - Asker oradaydı! Yalan söylüyorsun! Yalan söylüyorsun! Yalan söylüyorsun, yalan!

MURAT EMİR (Devamla) - O çığıllıkları biz dinledik, biz onlara koştuk; asker yoktu. (Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) - Asker de oradaydı, polis de oradaydı! Siz yoktunuz orada, siz!

MURAT EMİR (Devamla) - Bu sorunun cevabını ver Sayın Akar, bunlarla ilgili bir cevap ver. (CHP sıralarından alkışlar)

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) - Siz yoktunuz orada, siz!

REFİK ÖZEN (Bursa) - Siz yoktunuz, siz! Asker de oradaydı, polis de oradaydı; siz yoktunuz!

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) - Polis de oradaydı, asker de oradaydı, Millî Savunma Bakanı da oradaydı! Laf olsun diye konuşuyorsun!

REFİK ÖZEN (Bursa) - Ayıp, ayıp!

2.- Kayseri Milletvekili Hulusi Akar'ın, Ankara Milletvekili Murat Emir'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine ve şahsına sataşması nedeniyle konuşması

HULUSİ AKAR (Kayseri) - Efendim, şimdi, bu bizim konuşmamıza karşılık Sayın Emir'in verdiği cevap, cevap olmaktan ziyade ortalığı karıştırmak. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Şimdi, biz Somali'den girdik, Hatay'dan çıktık. Eğer dinlemek isterseniz, eğer anlamak isterseniz başında her şeyi söyledik. Her şeyin bir sırası ve zamanı var. Efendim, nerede sismik araştırma yapılacak; nerede petrol, gaz araştırması yapılacak; bunların hepsinin hesabı var, bu hesap yapılıyor. Devlet yönetiyoruz, devlet yönetiliyor, ilgili insanlar bunun peşindeler; dolayısıyla burada bizim herhangi bir şekilde kaybettiğimiz bir hakkımız yok. Aldığımız, efendime söyleyeyim, Türkiye Cumhuriyeti'nin geldiği bir nokta var; bu noktadan itibaren de bizim hiçbir şekilde ne kendimizin ne de Kıbrıslı kardeşlerimizin -orada söyledim ben biraz önce, herhâlde dikkatinizden kaçtı- Doğu Akdeniz'de, Kıbrıs'ta, Ege'de haklarını çiğnetmedik, çiğnetmeyeceğiz. Bunun için yapılması gereken ne varsa yaptık, yapacağız. Bundan şüpheniz olmasın, birincisi bu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İkincisi, bu deprem konusu. Arkadaşlar, deprem konusunda lütfen insafılı olun ya! Orada arkadaş oturuyor, 6 Şubatta ben neredeydim?

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) - Hatay'da.

HULUSİ AKAR (Devamla) - Neredeydim ben Sayın Milletvekili?

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) - Hatay'daydınız da ama...

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) - Hatay'daydınız; bu kadar, bu kadar!

MURAT EMİR (Ankara) - Asker yoktu, asker.

ELVAN IŞIK GEZMİŞ (Giresun) - Asker neredeydi, asker?

HULUSİ AKAR (Devamla) - İşte, bir dakika...

6 Şubatta akşam o yağmurlu, çamurlu havada biz oradaydık.

SEVDA KARACA DEMİR (Gaziantep) - Yağmurun, çamurun ne önemi var? Devlet neredeydi diye soruyoruz sana.

HULUSİ AKAR (Devamla) - Arkadaşlar, ya, burayı pazar yerine çevirmeyin, dinleyin biraz ya. İşte, konuştuğuna cevap veriyoruz, konuşmanıza cevap veriyoruz, dinleyin; bir.

İkincisi: Televizyonlarda yayınladık; sabah saat 06.15'te 2'nci Ordu Karargâhından, nizamiyeden askerlerimiz çıkıyor. Bunun videosu var, açın bakın.

Üçüncüsü: Araziyi gezdiğiniz zaman oradaki insanlarla konuşun ve oradaki insanlar kimi eşofmanla, kimi pijamaylaydı; yarbayı, binbaşısı, astsubayı, çavuşu, onbaşısı, herkes sokağa döküldü bir şeyler yapmak için, yardım etmek için bu konuda yapılması gereken ne varsa. Saat dörtte, beşte Sayın Cumhurbaşkanımız ayakta; herhangi bir şekilde -böyle bir şey yok- biz gidiyoruz dedik ve gittik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NERMİN YILDIRIM KARA (Hatay) - Ben İskenderun'daydım, kimseyi görmedim.

REFİK ÖZEN (Bursa) - Sayın Bakanım, onlar olmadığı için fark etmediler, göremediler.

HULUSİ AKAR (Devamla) - Askerin çıkmaması diye bir şey söz konusu değil, böyle bir şey yok; nereden çıkarıyorsunuz!

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Başkan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MURAT EMİR (Ankara) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Buyurun.

3.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Kayseri Milletvekili Hulusi Akar'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

MURAT EMİR (Ankara) - Sayın Akar, deprem konusuna hiç girmeyebilirdik ama siz hiç ilgisi yokken "Murat Kurum'u aradım, çok hızlı konut üretiliyormuş." dediniz ama bilmiyorsunuz. Biz daha dün Hatay'daydık. "Hatay'da 155 bin konut teslim ettik." diyorlar, oturan insan sayısı 55 bin değil; hâlâ 112 bin kişi konteynerde yaşıyor, konteyner kentlerde yaşıyor.

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - İstanbul'da niye konut yapmadınız?

MURAT EMİR (Devamla) - O yüzden o konuyu öyle bilin, bir.

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - Hani 100 bin konut yapıyordunuz İstanbul'da?

MURAT EMİR (Devamla) - İkinci: Deprem bölgesinde asker yoktu, asker gelmedi.

REFİK ÖZEN (Bursa) - Asker oradaydı, asker oradaydı; sen yoktun, sen!

MURAT EMİR (Devamla) - 2016'dan sonra mevzuat değişti, askerin krizlere kendiliğinden müdahale yetkisi ortadan kalktı. Siz o zaman yetkiliydiniz, o zaman sesinizi çıkarmadınız.

REFİK ÖZEN (Bursa) - Asker de oradaydı, polis de oradaydı; sen gelmediğin için göremedin.

MURAT EMİR (Devamla) - O zaman siz bize verdiğiniz emri gösterin, hangi emirle çıktı asker kıışlasından? (CHP sıralarından alkışlar) Asker kıışlasından çıkamadı; biz oradaydık, herkes oradaydı, herkes gördü. Sayın Akar, biz "Siz yoktunuz." demiyoruz ki siz zaten sivildiniz o sırada, Savunma Bakanıydınız. Biz orada askeri aletiyle edavatıyla, güvenlik gücüyle, vinciyle, kamyonuyla, lojistiğiyle görmedik, bulamadık; aradık. İnsanlar enkaz altından çığılık atıldılar "Nerede asker?" diye, bunun hesabını vermelisiniz siz.

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - İstanbul'da kentsel dönüşüm yapama, gel burada ahkâm kes! Var mı böyle bir şey ya! Var mı böyle bir şey! Allah Allah!

MURAT EMİR (Devamla) - Siz Mısır'da, bakın, Sisi'yle bugün görüşmek için sıraya giriyorsunuz oysa Sisi'yle gereksiz yere bir mücadeleye girdiğiniz için, o gün Türkiye'nin çıkarları korunmadığı için sonra gidip Libya'yla NAVTEX imzalamak zorunda kaldınız. Niye itiraz etmediniz o zaman? Bakın, Doğu Akdeniz'de haklarımız kâğıt üstünde duruyor, zaten durmuyor demiyorum, durmalı da ama sizin oraya, bu iktidarın gidip oraya aslanlar gibi sondaj yapacak ve gereğini yapacak gücü de cesareti de kalmamıştır; bunu söylüyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) - İftiracısın, iftiracı! Otur ya, otur, otur; konuşma, otur!

4.- Kayseri Milletvekili Hulusi Akar'ın, Ankara Milletvekili Murat Emir'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

HULUSİ AKAR (Kayseri) - Arkadaşlar, buradaki konuşmayı, görüşmeyi, depremle ilgili çok önemli, çok acı bir olayı böyle bir tartışmayla veyahut da karşılıklı böyle bağırma, çağırma değil de akliselikle...

NERMİN YILDIRIM KARA (Hatay) - Siz açılıyorsunuz Sayın Bakan, her defasında siz açılıyorsunuz bunu! Buraya getiren sizsiniz! Eğer siz konuşursanız biz de konuşuruz!

HULUSİ AKAR (Devamla) - Ya, arkadaşlar, bir saatte 23 konut yapmak önemli bir şey değil mi? (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Önemli bir şey değil mi? Onu söylüyorum ya, onu söylüyorum.

MURAT EMİR (Ankara) - Yapılmıyor Sayın Akar, yapılmıyor! Yapılmıyor Sayın Akar, yapılmıyor! İnanın yapılmıyor, inanın yapılmıyor. Beraber gidelim.

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) - Gelin Hatay'a, görün bakalım, bir sorun insanlara.

BAŞKAN - Sayın Paşam, siz...

HULUSİ AKAR (Devamla) - Çünkü, bakın, dünyanın ve tarihimizin en büyük depremlerinden biriyle karşılaştık, 11-12 vilayet girdi işin içine. Buradaki bazı şeyleri düzeltelim. O kadar ağırdı ki, o kadar ağırdı ki yük...

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) - Ama en çok Hatay gördü, yarısı Hatay'da.

HULUSİ AKAR (Devamla) - Efendim, sen şimdi konuşursun, o zaman... Neyse, beni konuşturma şimdi.

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - Hayır, konuş canım, ne var yani. Siz oradaydınız ama asker yoktu.

BAŞKAN - Paşam, devam edin.

HULUSİ AKAR (Devamla) - Arkadaşlar, çok ağır bir depremle karşılaştık. Valiler, kaymakamlar, itfaiye, herkes enkaz altında kaldı; oradaki insanlar geleceklerdi, gelemediler; gidecekti, gidemediler. Burada şunu sorgulamak lazım: Sabah saat dört buçukta Sayın Cumhurbaşkanını ayaktaydı, ben ayaktaydım.

NERMİN YILDIRIM KARA (Hatay) - Biz de ayaktaydık.

HULUSİ AKAR (Devamla) - Konuştuk, görüştük ve ilk aldığımız bilgilere göre 3 şehidimiz vardı Hatay'da. Biz gidiyoruz dedik. Kayseri'den uçaklar kalktı, büyük, o bizim A400M'ler kalktı; hastane uçakları kalktı, sağlık uçakları kalktı, ambulanslar kalktı. Daha nasıl emir vereceğiz; herkes ayakta, herkes ayakta!

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) - Enkazın altında üç gün insanlar hipotermiden öldü, üç gün. Hipotermiden öldüler.

HULUSİ AKAR (Devamla) - Bir de burada belki söylemem doğru mudur, yanlış mıdır bilmiyorum ama biz orada NATO'nun bazı malına bile girdik, yetkimiz olup olmadığı hâlde, NATO'yu bile ayağa kaldırdık. Yani dolayısıyla lütfen, buradaki yapılan emeğe karşı saygı gösterin. Eksikler olabilir, yanlışlar olabilir fakat bunlar feridir fakat kurum olarak, devlet olarak Türkiye Cumhuriyeti devleti oradaki depremedelerin yanına koştu, 86 milyon vatandaş da bizim yanımıza koştu, orada canhıraş bir çalışma oldu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

HULUSİ AKAR (Devamla) - Kaza, zayıat büyük olduğu için tabii ki bunların hemen yapılması mümkün olmadı; bunu bu şekilde görelim yani konuşalım, tartışalım. Ya, saat 06.15, 2'nci Ordu çıktı kapıdan gidiyor, daha nasıl emir vereceğiz! (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Peki, teşekkürler Sayın Akar.

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

A) Tezkereler (Devam)

3.- Cumhurbaşkanlığının, gereği, kapsamı ve zamanı Cumhurbaşkanınca takdir ve tayin olunacak şekilde, Türk Silahlı Kuvvetleri deniz unsurlarının bölge ülkelerinin kara suları dışında olmak üzere Aden Körfezi, Somali açıkları, Arap Denizi ve mücavir

bölgelerde deniz haydutluğu, silahlı soygun eylemleri ve denizde terörizmle mücadele amacıyla görevlendirilmesi ve bununla ilgili gerekli düzenlemelerin Cumhurbaşkanı tarafından belirlenecek esaslara göre yapılması için Anayasa'nın 92'nci maddesi uyarınca son olarak 4/2/2025 tarihli ve 1440 sayılı Karar'la verilen iznin süresinin 10/2/2026 tarihinden itibaren bir yıl süreyle uzatılmasına dair tezkeresi (3/1309) (Devam)

BAŞKAN - Gruplar adına yapılan konuşmalar tamamlanmıştır.

Şimdi şahsı adına ilk söz İstanbul Milletvekili Sayın Yunus Emre'ye aittir.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

YUNUS EMRE (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Yine bir tezkere görüşmesinde, daha önce olduğu gibi, Genel Kurul açıklıkla, düzgün bir şekilde bilgilendirilmeden; konunun kapsamı, Türk Silahlı Kuvvetlerinin orada bulunma nedeniyle ilgili gerekli açıklamalar yapılmadan yine bir oylamaya gidiyoruz. Değerli arkadaşlarım, bakın, bunu defalarca anlattık. Sayın Başkan, buradan zatalinize de bir çağrıyla söylemek istiyorum: Bakın, geçen yıl görüştüğümüz ve bugün bu görüşmekte olduğumuz tezkere metninin tamamı aynı; bakın, geçen yılki tezkere metni ile bugün görüştüğümüz tezkere metni tamamen aynı. Benden önce çok değerli hatipler son bir yılda bölgede gerçekleşen önemli gelişmelerden bahsettiler -yani tekrar tekrar bunu anlatmak istemiyorum- ama en başta İsrail'in Somaliland'i tanıma kararı olmak üzere çok ciddi gelişmelerin olduğunu, bu korsanlık bakımından da ciddi değişimlerin olduğunu anlattılar. Şimdi, biz burada tezkere görüşüyoruz ama aynı tezkere metni yine önümüze konulmuş, bu yılda gerçekleşen olayların bu tezkereyle ilgisiyle ilgili en ufak bir ifade yok. Yürütme burada bulunmuyor ama yürütmeye bulunan partiyi temsilen az önce konuşan sayın hatip konuyla ilgili maalesef konuşmadı; terörle mücadeleden bahsetti, Kıbrıs'tan bahsetti, yapay zekâdan bahsetti ama son bir yılda gerçekleşen gelişmeler ve bu tezkereyle ilgili açıklama hakkında hiçbir şey söylemedi, bu da yetmedi, deprem konutlarından bahsetti. Bakın, değerli arkadaşlar, yani biz Meclis olarak yaptığımız işi ciddiyetle yapmayacaksak bu nasıl olacak? Bakın, geçen yıl da olduğu şekilde, burada deniyor ki: "Gereği, kapsamı ve zamanı Cumhurbaşkanlığınca takdir ve tayin olunacak şekilde..." Ya, biz böyle bir yetkiyi her seferinde niye veriyoruz, niye veriyoruz? Bakın, bu bir imzayla bir kişi tarafından isteniyor ve Meclis bu yetkiyi bir kişiye veriyor ve tekrar dikkatinizi çekiyorum: Takdir, tayin, bütün yetki Cumhurbaşkanına bırakılarak gerek, kapsam ve zaman Cumhurbaşkanınca belirlenecek. Her yıl aynı tezkere geliyor arkadaşlar, on yedi yıldır bu tezkereyi görüşüyor bu Meclis. Yani şu Meclisin üyeleri olarak, TBMM üyeleri olarak en azından bu kadarcık saygıyı hak etmiyor muyuz? Yani bu meseleyi, görüşülmeden önce... Az önce konuşan Sayın Bakan ve Dışişleri Komisyonunun Sayın Başkanı komisyonları toplantıya da çağırabilirlerdi, İç Tüzük'te bunun önünde bir engel yok; Silahlı Kuvvetler personeli gelir, Dışişleri Bakanlığı, Savunma Bakanlığı personeli gelir, Meclise açıklama yapar. Bakın, burada alınan kararların telafisi yok, bunu bilelim. Yani Meclisten bir kanun geçtiğinde en azından onun norm denetimi bakımından Anayasa Mahkemesine götürülmesi imkânı var ama Meclisin tezkere gibi bir kararının telafisi yok, Anayasa Mahkemesi bunu görüşmüyor. Sonuç olarak burada telafisi olmayan bir karar veriyoruz ama bu kararı maalesef son derece ciddiyetten uzak bir şekilde veriyoruz.

Değerli arkadaşlarım, bu kapsamda yine, bu, az önce görüşülmekte olan deprem konusuyla ilgili birkaç şey söylemek istiyorum. Sayın Bakanın 6 Şubat depreminden iki hafta sonra Anadolu Ajansı'nda yaptığı bir açıklama var. Zaten bugün de anlattığı gibi biz şunu oradan anlıyoruz: Silahlı Kuvvetlerin misafirhaneleri kullanılmış, Silahlı Kuvvetlerin depolarında bulunan akaryakıt kullanılmış, nakliye uçakları kullanılmış, yabancı ülkelerden nakliye uçakları istenmiş, bunlar var ama bildiğimiz anlamıyla, Türk Silahlı Kuvvetlerinin deprem bölgesinde etkili şekilde önlemler alacağı bir ortam olmamış; bunun da arkasında maalesef bir korku var, bir endişe var. Bu iktidarın geçmişten beri maalesef Silahlı Kuvvetlerini, Türkiye'nin Silahlı Kuvvetlerini, Türk Silahlı Kuvvetlerini -ifadeyi doğru seçmeye çalışıyorum ama- geçmişteki darbelerden kaynaklı bir darbe paranoyasıyla sahaya çıkarmaması olayı var, bu teşhisi yapmamız lazım; kusura bakmayın, gerçeklik budur.

Bu nedenle, bölgede talanların olduğu, hırsızlıkların olduğu, vatandaşlarımızın kendilerinin doğrudan fiilî olarak o hırsızlara müdahale ettiği manzaralarını hepimiz hatırlıyoruz değil mi? Yani Silahlı Kuvvetlerin -orada koca 2'nci Ordu var- sahaya çıktığı bir durumda böyle bir manzara deprem bölgesinde olur muydu? Bu nedenle, değerli arkadaşlarım, birbirimizi kandırmayalım.

MEHMET CELAL FENDOĞLU (Malatya) - Ya, Yunus Bey, sahadaydı asker, 05.45'te sahaya girdi deprem bölgesinde; neden bahsediyorsunuz ya!

YUNUS EMRE (Devamla) - Evet, şimdi, bunları açıkladıktan sonra şunu tekrar dikkatinize sunmak istiyorum: Bize söylenen, saat 13.00'ten sonra -2'nci Ordu bakımından- ilk takviyenin gerçekleştiği. İlk üç gün içerisindeki bütün ceride kayıtlarından bahsediliyor; ceride kayıtlarını ayrıca görmedik, bunu da ısrarla istiyoruz.

Şimdi, değerli arkadaşlarım, bu Mecliste bugün birazdan bu oylamadan sonra çok önemli bir kanun metni gelecek 248 sayılı Kanun metni. Bu kanunun metninde bir madde var emeklilerimizle ilgili. Emekliler Türkiye'de perişan vaziyettedir. Bunun Türkiye'nin en önemli meselesi olduğunu görmemiz gerekiyor. Yani bu meselenin Türkiye için önemini doğru değerlendirmeden bu Meclis görevini yapmış olmaz. Bakın, size bir örnek vermek istiyorum: Geçmişte, çok değil, bundan on yıl önce emeklilerin gayrisafi yurt içi hasıladan aldıkları pay yaklaşık yüzde 7 düzeyindeydi, yüzde 6,9'du, bugün bu pay yüzde 4,6'ya gerilemiş durumda değerli arkadaşlar. Şimdi, emekli sayısı artmış, emekli sayısının arttığı -2 milyondan fazla- bir ortamda emekliye gayrisafi yurt içi hasıladan verilen pay çok ciddi oranda düşmüş yani yüzde 7'den 4,6'ya düşmüş. Bu bir kaza falan değil, bu bilinçli bir tercih yani Türkiye'nin kaynaklarını yönetenler bu kaynakları emekliye vermemeyi tercih etmişler, bunu görelim ve tekrar ifade ediyorum: Bakın, Avrupa Birliğinde bu oran yüzde 10'un üzerinde, OECD ülkelerinin ortalaması yüzde 8'in üzerinde. Şimdi, bu orta yerde duruyor. Bu son derece açık bir gerçek. Aynı şeyi bütçe içinde de görürsünüz. Yani bütçedeki emekli maaşları bakımından SGK'ye aktarılan payları izlediğinizde de son yıllarda emekliye ayrılan kaynağın azaldığını görürsünüz, çok net bu. Bunları Plan Bütçede de defalarca konuştuk. Şimdi, bu şartlarda yani Türkiye'nin bir pastası var, Türkiye'nin bir geliri var; bu pastayı bölüyoruz, farklı kesimlere bölüyoruz değil mi? Çalışanlara bölüyoruz, iş adamlarına bölüyoruz, memurlara bölüyoruz. Emekliye geldiğinde bu pastanın yarısı on yıl içinde uçmuş gitmiş, başkalarına gitmiş. Değerli arkadaşlar, peki, bu pastanın yarısı, emeklinin sofrasından çalışanlar nereye gitmiş? En net artış faiz harcamalarında arkadaşlar, faizde. Tefik Fikret'in önemli bir dizesi vardır: "Kanun diye, kanun diye, kanun tepelendi."

Sizin döneminizde de faiz diye, faiz diye, faiz patladı yani emeklinin sofrasından aldıklarınızı faize verdiniz. Başka? Garanti ödemelerine verdiniz.

Şimdi, bu şartlar içerisinde, değerli arkadaşlar, şunu tahlil etmek gerekiyor: Niye on yılda gayrisafi yurt içi hasıla içerisinde emeklinin aldığı pay azaldı? Çünkü ekonomik büyümenin -Türkiye'nin gerçekleştirdiği ekonomik büyümenin- sonuçlarını emekliye yansıtmadınız. Aynı zamanda -bunu hatırlayacaksınız, bunları çok defa konuştuk- aylık bağlama oranının düşürülmesi gibi meselelerle bu duruma gelmiş vaziyette ve gerçekten, sayın milletvekilleri, bu Meclisin emekli maaşlarından önemli bir işi yoktur. Bu Meclisin her görevinin önünde, 16 milyon, 17 milyon emeklimizin bu sefaletten kurtarılması gelmektedir. O nedenle, birazdan burada, normal bir kanun görüşmesi yapıyormuşuz gibi bu kanunu görüşmeyiz. Sizler, bu Meclisin üyeleri olarak ellerinizi kaldırıp bu metni kabul edemezsiniz, bunu "kanun" diye kabul edemezsiniz. Bakın, işimize geldiğinde "Gazi Meclis" diyoruz; Birinci Mecliste kimi milletvekilleri cephede de fiilî olarak savaşmıştır değil mi, savaşmıştır. O nedenle de kendileri hem kırmızı hem yeşil renkli, şeritli İstiklal Madalyası'nı taşırlar yani bu Meclisin üyeleri, millet savaşırken, istiklal mücadelesini yaparken onlar da o mücadelenin fiilî olarak içinde olan insanlardır, cephede dövüşen insanlardır. Bu nedenle, bugün bizler şu sıcak odalarımızda emekli bu hâldeyken, emekli bu vaziyetteyken, bu sefalet içerisindeyken hiçbir şey olmamış gibi bu kanunu görüşmeyiz, bu kanunun bu maddelerini kabul edemeyiz; akıl, vicdan, insanlık, bu memlekete olan bağlılık, bayrağımıza olan bağlılık buna engeldir değerli milletvekilleri.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun tamamlayın.

YUNUS EMRE (Devamla) - Tamamlıyorum Başkanım.

O nedenle, bu tezkereden sonra görüşülecek olan 248 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinde emeklilerle ilgili düzenlemelerin bütün grupların da katılımıyla, desteğiyle değiştirilmesi gerekmektedir. Bu hâliyle geçerse emin olun, hiçbiriniz, hiçbirimiz, annelerimizin-babalarımızın yüzüne bakamayız çünkü bu 16 milyon, 17 milyon sayısı bir istatistik verisi değil. Bu insanlar anne-baba, dede, nine; ilaç alacaklar, sofralarına ekmek koyacaklar, otobüs bileti alıp torunlarını görmeye gidecekler. Hayatlarının sonbaharında, ikinci baharında onlardan bu mutluluğu, bu saadeti esirgemeyin değerli milletvekilleri.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sağ olun.

Şahsı adına ikinci konuşmacı Trabzon Milletvekili Sayın Adil Karaismailoğlu.

Buyurun Sayın Karaismailoğlu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ADİL KARAIŞMAİLOĞLU (Trabzon) - Sayın Başkanım, Değerli Gazi Meclisin milletvekilleri; Kızıldeniz saldırıları, küresel ticaretin karşılaştığı zorluklar kapsamında, Türk Silahlı Kuvvetleri deniz unsurlarının bölge ülkelerinin kara suları dışında olmak üzere Aden Körfezi, Somali açıkları, Arap Denizi ve mücavir bölgelerde deniz haydutluğu, silahlı soygun eylemleri ve denizde terörizmle mücadele amacıyla görevlendirilmesinin Anayasa'nın 92'nci maddesi uyarınca bir yıl süreyle uzatılmasına dair teklif için görüşlerimizi sunmak üzere huzurlarınızdayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Ben konuşmamı gündeme sadık kalarak tamamlayacağım inşallah.

Değerli arkadaşlar, ülkemizin üç kıtayı birbirine bağlayan eşsiz jeopolitik konumu, deniz taşımacılığında bize devasa fırsatlar sunduğu kadar, bölgesel istikrarsızlıkların getirdiği riskleri de kapımıza taşımaktadır. Özellikle Aden Körfezi, Arap Denizi ve Somali açıkları gibi kritik sularda tırmanan deniz haydutluğu, Türk ticaret filosu için sadece bir güvenlik sorunu değil, aynı zamanda ciddi bir maliyet kalemine dönüşmüş durumdadır. Söz konusu alanlarda yoğunlaşan deniz haydutluğu faaliyetleri, ticaret rotalarımızı doğrudan hedef almaktadır. Bu durum, yükselen sigorta maliyetleri ve ek güvenlik harcamalarıyla birleşerek denizcilik sektörümüzün küresel rekabet gücü üzerinde ciddi bir baskı oluşturmaktadır. Türkiye, bu küresel tehdit karşısında NATO ve Birleşmiş Milletler bünyesindeki Birleşik Görev Kuvveti operasyonlarına aktif destek vererek bölgedeki korsanlık faaliyetleriyle mücadele etmektedir. Bu misyon doğrultusunda Afrika ve Orta Doğu ülkeleriyle yürüttüğümüz savunma iş birliklerini stratejik bir boyuta taşıyoruz. Ortak operasyonları ve bölgesel dayanışmayı teşvik ederek deniz haydutluğunu kaynağında engelleyecek kalıcı çözümler üretiyoruz. Süveyş Kanalı gibi kritik güzergâhların istikrarı ekonomimizin sürdürülebilirliği için vazgeçilmezdir. Dolayısıyla attığımız her adım, Türkiye'yi bölgesel denizcilik politikalarında yön tayin eden oyun kurucu bir güç hâline getirme gayemizin bir parçasıdır.

Değerli arkadaşlar, küresel ticaret yolları uluslararası krizler nedeniyle büyük bir turbulans geçirmektedir. En kadim söylemlerden biri olan "Yol medeniyettir." sözü bugün yüksek hızlı tren raylarında, akıllı liman terminallerinde ve kısaca lojistik ağların tamamında yeniden şekillenmektedir. Küresel ticaretin toplam hacmi 30 trilyon dolar seviyesini aşmış durumdadır, ne var ki uluslararası ticari taşımacılık giderek daha riskli hâle gelen rotaları sorgulamaktadır. Büyük bir kısmı Rusya'da bulunan Kuzey Koridoru savaşların ve yaptırımların gölgesinde her geçen gün zayıflamakta, Güney Koridoru ise Süveyş Kanalı'ndaki tıkanıklıklar ve Kızıldeniz'deki güvenlik krizleri nedeniyle emniyetini büyük ölçüde yitirmektedir. Küresel ticaretin zorlu bir tercihe mecbur edildiği böylesi bir atmosferde alternatif ulaşım koridorlarıyla denize aşırı bağımlılığı azaltma arayışımız da hız kazanmıştır. Asya'dan yola çıkan bir yük gemisinin Avrupa'ya ulaşması için Ümit Burnu üzerinden yaklaşık kırk beş gün, Güney Koridoru üzerinden ise otuz beş gün sürerken "modern İpek Yolu" diye adlandırılan ve ülkemizden geçen Uzakdoğu'yu Batı Avrupa'ya bağlayan Orta Koridor bu süreyi on sekiz günün de altına düşürüyor. Nitece itibarıyla Süveyş Kanalı merkezli krizlerin tetiklediği yeni güzergâh arayışında Orta Koridor'un her geçen gün daha fazla öne çıkması tesadüf değildir.

Ülkemizde liman altyapısını güçlendirerek uluslararası taşımacılıkta güvenilir bir aktarma merkezi olma hedefiyle yatırımlarımızı 2053 Ulaştırma ve Lojistik Ana Planı ışığında kararlılıkla sürdürüyoruz. Bölgesel güvenlik sorunlarının çözülmesi ve deniz yollarının daha güvenli hâle getirilmesi, Türkiye'nin taşımacılık sektöründe rekabet gücünü koruyabilmesi için kritik önem taşımaktadır. Türkiye'nin denizlerde saklı olan muazzam potansiyelini harekete geçirmek ve ülkemizi dünya denizciliğinde zirveye ulaştırmak hepimizin ortak gayesidir. Türkiye Cumhuriyeti'nin büyümesi ve küresel bir güç hâline gelmesi denize verdiğimiz kıymet ve denizcilik vizyonumuza biçtiğimiz ufukla doğru orantılıdır. Bugün denizcilik sahasında yürüttüğümüz her çalışma, temelini 1926 yılında yürürlüğe giren Kabotaj Kanunu'ndan almaktadır. Geride bıraktığımız yirmi dört yıllık hizmet dönemimizde, Kabotaj Kanunu ruhuna sadık kalarak denizcilik sektörüne hak ettiği önemi verdik ve yerli, millî imkânlarımızı küresel talepleri karşılayacak düzeye ulaştırdık. Jeopolitik konumumuzu fırsata dönüştürme yolunda attığımız adımlarla ülkemizi dünya ticaretinin en stratejik aktarma

merkezlerinden biri konumuna taşındık. Ticaret koridorlarının kesişim noktasında, Süveyş Kanalı ve Akdeniz üzerinde üç kıtanın pazarlarına açılan kapı olduk. Bugün Türkiye, deniz ticaret hacmini her geçen gün büyüterek küresel arenada yerini sağlamlaştırmaya da devam etmektedir. Türkiye'nin deniz ticaretindeki rolü artık yalnızca bir transit ülke olmanın da ötesine geçerek uluslararası lojistik ve gemicilik sektöründe büyüme potansiyeli yüksek, belirleyici bir aktöre dönüşmüştür. "Güçlü liderlik" ve "liyakatli temsiliyet" kavramları bu noktada asla göz ardı edilemez. Liderlik ve temsiliyet gücü düşük olan ülkeler küresel ticaret ağında dikkate alınmazlar.

Dünya ticaretinin yaklaşık yüzde 80'i deniz yoluyla gerçekleşmektedir. Türkiye, lojistik kapasitesiyle küresel tedarik zincirinin vazgeçilmez bir halkası hâline gelmiştir. 2025 yılı sonu itibarıyla elde ettiğimiz dış ticaret verileri, bu yükselişin en önemli kanıtıdır. İhracatımızın yaklaşık yüzde 60'ını deniz yoluyla gerçekleştiriyor olmamız, mavi vatandaşlarımızın ekonomi için taşıdığı hayati önemi gözler önüne sermektedir. Bugün Türkiye, denizcilikteki küresel rekabetin bir parçası olmasının da çok ötesine geçmiştir; bu rekabete yön veren, kuralları belirleyen bir potansiyele ulaşmıştır.

Değerli arkadaşlar, elde ettiğimiz bu başarılar asla tesadüf eseri olamaz. Bu büyüme; güçlü bir liderliğin, isabetli politikaların ve kararlılıkla atılan adımların doğrudan sonucudur. Hükümetimiz, denizcilik sektörünü en stratejik önceliklerden biri olarak kabul ederek tüm yatırımlarını bu vizyonda planlamıştır. Özellikle, limanlarımızda hayata geçirdiğimiz modernizasyon hamleleri ve dev altyapı projeleri ülkemizi bölgesel bir deniz ticaret üssü konumuna yükseltmiştir. Deniz ticaretindeki bu yükseliş ekonomik yatırımların bir sonucu olmanın da ötesinde, Türkiye'nin uluslararası arenadaki duruşunun ve denizlerdeki haklarını koruma iradesinin bir meyvesidir. Doğu Akdeniz'deki meşru haklarımızdan geri adım atmadan, kararlı tutumumuzu sürdürüyoruz. Münhasır ekonomik bölgelerimizdeki enerji kaynaklarımızı ve haklarımızı korumak adına hem diplomasi masasında hem de sahada etkinliğimizi her geçen gün artırıyoruz. Türkiye, denizlerdeki gücünü hem ticari hem de stratejik olarak tahkim etmeye devam edecektir. Bu bağlamda, NATO ve Birleşmiş Milletler bünyesindeki deniz güvenliği operasyonlarına aktif destek vermek söz konusu hakların savunulabilmesi noktasında olmazsa olmazımızdır. Nitekim, Aden Körfezi ve Kızıldeniz'de artan güvenlik tehditlerine karşı CTF-151 gibi misyonlara verdiğimiz katkılar Türk Bayraklı gemilerimizin ve deniz ticaretimizin güvenliğini sağlamaktadır.

Değerli arkadaşlar, denizcilik, bir ülkenin gücünü, bölgesel nüfuzunu ve küresel stratejisini tayin eden en kritik sahaların başında gelmektedir. Denizlerdeki emniyetin sadece teknolojik altyapıyla sınırlı kalmayıp etkin bir görev gücü varlığıyla mümkün olduğu da aşîkârdır. Bu vizyonda ticaret yollarımızın güvenliğini sağlamak için uluslararası kuvvetlerde aktif rol alıyoruz, mavi vatanımızdaki varlığımızı bölgesel istikrarın teminatı kılıyoruz. Modernize edilen takip sistemlerimizle, güçlü filo yapımızla ve uluslararası arenadaki caydırıcı gücümüzle Türk denizciliğini daha da görünür kıldık. Potansiyelimiz ve deniz sınırlarımızda yaşanan olaylar bizleri söz konusu görev gücüne katılmaya sevk etmektedir.

Deniz haydutluğuyla mücadele amacıyla oluşturulan görev gücünün başarısı ortada olup deniz ticaretinin sürekliliği açısından ülkemizin söz konusu oluşumda yer almaya devam etmesinin son derece önemli olduğu görüşündeyiz. Görev gücünün dağılması bölgedeki deniz haydutluğu faaliyetlerinin yeniden artma riskini de doğuracaktır. Uluslararası barış ve istikrarı tehlikeye düşüren ve millî menfaatlerimizi de olumsuz etkileyen deniz haydutluğu, silahlı soygun eylemleri ve denizde terörizmle mücadele yönündeki uluslararası çabalara ülkemiz tarafından etkin bir biçimde destek verilmesini ve bölgede seyrüsefer emniyetinin sağlanmasına katkıda bulunulmasını uluslararası ve millî sorumluluklarımızın bir gereği olarak görmekteyiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

ADİL KARAİSMAİLOĞLU (Devamla) - Bu itibarla, ülkemizin de tarafı olduğu Denizde Seyrüsefer Güvenliğine Karşı Yasadışı Eylemlerin Önlenmesine Dair Sözleşme başta olmak üzere ilgili milletlerarası antlaşmalar ve teamüller çerçevesinde 934 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Kararı'nda belirlenen ilke ve esaslar da dikkate alınarak bahse konu bölgelerde deniz haydutluğu, silahlı soygun eylemleri ve denizde terörizmle mücadele yönündeki müşterek operasyonlara destek verilmesi son derece uygun olacaktır.

Bu gerekçelerle, Türk Silahlı Kuvvetleri deniz unsurlarının bölge ülkelerinin kara suları dışında olmak üzere Aden Körfezi, Somali açıkları, Arap Denizi ve mücavir bölgelerde deniz haydutluğu, silahlı soygun eylemleri ve denizde terörizmle mücadele amacıyla görevlendirilmesinin Anayasa'nın 92'nci maddesi uyarınca bir yıl daha uzatılmasına yönelik teklifi olumlu karşılıyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi tezkereyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının bir tezkeresi vardır, okutup oylarınıza sunacağım.

Buyurun okuyun.

4.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Türkiye Büyük Millet Meclisi Millî Savunma Komisyonu Başkanı Hulusi Akar ve beraberindeki heyetin 13-15 Şubat 2026 tarihleri arasında Münih Güvenlik Konferansı'nın 62'nci Oturumu'na katılımı hususuna ilişkin tezkeresi (3/1326)

13/1/2026

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Türkiye Büyük Millet Meclisi Millî Savunma Komisyonu Başkanı Sayın Hulusi Akar ve beraberindeki heyetin 13-15 Şubat 2026 tarihleri arasında Münih Güvenlik Konferansı'nın 62'nci Oturumuna katılımı hususu, 28/3/1990 tarihli ve 3620 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'un 9'uncu maddesi uyarınca Genel Kurulun tasviplerine sunulur.

Numan Kurtulmuş
Türkiye Büyük Millet Meclisi

BAŞKAN - Tezkereyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.
Sayın Şevkin, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

53.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, Adana'nın Şehit Erkut Akbay Mahallesi'ndeki TOKİ projesine ilişkin açıklaması

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Adana'da kentsel dönüşüm ve TOKİ uygulamaları, sorun çözmek yerine yeni mağduriyetler üretmektedir. Şehit Erkut Akbay Mahallesi'nde 110 dönümlük alanda devam eden 803 konut ve 60 iş yerinin bulunduğu projede vatandaşlarımız yıllardır ne konutlarına kavuşabilmekte ne de belirsizlikten kurtulabilmektedir. Proje geciktiği gibi TOKİ tarafından sunulan konutlar dar gelirli yurttaşlarımız için ödenemez borç yükleri getirmektedir. Sahiplerine yıllar önce imzalatılan belgeler ile şu an imza attırılmaya çalışılan belgeler arasında uçurum oluşmuştur. Kira yardımları yetersizdir.

Buradan çağrımız nettir: Devletin görevi kâr amacı güdüp TEFE-TÜFE'ye vatandaşları boğdurmak değildir. Rant odaklı değil insan odaklı olmalıdır bu projeler. Adana'daki bu mağduriyetler acilen giderilmeli. TOKİ ve ilgili kurumlar şeffaf, adil ve katılımcı bir süreci hayata geçirmelidir. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Fendoğlu...

MEHMET CELAL FENDOĞLU (Malatya) - Sayın Başkanım, Sayın Emir ve Sayın Yunus Emre sataşmada bulundu, müsaade ederseniz...

BAŞKAN - Buyurun.

54.- Malatya Milletvekili Mehmet Celal Fendoğlu'nun, Ankara Milletvekili Murat Emir'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadeleri ile İstanbul Milletvekili Yunus Emre'nin (3/1309) esas numaralı Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MEHMET CELAL FENDOĞLU (Malatya) - Sayın Murat Bey ve Yunus Bey, 6 Şubat depreminden sonra Türk Silahlı Kuvvetlerinin sahaya inmediğini ifade ettiler.

CAVİT ARI (Antalya) - Doğru.

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - "Üç gün sonra." dedi.

MEHMET CELAL FENDOĞLU (Malatya) - Bu gerekçeyle, ben Malatya Milletvekili olarak, Malatya'da depremin sabahından beri orada bulunan biri olarak ve Sayın Veli Ağbaba'yı da Malatya'ya götüren biri olarak söylüyorum: 05.45'te Türk Silahlı Kuvvetleri 2. Ordu askerimiz sahaya inmiştir; Hayat Sitesi'ne, Hâkimbey sitesine geçmiştir, saat 13.24'e kadar sahadadır.

CAVİT ARI (Antalya) - "Hatay'da yoktu." dedi. Hatay'da yoktu Vekilim.

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - "Hatay" diyor, Malatya değil Hatay.

MEHMET CELAL FENDOĞLU (Malatya) - 13.24'te Niyazi Mısıri'de, Sayın Ağbaba'nın da dükkânının olduğu yerde, Türk Silahlı Kuvvetlerine ait araç ve gereçlerimiz enkaz altında kalmıştır. Bununla da kalmayıp -kötü hava şartlarından dolayı- Fındık'a, Çavuşlu'ya, Doğanşehir'e havadan ikmal ve yardımı Türk Silahlı Kuvvetleri yapmıştır.

CAVİT ARI (Antalya) - Vekilim, Hatay'da yoktu, Hatay'da!

MEHMET CELAL FENDOĞLU (Malatya) - Bu eksik bilgiyi burada ifade ederek kayıtlara geçiriyorum.

BAŞKAN - Peki, teşekkür ederim.

Sayın Güzelmansur...

55.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, Genel Başkan Özgür Özel'in her zaman Hatay halkının yanında olduğuna ilişkin açıklaması

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Kurultay sonrası ilk ziyaretini Hatay'a yapan Genel Başkanımız Sayın Özgür Özel'e "Hatay'a gelmedi." diyerek iftira atarlara sesleniyorum; asıl, Hatay'ı görmeyenlere, şehri üç yıllık karanlığa mahkûm edenlere, esnafın mücbir sebep çığılığını duymayanlara ve eşya yardımı sözünü unutanlara sesleniyorum: Sizler, hastaneleri doktorsuz, okulları öğretmensiz bırakan, rezerv alanla halkı mağdur edenlersiniz. Bir yılda ev sözü verip üç yılın sonunda 155 bin insanımızı hâlâ konteynere mahkûm edenlerin bize söyleyecek bir sözü yoktur. Sizin siyasetiniz branda siyasetidir. (CHP sıralarından alkışlar)

MUSTAFA CANBEY (Balıkesir) - Yerel seçimleri kim kazandı, yerel seçimleri? Yerel seçimleri kim kazandı Hatay'da?

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) - Sizin siyasetiniz branda siyaseti ama bizimki halkın dertlerine derman olma mücadelesidir. Genel Başkanımız "Hatay şahsi meselemdir." diyerek her zaman halkımızın yanındadır. Biz, Hatay sevdamızla yaraları sarmaya, gerçekleri haykırmaya devam edeceğiz. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Ağbaba...

56.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, Malatya Milletvekili Mehmet Celal Fendoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

VELİ AĞBABA (Malatya) - Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

Tabii, Sayın Mehmet Fendoğlu'nun ifade ettiği gibi, biz, Sayın Millî Eğitim Bakanı ve Kültür ve Turizm Bakanıyla beraber sabah uçakla Malatya'ya gittik. Ardından hep beraber bölgeyi gezdikten sonra gördüğümüz eksikleri koordinasyona ilettik. Sayın Vali vardı, 2 Bakanımız vardı ve orada komutanların da bulunduğu bir ortamda "Sayın Valim, değerli komutanlarımız; millet, asker bekliyor, askerlerin sahaya inmesini bekliyor. Lütfen bu konuda yardımcı olun." dedim. O konuşmayı yaptıktan sonra 2'nci deprem oldu, 2'nci depremden sonra da zaten asker yoktu. Bu bir polemik konusu değil ama gerçekler bunlar, yaşadığımız olaylar bunlar. Tüm milletvekillerimizle birlikte bölgedeydik. Ben de sabahın ilk saatlerinden itibaren bizim görevli milletvekillerimiz ve genel başkan yardımcılarımızla birlikte Malatya'daydım. Askerin olmadığı doğru, biz bizzat yaşadık.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

MEHMET CELAL FENDOĞLU (Malatya) - Sayın Başkanım, videoları mevcuttur, isterlerse gönderirim.

BAŞKAN - Birleşime yarım saat ara veriyorum.

Kapanma Saati: 20.01

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 20.41

BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN

KÂTİP ÜYELER: Adil BİÇER (Kütahya), Rümeyza KADAK (İstanbul)

----- 0 -----

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

B) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- YENİ YOL Grubunun, İstanbul Milletvekili Elif Esen ve 19 milletvekili tarafından, sosyal yardım artışlarının geçim koşulları karşısındaki yeterliliğinin, evde bakım yardımı ile engelli yakını aylığının bakım emeği ve sosyal güvenlik kaybı üzerindeki etkilerinin 16/1/2026 tarihli yönetmelik değişikliğiyle getirilen düzenlemelerin hak kayıplarına yol açıp açmadığının tespit edilmesi ve kalıcı çözüm önerilerinin geliştirilmesi amacıyla 20/1/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 20 Ocak 2026 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

BAŞKAN - YENİ YOL Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 20/01/2026 Salı günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Selçuk Özdağ

Muğla

Grup Başkan Vekili

Öneri:

İstanbul Milletvekili Elif Esen ve 19 milletvekili tarafından, sosyal yardım artışlarının geçim koşulları karşısındaki yeterliliğinin, evde bakım yardımı ile engelli yakını aylığının, bakım emeği ve sosyal güvenlik kaybı üzerindeki etkilerinin 16/1/2026 tarihli yönetmelik değişikliğiyle getirilen düzenlemelerin hak kayıplarına yol açıp açmadığının tespit edilmesi ve kalıcı çözüm önerilerinin geliştirilmesi amacıyla 20/1/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergemizin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 20/1/2026 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Yeni Yol Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Elif Esen konuşacak.

Buyurun Sayın Esen. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA ELİF ESEN (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Türkiye'de asgari ücretin ve emekli aylıklarının geçinmeye yetmediğini, enflasyon karşısında her geçen yıl daha da eridiğini ve hak kayıplarına sebep olduğu gerçeğini bu kürsüden defalarca konuştuk ancak bugün çoğu zaman bu tartışmaların bile dışında kalan sesi daha az duyulan bir kesim adına söz almış bulunuyorum; engelliler, engelli yakını olan aileler ve evde bakım verenler adına. Bu haneler yalnızca düşük gelirle yaşamak zorunda kalmıyorlar aynı zamanda bakım yükünün aileye kalması nedeniyle aileden bir kişi hem sosyal hayattan hem de çalışma hayatından geride kalıyor, âdeta dışlanıyor, sosyal güvenlik sisteminden ve imkânlarından kopuyor ve engelli bireyin yanında tabiri caizse hayattan engelleniyor; tüm bunların sonucu olarak da uzun vadeli yoksulluk riskiyle yüzleşmek zorunda kalıyor. 2026 yılı için açıklanan sosyal yardımların son durumuna bir bakalım: Yaşlı aylığı 6.393 lira, yüzde 40-60 engelli aylığı 5.103 lira, yüzde 70 ve üzeri engelli aylığı 7.655 lira, engelli yakını aylığı sadece 5.103 lira, evde bakım

yardımları ise 13.878 lira. Açlık sınırının çok çok altında, mutfak masrafına bile yetmeyecek bu sefalet aylıkları tanımlamasına layık rakamların hiçbir ailenin temel ihtiyaçlarına yetmeyeceğini göstergeler bize sunuyor. Bunlar, ailelerin derdine derman olmayacak, barınma, gıda, enerji, ulaşım ve sağlık giderlerini karşılamaktan da son derece uzak aylıklardır. Hele ki engelli bireyin bakımını fiilen üstlenen bir aile üyesi çalışmıyor ve aileye ek gelir getirmekten mahrum bırakılıyorsa bu tutarlar bir geçim aracı olmaktan çıkar, sosyal yardımlar fiilen sadaka düzeyinde kalır. Üstelik, tam da bu kırılğan tabloda iktidarın halktan kopuk karar ve açıklamaları umutları daha da karartıyor, durumu daha da gerilere, zorluklara savuruyor. İşte bir örnek daha: 16 Ocak 2026 tarihli ve 33139 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanan Evde Bakım Yardımı Yönetmeliği değişikliğiyle evde bakım yardımına erişim ve gelir hesabına ilişkin koşullar daha da zorlaştırıldı, daraltıldı. Gelir hesabında fiilî kazanç yerine varsayımsal değerlerin esas alınması, bakıma muhtaçlığın tam ve kısmi bağımlılık gibi dar yorumlara sıkıştırılması, yardım alan binlerce ailenin kapsam dışı bırakılması, bildirim yükümlülükleri ve geriye dönük tahsilat riskleri, yükleri... Bunların her biri yaşanırken yeni yapılan açıklamalar yardıma gerçekten ihtiyacı olan binlerce hanenin daha sistem dışında kalacağını bizlere gösteriyor.

Ancak burada çoğu zaman konuşulmayan bir başka ağır sonuç daha var. Yıllar boyunca yakınlarına bakan pek çok kişi bakım verdiği yakınının kaybı sonrasında bakım yardımından da mahrum kalıyor ama bir de "devlet izinli" kayıt dışı bakım elemanlığı yaptığı için emeklilik hakkı da elinden gidiyor, emeklilik hakkı elde edemedi hayata devam etmek zorunda kalıyor, kayıp yıllar içinde bu yaşamını sürdürüyor. Bu insanlar bir anda işsiz, gelirsiz ve sosyal güvencesiz kalıyorlar; hayatlarını adadıkları bakım emeği sistem içinde yok sayılmalarını da beraberinde getiriyor hiçbir karşılık bulamadan.

Evet, engelli bireylerin sorunlarına dair bir komisyon kuruldu ama öyle yoğun sorun ve ihtiyaçlar var ki, o kadar çok sayıda başlık var ki Komisyon hepsine nasıl çözüm üretecek ben de endişeliyim. İşte, bu nedenle, araştırma komisyonunun bakım emeğine odaklanarak kurulması sadece sorunları tespit eden değil çözüm yollarını da masaya yatıran, somut öneriler sunan ve uygulamalara yansıyan bir zemine dönüşmesini gerekli kılıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

ELİF ESEN (Devamla) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Yıllarca bakım vermiş bir vatandaşımızın sahip oldukları deneyimin süreçte profesyonel eğitimlerle desteklenmesi, bakım hizmetleri alanında sertifikalı olarak güçlendirilmesi ve meslek elemanlığına kazandırılması maaşlı, güvenceli, sigortalı istihdam olanaklarının değerlendirilmesi mümkün kılınmalıdır. Bu hem bakım hizmetlerindeki açığı kapatacak hem de bakım emeğini sosyal güvenlik sistemi içinde kılacaktır.

Biz bu araştırma önergesiyle şunu istiyoruz: Sosyal yardım artışları insan onuruna yaraşır şartlarda geçim için yeterli mi? Yönetmelik değişikliği kimleri sistem dışında bırakıyor? Bakım verenler ne tür dezavantajlar yaşıyor, neden sosyal güvenlikli kopuyor? Devlet, bakım emeğini nasıl kalıcı bir sosyal politika alanı hâline getirebilir?

Bu soruların cevabı masa başında değil Meclisin denetim yetkisiyle şeffaf ve katılımcı bir araştırmayla verilmelidir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Ersever, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

57.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, 17 yaşındaki Atlas Çağlayan'ın öldürülmesine ilişkin açıklaması

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - Sayın Başkan, Atlas Çağlayan 17 yaşındaydı, bir çocuk daha akran şiddeti sonucu hayattan koparıldı; bir annenin evladı gitti, bir ailenin dünyası yıkıldı. Atlas'ın annesi ne diyor: "Minguzzi davasında yeterli ceza verilseydi belki oğlum bugün yaşıyor olacaktı. Bu konu üç gün konuşulup unutulmasın." Bu sözler bir annenin feryadıdır. Bu cinayetin sorumlusu yalnızca o bıçağı tutan el değildir. Akran şiddeti artık sadece okulda değil sokakta, parkta, hayatın her yerinde. Asıl sorumlu eğitimi çürüten, adaleti işlemez hâle getiren, şiddeti cezasızlıkla büyüten bu iktidardır.

Teşekkür ederim.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

B) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

1.- YENİ YOL Grubunun, İstanbul Milletvekili Elif Esen ve 19 milletvekili tarafından, sosyal yardım artışlarının geçim koşulları karşısındaki yeterliliğinin, evde bakım yardımı ile engelli yakını aylığının bakım emeği ve sosyal güvenlik kaybı üzerindeki etkilerinin 16/1/2026 tarihli yönetmelik değişikliğiyle getirilen düzenlemelerin hak kayıplarına yol açıp açmadığının tespit edilmesi ve kalıcı çözüm önerilerinin geliştirilmesi amacıyla 20/1/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 20 Ocak 2026 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Evet, İYİ Parti Grubu adına Manisa Milletvekili Sayın Şenol Sunat.

Buyurun Sayın Sunat. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ŞENOL SUNAT (Manisa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün bu kürsüden bir gerçeği konuşmak zorundayız. YENİ YOL Partisinin vermiş olduğu grup önerisi üzerine İYİ Parti Grubu adına söz aldım, yüce Meclisi saygıyla selamlarım.

Evet, Türkiye'de yoksulluk artık sadece asgari ücretlinin, sadece emeklinin değil engellinin, engelli yakınlarının ve evde bakım verenin kaderi hâline getirilmiştir. Engelli bireylerin büyük çoğunluğu bakımını kurumlardan değil ailelerden almaktadır yani bu ülkede bakım bütçeyle değil annelerin, babaların, eşlerin omuzlarında yükselmektedir ama o bakım emeği ne olmaktadır? Sigorta

yok, emeklilik yok, güvence yok. Devlet diyor ki "Evde bakım yardımı veriyorum." ama verdiği para, bakım verenin hayatını askıya almasının bedeli bile değil, zira yetmemektedir.

Kıymetli milletvekilleri, 16 Ocak 2026'da bir yönetmelik yayımlandı ve bu yönetmeliğe göre, Evde Bakım Yardımı Yönetmeliği'nde birçok değişiklik yapıldı; gelir hesabı genişletildi, gelir olmayan mal varsayımsal olarak gelir sayıldı, evi var diye, arabası var diye satılmayan, kira getirmeyen değerler kâğıt üstünde gelire çevrildi. Böylece bir annenin bakım parasına göz dikildi, bir engellinin sofrasından bir ekmeği eksildi. Bu ülkenin engellisi yıllardır ne istiyor? Lüks mü istiyor? Hayır. Refah mı istiyor? Hayır. Sadece onurlu bir hayat istiyor. Soruyorum: Bu yapılan adalet midir?

Yönetmelikte başka ne değişti? Bakıma muhtaçlık tanımı daraltıldı. "Tam bağımlı değil." diyerek fiilen bakıma muhtaç olan insanlar sistemin dışına itildi. Soruyorum: Kısmi bağımlı olan bir insanın bakımı kendiliğinden mi oluyor? O bakım emeğini kim veriyor? Yönetmelik değişikliğiyle geri tahsilat tehdidi büyüdü. Vatandaş farkında bile olmadan bir bildirim yapmadı diye aylar sonra "Geri öde." deniliyor. Bu, sosyal devlet midir, yoksulu sürekli tedirgin eden bir denetim rejimi midir? Biz buna razı değiliz sayın milletvekilleri, bu ülkenin vicdanı da razı değil. Evet, bir evde bakım yardımı kesildiğinde sadece bir ödeme kesilmez, o evde düzen çöküyor; bir kişi daha iş hayatından kopar, bir aile daha görünmez yoksulluğa düşer. Bu yüzden diyoruz ki bu mesele teknik bir yönetmelik meselesi olamaz, bu mesele insan onuru meselesidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

ŞENOL SUNAT (Devamla) - Evet, değerli milletvekilleri, sosyal devlet vatandaşını yardımlarla idare eden değil, haklarıyla yaşatan devlettir. Bu nedenle bir Meclis araştırması komisyonu kurulması elzemdir. Sadaka değil hak istiyoruz, belirsizlik değil güvence istiyoruz, lütuf değil sosyal devlet istiyoruz, engelliye de bakım vereni de bu ülkenin kenarında değil merkezinde görmek istiyoruz. Bu yüzden bu araştırma önergesine desteklerinizi bekliyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına İzmir Milletvekili Sayın İbrahim Akın.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA İBRAHİM AKIN (İzmir) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, ekranları başında bizleri izleyen sevgili halklarımız; hepinizi DEM PARTİ adına saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Evet, bugün YENİ YOL Partisinin, özellikle en çok mağdur olan grubumuzdan engellilerle ilgili araştırma önergesi üzerinde söz almış bulunmaktayım. Ancak maalesef bir bütün olarak bakıldığında, ülkemizdeki bütün yurttaşlarımızın geleceksizlikle karşı karşıya kaldığını, sadece onların değil onlar gibi binlerce, yüzlerce insanımızın da aynı mağduriyet içerisinde yaşadığını görmekteyiz. Ben engellilerle daha çok savaş bağlantısını kurmak istiyorum çünkü bu ülkede gerçekten yaşadığımız problem açısından bakıldığında, savaşın yarattığı mağduriyetin çok boyutlu olduğunu ve engellilerin de bunun içerisinde en önemli kalem olduğunu biliyor ve görüyoruz. Bir araştırmaya göre, Birleşmiş Milletler Türkiye'de mülteci pozisyonunda olan yaklaşık 450 bin civarında engelli yurttaş olduğunu ve bunların da yoğun bakıma muhtaç olduğunu söylüyor; araştırmalar bunu gösteriyor, hem Birleşmiş Milletlerin bu konudaki kararları hem de STK'lerin eğilimi böyle ve bunların çoğu da bölgemizdeki yaşanan savaşlarla bağlantılı olduğu çok açık bir şekilde tespitler içerisinde var. Şimdi, "savaş" deyince aklımıza hemen bölgemizdeki Suriye'deki yaşanan gelişmeler, İran'daki yaşanan gelişmeler; Filistin'in hâlâ daha üzerimizdeki acısı devam ederken özellikle son zamanlarda Türkiye'de bir olumlu iklimin yaratılması karşısında yaşanan durum bizim açımızdan ve bütün halklar açısından kaygı verici bir durumundadır. Bu kaygı verici durumu arkadaşlarımız -2 Cengiz arkadaşımız- ifade ettiler, ben de altını çizmek istiyorum. Bu ülkede sadece beka siyasetiyle, terör -tırnak içerisinde- kavramlarıyla bu ülkenin geleceğini huzur içerisinde yürütmek şansınız maalesef yok. Yüz yıllık tarihimizde ve son yirmi beş yıllık tarihimizde bu sözlerden artık gına gelmiş durumda; gerçeği yansıtmayan, hamaset yapan, sadece bununla sorun çözmeye çalışan bir anlayış da sürdürülebilir değil. Sizlerden biraz empati yapmanızı rica ediyorum. Şu anda siz SDG'yi "terör örgütü" diye ifade ediyorsunuz ama SDG yöneticileri yıllardır orada bir yaşam kavgası veriyorlar. IŞİD katillerini bütün dünyanın gözleri önünde durduran en önemli dinamik olduklarını herkes artık kabul ediyor ve onlar gerçekten hukuka, özellikle uluslararası hukuka uygun bir şekilde davranarak oradaki mevcut on yıllık hayatları içerisinde rehin tuttukları IŞİD'lilere gerçekten insanca davranmış durumdalar, isteselerdi başka türlü yapabilirlerdi ama ne oldu? Onların on yıldır tuttuğu rehinelere bırakıldı ve katiller sürüsü olarak tekrar onlara saldırmaya başladılar. Bunu görmeyen, bunu duymayan bir dil olamaz, bunu kabul etmek de mümkün değil. Özellikle son zamanlarda, bir haftadır yaşadığımız durum gerçek anlamda hem oradaki halkları...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

İBRAHİM AKIN (Devamla) - ...hem de Türkiye'deki bütün halkları tedirgin etmektedir. Yeni duyduğumuz habere göre bir anlaşma yapılmıştır, Türkiye Hükümetini sağduyuya çağırıyoruz. Sorunun tarafı ve saldırganlığın temsilcilerine destek vermek yerine, onların, aynı zamanda uzlaşma içerisinde olduğu, imza atmakla yüz yüze kaldığı bir dönemde ABD'nin, İsrail'in ve aynı zamanda HTŞ'nin yapmış olduğu anlaşmaların parçası hâline gelen ve bizzat onların tarafı hâline gelen bir yaklaşım biçimi Türkiye'deki gerçek anlamda demokrasimizi, ortak yaşamımızı, kardeşçe bir arada olmamızı engellemektedir. Dolayısıyla biz, önümüzdeki dönemde bunun daha dikkatli bir şekilde yapılmasını, Suriye'deki halkların ortak geleceği bakımından, oradaki ilişkilerin sağlıklı yürütülmesi bakımından çok önemli olduğunu düşünüyoruz. Eğer oradaki savaş gerçek anlamda tekrar başlarsa inanın -Türkiye'deki savaş- en çok etkilenecek halk biz olacağız ve bundan herkes etkilenecek. Bu konuda bir kez daha Rojava'daki halkların kaderi ile Türkiye'deki halkların kaderinin bir olduğunu ifade etmek istiyorum.

Teşekkür ediyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Kocaeli Milletvekili Sayın Mühip Kanko.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MÜHİP KANKO (Kocaeli) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün burada, binlerce ailenin sessiz çılgınlığından bahsedeceğim. Mecliste, biliyorsunuz ki günlerdir biz bir eylemdeyiz. Bu eylem, emeklilerimizin yaşam, refah seviyesini artırabilir miyiz diye bir çabamız. Ama burada, bunun dışında bir tablo var ki kronik bir

yoksulluk tablosu olan engelliler, yaşlılar ve engelli bakımıyla ilgilenen kişiler. Engelli bireylerin haneleri sadece yetersiz gelirle karşı karşıya kalmıyor; bunlardan bir kişinin omuzlarına yüklenmiş ağır bir yük oluyor, çalışma hayatından kopuyorlar ve sosyal güvenlik dışlandıkları için derin bir yoksullukla karşı karşıya kalıyorlar. Bugün, yaşlı aylığı ile engelli aylıkları 4.302 lira ile 7.655 lira arasında değişmekte. Kiralardan 15-20 bin lira olduğu ve diğer giderlerin katbekat arttığı bir dönemde bu rakamların yeterli olduğundan bahsetmek mümkün değildir.

Evde engelli bakımı tabii ki bireylerin hakkıdır. Hane geliri şartı kesinlikle kaldırılmalıdır ve engelli bakımını yapan kişiye mutlaka asgari ücret düzeyinde ücret verilmeli ve emeklilik hakkı tanınmalıdır. (CHP sıralarından alkışlar) 16 Ocakta yürütmeye konulan bir yönetmelik var, bu yönetmelikte şöyle diyor: Bildirim yükümlülüğü getiriliyor ve bu bildirim yükümlülüğü geriye yönelik tahsilat riskini ve ceza riskini ortaya çıkardığı için ailelere yeni bir borç kalemi açılması endişesi başlamış durumdadır. Şunu açıkça belirtmeliyiz ki bir evde bakım yardımı kesilince yalnızca bir ödeme kalemi kesilmiyor, o evde düzen çöküyor ve bakım aksıyor, görünmez yoksulluğa mahkûm edilen bir aile ortaya çıkıyor. Sosyal devletin ölçüsü yurttaşlarını istatistik satırlarına hapsedmek değildir. Sosyal devlet, insan onuruna yakışır bir yaşamı güvence altına almalıdır. Yaşlılık, engellilik ve bakım ihtiyacı bir bireyin kaderi değildir, kamunun asıl sorumluluğudur. Bu Meclis sarayın talimatlarıyla vatandaşın yaşadığı mağduriyetleri görmezden gelen değil koruyan, kollayan ve onaran bir iradeyi ortaya koymak zorundadır.

Buradan Maliye Bakanı Sayın Mehmet Şimşek'e soruyorum: Bütçede yandaşlara, müteahhitlere, israfa sınırsız kaynak varken sıra yaşlıya, engelliye, engelliye bakmak zorunda olan aileye geldiği zaman, anneye geldiğinde tasarruf akla gelmektedir. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

MÜHÜR KANKO (Devamla) - Sosyal yardımı kısmak disiplini sağlamaz, yoksulluğu sadece derinleştirir.

Biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak, bu ülkede kimsenin kaderinin yoksulluk, çaresizliğin ise yazgısı olmasını kabul etmiyoruz; sosyal devleti ayağa kaldırmak için bütün mücadelemize devam edeceğiz.

Hepinizi saygılarla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Erzurum Milletvekili Sayın Fatma Öncü.

Buyurun Sayın Öncü. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA FATMA ÖNCÜ (Erzurum) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Değerli, aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

YENİ YOL Partisinin vermiş olduğu önerge üzerine söz almış bulunuyorum.

Değerli arkadaşlar, bildiğiniz üzere biz 15 Mayıs 2025'te tüm partilerin katılımıyla bir komisyon kurduk, Engelli Komisyonu, araştırma komisyonu olarak. Bu araştırma Komisyonunda tam 30 oturum gerçekleştirdik, toplam seksen beş saat çalıştık, 5 bölgede toplantı yaptık, yaklaşık 1.200 STK'yi dinledik ve buradan aldığımız geri bildirimlerle şu anda bununla ilgili bir rapor çalışması yapıyoruz. Dolayısıyla ekstrasından bir çalışmaya, araştırmaya ihtiyaç olduğunu düşünmüyorum.

Şimdi, 2005 yılı itibarıyla biz bakım hizmeti konusunda bir düzenleme yaptık. Mevcut bakım hizmetleri konusunda, evde bakım hizmeti karşılığında bakımı üstlenen kişiye bu hizmeti karşılığında belli bir ücret ödedik. Bununla ilgili de mütemadiyen sahadan gelen ihtiyaç kabilinde birtakım değişiklikler öngördük. Nitekim 16 Ocakta yapılan değişiklik de bununla ilgili. Arkadaşları dinlediğimde görüyorum ki değişiklikten hiçbir şekilde haberdar değiller çünkü içerikle ilgili hiçbir bilgileri yok, ifadelerinden öyle anlaşıyor.

Şimdi, buradaki değişikliklerin ana başlıkları şunlar: Aksine, evde bakımla ilgili, vatandaşımızın hayatını daha iyi kolaylaştırmak için yaptığımız değişiklikler bunlar. Peki, bu başlıklar ne? Başlıklardan bir tanesi, mesela, evde bakım hizmeti alan vatandaşımız diyelim ki diğer oğlunun evine gitmek istiyor. Normalde altı ayda bir vatandaşımızın evi "check" edilir, bakım hizmetiyle ilgili gelinir bakılır onun evinde yaşıyor mu, orada bakımı var mı diye. Dolayısıyla seyahat engeli söz konusu oluyordu eğer orada yoksa derhâl bakım ücreti kesiliyordu. Biz bu değişiklikte doksan gün süre boyunca istediği yere seyahat edebileceği, istediği şekilde de gittiği yerde bakım hizmetinin karşılığını alabileceği yönünde bir değişiklik yapıyoruz. Bundan daha güzel bir şey olabilir mi? Olmaz. Gelelim mülk edinmeyle ilgili... Bakın, daha önce bir evi de olsa bir arabası da olsa gelir değerlendirmesinin içine alınıyordu. Oysaki şimdi bu düzenlemeyle bir evinin, bir arabasının olması gelir düzenlemesinin sınırları içine alınmadı, dışına çıkartıldı. Dedik ki: Ekstrasından bir evinizde olursa onun da sadece... Geçmiş dönemde iki durumda gelir düzenlemesine aldığımız konuyu burada sadece ve sadece ya kira bedelinden düşelim ya da ev boşsa diye evin rayiç bedelinden. Şimdi, yapılan bu değişikliklerle ilgili, örneğin raporlamalarla ilgili dedik ki: Sağlık Bakanlığından eğer sürekli engelli raporunuz varsa artık bu raporu yenilemenize gerek kalmayacak. Sürekli engelli olan bakım hizmeti devamlılık arz edecek. Bununla ilgili düzenleme yaptık veya diyelim ki öğrenci olarak bir engelli hem bakım hizmeti alıyor...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FATMA ÖNCÜ (Devamla) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

FATMA ÖNCÜ (Devamla) - Diyelim ki öğrencimiz burs alıyor, MESEM'de burstan kaynaklı öğrenciye ekstra sosyal destek alıyor, bundan dolayı gelir durumunda değerlendirmeye alınıyordu. Oysaki bu düzenlemeyle artık bunların hiçbirisi gelir sayılmayacak; engelli bakım ücreti alan aile aynı zamanda -bildiğiniz üzere- biz Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığında 53 kalemde yardım yapıyoruz, sosyal destek yardımı; bu yardımların tamamından faydalanabilecek getirmiş olduğumuz söz konusu bu uygulamalarla.

Dolayısıyla Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığımız 13 kalemde yapılan değişikliği kendi sitesinden son derece açık, sarıh bir şekilde, detaylı bir şekilde ilan etmiştir. Anlamayan arkadaşlarımızdan, öğrenmek isteyen arkadaşlarımızdan rica ediyorum, onu "web" sitemizden alıp tane tane okusunlar. Ciddi anlamda baktıklarında bu alanda bugüne kadar gerçekleşen bütün sorunlar kısmi olarak çözülmüş oluyor.

Teşekkür ediyorum, saygılarımı sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Sayın Başkanım, affedersiniz, konuşmacı grubumuza sataştı. Elif Hanım konuşacak.

BAŞKAN - Buyurun. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Sataşma mı oldu?

IX.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

5.- İstanbul Milletvekili Elif Esen'in, Erzurum Milletvekili Fatma Öncü'nün YENİ YOL grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında YENİ YOL Partisine sataşması nedeniyle konuşması

ELİF ESEN (İstanbul) - Sataşma var çünkü "Tane tane okumaları gerekiyor." gibi sayın vekilimiz...

FATMA ÖNCÜ (Erzurum) - Tabii, tabii.

ELİF ESEN (Devamla) - Ben de kendisine aynısını öneriyorum. Burada yapılan düzenlemeyi elbette çok dikkatli bir şekilde okuduk, inceledik.

FATMA ÖNCÜ (Erzurum) - Okumamışsınız, kusura bakmayın ama okumamışsınız, üzgünüm yani.

ELİF ESEN (Devamla) - Bu sizin görüşünüzdür.

FATMA ÖNCÜ (Erzurum) - Okumamışsınız işte.

ELİF ESEN (Devamla) - Bizim görüşümüze göre ben size maddeleri sıralayayım hatta bununla ilgili farklı uygulamalarımız da olacak.

FATMA ÖNCÜ (Erzurum) - Lütfen, lütfen... Lütfen sıralayın.

ELİF ESEN (Devamla) - Belki sizin de bu sayede daha ayrıntılı inceleme ve öğrenme fırsatınız olabilir.

FATMA ÖNCÜ (Erzurum) - Siz sıralayın, ben de size açıklamayı detaylı yapayım.

ELİF ESEN (Devamla) - Şimdi, öncelikle, bu kanunda, Evde Bakım Yardımı Yönetmeliği'nde değişiklik yapılmasıyla ilgili yönetmelikte getirilen hükümlere göre iptali istenen düzenlemeler var, burada çok ciddi hak kayıpları var.

FATMA ÖNCÜ (Erzurum) - Mesela?

ELİF ESEN (Devamla) - Örneğin, bir, gelir tespitinde gelir getirmeyen taşınır ve taşınmazların rayiç bedellerinin yüz yirmide 1'i veya iki yüz kırkta 1'inin gelir sayılmasına ilişkin hükümlerde değişikliğe gidilmesi. İki, evde bakım yardımından yararlanmayı yalnızca tam bağımlı engellilerle sınırlayan tanım ve uygulama hükümleri.

FATMA ÖNCÜ (Erzurum) - Bilmiyorsunuz.

ELİF ESEN (Devamla) - Bakın, bunlarda yapılan düzenlemelerle Aile Bakanlığı'nda yakın zamanda birkaç yıl önce bir değişiklik yapıldı.

FATMA ÖNCÜ (Erzurum) - Ben size açıklayacağım şimdi; siz söyleyin, ben size bilmediğinizi tekrar anlatacağım.

ELİF ESEN (Devamla) - Aile Bakanlığı'nda üç kırılım vardı, o zaman biraz daha hakkaniyetli bir sosyal yardım sistemi vardı fakat Sağlık Bakanlığının uyguladığı tam-kısmi bağımlı ayırımına gidildiğinde iş koptu ve on binlerce aile bu sosyal yardımlardan mahrum kaldı.

Size şu örneği vereyim: İstanbul Şile'de, milletvekili olduğum İstanbul...

FATMA ÖNCÜ (Erzurum) - Sürekli aynı örneği vermeyin lütfen. Ağzınıza bir engelliye pelesenk yapmışsınız, Komisyon'da da bunu anlattınız.

ELİF ESEN (Devamla) - Vermek zorundayım. Siz Komisyon'da dinlemiş olabilirsiniz. Ben burada...

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Lütfen dinler misiniz Hanımefendi. Hanımefendi, dinler misiniz.

ELİF ESEN (Devamla) - Lütfen sabırla dinler misiniz.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Biz sizi sabırla dinledik, lütfen.

FATMA ÖNCÜ (Erzurum) - Ya, bulmuştunuz uç örnek ya, sürekli aynı şeyi dillendiriyorsunuz.

ELİF ESEN (Devamla) - Ben sizi saygıyla dinledim, sizden de aynı saygıyı rica ediyorum.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Lütfen dinleyin.

FATMA ÖNCÜ (Erzurum) - Ben saygılıyım.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Biz sizi sabırla dinledik, sataşmadık, laf bile atmadık size.

ELİF ESEN (Devamla) - Aynı saygıyı rica ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ELİF ESEN (Devamla) - İstanbul'daki örneği siz Komisyon'da dinlemiş olabilirsiniz, ben şu anda değerli Genel Kurula ve aynı zamanda bizleri izleyen ilgili vatandaşlarımıza hitap ediyorum.

BAŞKAN - Peki, teşekkür ederim.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Efendim, oylama öncesi karar yeter sayısı talebimiz var.

ELİF ESEN (Devamla) - İstanbul Şile'de bir kadın, bu getirilen değişiklikle... (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

VII.- ÖNERİLER (Devam)

B) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

1.- YENİ YOL Grubunun, İstanbul Milletvekili Elif Esen ve 19 milletvekili tarafından, sosyal yardım artışlarının geçim koşulları karşısındaki yeterliliğinin, evde bakım yardımı ile engelli yakını aylığının bakım emeği ve sosyal güvenlik kaybı üzerindeki etkilerinin 16/1/2026 tarihli yönetmelik değişikliğiyle getirilen düzenlemelerin hak kayıplarına yol açıp açmadığının tespit edilmesi ve kalıcı çözüm önerilerinin geliştirilmesi amacıyla 20/1/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 20 Ocak 2026 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunup karar yeter sayısı arayacağım...

ELİF ESEN (Devamla) - Sayın Başkan, cümlemin sonunu getirmem lazım.

BAŞKAN - Kabul edenler... Kabul etmeyenler...
SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - İhtilaf var.
BAŞKAN - Karar yeter sayısı...
MEHMET EMİN EKMEK (Mersin) - Yoktur efendim.
BAŞKAN - Peki, ihtilaf var.
Elektronik cihazla oylama yapacağım.
İki dakika süre veriyorum.
(Elektronik cihazla oylama yapıldı)
BAŞKAN - Karar yeter sayısı yoktur.
Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 21.13

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 21.25

BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN

KÂTİP ÜYELER: Yasin ÖZTÜRK (Denizli), Rümeysa KADAK (İstanbul)

----- 0 -----

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 48'inci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

YENİ YOL Partisi grup önerisinin oylamasında karar yeter sayısı bulunamamıştı. Şimdi öneriyi tekrar oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir, karar yeter sayısı vardır.

İYİ Parti Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

2.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez tarafından, kırmızı et piyasasında meydana gelen fiyat artışlarının nedenlerinin, üretim yapısının, ithalat uygulamalarının ve söz konusu gelişmelerin toplum sağlığı ile sosyal refah üzerindeki etkilerinin bütüncül biçimde incelenmesi amacıyla 19/1/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 20 Ocak 2026 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

20/1/2026

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu, 20/1/2026 Salı günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Turhan Çömez
Balıkesir
Grup Başkan Vekili

Öneri:

Balıkesir Milletvekili Grup Başkan Vekili Turhan Çömez tarafından, kırmızı et piyasasında meydana gelen fiyat artışlarının nedenlerinin, üretim yapısının, ithalat uygulamalarının ve söz konusu gelişmelerin toplum sağlığı ile sosyal refah üzerindeki etkilerinin bütüncül biçimde incelenmesi amacıyla 19/1/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 20/1/2026 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere, İYİ Parti Grubu adına Balıkesir Milletvekili Sayın Burak Dalgin.

Buyurun Sayın Dalgin. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA BURAK DALGIN (Balıkesir) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Kırmızı et fiyatları hakkında Meclis araştırması açılmasına dair önergemiz üzerine konuşmak üzere söz almış bulunuyorum. (Uğultular)

AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Adana) - Uğultu var.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Başkanım, uğultu...

BAŞKAN - Bir dakika... Bir dakika...

Sayın milletvekilleri, sayın milletvekilini duyamıyoruz. Konuşmak isteyenler kuliste yer alırlarsa sevinirim.

Buyurun Sayın Milletvekili, baştan alın.

BURAK DALGIN (Devamla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Kırmızı et fiyatları hakkında Meclis araştırması açılmasına dair önergemiz hakkında söz almış bulunuyorum.

Ateş pahası olan et fiyatları sadece et fiyatı değil vatandaşımızın cüzdanı, evlatlarımızın sağlığı, besicilerimizin geçim kaynağı ama et fiyatları aynı zamanda iktidarın ekonomi performansının bir özeti. Biraz açayım, fiyatlarla başlayalım: Yani aslında genel fiyatlarda ne oluyorsa et fiyatlarında da o oluyor. Etiketlerde yangın var. Bugün 1 kilo dana eti 750 liradan başlıyor. Bir yıl önce 370 lira bandında olan karkas et fiyatı 600 lirayı aşmış durumda; yüzde 61'lik bir zamdan bahsediyoruz. TÜİK ne diyor? "Enflasyon yüzde 31." diyor, et fiyatlarındaki zam bunun 2 katı. Et fiyatlarında son bir aydaki artış yüzde 13 yani Hükûmetin işçi emeklisine layık gördüğü senelik zammın tamamı bir ayda uçup gitmiş durumda. Hani, bazı süper zenginler var, Bill Gates dâhil, "Çevreye zarar

vermemek için et yemeyin." diyorlar; Hükûmeti tebrik ediyorum, bunu başardılar, Türkiye'de herkesi vegan yaptılar ama bunu bir tercihle değil, bir moda için değil bir mecburiyetten dolayı başardılar; vatandaş artık kasap dükkânlarını müze gezer gibi böyle seyretmek amacıyla geziyor.

Şimdi, bu tip eleştirileri yapınca, biliyorsunuz, genelde bir savunma geliyor. Ne deniyor? "Ya, kardeşim, bütün dünya zor durumda. Duruma birazcık öyle bakalım." Bakalım, acaba öyle mi? Şimdi, Türkiye'de neredeyse kilosu 20 dolar olan et fiyatları Londra'da 13-14 dolar mertebesinde. Yalnız arada bir fark daha var: İngiltere'nin kişi başı millî geliri Türkiye'nin 3 katı yani bizden 3 katı zengin insanların 1,5 katına et alıyoruz, daha doğrusu pek de alamıyoruz çünkü kişi başı düşen kırmızı et Türkiye'de yıllık 16 kilo, dünya ortalamasıyla aşağı yukarı aynı.

(Uğultular)

BAŞKAN - Bir dakika, bir dakika Sayın Milletvekili.

Değerli milletvekilleri, konuşmak isteyen milletvekilllerimiz müsaade etsinler, konuşan milletvekilini duyamıyoruz, ben de duyamıyorum, arkadaşlar da duyamıyor; dolayısıyla bir daha konuşmayın demeyim isterseniz ya!

Buyurun Sayın Milletvekili. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BURAK DALGIN (Devamla) - Evet, teşekkür ediyorum Sayın Başkan, burası biraz ilkokula döndü.

Daha doğrusu et alamıyoruz, yıllık tüketim 16 kilo, dediğim gibi, dünya ortalamasıyla aynı, Avrupa Birliği'nin yarısı kadar. Peki, denebilir ki bu sadece kırmızı et; kırmızı et ile beyaz ete beraber baktığımızda Arjantin'in gerisindeyiz, Yunanistan'ın gerisindeyiz, Kongo'nun bile gerisindeyiz; şimdi dünyaya baktığımızda da tablo bu. Bitiyor mu? Hayır, bitmiyor. Genel ekonomide bir mesele var, iktidar yerli üretimi pek sevmiyor, biliyorsunuz, aslında bunu kırmızı ette de görüyoruz. Ne görüyoruz? Senede 800 milyon dolarlık sığır alıyor bu memleket, dünyada 2'nci, üstüne 5-5,5 milyar dolarlık da yem alıyor, yabancı sığırları yabancı yemle besliyor, sonra da yerli ve millî et bekliyor, böyle bir şey olabilir mi? Bizim yerli et dediğimiz şey aslında yabancı sığırları yabancı yemle beslemek, burada bakımını yapmaktan ibaret. Neticede, tabii, et fiyatları döviz fiyatıyla beraber yukarıya doğru gidiyor. Şimdi, üstelik pek çok konuda olduğu gibi ithalatta da bal tutan parmağını yalıyor. Biliyorsunuz, burada bir Et ve Süt Kurumu tekeliyle yapılan bir alım var, aşağı yukarı 400 milyon dolar. Tabii, araçlar bunu kaç alıyor, kaç satıyor; buradan kim, kaç para kazanıyor? İşin bu tarafı da meçhul.

Değerli milletvekilleri, tabii, rakamlardan bahsettik, rakamlar önemli ama "ekonomi" dediğimiz şey sayı değil, insan; bu işin de ortasında insan var. Kim var? Öncelikle, et alamadığı için üzülen ana-babalar var. Vatandaşımız markete gittiğinde "Daha ucuz olsun." diye yarısı yağ olan kıymayı alıyorsa burada bir problem var. Vatandaşımız kiloyu unuttuysa, 200-300 gram kıymayla yemeğini tatlandırmaya çalışıyorsa burada bir problem var. Benim gençliğimde "tavuk döner" diye bir şey pek icat edilmemişti, şu anda et dönerin yok olduğu, tavuk dönerin olduğu bir dönemdeyiz. Gençler ancak tavuk dönerle besleniyorsa burada bir mesele var.

Bitti mi? Hayır, bitmedi. Mesele sadece anne-babalarla bitmiyor çünkü çocuklarımızla da devam ediyor. Nasıl devam ediyor? Protein alamadığı için bodurlaşan, belki zekâsı yeterince gelişmeyen evlatlarımız var. 5 yaş altı çocuklarımızda bodurlukta Türkiye, OECD şampiyonu. Hayvansal proteini her gün alabilen çocuklarımız 8 çocukta sadece 1'i. Şimdi, bu "beka meselesi" lafı sürekli kullanılıyor; çocuklarımızın fiziksel ve zihinsel gelişimi Türkiye için beka meselesi değilse Türkiye'nin beka meselesi ne Allah aşkına? Bunu anlamak hakikaten zor.

Yani ebeveyni konuştuk, çocuğu konuştuk; üçüncüsü, bir de besicilerimiz var. Besicilerimiz kiminle rekabet ettiğini bilmiyor; bir sabah ithal etle uyanıyor, bir sabah ithal sığırla uyanıyor, bir sabah başka kotalarla uyanıyor. Türkiye'de girişimci olmak, sanayici olmak nasıl âdeta delilikse artık tarım, çiftçilik, hayvancılık, besicilik de bu hâle geldi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

BURAK DALGIN (Devamla) - Şimdi, kimse için yaramayan bu sistem için çözümümüz ne? Çözümün özü aslında her konuda olduğu gibi vatandaşın daha hesaplı ve daha kaliteli yaşamasını sağlamak. Peki, bu nasıl olacak? 3 tane öneriyle konuşmamı bitireyim. Birincisi ve en önemlisi, gelir düzeyini yükseltmek, vatandaşlarımızın daha çok para kazanmasını sağlamak. Nasıl? Mesela orta direğin sırtında şaklayan bir vergi kamçısı var, bunu saklamak. Nasıl? İstihdam dostu bir kalkınma seferberliğine girişmek. Geçen sene Türk ekonomisinin yarattığı iş, sıfır. Nasıl? Kamunun kaynaklarını eşe dosta, ahaba savurmak değil hakikaten üretime, yatırıma, istihdama ve vatandaşa aktarmak. Bu, birinci büyük maddemiz. İkincisi, arzı artırmak. Genel ekonomi planı talebi baskılamak etrafında; kimse fazla tüketmesin, herkes daha harcasın etrafında bir ekonomi programı var. Ben bunu kökünden reddediyorum. Türkiye'nin çıkışı talebi baskılamak değil arzı artırmaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

BURAK DALGIN (Devamla) - Bir dakikada tamamlayacağım.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Uzattı, uzattı.

BAŞKAN - Bir dakika süre verdim ama kullandınız.

Teşekkür ederim.

BURAK DALGIN (Devamla) - Arada çok bölündü ama... (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Gündoğdu...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

58.- Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu'nun, vergi, SGK borcu olan esnafın ve çiftçinin krediye ulaşamamasına ilişkin açıklaması

VECDİ GÜNDOĞDU (Kırklareli) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

AKP, ısrarla emeklinin, çalışanın, çiftçinin, esnafın sofrasından aldığını yandaşın kasasına aktarmaya devam ediyor. Çalışan, emekli, çiftçi, esnaf her yıl bir önceki yılını arar hâle gelmiştir. Esnaf, çiftçi nefes alamıyor. Vergi, SGK borcu olan esnaf, krediye ulaşamıyor, Esnaf Kefalet Kooperatifleri bile borçlu esnafa kredi vermiyor. Esnaf krediyi lüks için, tatil için istemiyor, dükkânını açık tutmak için istiyor. Esnaf krediyi elektriği, doğal gazı, kirayı, personel maaşını ödemek, çocuklarının harçlığını verebilmek, tenceresini kaynatmak için istiyor. "Borcun varsa kredi yok." demek, esnafa "Kepenk indir." çiftçiye de "Tarlanı ekme." demektir. Esnafın, çiftçinin borçları yapılandırılmadıkça esnafın da çiftçinin de yangını söndürülemez.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

B) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

2.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez tarafından, kırmızı et piyasasında meydana gelen fiyat artışlarının nedenlerinin, üretim yapısının, ithalat uygulamalarının ve söz konusu gelişmelerin toplum sağlığı ile sosyal refah üzerindeki etkilerinin bütüncül biçimde incelenmesi amacıyla 19/1/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 20 Ocak 2026 Salı günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - YENİ YOL Partisi Grubu adına Hatay Milletvekili Sayın Necmettin Çalışkan.

Buyurun Sayın Çalışkan. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemizin yangın yeri olan alanlarından biri de tarım ve hayvancılık. Yüzde 12,7 küçülen bir sektörde felaketlerin ne aşamada olduğu gayet açık. İktidar, tarıma, evet, destek veriyor, müteşekkirciz ama bilelim ki bu destekten yararlananlar yüzde kaç? Bu destekten yararlananlar yalnızca büyük çiftçiler, büyük tüccarlar, büyük tapusu olan işletmeciler; verilen desteklerden köylü yararlanamıyor. Üç beş sığır besleyen bir insan bürokrasi çarkında eziliyor, angaryalarla boğuşturuluyor, okuma yazması olmayan çiftçiden türlü türlü belgeler isteniyor. Şu anda Tarım Bakanlığının verdiği bir projede destek olarak proje danışmanlık şirketi proje başı 500 bin lira ücret alıyor. Ülkenin kimlere, nasıl teslim edildiği gayet ortada. Çevre Bakanlığı küçük çiftçiden ÇED raporu isterken meraların taş ocağı yapılmasına ise seyirci. İşte, Hatay'da meralar taş ocağı hâline geliyor.

Evet, bu ülkede tam on altı yıldır canlı hayvan ithal ediyoruz, bugünkü gidişata göre en az on yıl daha ithal edeceğiz. Kurban yaklaşıyor, piyasanın ateşini söndürmek üzere yandaş müteahhitlere belge veriliyor; sen, sen, sen şu kadar hayvan getir ama piyasa düşmüyor. Dünyanın en pahalı etini tükettiğimiz ya da ülkemizde etin en pahalısının yaşandığı bir günde üretici hâlen para kazanmıyor.

Değerli milletvekilleri, hayvancılık bu ülkede millî güvenlik sorunudur. Köylerin tahliyesi, göç bu hayvancılığa destek verilmediği için gerçekleşiyor. Bugün size teşekkür edenler de var. Uruguay üreticileri size çok müteşekkirci, Macaristan'daki, Polonya'daki çiftçiler müteşekkirci çünkü ürettikleri sığırları Türkiye'ye ihraç ediyor, ülkemizde de birkaç hafta beslenip kesime gidiyor. Artık bugün bayramdan bayrama et gören bir toplulukta, artık emeklilerin sadece fotoğrafını gördüğü bir dönemde yaşıyoruz. Trafik yasasında drift atanlara ceza düşünülürken acaba TÜİK'in akrobatik rakamlarına bir çözüm var mı; merak ediyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) - Evet, bu açıdan talebimiz şudur: Bu konu burada defalarca görüşüldü; çiftçilerin yaşı 60'a çıktı, ülkede tarım elden gidiyor, betonlaşma var, belli alanlar, size yakın kimseler büyüyor ama ülke çöküyor; hiç olmazsa tek bir defa insafla, vicdanla, sağduyunuzla hareket edin. "Bu kadar, muhalefet döne döne çiftçilerin sorununu gündeme getiriyorsa acaba bu nedir bir bakalım, inceleyelim; varsa tedavi, çözüm yapalım." deyin Allah aşkına ama biliyoruz ki sizin gündeminizde sadece yandaş müteahhitler var, sadece finans çevreleri var, sadece bankacılar var. Tarım, hayvancılar yok olmaya bu sistemle mahkûmlar çünkü ülkemiz on beş yıldan beri her geçen gün bu noktada gerilemeye devam ediyor.

Bu noktada önergeye "evet" diyeceğimizi belirtiyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Aygun...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

59.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, 6 Şubat 2023 depremine ve Hatay Milletvekili Hüseyin Yayman'a seslenmek istediğine ilişkin açıklaması

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - 6 Şubat 2023 depreminde en az 53.737 kişi hayatını kaybederken 107.213 kişi de yaralandı. Adıyaman İslas davasında 72 kişinin yaşamını yitirdiği İslas Oteli'nde kamu görevlilerine on yıl hapis cezası verilmişti, indirim uygulanarak serbest bırakıldı. 3 sanık beraat etti. Suç işleyeninin yanında kalıyor. Deprem değil çürük binalar öldürüyor ama çürük bina yapan, bu ihmalli binaları denetlemeyen, kaçak yapılaşmaya göz yuman, kolonları kesenlere ceza verilmiyor. Kahramanmaraş'ta Ezgi Apartmanı'nda gelinini, oğlunu, torununu kaybeden Nurgül Gökso üç yıldır feryat ediyor. Binada kolon kesenlere gerekli ceza yok.

Çorlu tren kazasında, Kartalkaya'da bürokratlara izin yok ama "Yazık, yazık!" diyoruz. Adalet öldürülüyor, milletin adaletle inancı yok ediliyor.

Sayın Hüseyin Yayman'a buradan sesleniyorum: Gökan Zeybek, Ali Şeker, Turan Aydoğan ve ben Hatay depreminin ilk saatlerinde oradaydık, kendisi de hatırlıyor ve burada daha önce tutanaklara geçirmişti,;Cumhuriyet Hak Partisi depremin ilk saatlerinden itibaren tüm deprem bölgelerindeydi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

VII.- ÖNERİLER (Devam)

B) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

2.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez tarafından, kırmızı et piyasasında meydana gelen fiyat artışlarının nedenlerinin, üretim yapısının, ithalat uygulamalarının ve söz konusu gelişmelerin toplum sağlığı ile sosyal refah üzerindeki etkilerinin bütüncül biçimde incelenmesi amacıyla 19/1/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 20 Ocak 2026 Salı günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Celal Fırat.

Buyurun Sayın Fırat. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA CELAL FIRAT (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu yoksulluğun bir başka kaynağı da -açıkça konuşmak zorundayız- bu ülkenin yıllardır izlediği savaşı ve güvenlikçi dış politikalarıdır. Suriye'de on yılı aşkın sürede süren savaşın ekonomik bedelini bugün halkımızın sofrasında görüyoruz. Sınır ötesi operasyonlar, askerî harcamalar, güvenlikçi bütçeler her yıl katlanarak artarken tarıma, hayvancılığa, üreticiye ayrılan pay sürekli azalmaktadır. Bugün, savunma ve güvenlik harcamalarına milyarlar aktarılırken çiftçiye, emekçiye "Para yok." denilmektedir; savaş politikalarına kaynak bulunurken emeklinin sofrasına et koymasına kaynak bulunamamaktadır. Üstelik bu anlayış yalnızca bütçeyi değil üretim modelini de çökertmiştir, yerli üretim yerine ithalatı kalıcı politika hâline getiren bir iktidar hayvancılığı da adım adım tasfiye etmiştir. Yıllardır "Fiyatlar düşecek." denilerek yapılan et, canlı hayvan ithalatı ne fiyatları düşürmüştü ne de sofrayı ucuzlatmıştır. Bu kara tablo bir tesadüf değildir. Bu, bilinçli bir tercihtir. Yıllardır üretimi değil ithalatı, çiftçiyi değil piyasayı, halkın refahını değil rantı ve savaş, savunma bütçesini önceleyen bir anlayışla yönetiliyoruz. Hayvancılıkta yem fiyatı dövize bağlıdır; mazot, elektrik, finansman maliyetleri üreticinin belini âdeta büküyor; buna karşın süt ve canlı hayvan fiyatları üreticinin maliyetlerini bile karşılayamıyor. Sonuç olarak, küçük ve orta ölçekli hayvan yetiştiricileri üretimden çekiliyor ve hayvan varlığı azalıyor. İktidar ise bu yapısal krizi ithalatla çözmeye çalışmaktadır. Et ve canlı hayvan ithalatı geçici bir önlem olmaktan çıkmış, kalıcı bir politika hâline gelmiştir. İthalat arttıkça üretici üretimden çekilmiş, hayvan varlığı azalmış, et fiyatları daha da yükselmiştir, yükselmeye de devam edecektir. Bugün, et fiyatlarının bu noktaya gelmesinin nedeni ise yalnızca enflasyon değildir; üretimin bilinçli biçimde geri plana itilmesi, ithalatın üretimin önüne geçirilmesidir. Üstelik Suriye politikası yalnızca bütçeyi değil tarımı, hayvancılığı da doğrudan etkilemiştir. Bu anlamıyla özellikle küçük hayvan üreticileri çok büyük sorunlar yaşamaktadırlar, yem fiyatlarından arpaya kadar birçok alanda sıkıntı yaşadıklarını her platformda dillendiriyorlar. Göç dalgalarıyla birlikte kırsal dengeler bozulmuş, mera alanları daralmış, üretim planlaması tamamen çökmüştür. Hep deniliyor "Kaynak yok, kaynak yok." Sayın vekiller, şunu da iyice ifade etmek gerekiyor ki savaşın olduğu yerde ucuzluk olmaz, silaha giden para halkın sofrasından eksilir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

CELAL FIRAT (Devamla) - Top mermisine ayrılan bütçe çocuğun sütünden, emeklinin etinden kesilir. Bu yüzden, biz et fiyatlarını konuşurken yalnızca piyasayı değil savaşı, güvenlikçi anlayışı, ithalat bağımlılığını, üretimi tasfiye eden politikaları da konuşmak zorundayız çünkü barışı yalnızca silahların susması olarak görmemek gerekiyor. Barış halkların sofrasının dolmasıdır diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Zonguldak Milletvekili Sayın Eylem Ertuğ Ertuğrul.

Buyurun Sayın Ertuğrul. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA EYLEM ERTUĞ ERTUĞRUL (Zonguldak) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün temel gıda maddelerinin kırmızı etin fiyatlarının yüksekliğinin araştırılması için İYİ Partinin verdiği öneri üzerine söz aldım.

Sayın milletvekilleri, bir yandan milletin cebinde beş kuruş para yok, öte yandan raflarda fiyatlar her geçen gün katlanarak yükseliyor. 17 Ocak itibarıyla kamuoyuna yansıyan verilere göre, sadece yirmi gün içerisinde kırmızı et fiyatlarına yaklaşık yüzde 6'yı bulan yeni zamlar yapılmış durumda; dana bıçak etinin kilogramı 600 lirayı aştı, kuzu eti de aynı hızla yükselmeye devam ediyor. Bu artışlar kombinadaki kesim fiyatlarına yansıyor ve kasap reyonlarında nihai fiyatın halkın alım gücünün çok üzerinde olacağına işaret ediyor. Peki, ne oldu da et artık ulaşılamaz bir ürün hâline geldi? Elbette bu, bir günde olmadı. İktidarın "İthalat fiyatları düşürecek." demesine rağmen ve 654 bin baş hayvan ithal edilmesine rağmen fiyatlar düşmedi, tam tersine yükseldi. Bu ne demek? Bu, yanlış hayvancılık, yanlış gıda ve yanlış tarım politikalarının vatandaşla faturası demek; bu, emeğinin karşılığını alamayan üreticinin ahırını boşaltmasıyla oluşan bir çıkmazdır. Sonuçta, yirmi üç yıllık iktidarınızın sonunda yanlış politikalarınızla yerli üreticiyi bitirdiniz. (CHP sıralarından alkışlar)

Bakın, birazdan emekli maaşlarıyla ilgili kanun teklifini görüşeceğiz. En düşük emekli maaşı sanki emekliye çok büyük bir müjdeymiş gibi 20 bin liraya çıkarılıyor sanki bu para emeklinin derdine çare olacakmış gibi. Sadece kırmızı etin kilosu neredeyse bin lira civarında. Bu 20 bin lirayla ne yapacak bu emekli, nasıl geçinecek; ne yiyecek, ne içecek?

Değerli milletvekilleri, son günlerde sosyal medyada sıkça dolaşan bir görüntü var. Bir emekli vatandaşımız 76 yaşında, yirmi dokuz yıl devlet memurluğu yapmış, diyor ki: "İçimden ağlamak geliyor; 20 bin lira kira ödüyorum, aldığım 22.600 lira, nasıl geçineceğim?" Devam ediyor ve diyor ki: "Ben yardımları kabul etmedim çünkü binlerce emekli var, bunların içerisinde otobüs terminallerinde yatanlar var, acil servislerde yatanlar var, tren garında yatanlar var, otel köşelerinde yatanlar var; bunlar varken bu yardımları benim vicdanım kabul etmiyor." Yani emekli sizden sadaka istemiyor, emekli sizden hakkını istiyor. Dar gelirli vatandaş

sadece çocuğu için bir avuç kıyma alabiliyor, onu da ancak becerebilirse. Hiç mi vicdan yok, hiç mi sokaktan haberiniz yok; gerçekten soruyorum. Bu gerçeklikten uzaklıkla koskoca bir ülke nasıl yönetilebilir? Ki yönetemiyorsunuz. Vejetaryenliği bir tercih olmaktan çıkardınız, bir zorunluluk hâline getirdiniz!

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

EYLEM ERTUĞ ERTUĞRUL (Devamla) - Şimdi, önümüzdeki ay ramazan ayına giriyoruz; halk pazarda taneyle sebze alırken, belki yarım avuç kıyma, et alabilirken saray sofralarında geçen yıl bir günlük iftar sofrasının maliyeti 1 milyon 560 bin liraydı, bakalım bu yıl kaç milyon olacak bu maliyet? Geçen yılın hesaplarıyla saray iftarlarına harcanan bir günlük parayla, her gün, muhtaç durumda olan 24 bin kişiye toplam 3,5 ton kırmızı et yardımı yapmak mümkündü ama bunu yapmadınız, kendi sofranızdan kısıp vatandaşa bir yardım yapmadınız. Vatandaş karda kışta, dondurucu soğukta ucuz et kuyruklarında beklerken sizler milyonları propagandaya harcadınız, şimdi de "Emekli maaşını en azından bir asgari ücret düzeyine çıkaralım." deyince de "Kaynak yok." diyorsunuz. Siz yardım edilmiş yoksullar istiyorsunuz, biz ise ortadan kaldırılmış yoksulluk istiyoruz; o yüzden anlaşılamıyoruz. "İnsaflı" diyoruz.

Bu önergeyi desteklediğimizi belirtiyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP, İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Tekirdağ Milletvekili Sayın Mestan Özcan.

Buyurun Sayın Özcan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MESTAN ÖZCAN (Tekirdağ) - Sayın Başkan, değerli milletvekillerimiz; İYİ Partinin grup önerisi hakkında AK PARTİ adına söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisimizi ve bizleri ekranları başında izleyen değerli vatandaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Evet, kırmızı et fiyatları meselesi toplumun her kesimini ilgilendiren, vatandaşlarımızın mutfağına doğrudan yansıyan çok önemli bir konu. Bu konuda vatandaşımızın yaşadığı zorluğu görmezden gelmiyoruz, inkâr da etmiyoruz. Fiyat artışlarının vatandaşlarımızı zorladığını açıkça kabul ediyoruz ancak şunun da altını çizmek istiyoruz: Bu mesele muhalefetin ifade etmeye çalıştığı gibi böyle sahipsiz, kontrolsüz ya da yönetilmeyen bir alan değildir. Bugün kırmızı et meselesini konuşurken yalnızca fiyat etiketine bakarak değerlendirme yapmak çok eksik olur çünkü bu süreci etkileyen çok daha geniş ve yapısal nedenler vardır. Küresel ölçekte küresel ısınma, kuraklık, köyden kente göç ve genç nüfusun tarım ve hayvancılıkta çalışmak istememesi hayvancılık sektörünü doğrudan etkileyen temel başlıklardır; Türkiye de bu küresel tablodan bağımsız değildir. Evet, son üç yılda yem fiyatları yüzde 70'in; enerji fiyatları, mazot maliyetleri ise yüzde 80'in üzerine çıkmıştır ve bu tablo sadece Türkiye'ye özgü değil küresel bir maliyet krizinin doğal sonucudur. Trakya'dan, Tekirdağ'dan somut bir örnek vermek isterim. Tekirdağ bugün Türkiye'nin en önemli hayvancılık merkezlerinden biridir.

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Köfte kaç para oldu, köfte? Oraya gel.

MESTAN ÖZCAN (Devamla) - Büyükbaş hayvan varlığı AK PARTİ döneminde yaklaşık yüzde 60 artmıştır ve organize hayvancılık bölgeleri, yem bitkisi üretim alanları, süt ve entegre tesisleri bu bölgede planlı biçimde geliştirilmiştir. Bu tablo, üretimin terk edilmediğini, aksine, devlet desteğiyle ayakta tutulduğunu da göstermektedir. Kuraklıkla mücadele de bu sürecin ayrılmaz bir parçasıdır. Yem en büyük maliyettir. Kuraklık giderildiğinde sulanabilir tarım arazi varlığı artacak, sulı tarımla yem bitkileri üretimi artacak ve maliyetler düşecektir. Su verimliliği çalışmaları da yine tarafımızdan devam etmektedir, havza bazlı yönetim anlayışı bunun en açık göstergesidir. Ayrıca, Tarım ve Orman Bakanlığımız ise kırmızı et üretimini güçlendirmek adına çok net ve hedefli politikalar uygulamaktadır. Bu kapsamda, dişi hayvanların korunmasına yönelik destekler, anaç hayvan destekleri, genç çiftçilere özel teşvikler, kadın üreticilere pozitif ayrımcılık içeren destek programları kararlılıkla sürdürülmektedir. Amaç, üretimi sürdürülebilir kılmak, kırsalı yeniden cazip hâle getirmek ve hayvancılığı geleceğe taşımaktır.

Evet, bölgeler arası fiyat farklılıkları vardır. Evet, piyasada zaman zaman spekülasyon hareketleri de yaşanmaktadır. İşte, tam da bu nedenle Et ve Süt Kurumu devreye girerken, piyasayı regüle etmekte, vatandaşın daha makul fiyatlı ete ulaşması için de müdahalelerde bulunmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Devam edin.

MESTAN ÖZCAN (Devamla) - İthalat konusu da burada yanlış bir zeminde tartışılmaktadır. Yapılan ithalat üreticiyi tasfiye etmek için değil piyasa dengesini korumak, fırsatçılığı önlemek ve vatandaşın korunması için geçici bir araç olarak kullanılmaktadır. AK PARTİ'nin temel hedefi üretimi artırmak, yerli hayvancılığı güçlendirmektir. Rakamlar da ortadadır; 2002 yılında 9,9 milyon olan büyükbaş hayvan sayısı bugün 16 milyonun üzerine çıkmıştır, küçükbaş hayvan sayımız 54 milyonu aşmıştır. Hayvancılık destekleri 1,8 milyar liradan 80 milyar liranın üzerine çıkarılmıştır. Biz sorunu kabul ediyoruz ama çözümün de adresinin AK PARTİ olduğunu çok iyi biliyoruz. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Bugüne kadar olduğu gibi, bundan sonra da üreticiyi destekleyen, tüketiciyi koruyan adımları kararlılıkla atmaya devam edeceğiz.

Bu çerçevede, Meclis araştırması açılmasını gerekli görmüyor, önergeye bu hâliyle katılmadığımızı ifade ediyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Öneriyi oylarınıza sunacağım.

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

MURAT EMİR (Ankara) - Yoklama istiyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Yoklama talebi var.

Sayın Emir, Sayın Güzelmansur, Sayın Kanko, Sayın Öztürkmen, Sayın Tüzün, Sayın Ertuğrul, Sayın Akay, Sayın Kara, Sayın Şevkin, Sayın Kılıç, Sayın Çan, Sayın Dinçer, Sayın Genç, Sayın Suiçmez, Sayın Kış, Sayın Taşcier, Sayın Gezmiş, Sayın Alp, Sayın Halıcı, Sayın Ersever.

Elektronik cihazla yoklama yapacağız.
Yoklama için üç dakika süre veriyorum.
Yoklama işlemi başlatıyorum.
(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)
BAŞKAN - Toplantı yeter sayısı yoktur.
Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 21.59

BEŞİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 22.14

BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN

KÂTİP ÜYELER: Yasin ÖZTÜRK (Denizli), Rümeyza KADAK (İstanbul)

----- 0 -----

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 48'inci Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.
İYİ Parti grup önerisinin oylamasından önce istem üzerine yapılan yoklamada toplantı yeter sayısı bulunamamıştı.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN - Şimdi yoklama işlemi tekrarlayacağım.
Yoklama için iki dakika süre veriyorum.
Yoklama işlemi başlatıyorum.
(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)
BAŞKAN - Toplantı yeter sayısı vardır.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

B) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

2.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez tarafından, kırmızı et piyasasında meydana gelen fiyat artışlarının nedenlerinin, üretim yapısının, ithalat uygulamalarının ve söz konusu gelişmelerin toplum sağlığı ile sosyal refah üzerindeki etkilerinin bütüncül biçimde incelenmesi amacıyla 19/1/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 20 Ocak 2026 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım.

Okutuyorum:

3.- DEM PARTİ Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Muş Milletvekili Sezai Temelli ve Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit tarafından, Türkiye'nin kriz ve çatışmaları derinleştiren güvenlikçi dış politikasının yaratacağı etkileri ve barışçıl dış politika yollarını görüşmek üzere 20/1/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 20 Ocak 2026 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

20/1/2026

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulunun 20/1/2026 Salı günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Sezai Temelli
Muş
Grup Başkan Vekili

Öneri:

20 Ocak 2026 tarihinde Muş Milletvekili Grup Başkan Vekili Sezai Temelli ve Kars Milletvekili Grup Başkan Vekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit tarafından, Türkiye'nin kriz ve çatışmaları derinleştiren güvenlikçi dış politikasının yaratacağı etkileri ve barışçıl dış

politika yollarını görüşmek üzere Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan (15994) grup numaralı genel görüşme önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 20/1/2026 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere, Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Diyarbakır Milletvekili Sayın Mehmet Kamaç.

Buyurun Sayın Kamaç. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA MEHMET KAMAÇ (Diyarbakır) - Sayın Başkan değerli milletvekilleri; grup önerimiz üzerine söz almış bulunuyor, Genel Kurulu da saygıyla selamlıyorum.

(Uğultular)

MEHMET KAMAÇ (Devamla) - Başkanım, çok uğultu var ama.

BAŞKAN - Şimdi, sayın milletvekilleri, toplantı yeter sayısı isteyenleri sıkıntıya sokuyorsunuz çünkü toplantı yeter sayısından sonra davet ettiğimiz milletvekilini duyamıyoruz sayın milletvekilleri. Ben de susun diyemiyorum yani. Konuşmak isteyenler ayrılırlar.

Buyurun Sayın Milletvekili.

MEHMET KAMAÇ (Devamla) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; grubumuzun önergesi üzerine söz almış bulunuyor, Genel Kurulu da saygıyla selamlıyorum.

Evet, Türkiye'nin dış politikasının son örneği Paris Anlaşması. Biliyorsunuz, Paris Anlaşması İsrail, HTŞ, Amerika ama her ne kadar kadrja girmediyse de Türkiye'nin Dışişleri Bakanı da oradaydı ve bir anlaşma imzalandı; bu anlaşmayla aynı gün Orta Doğu yine kan ve revan içinde kaldı. Bu anlaşmada ne vardı? Bu anlaşmada Suriye'nin belli bir bölümünü İsrail'e verdiler. Kim verdi bunu? Sayın Cumhurbaşkanının "kardeşim" dediği Şara verdi. Sorsanız, Suriye'yle ilgili, Suriye'nin toprak bütünlüğü Türkiye dış politikasının vazgeçilmez maddesidir ama bunun bir istisnası var, söz konusu İsrail olunca bu istisnadır yani İsrail istediği yeri bölebilir, parçalayabilir, bu Türkiye'yi ilgilendirmiyor ama söz konusu Kürtler olunca Suriye'nin toprak bütünlüğü anın vacibi gibi, farzıayn gibi onların üzerinde farzdır.

Şimdi, değerli arkadaşlar, kaç gündür Kürtlere orada amansız bir saldırı düzenleniyor; Kürtlerin varlığına, kazanımlarına, Kürtlerin canına, malına, mülküne saldırılar düzenleniyor ve bu yapılırken hiçbir insani, İslami, vicdani ölçü tanınmıyor. Duyduk ki HTŞ cuma günü Enfal suresini camilerde okutacakmış ve Kürtlere yapılan saldırıyı "fütuh" olarak isimlendirdi. Ne dedi? "Fetihler" dedi, "Orayı fethettik." dedi ama eğer Allah birini rezil ederse önce aklını alır, önce izanını alır. Ne diyor? "Biz fethettik." Fetih haddizatında şudur: Kendisine ait olmayan, başkasına ait olan bir mülk, bir malı, bir canı ele geçirmektir. Yani HTŞ bu fetvayla ya da bu cuma namazıyla şunu söylemiş oluyor zaten kerhen: "Evet, orası bana ait değildi ama ben gittim, orayı fethettim."

Şimdi, HTŞ'yi anlıyoruz da Türkiye'yi anlayamıyoruz. Türkiye'ye ne oluyor? Herkesin meşru güç olarak gördüğü, herkesin o toprakların sahibi olarak gördüğü Kürtlere yönelik "terörist" yaftası yapııştırarak bir politika belirlemesini doğrusu anlayamıyoruz.

Şimdi, Enfal suresi nedir? Enfal suresi bir savaş ve ganimet suresi değil. Ya, biz bu kürsüden bunlara dini anlata anlata artık dilimizde tüy bitti. Enfal suresi hukuku, sınırları ve ilahi disiplini belirler ama Kürtler Enfal suresini iyi biliyor, iyi tanıyor. Kürtlerin tarihinde kimler Kürtlere Enfal suresini kullanmadı ki. 88'de Kürtlere yönelik soykırım politikalarında Irak kullanmadı mı? Halepçe kimyasal silahlarla soykırıma uğratılırken Enfal suresi kullanılmadı mı? Ben de buradan diyorum ki: Ey âlemlerin Rabb'i olan Allah'ım, yahu, senin dinin bu zelillerin elinde ne hâle düştü? Buradan Kürtleri, Rojava'da direnen Kürtleri saygıyla selamlarken bir hadiseyi hatırlatmak istiyorum. Anlatılır ki hadise Peygamber'in doğum yılında vuku bulmuş ve Yemen Valisi Ebrehe Yemen'de bir kilise inşa eder, Kâbe'nin ziyaretlerini kesmek ister ama bakar ki kesilmiyor ziyaretler, bugünün tankları, topları ya da işte İHA'ları, SİHA'ları diye de tanımlanacak o günün fil ordusu dediğimiz şeyle Kâbe'yi yıkmaya gidiyor. Önce Peygamber'in dedesinin mallarını istila ediyor, Peygamber'in (AS) dedesi Abdülmuttalip diyor ki: "Ben senden develerimi almaya geldim." O da diyor ki: "Yahu, ben Kâbe'yi yıkmaya geldim, sen develerini istiyorsun." O da diyor ki: "Ya, ben develerimin sahibiyim, Kâbe'nin sahibi onu korur."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

MEHMET KAMAÇ (Devamla) - Sayın Başkan, bu mesele üzerine bir sure iner. Surede diyor ki:

(Hatip tarafından Fîl suresinin 1'inci ayetikerimesinin okunması)

Diyor ki: "Rabb'inin fil sahiplerine neler yaptığını görmedin mi?" İHA'sına, SİHA'sına, tankına, topuna, vahşi gücüne inananları görmedin mi? Allah onların tuzaklarını nasıl başına geçirdi? Nasıl onları biçilmiş ekinler gibi yerle bir etti. Ben de buradan diyorum ki: Ey Kürtler, siz böyle bir inancın, siz küçücük ebabil kuşlarının koskoca fil ordularını yendiğine inanan bir inancın temsilcilerisiniz, siz buna inanan bir halksınız. Siz, bu bilgiyle, bu bilinçle direnişinize devam edin; siz kendinizi koruyun.

Allah adaleti koruyacaktır diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - YENİ YOL Partisi Grubu adına Bursa Milletvekili Sayın Cemalettin Kani Torun.

Buyurun Sayın Torun. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA CEMALETTİN KANI TORUN (Bursa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Ülkemiz ve bölgemiz için zor günlerden geçiyoruz. Akşamdan sabaha anlaşmaların yapıldığı ve anlaşmaların bozulduğu bu süreçte toptancı söylemlerden kaçınıp yapıcı adımların yanında, çatışmanın ve kavganın karşısında durulması gerektiğini düşünüyorum. Suriye'nin yaşadığı zor günlerde imzalanan 10 Mart mutabakatı hem ülkemiz hem de Suriye için olumlu bir gelişme olarak karşılanmıştı. Tarafların mutabık kaldığı maddelerin uygulanması için takipçi olmuş, karşılıklı adımların atılmasını beklemiştik ancak yıl sonuna kadar verilen süre dolana dek hem SDG hem Suriye Hükûmeti net adımlar atarak sürecin kararlılığını pekiştiremediler. Şunu açıkça ifade etmeliyim ki maalesef, SDG kendilerine verilen dostça tavsiyeleri dikkate almadı ve ABD'nin bölgedeki yeni stratejik vizyonunu okuyamayıp maksimalist çizgisini yumuşatmadı. Eğer 31 Mart öncesi mutabakattaki bazı maddeleri uygulama konusunda adım atılsaydı sonra gördüğümüz şiddet olayları olmayabilirdi. Amerika'nın bölgede yeni bir vizyonu var; artık

devlet dışı aktörler bölgede istenmiyor, ya tasfiye ediliyor ya da devletlerle entegre ediliyor. Keşke SDG bunu okuyup samimi bir şekilde entegrasyon konusunda adım atsaydı.

Değerli milletvekilleri, en büyük sınır komşusu olarak Türkiye'nin tavrı elbette önemlidir. Sınırlarında terör faaliyeti istememek her egemen devletin hakkıdır. Ancak terörün sadece çatışmayla sona ermediğini en çok bilmesi gereken ülke de Türkiye'dir. Uzun zamandır bazı devlet yetkililerinin tehdit dilini terk etmemesi, sorumlu açıklamalar yerine gününbirlik sert açıklamalarla kamuoyu tatminini hedeflemeleri, trollerin sosyal medya ve basın üzerinden Kürt vatandaşlarımızın verdiği insani tepkileri terörize etmesi Kürt kardeşlerimizi yaralamıştır. SDG'ye yapılan operasyonun tüm Kürtlere yapılıyor gibi görünmesine müsaade edildi. Bunun önüne geçilecek adımlar atılmadı, mesajlar verilmedi. Suriye'de yaşayan Kürtler Türkiye'de yaşayanların akrabasıdır. Suriye için kullanılan dilin buradaki kardeşlerimizi incittiğini anlamak gerekiyor. Bunun örgüt sempatisizliğiyle alakası yok. Yıllardır örgüt karşıtı olmuş Kürtler de aynı duygudaşlığı yaşıyorlar. Kürt vatandaşlarımızı kırarak, onlarda yenilgi duygusu oluşturarak bir yere varamayız. Eğer psikoloji iyi yönetilmezse bu durum içeride yürüttüğümüz süreci de yıpratacaktır.

Kıymetli arkadaşlar, tüm parlamentoyu, STK'leri, düşünürleri, yazarları ısrarla ve samimiyetle teenniye davet ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

CEMALETTİN KANİ TORUN (Devamla) - Bir fitne zamanından geçerken duranın koşandan, oturanın ayaktakinden daha hayırlı olduğunu bilmiyor muyuz? Türkler, Kürtler, Araplar, Farslar Orta Doğu'nun kadim halklarıdır. Emperyal güçler bugün varlar, yarın yoklar. Bu halkların arasına kan girmesinden endişe duyan her insanın vazifesi bugün yapıcı mesajlar vermektir. Bugünden sonra yapılması gereken şey, bölgede halkları kaynaştıracak, gönülleri alacak hatta bölgede Avrupa Birliği gibi bir üst birlik kurma konusunda adım atmak olmalıdır. Tüm tarafları, tüm aktörleri, barışa gönül vermiş veya barış arzusunda olan herkesi dikkatli, özenli bir dil kullanmaya davet ediyor, bugün yapıldığı açıklanan ön anlaşmanın kalıcı olmasını diliyorum.

Heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

İYİ Parti Grubu adına Edirne Milletvekili Sayın Mehmet Akalın.

Buyurun Sayın Akalın. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA MEHMET AKALIN (Edirne) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye'nin Suriye politikasını değerlendirirken meseleyi etnik yapılar ya da ayrımlar üzerinden değil insan onuru, eşit temsil ve tarihsel sorumluluk çerçevesinde ele almak zorundayız. Bu bağlamda, Suriye'de yaşayan Türkmenlerin durumu herhangi bir topluluğa karşıtlık üzerinden açıklanamaz, uzun süredir ihmal edilmiş meşru haklar üzerinden değerlendirilmelidir.

Türkmenler, Suriye'nin çok kültürlü toplumsal yapısının asli unsurlarından biridir ancak bugün geline nokta Suriye'de siyasi ve hukuki düzenlemeler yapılırken Türkmenlerin bu süreçlerin dışında bırakılması ciddi bir eşitsizlik sorunu yaratmaktadır. Bu eşitsizlik ne barışa hizmet eder ne de bölgesel istikrara katkı sunar. Yakın zamanda yaşanan somut bir gelişme bu sorunun ciddiyetini bir kez daha ortaya koymuştur. Suriye Savunma Bakan Yardımcılığı görevini yürüten Fehim İsa, Türkmenlerin karar alma süreçlerinde yeterince temsil edilmemesine yönelik kaygılarını dile getirerek görevinden ayrılmıştır. Bu istifa, bir kimlik meselesinden ziyade, eşitlik ve kapsayıcılık talebinin ifadesidir.

Değerli milletvekilleri, Türkiye'nin Suriye'deki varlığı ve diplomatik yaklaşımı Suriye'deki tüm topluluklar yani Araplar, Türkmenler, Kürtler, Süryaniler ve farklı dinî gruplar için adil, dengeli ve kapsayıcı bir çözümü hedeflemelidir. Ancak kapsayıcılık bazı toplulukların sürekli görmezden gelinmesi pahasına inşa edilemez. Türkmenlerin güvenliği, siyasi temsili ve geleceği bölgesel barışın ayrılmaz bir parçasıdır. Bu noktada, Türkiye'nin sorumluluğu, hiçbir topluluğu diğerinin karşısına koymadan Türkmenlerin de masada, sahada ve diplomatik süreçlerde hak ettikleri yeri almasını sağlamak olmalıdır.

İYİ Parti olarak, Suriye'de yaşayan tüm toplulukların ulusal yapı ve barış içinde bir arada yaşayabileceği bir çözümü savunurken Türkmenlerin bugüne kadar ihmal edilmiş haklarının da takipçisi olacağımızı açıkça ifade ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın.

MEHMET AKALIN (Devamla) - Tamamlıyorum.

Suriye'nin, toprak bütünlüğünü ve bütün toplulukların haklarını savunmak ayrıştırıcı değil birleştirici ve adalet temelli bir duruştur. Hükûmete çağırımız şudur: Suriye politikası güvenlikçi reflekslerin ötesine geçmeli, kapsayıcı ve millî bir bakışla yeniden ele alınmalıdır. Türkmenlerin yok sayılmadığı, tüm toplulukların kendini güvende hissettiği ve barışın hâkim olduğu bir yaklaşım Türkiye'nin millî çıkarlarının temeli olmalıdır diyor, yüce Meclisi ve aziz Türk milletini saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Hatay Milletvekili Sayın Mehmet Güzelmansur.

Buyurun Sayın Güzelmansur. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu ve tüm vatandaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

İktidarın dış politikasını konuşuyoruz. İktidar dış politikasını iki sıfatla tanımlıyor: Etkin ve kararlı. Ancak bu kürsüde açıkça söylemek zorundayım, icraatlara baktığımız zaman ne etkinlik ne de kararlılık görüyoruz çünkü iktidarın dış politikası bir devlet aklının ürünü değil bir gün öfkeyle bağırın, ertesi gün coşkuyla sarılan kararsız bir dış politikadır. "Darbeci katil!" diye bağırıldığınızla sonra kameralara gülümseyerek poz veren bir anlayışta kararlılık olabilir mi? Dün "Asla aynı masaya oturmam." deyip ertesi gün uçağa atlayıp o masanın başköşesine kurulmak zikzak değil de nedir? "Devlet politikası" dediğimiz şey kişisel duygularla bir açılıp bir kapanan bir anahtar mıdır? Bir bakıyoruz, bir ülkeyi darbenin finansörü olarak ilan ediyorsunuz, ağır sözler söylüyorsunuz, sonra ekonomik sıkışmışlıkla gidip o devletle kucaklaşıyorsunuz. Bu, hangi devlet ciddiyetiyle açıklanabilir? Dış politika, ihtiyaç anında geri vites yapılan bir kredi kapısı mı? Gazze meselesindeki hâliniz, tavrınız daha da acı. İktidar vekilleri, lütfen dinleyin. Kürsüden sert söylemler, sert nutuklar atarken diğer yandan aylarca ticareti sürdürdünüz, tepkiler yükselince de alınan geç kararlar kaybedilen canları geri mi getirecek? F-35'ler olmayınca S-400'leri aldınız, "S-400'den taviz vermeyiz." diyen siz değil miydiniz? Şimdi Rusya'ya

S-400'leri geri verme çabası içinde değil misiniz? Siz buna kararlılık mı diyorsunuz? Siz ne isim verirsiniz verin halk buna "zikzaklı" diyor. Halk artık size inanmıyor.

Değerli milletvekilleri, 30 Mart yerel seçimlerinin iktidar partisiyiz. Yapılacak ilk seçimlerde de Allah'ın izniyle iktidara geleceğiz, size de güle güle diyeceğiz. Biz iktidara geldiğimizde ebedi liderimiz Atatürk'ün dış politika ilkelerinden taviz vermeyeceğiz. Dış politikamızın ana ekseninde "Yurtta sulh, cihanda sulh." ilkesi olacak. Suriye'de bütünlüğü yapacağız, barışı istiyoruz Suriye'de; Alevilerin, Sünnilerin, Kürtlerin, Türklerin kardeşçe yaşamasını sağlayacağız.

İki: Başka devletlerin iç işlerine müdahale etmeyeceğiz ve başka memleketlerin de bizim iç işlerimize karışmasına izin vermeyeceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

MEHMET GÜZELMANSUR (Devamla) - Üç: Başka ülkelerin yardımına, parasına, yatırımına mecburi bir şekilde muhtaç hâle gelmeyeceğiz. Aksi hâlde ne oluyor? Bir telefonla çark, bir telefonla da geri vites oluyor; bunu hep gördük.

Dört: Dış politikada millî çıkarlarımızın emrettiği yolu seçeceğiz, hiçbir suretle maceraya atılmayacağız; hiçbir grubun, hiçbir ülkenin çıkar maşası hâline gelmeyeceğiz.

Beş: Dış politikada daima gerçekçi olacağız, maceraperest bir politika izlemeyeceğiz. Yani sabit fikirlerle, hurafelerle, şahsi duygularla hareket etmeyeceğiz.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Arpacı, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

60.- Denizli Milletvekili Şeref Arpacı'nın, Nusaybin'de Türk Bayrağı'na yapılan saldırıya ve son bir senede sokakta hayatını kaybeden gençlere ilişkin açıklaması

ŞEREF ARPACI (Denizli) - Teşekkür ediyorum Başkanım.

Nusaybin'de şanlı bayrağımıza yapılan hain saldırıyı kınayarak sözlerime başlamak istiyorum.

Ata Emre Akman, Ahmet Minguzzi, Alperen Ömer Toprak, Hakan Çakır ve Atlas Çağlayan; son bir senede sokakta bir hiç uğruna kaybettiğimiz pırıl pırıl gençlerimizden birkaçı. Hepsinin katili 14-15 yaşında. Geçim sıkıntısı ve hayat pahalılığı yanında, toplumu çürüten ağır sorunlarımız var; uyuşturucu, kumar; çocuklarımızın, gençlerimizin, hepimizin hayatına kasteden suç çeteleri var. Bu çeteler özellikle 18 yaş altı çocukları kandırarak suça sürüklüyorlar. Çocukları korumak devletin görevidir. Bu konuda acil önlem alınmalıdır. Bu çetelere ve suç unsurlarına caydırıcı cezalar getirilmelidir. Geleceğimizi bu çetelere heba edemeyiz Sayın Başkanım.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

B) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

3.- DEM PARTİ Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Muş Milletvekili Sezai Temelli ve Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit tarafından, Türkiye'nin kriz ve çatışmaları derinleştiren güvenlikçi dış politikasının yaratacağı etkileri ve barışçıl dış politika yollarını görüşmek üzere 20/1/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 20 Ocak 2026 Salı günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Diyarbakır Milletvekili Sayın Mehmet Sait Yaz.

Buyurun Sayın Yaz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MEHMET SAİT YAZ (Diyarbakır) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; DEM PARTİ'nin grup önerisi üzerinde söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Türkiye'nin dış politikası çok kutuplu hâle gelen yeni dünya düzeninde kendi eksenini inşa etme kararlılığıdır. Stratejik özerklik ve Türkiye Yüzyılı vizyonları ülkemizin sadece bölgesel bir güç değil, küresel oyun kurucu bir aktör olma iradesini de temsil etmektedir.

Değerli milletvekilleri, Gazze, Filistin meselesinde de Türkiye sadece bölgesel bir aktör olarak kalmamış, insanlığın ortak vicdanı olarak hareket etmektedir. İsrail yönetiminin Gazze'de yürüttüğü ve uluslararası hukuk nezdinde ciddi suç teşkil eden eylemlerine karşı gösterilen sert tepki ahlaki bir zorunluluktur. Türkiye söylemde en güçlü tepkiyi verirken eylemde ve dünyada İsrail'e karşı somut ekonomik kısıtlamaları ve ticari yaptırımları hayata geçiren ilk ve en kararlı ülke olmuştur.

Değerli milletvekilleri, Suriye'nin kuzeyinde ve bölge genelinde gerçekleşen faaliyetler hiçbir etnik grubu hedef almamakta, aksine bölgenin huzurunu ve Suriye'nin güvenliğini tehdit eden terör odaklarını bertaraf etmeyi amaçlamaktadır. Türkiye Suriye'nin toprak bütünlüğünü savunurken bölgede devlet otoritesinin boşluğunu doldurmaya çalışan ve halkın iradesini gasbeden radikal yapılara karşı engel oluşturmaktadır. Halep'te ve diğer bölgelerde sergilenen duruş milyonlarca insanın, sivilin can güvenliğini sağlamak ve yeni bir insani trajediyi önlemek içindir.

Değerli milletvekilleri, iç politikadaki kardeşlik vurgusu ile dış politikadaki güvenlik öncelikleri birbirini nakzeden değil, tamamlayan unsurlardır. Türkiye kendi vatandaşlarının huzurunu ve toplumsal barışını korurken sınırlarının hemen ötesinde bir oldubittiye izin vermeyeceğini her fırsatta ilan etmiştir. Bu yaklaşım, seküler veya dindar bir yaşam tarzını değil doğrudan Türkiye'nin bekasını hedef alan ayrılıkçı ajandaları sınırlandırmayı amaçlar. Sahada IŞİD gibi radikal örgütlerle göğüs göğüse çarpışan tek NATO müttefiki olarak Türkiye, bölgede hem demokratik değerlerin hem de fiziksel güvenliğin en güçlü teminatı olmuştur.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kıbrıs ve Suriye politikaları arasında fark çifte standarttan değil her iki meselenin kendine has tarihi ve hukuki gerçeklerinden kaynaklanmaktadır. Kıbrıs'ta yarım asırdır sonuç vermeyen federasyon modelleri yerine iki devletli çözüm önerisi adadaki egemenlik haklarını koruma adına atılmış gerçekçi bir adımdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

MEHMET SAİT YAZ (Devamla) - Öte yandan, Suriye'de savunulan toprak bütünlüğü, bölgenin parçalanarak terör yapılarına alan açılmasını engellemek içindir. İran veya Şam'la yürütülen diplomatik süreçler ise bölgesel bir savaş riskini azaltmakta ve barışı diplomatik kanallarla tesis etme çabasının birer parçasıdır. Bu durum, terörle mücadeledeki askerî kararlılığımızla tam bir uyum içinde ve onun bir tezahürüdür. Dolayısıyla ayrılıkta şer, birlikte hayır vardır. "Gerçek Rabb'inizden gelendir. Artık dileyen iman etsin, dileyenin inkâr etsin. Biz zalimler için alevleri kendilerini çepeçevre kuşatan bir ateş hazırlamışız."

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

MURAT EMİR (Ankara) - Yoklama istiyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Öneriyi oylamadan evvel yoklama talebi var.

Sayın Emir, Sayın Bakırlıoğlu, Sayın Öztürkmen, Sayın Tüzün, Sayın Güzelmansur, Sayın Akay, Sayın Suiçmez, Sayın Özdemir, Sayın Ersever, Sayın Gürer, Sayın Arpacı, Sayın Süllü, Sayın Coşar, Sayın Gezmiş, Sayın Tan, Sayın Dikbayır, Sayın Halıcı, Sayın Taşkent, Sayın Kış, Sayın Durmaz.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN - Toplantı yeter sayısı vardır.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

B) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

3.- DEM PARTİ Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Muş Milletvekili Sezai Temelli ve Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit tarafından, Türkiye'nin kriz ve çatışmaları derinleştiren güvenlikçi dış politikasının yaratacağı etkileri ve barışçıl dış politika yollarını görüşmek üzere 20/1/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 20 Ocak 2026 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım.

4.- CHP Grubunun, Grup Başkan Vekili Ankara Milletvekili Murat Emir tarafından, emeklilerin ekonomik sıkıntıları ile et tüketim durumlarının tespiti ve et ithalatında yaşanan usulsüzlüklerin araştırılması amacıyla 20/1/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 20 Ocak 2026 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

20/1/2026

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 20/1/2026 Salı günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Murat Emir
Ankara
Grup Başkan Vekili

Öneri:

Grup Başkan Vekili ve Ankara Milletvekili Murat Emir tarafından, emeklilerimizin ekonomik sıkıntıları ile et tüketim durumlarının tespiti ve et ithalatında yaşanan usulsüzlüklerin araştırılması amacıyla 20 Ocak 2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 20 Ocak 2026 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Gaziantep Milletvekili Sayın Hasan Öztürkmen.

Buyurun Sayın Öztürkmen. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA HASAN ÖZTÜRKMEN (Gaziantep) - Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; günlerdir, haftalardır hatta aylardır sokaklarda, meydanlarda ve bu çatı altında emekliler ve emeklilerin hakları konusunda konuşulmadık, söylenmedik şey kalmadı ama iktidarın gözü kör, kulağı sağır, kalbi kapalı bu konuya; duymazdan, görmezden geliyor. AKP iktidara geldiğinde ortalama emekli maaşları asgari ücretin yüzde 36 üzerindeydi, bugün neredeyse yüzde 40 altına düşmüş durumda. Açlık sınırı 30.143

TL'ye dayanmış durumda. Siz ise milletin gözünün içine baka baka emekliye sadece 1.000 TL zam öneriyorsunuz. Hiç utanmıyorsunuz. Ucuz ekmek kuyruğundaki emeklilerimiz hiç mi vicdanınıza dokunmuyor? Ulus'ta banyosuz, tuvaletsiz kiralık odalarda yaşayan, yaşama savaşı veren emekliler sizi hiç mi ilgilendirmiyor? Kirasını ödeyemediği için arabasında ısınmaya çalışırken can veren emekli size hiçbir şey ifade etmiyor mu? 70 yaşında hamallık yapan yaşlılarımız sizleri utandırmayacaksa ne utandıracak? Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Cevdet Yılmaz geçen hafta "En düşük emekli aylığına yapılacak düzenleme, bütçemiz dengeleri gözetilerek yapılacak." diye konuştu. İktidar "Kaynak sorunu var." diyor ancak "vergi muafiyeti, istisna ve indirim" adları altında devletin bu yıl şirketlerden almaktan vazgeçtiği vergi geliri en az 2,1 trilyon lira yani devasa bir kamu kaynağı patronların kasasına bırakılıyor. 2,1 trilyonluk vergi kıyağı şirketlere tanınmasaydı her bir emekliye bu yıl 10 bin lira seyyanen zam yapılabilirdi. Geçen yıl bütçeden sosyal güvenlik için ayrılan ödeneğin 282 milyar lirası da harcanmadı. Sadece bu ödenek bile kullanılmış olsa emekliye ayda 5 bin lira seyyanen zam yapılabilirdi. Bütçeden faize 2,7 trilyon kaynak ayrılmış durumda. AKP iktidarının bütçeden emekliler için aktarmayı planladığı miktar ise sadece 69 milyar lira yani faiz için ayrılan devasa kaynağın sadece yüzde 2,5'u.

Şimdi, değerli milletvekilleri, suç sadece etkili bir eylem yaparak işlenmez, bazen de olanaklar olmasına rağmen yapılması gereken bir işi yapmayarak da suç işlenir. Örneğin, acil servise gelen bir hastaya her türlü olanağı olmasına rağmen müdahale etmeyen bir doktor da yapması gerekeni yapmadığı için, görevini yapmadığı için suç işlemiş sayılır. Bu nedenle, iktidar da yeterli kaynak olmasına rağmen emeklilere kaynak aktarmadığı için suç işliyor; kirasını ödeyemeyen emekliye karşı suç işliyor, doğal gazını ödeyemeyen emekliye karşı suç işliyor, et alamayan emekliye karşı ya da çocuklarına et yediremediği için çocuklarının az gelişmiş olmasına katlanan insanlara karşı suç işliyor. Bu nedenle, bu iktidar bu işi bilerek, isteyerek, zenginlere, faize para ayırarak, emekliyi görmezden geldiği için de yapması gerekenleri yapmayarak suç işliyor.

İşte, bu noktada ben geçtiğimiz günlerde bir yasa teklifi hazırladım. Et ithalatının tam gaz devam ettiğini burada başka konuşmacılar da dile getirdi. Şimdi, kıymanın kilosu bin liraya ulaşmış; emekliler bonfileye, pizolaya yan gözle bile bakamıyor, kilosu 2 bin lira olmuş. Böyle olunca, dar gelirli, kasabın önünden bile geçemiyor. Et ve Süt Kurumu eliyle ithal edilen ucuz etler vatandaşın sofrasına değil et baronlarının kasasına giriyor. Her yıl binlerce ton ithal et ve kesimlik hayvan ucuz fiyatlarla belli büyük et şirketlerine dağıtılıyor. Hâlbuki kilogram fiyatı 7 dolara alınan ithal etler doğrudan halka sunulsa vatandaş en fazla 400 TL'ye et yiyebilecek ancak iktidar ucuz etleri yandaş şirketlere peşkeş çekmeyi tercih ediyor. İthal et vurgununu defalarca kamuoyuna açıkladım, Mecliste gündeme getirdim ancak iktidar bu konuda bütün uyarılarımıza karşın hâlâ bir önlem almamakta direniyor.

Şimdi yeni bir adım atıyoruz ve çok önemli bir öneriyi daha sunuyoruz. İthal etler doğrudan vatandaşın sofrasına ulaştırılsın. Bu teklifimizle Et ve Süt Kurumu tarafından ithal edilen ucuz etlerin tamamının Et ve Süt Kurumu ve Tarım Kredi marketlerinde doğrudan ve sadece vatandaşa satılmasını öneriyoruz. İhtiyacı karşılaması için de 50 bin nüfusa 1 market düşecek şekilde tüm il ve ilçelerde yeni marketler açılmasını teklif ediyoruz. Bu teklif, Cumhuriyet İttifakı için kurumsal bir turnusol kâğıdıdır. Bakalım, AKP ve MHP milletvekilleri gerçekten halkın vekili mi yoksa büyük şirketlerin vekili mi?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

HASAN ÖZTÜRKMEN (Devamla) - Bakalım, emeklinin çıkarını mı düşünüyorlar yoksa et baronlarının mı? Hodri meydan! Kimler halkın vekili, kimler şirketlerin vekili hep beraber göreceğiz.

Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - YENİ YOL Partisi Grubu adına Mersin Milletvekili Sayın Mehmet Emin Ekmen.

Buyurun Sayın Ekmen. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA MEHMET EMİN EKMEN (Mersin) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun emeklilerin mevcut durumuna dair ve Tarım Kredi Kooperatiflerinin doğrudan et satışına dair vermiş olduğu önergeyi destekliyoruz.

Bugün emeklilerimize baktığımızda, yıllar boyu en üst limitlerle devlete sigorta primi ödedikten sonra bugün kirasını dahi tam anlamıyla ödeyemeyen, torunlarına cep harçlığı veremeyen, torunlarının karne başarısını kutlayamayan, bayramda torunlarının cebine harçlık koyamayan ve torunlarını görmek için şehir içi ulaşımdan dahi tam anlamıyla faydalanamayan bir emekli fotoğrafıyla karşı karşıyayız. Ömürlerini memleketle, millete, devlete hizmetle geçirmiş olan ve belli bir yaştan sonra hiç olmazsa insan onuruna yakışır bir şekilde yaşaması gereken emeklilerimizin haberlerini artık, torunlarıyla kutladıkları güzel günlerle değil, iş kazalarıyla, hastane köşelerinde yetersiz beslenmeden kaynaklanan hastalıkla boğuşurken görüyoruz. Bir emeklimiz sokak röportajına verdiği mülakatta bir yumurtayı dahi artık paylaşmak zorunda kaldıklarını anlatıyor. Gerçekten, eğer ev sahibi olmayan bir emekliyseniz elinize geçen 16 bin liranın kaç lirasını kiraya, kaç lirasını mutfağa, kaç lirası tekstile ve kaç lirasını temel yaşam ihtiyaçlarınıza ayırabileceğinizi, buyurun, iktidar partisindeki milletvekilllerimiz hesaplasın diyoruz. Bir başka emeklimiz sokak röportajında, eşinin 500 gram kıyma aldığını, bunu da 3-4 parçaya bölerek haftada bir kıymanın aromasından faydalanarak etin ve yemeğin tadına varmaya çalıştıklarını söylüyor. Bugün kasapları gezdiğimizde, daha önce kedi ve köpeğin hakkı olarak bir kenara ayrılan tavuk kırıntılarının artık kiloyla satıldığını görüyoruz; emeklinin ya da asgari ücretlinin veya mağdur durumdaki vatandaşlarımızın ise bu kırıntılardan alarak artık çorbaya, yemeğe katmak suretiyle çocuklarına etin ya da tavuğun kendisini değil sadece aromasını yedirebildikleri bir Türkiye'yle karşı karşıyayız. Peki, bütçe sorunumuz mu var? Hayır. Emekliye ek ödemenin 70 milyar maliyet getirdiğini ekranlara haykırarak haykırarak anlatan iktidar partisi milletvekilllerimiz bu bütçenin 3 trilyonunun niçin faiz ödemelerine gittiğini açıklamıyor, bu bütçenin 1 trilyona yakınının niçin garanti ödemelerine gittiğini açıklamıyor, kamunun hâlâ davetiyeli ihaleyle bir iş olurunun çok üstünde niçin ihale ettiğini hâlâ açıklamıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

MEHMET EMİN EKMEN (Devamla) - Neticede bütçe bir tercih meselesidir.

Ben Sayın Murat Emir'e de bu önergedeki bir cümle nedeniyle küçük bir şerhimi düşmek istiyorum: Bu önergenin son kısmı Tarım Kredi Kooperatiflerinin Türkiye'de ucuz et satışı için kullanılabileceğini, bu nedenle bir araştırma komisyonu kurulmasını teklif

ediyor. Tarım Kredi Kooperatiflerinin millete gerçekten ucuz et ya da ürün sunabilmesi için iktidarın değişmesi gerekiyor, yeni operasyonlara girmesi yetmiyor. Bugün Tarım Kredi Kooperatifleri milyarlarca liralık tabela değişikliğiyle Meksika'dan, Brezilya'dan ithal ettikleri bakliyatı Türk ürünümüştü gibi pazara sunmakla ve zincir marketlerden daha pahalıya ürün satmakla meşhur. Sözde, Tarım Kredi Kooperatifleri 10 bin marketi geçtiğinde enflasyon yenilecekti ve halkımız ucuz ürüne kavuşacaktı ama biz bugün Tarım Kredi Kooperatiflerinin kurduğu ekonomik düzenin sadece bir rant ve sadece bir servet artırımı düzeni olduğunu söylüyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - İYİ Parti Grubu adına Bursa Milletvekili Sayın Yüksel Selçuk Türkoğlu.

Buyurun. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; "Bayraksızlar bayraksızlar/Yere düşse bayrak sızlar/Nereden bilsin kıymetini/Soysuz sopsuz bayraksızlar" (İYİ Parti sıralarından alkışlar) "Susmayın ey milletim/Bayraksızda ar olmaz/Susar ise yiğitler/Vatan bize yâr olmaz" Bayrak yere düşerken eğer susarsak namus bize ar olsun!

Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; iktidara geldiğinizde -AK PARTİ- ortalama emekli aylığı asgari ücretin yüzde 36 üzerindeydi, aynı emekli maaşı bugün asgari ücretin neredeyse yüzde 36 altına düştü. Gerekçeniz ne? "Bütçe dengelerini gözetiyoruz." Dengeniz batsın! Koskoca devlet bütçesi sadece emekliye para vermeyince mi dengelenecek? Farkında değil misiniz? Artık emekli etin adını da tadını da unuttu. Kıymanın kilosu ortalama 800'ü, etin kilosu 1.000'i aştı. Hadi gelin bir basit hesap yapalım: 2009'da en düşük emekli maaşı 666 lira, et de 13 lira yani en düşük emekli maaşıyla 51 kilo et alınabiliyordu. 2026 yılında ise 18.980 lira en düşük emekli aylığı, kıyma 810 lira, bu da 23 kilo ediyor. 51 kilo nere, 23 kilo nere? Şu 1.000 lirayı da katarsanız olup olacağı 24 kilo et. Emekliyi tamı tamına yarı yarıya yoksullaştırıp açlığa ve yokluğa, yoksulluğa mahkûm ettiniz. Et ve Süt Kurumu yıllardır "ucuz et" diye ithalat yapıyor. Soruyorum: Bu etler vatandaşın sofrasına neden gelmiyor? Bu Kurumun ithal ettiği ucuz etlerin tamamını doğrudan vatandaşa neden satmıyorsunuz? Kurun bunun altyapısını, emekli de ev hanımı da çel çocuk da et yiyebilsin.

Sadece bu yıl yandaş şirketlerden almaktan vazgeçtiğiniz vergi tutarı 2 trilyon 100 milyar lira, bu para toplam vergi gelirlerinin yüzde 16'sı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) - Tamamlayayım efendim.

Eğer bu 2,1 trilyonluk vergi kıyağını yapmasaydınız emekliye 10 bin lira seyyanen zam verebilirdiniz. Şimdi, "En düşük emekli aylığı 20 bin lira olacak." diyorsunuz, bundan yararlanacak emekli sayısı da 4 milyon 9 bin. Hazinesinin üstleneceği yıllık yük ne kadar? 69,5 milyar. 19 trilyonluk bütçe içinde 69 milyar size yük geldi, öyle mi? Faize gelince 2 trilyon 700 milyar lirayı şak diye ödüyorsunuz. Emekliliğe ayrılan para bu faiz giderlerinin sadece yüzde 2,5'u. Özetle, emekli artık sofrasında et yemek istiyor. O nedenle, Cumhuriyet Halk Partisinin önergesini destekliyor, heyeti saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti, CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Mersin Milletvekili Sayın Perihan Koca.

Buyurun Sayın Koca. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA PERİHAN KOCA (Mersin) - Teşekkür ediyorum.

Genel Kurulu ve ekranları başında bizleri izleyen değerli halkımızı saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, ne yazık ki bir can pazarının ortasında, hepimizi içine alan bir ateş çemberinin içinde, bir yangın yerinin ortasında bu Meclis görüşmelerini yapıyoruz çünkü hemen yanı başımızda dünyanın gözleri önünde Suriye'de, Halep'te, Rojava'da bugün Kürt halkı bir soykırım tehdidiyle karşı karşıya. Öyle ki 6 Ocaktan bu yana hiçbir kural tanınmadan, hiçbir kaide, hiçbir uluslararası sözleşme ya da savaş hukuku tanınmadan Kürt halkı ne yazık ki kıyıma uğratılıyor; siviller katlediliyor, hastaneler bombalanıyor, parçalanmış insan bedenleri vahşice sosyal medya eliyle servis ediliyor, sergileniyor. Tüm dünyanın gözleri önünde Kürt halkının imha planı ne yazık ki bugün devreye sokuluyor ve Rojava kuşatmasıyla uluslararası bir komplo hayata geçirilmeye çalışılıyor. Ve görüyoruz ki değerli arkadaşlar, bu katliamı yapanlar, kollarındaki IŞİD armalarını göstere göstere Kürtlerin katline ferman verip yayımladıkları fetvalarla, zamanında IŞİD'in yapamadıklarını yapmak için bugün HTŞ cübbesiyle harekete geçmiş durumdalar. Ve yine görüyoruz ki ABD, İsrail ve ne yazık ki Türkiye koalisyonu bugün HTŞ çeteleriyle el ele verip IŞİD karanlığını tekrardan hortlatarak Kürt halkına tasfiyeyi ve Suriye'deki tüm halklara, tüm inançlara daha fazla kanı, daha fazla katliamı, daha fazla soykırımı ve daha fazla kaosu dayatıyorlar. Dolayısıyla anlaşılıyor ki değerli arkadaşlar, Orta Doğu ve Suriye'de emperyal planlar doğrultusunda yeniden dizayn planları işletilirken Suriye'de Kürtleri, Alevileri, Arapları, Dürzileri, Süryanileri, Hristiyanları ve Suriye'deki tüm halklar ve inançları tekçi, inkârcı, imhacı bir zihniyetle boğma girişimi bugün devreye sokulmaya çalışılıyor ve hatta boğma ve kıyım için onlarca, yüzlerce insanlık suçu işlemiş olan IŞİD'lileri hapishanelerden kaçırarak savaşa sürmeye çalışıyorlar, bu anlamıyla yeniden canlandırılıyorlar. Dolayısıyla anlaşılıyor ki zamanında cihatçı çetelere bel bağlayarak "Kobani düştü düşecek." diyenler bugün yine bir kez daha cihatçılardan, bu katliamcı çetelerden, bu kadın düşmanlarından, bu insanlık düşmanlarından medet umarak, emperyalist ABD'nin ve onun bölgedeki karakolu olan Gazze kasabı İsrail'in güdümüne girerek bölgemiz için son derece yıkıcı bir savaşı, yaşamsal bir tehdidi ne yazık ki hayata geçirmeye çalışıyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

PERİHAN KOCA (Devamla) - Ancak buradan bir kez daha uyarmak istiyoruz: Bu emperyal planlarla HTŞ terörüne el verenler ne yazık ki ülkemizi karanlık bir tünele doğru sürüklüyorlar, ülkemizi tümüyle emperyalizmin aparatı hâline getirecek olan çok tehlikeli oyunlara girişiyorlar ve bir insanlık suçu işliyorlar. Bizler, bu insanlık suçuna karşı, halkların karşı karşıya olduğu soykırım tehdidine karşı Kürt halkının topyekûn direniş çağrısını bulduğumuz her yerde büyütmeyle devam edeceğiz. Bu çağrıyı büyütme için, katliamı ve katliamları durdurmak için, saldırıları durdurmak için halkların ortak mücadelesini büyüteceğiz, halkların kader birliğini büyüteceğiz; hem Mecliste hem sokaklarda halkların sesi olmaya, Rojava halkının yanında olmaya devam edeceğiz. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Amasya Milletvekili Sayın Hasan Çilez'e söz veriyorum.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA HASAN ÇİLEZ (Amasya) - Soysuzlar yine soysuzluk yapıp bayrağımıza el uzatmışlar; herkes aklını başına alsın, bu topraklarda bayrak inmez, ezan susmaz. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

Sayın Başkanım, kıymetli milletvekillerimiz; hepinizi saygı ve hürmetlerimle selamlıyorum.

Cumhuriyet Halk Partisi Grup önerisi üzerinde söz almış bulunmaktayım.

Emeklilerimizin maaşlarına yaptığımız zamla alakalı bir önerge var, önerenin gerekçesi üzerinden bu konuyu sizlerle paylaşmak istiyorum. Önerenin gerekçesinde değerli Cumhuriyet Halk Partili arkadaşlarımız bazı hesaplamalar yapmışlar; bunlar çok teknik konular, aslında üzerinde çok konuşabileceğimiz konular. Aslında bunların emeklimizi çok fazla ilgilendirdiğini de düşünmüyorum çünkü ortada bir vakia, bir maaş var; bununla alakalı varsa geçim sıkıntısı onu ortaya koyup onun üzerinden konuşmak lazım. İşte, denmiş ki: "Emekliler eskiden şu kadar alıyordu, yüzde 30'du, asgari ücretin üzerinde."

Evet, arkadaşlar, 2002 yılında asgari ücret 126 dolardı, bugünkü paraya çevirdiğinizde 150-160 dolarlık bir emekli maaşı vardı, bugün de 7.500-8.000 liralık bir maaşa tekabül ediyor. O dönem sefalet ücretiydi aslında, bir emekli maaşı değildi, o günkü, bir sefalet ücretiydi denilebilir. Bugün, biz 20 bin lira gibi bir rakama çıkarılması için bir teklif veriyoruz; tabii ki bunun daha yüksek olmasını biz de istiyoruz, hepimiz istiyoruz ama baktığımız zaman, asıl problemin ne olduğuna, kaynağına da bakmamız lazım. Emeklinin, sabit gelirinin özellikle en büyük sıkıntı çektiği husus enflasyon yani paranın alım gücündeki düşüş. Enflasyonunla sıkı bir mücadelemiz var; dezenflasyon süreci uyguladığımız programlar şu an yürüyor, enflasyonu yüzde 30'lar civarına gerilettik; hedefimiz, inşallah, bu yıl yüzde 20'lerin altına düşürmek. Tabii ki asıl kalıcı olan rahatlatmanın o zaman olacağını tüm ekonomist arkadaşlar da tüm partiler de konuşmasalar da biliyorlar, bu yolda ilerliyoruz.

Değerli arkadaşlar, yine, muhalefetteki arkadaşlarımız vergi muafiyet ve istisnalarına atıfta bulundular. Arkadaşlar, vergi istisnalarını kime yapıyoruz, neye yapıyoruz; bunların hepsini biliyorsunuz. Tabii, burada, konuşmuş olmak için de bazı şeyler söylenebilir. Kadın girişimcilerimize, gençlerimize istisna uyguluyoruz; bunları geri mi çekelim? Veya bölgeler arası kalkınma farkını azaltmak için uyguladığımız bölgesel iktisat politikaları içerisinde bazı bölgelerimize vergi muafiyetleri getiriyoruz; bunları geri çekelim, sadece Türkiye'nin belli bölgeleri gelişsin, sanayi Anadolu'ya yayılmasın mı istiyoruz? Bazı ihracatları yapabilmek için bazı sektörlerin desteklenmesi gerekiyor, teknoloji yoğun işletmelerle alakalı belli destekler gerekebilir; bunlar ekonomik politikalardır, sektörel analizlerdir; bunları yapmayalım, bunları geri çekilelim, tüm bu gelişmeleri durduralım mı diyorsunuz? İnanın anlamak mümkün değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

HASAN ÇİLEZ (Devamla) - Yine, geçen yıl kullanılmayan, 282 milyarlık bir ödenekten bahsedilmiş. Ya, evet, SGK bir tasarrufta bulundu. Yaptığı tasarruflarla veya yaptığı tahsilatlarla gelirini artırdı ve bu ödeneği kullanmadı. Bu, hazinemizde, bütçemizde olan, kalan bir para. Bunu kullanmadık, daha az faiz verdik; buradan mı bakalım? Tabii, bunları anlamak biraz zor.

Değerli arkadaşlar, şunu söylemek istiyorum: Biz emeklimizin de yanındayız, bütün halkımızın, milletimizin yanındayız. Emeklilerimiz başta olmak üzere, tüm halkımız için elimizdeki tüm imkânları sonuna kadar kullanıyoruz. İşte, emeklilere yapılacak zammı birazcık daha artırmak için Grup Başkanımız Başkanlığında bir çalışma yaptık ve burada bir iyileştirmeye gittik. Bütçeye 70 milyar bir yük, belki sizin için küçük olabilir ama milletimizin bir kör kuruşu da bizim için kıymetlidir, önemlidir ve onu milletimize kullanmak için bu yasayı getirdik, milletimize kullanıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Millete gidiyor. Nereye gidiyor? Millete gidecek o para.

HASAN ÇİLEZ (Devamla) - 1 kuruşu beğenmiyor olabilirsiniz, 1 kuruşu, 5 kuruşu; 70 milyarı beğenmiyor olabilirsiniz ama biz bunu, halkımıza, emeklimize vermek için bu yasayı getirdik, bu teklifi getirdik. Bunun için bulduğumuz her bir kör kuruşu yine aziz ve asil milletimiz için kullanıyoruz.

Bu önerenin aleyhinde olduğumuzu belirtmek istiyorum.

Sağ olun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım.

5.- AK PARTİ Grubunun, bastırılarak dağıtılan 248 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin kırk sekiz saat geçmeden gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının 1'inci sırasına alınmasına ve bu kısımda bulunan diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine; Genel Kurulun çalışma gün ve saatlerine; 248 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak bölümler hâlinde görüşülmesine, teklifin tümü üzerinde siyasi parti grupları adına yapılacak konuşmaların süresinin en fazla 2 konuşmacı tarafından kullanılabilmesine ilişkin önerisi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 20 Ocak 2026 Salı günü (bugün) toplanamadığından, İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince grubumuzun aşağıdaki önerisinin Genel Kurulun onayına sunulmasını arz ederim.

Özlem Zengin

İstanbul

AK PARTİ Grubu Başkan Vekili

Öneri:

Bastırılarak dağıtılan 248 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin kırk sekiz saat geçmeden gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının 1'inci sırasına alınması ve bu kısımda bulunan diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesi,

Genel Kurulun 20 Ocak 2026 Salı günkü (bugün) birleşiminde 248 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölümünde yer alan maddelerin oylamalarının tamamlanmasına kadar,

21 Ocak 2026 Çarşamba günkü birleşiminde 248 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

22 Ocak 2026 Perşembe günkü birleşiminde 214 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

22 Ocak 2026 Perşembe günkü birleşiminde 214 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanamaması hâlinde haftalık çalışma günlerinin dışında 23 Ocak 2026 Cuma günü saat 14.00'te toplanması ve bu birleşiminde denetim konularının grşlmeyerek gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında bulunan işlerin görüşülmesi ve aynı birleşimde 214 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

27 Ocak 2026 Salı günkü birleşiminde 230 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölümde yer alan maddelerin oylamalarının tamamlanmasına kadar,

28 Ocak 2026 Çarşamba günkü birleşiminde 230 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

28 Ocak 2026 Çarşamba günkü birleşiminde 230 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanamaması hâlinde 29 Ocak 2026 Perşembe günkü birleşiminde 230 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar çalışmalarını sürdürmesi,

248 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin İç Tüzük'n 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi, bölümlerinin ekteki cetveldeki şekliyle olması, teklifin tümü üzerinde siyasi parti grupları adına yapılacak konuşmaların süresinin en fazla 2 konuşmacı tarafından kullanılabilmesi önerilmiştir.

248 Sıra Sayılı Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3464)		
BÖLÜMLER	BÖLÜM MADDELERİ	BÖLÜMDEKİ MADDE SAYISI
1.Bölüm	1 ila 8'inci maddeler	8
2.Bölüm	9 ila 15'inci maddeler	7
Toplam Madde Sayısı:		15

BAşKAN - Sayın milletvekilleri, birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 23.12

ALTINCI OTURUM

Açılma Saati: 23.25

BAşKAN: Başkan Vekili Celal ADAN

KÂTİP ÜYELER: Yasin ÖZTÜRK (Denizli), Rmeysa KADAK (İstanbul)

----- 0 -----

BAşKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 48'inci Birleşiminin Altıncı Oturumunu açıyorum.

AK PARTİ grup önerisinin görüşmelerine devam ediyoruz.

YENİ YOL Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Bülent Kaya.

Buyurun Sayın Kaya. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA BÜLENT KAYA (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; planları tutmayan iki kurum var: Bir, Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarı; iki, Adalet ve Kalkınma Partisi grup yönetimi. İktidar orta vadeli planlar yapar, her ay onu revize ederek bir önceki planını kendi kendine yok sayar. Adalet ve Kalkınma Partisi grup yönetimi de her hafta buraya bir çalışma takvimi getirir ama daha perşembe gününü bulmadan o çalışma takviminin yeniden değiştiğini hep beraber görürüz. Trafik Kanunu'yla başladık, Trafik Kanunu'nun genelini görüştük, ardından Trafik Kanunu geri çekildi, vergi kanunlarını konuştuk, sonra İnfaz Yasası'nı, ardından tekrar Trafik Kanunu'nu görüşmeye başladık, hop, bugün tekrar yeniden emeklilerin maaşını da içeren bir paketle karşı karşıyayız. Dolayısıyla, iktidar partisi, maalesef burayı milletin iradesi olan Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak, ayrı bir kuvvet olarak görmeyip iktidarın yasa yapma ofisi olarak görüyor. Bu şekilde gördüğü için de bakanlıkların ihtiyaçlarını gidermek için bu Meclisi çalıştırmaya çalışıyor, yoksa milletin ihtiyaçlarının bu Meclise gelen kanun tekliflerinin içerisinde olmadığını çok net bir şekilde görebiliriz. şimdi, sıklıkla muhalefetin İ Tüzük'le ilgili taleplerini "Ya, bunu suistimal ediyorsunuz." şeklinde eleştirenlere diyorum: Her getirdiğiniz kanun teklifini İ Tüzük'n 91'inci maddesine dayandırırıyorsunuz. şimdi, 14 maddelik bir kanun teklifi getirdiniz ve diyorsunuz ki: "Bunu bir temel kanun olarak görüşelim." Her kanuna bunu diyorsunuz. Ne diyor 91'inci madde temel kanun için: "Bir hukuk dalını sistematik olarak bütünüyle veya kapsamlı olarak değiştirecek biçimde genel ilkeleri içermesi." Bu, bir kanunun temel kanun olarak görüşülmesi için şarttır. Allah aşkına, bu 14 maddenin neresi hukuk sistematığını temelden değiştiriyor da siz bunu temel kanun olarak getiriyorsunuz. Sadece bunu getirmiyorsunuz, her kanunu temel kanun olarak getiriyorsunuz. Biz İ Tüzük'ten kaynaklı haklarımızı kullanırsak da "Vay, Meclisi çalıştırmıyorsunuz..." Siz Meclisin çalışmasını istemiyorsunuz. Kanunun, daha doğrusu idarenin ısmarladığı kanunların bir an önce çıkması için burada sadece şekli vazife yapmamızı istiyorsunuz. Buna bizim evet dememizin mümkün olmadığını bir kez daha buradan ifade etmek istiyorum.

Bir diğer husus, her kanunu torba kanun hâline getiriyorsunuz. Meclisteki ihtisas komisyonlarının hepsi devre dışı, çalışan tek bir komisyon var, Plan ve Bt Komisyonu. Bizim grubumuzda her komisyondan arkadaşlarımız var. Sadullah Kısacık, zavallı, her çalışmada mutlaka Plan ve Bt Komisyonunda kanunları değerlendirmek zorunda kalıyor, her konunun uzmanı oldu arkadaşımız. Ya, biz onu Plan ve Btyle ilgili hususlarda görevlendirdik, her şeyi aynı komisyonun içerisinde getiriyorsunuz. Bu alışkanlıklarınızdan vazgeçin, Meclisin onurunu koruyun, yasa yapma ofisi hâline düşmekten kurtarın diye ifade etmek istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT KAYA (Devamla) - Hemen toparlıyorum Başkanım, uzatmadan.

BAşKAN - Buyurun.

BÜLENT KAYA (Devamla) - Bir diğer önemli husus, burada Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu bu Meclisi iyi bir şekilde yönetmek istiyorsa önünde iki yol var; ya istişareyle, ya "Benim oyum var, çoğunlukla." der. İstişareyle yönetmenin kuralları bellidir, "Ben çoğunluğuma güvenerek yönetiyorum." diyorsa onun da maliyetleri bellidir. Tercih sizin, karar muhalefet olarak bizimdir diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - İYİ Parti Grubu adına Aksaray Milletvekili Sayın Turan Yaldir.

Buyurun Sayın Yaldir. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA TURAN YALDIR (Aksaray) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti Grubum adına söz almış bulunuyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Emeklilerimiz AK PARTİ'yi yirmi üç yıldır iktidarda tutuyor. "Nasıl olsa her şartta oy veriyorlar." düşüncesiyle emeklinin hakkını vermemek günahıdır, yazıktır; bu, onlara müstahak da değildir. Yıllarca prim ödeyen emekliye verilen maaş bir lütuf değil haktır, mecburiyettir. Bir de çıkıp Hükümet olarak "Emekliyi seviyoruz." diyorsunuz ya, kasap sevdiği deriyi yerden yere vurmuş. Hani bizi kıskanan Batı var ya, onların emeklileri maaşlarıyla dünyayı geziyor. Bizim emeklimiz ise torununa bayram harçlığı veremiyor. Yabancı emekliler İhlara Vadisi, Kapadokya, deniz bölgelerimiz ve daha nicelerini görmek için dünyanın dört bir tarafından ülkemize gelirken Aksaray'daki emeklimizin büyük bölümü bırakın deniz görmeyi, kendi ilindeki İhlara Vadisi'ni dahi görmeden ölüyor. Bizim emeklimiz neden pazara tezgâhlar kapanırken gidiyor? Herkes seçip aldıktan sonra kalan ikinci, üçüncü kalite ürünü ucuza almak için. Bizim önerimiz en düşük emekli aylığı asgari ücret seviyesine çıkarılmalı. Bunun yanında sadece bir emekli maaşından başka gelir girmeyen haneye kira, gıda ve ısınma giderleri için ek destek verilmelidir çünkü o emekli de ailesi de insan onuruna yakışır bir hayatı hak ediyor.

Sayın milletvekilleri, Millî Eğitim Bakanlığı okullarda 1 ve 2'nci sınıflarda karneyi kaldırdı, yerine gelişim raporu veriliyor ama asıl mesele şudur: Bu raporda Atatürk yok, İstiklal Marşı yok, Gençliğe Hitabe yok. Buradan Millî Eğitim Bakanına soruyorum: Sayın Bakan, siz hangi ülkenin Millî Eğitim Bakanısınız? Bu milletin kurucusu yoksa bu belgenin adı nasıl "millî" oluyor? Orta Doğu ülkelerine bakıp hiç mi ders almıyorsunuz? Kurucu değerleri olmayan, ortak paydası dağılan ülkelerin hâli ortada. Eğitim yangın yeriye, sınıflar kalabalık, temizlik ve beslenme sorunları varken, öğretmenler mutsuzken bu sorunları çözmek yerine Atatürk'ü okul belgesinden silerek ne yapmak, nereye varmak istemektesiniz? O gelişim raporlarına Atatürk'ü kapak yapan tüm cumhuriyet öğretmenlerine selam olsun.

Sayın milletvekilleri, Kamışlı sınır hattında bayrağımıza yönelen saldırı yalnızca Türk Bayrağı'na değil, şehitlerimizin emanetine ve milletimizin haysiyetine yapılmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

TURAN YALDIR (Devamla) - Buradan açık konuşuyorum: Bu alçaklığa cüret edenler de onları besleyenler de sırtını sıvazlayanlar da iyi bilsin, Türk'ün bayrağına uzanan el kırılır. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Türk devleti bu namussuzluğu, bu ihaneti cezasız bırakmaz, bırakmamalıdır da çünkü bayrak Türk milletin şerefidir, bedeli kanla ödenmiş bir emanettir.

Sözün özü şudur:

"Bayraksızlar, bayraksızlar,

Yere düşse bayrak sızlar.

Nereden bilsin kıymetini?

Soysuz sopsuz bayraksızlar.

Bayrak yere düşerken

Alkışlayan piçleri

Kahredecek Türk milleti

Destek veren güçleri."

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Ankara Milletvekili Sayın Murat Emir.

Buyurun Sayın Emir. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MURAT EMİR (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yine bir AKP önerisiyle karşı karşıyayız. Bu öneride kısaca diyorlar ki: Mevcut kanunu biraz bekletelim, Trafik Kanunu'nu, şimdi bu 15 maddelik torba yasayı getirelim, temel kanun olarak görüşelim; cumaya kadar devam edelim, o bitince Trafik Kanunu'nu getirelim, böyle devam etsin."

Değerli arkadaşlar, bir defa, yapılan iş İç Tüzük'ün ruhuna aykırı; İç Tüzük 91 temel kanunu tariflerken -büyük bir kanun yapıyorsunuz- Türk Ticaret Kanunu, Medeni Kanun, Türk Ceza Kanunu gibi kanunlar yapılırken hızlanılsın diye yapılmış; temel kavramları belirleyen, bir hukuk dalını başından sonuna düzenleyen, son derece geniş olan kanunlar için yazılmış ve böylesine dercedilmiş bir madde. Ama her bir torba kanunu böylesine bölerek, ikiye bölerek, üçe bölerek adına "temel kanun" diyorsunuz, İç Tüzük'ün arkasından dolaniyorsunuz. Anayasa Mahkemesinin kararına göre çünkü biz bu uygulamayı Anayasa Mahkemesine götürdük, Anayasa Mahkemesi diyor ki: "Siz her bir kanunu temel kanun olarak bölerek temel kanuna dönüştürüyorsunuz, böylece yasama kalitesini düşürüyorsunuz." Sadece biz demiyoruz, Anayasa Mahkemesi de diyor. Bakın, elimizde 15 maddelik bir kanun var, "temel kanun" diyorsunuz, niye? İç Tüzük 91 böyle tarif etmiyor, İç Tüzük'ü ihlal ediyorsunuz. Anayasa Mahkemesi görüş veriyor ama İç Tüzük uygulamalarına karışmadığı için "Usulüne göre geçtiyse madde ben ona bakmam." dediği için siz burada düzenli olarak İç Tüzük'ü ihlal ediyorsunuz ve Genel Kurul çalışmalarını aslında sabote ediyorsunuz, yasama kalitesini düşürüyorsunuz ve ilgili- ilgisiz... Bu 15 maddelik kanuna bir bakın; Devlet Memurları Yasası var, Vergi Kanunu var, İhale Kanunu'na dönük atıflar var, emekli maaşı var, var da var ama bunu bölmek için, temel kanun yapmak için hiçbir gerekçeniz yok. Ama siz bunu dinlemiyorsunuz ve getire getire, bakın, akşamın bir vakti "Bu kanuna başlayalım." diyorsunuz. Oysa Türkiye'nin gözü bu kanunda, emeklilerin gözü bu kanunda. 17 milyona yakın emekli var bu ülkede. Onlar Meclisi izliyorlar; benim derdimi kim dinliyor, kim benim derdimle dertleniyor, kim benim dertlerime çözüm bulmak için uğraşıyor diye bakıyorlar buraya. Biz ne yapıyoruz? Bunu bir temel kanunun içine koyacağız,

ondan sonra bunu alelacele konuşacağız hem de gecenin bir vakti bu kanuna başlayacağız ve buradan sağlıklı yasama yapacağız. Bunu da oyluyorsunuz. Biz bunu kabul etmiyoruz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

MURAT EMİR (Devamla) - Teşekkür ederim.

Biz bu uygulamaları, bu yaklaşımları kabul etmiyoruz. Kanun yapmak ciddi bir iştir. İç Tüzük'ün arkasından dolanmayın, İç Tüzük'e uyun, İç Tüzük'ün ruhuna uyun ve kaliteli yasama için; halkın derdine derman olacak, emeklinin gerçekten yarasına derman olacak bir zam teklifiyle gelin ve burada işimizi doğru dürüst yapalım ve bir müjdeyi hep birlikte verelim.

Bakin, burada zorlanırsınız, bu yasa buradan geçmez, sıkışırırsınız; biz İç Tüzük'ten kaynaklanan bütün yetkilerimizi kullanırsınız ama eğer emekliye 20 bin lira sefalet ücreti değil daha fazla bir ücret verecekseniz alın size bir beyaz sayfa; yazalım, beş dakikada geçirelim. (CHP sıralarından alkışlar) İster MHP getirsin ister birlikte getirin ama yeter ki emekliye hak ettiği zammı hep birlikte verelim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

B) Önergeler (Devam)

2.- Eskişehir Milletvekili Jale Nur Süllü'nün, (2/2230) esas numaralı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu ile Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/124)

BAŞKAN - İç Tüzük'ün 37'nci maddesine göre verilmiş doğrudan gündeme alınma önergesi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Okutuyorum:

20/1/2026

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

(2/2230) esas numaralı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu ile Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'min Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 37'nci maddesi uyarınca doğrudan Genel Kurul gündemine alınmasını saygılarımla arz ederim.

Jale Nur Süllü

Eskişehir

BAŞKAN - Önerge üzerinde teklif sahibi olarak Eskişehir Milletvekili Jale Nur Süllü.

Buyurunuz. (CHP sıralarından alkışlar)

JALE NUR SÜLLÜ (Eskişehir) - Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; bundan yirmi yıl önce "emekli" dediğimizde ikramiyesiyle evini almış, gönlünce seyahat eden, gerektiğinde çocuklarına, torunlarına destek olabilen, hele hele temel gıda maddelerini almakta zorlandığının hiç konuşulmadığı bir kesim aklımıza gelirdi. Yirmi dört yıllık AKP iktidarının sonunda ise gıda, barınma, sağlık, ısınma gibi temel ihtiyaçlarını karşılayamayan emekliler yeniden çalışmak zorunda kalışları ve geçim sıkıntısıyla gündeme gelir oldu. Ekonomik krizin derinleştiği, yüksek enflasyonla alım gücünün düştüğü günümüzde emekliler ne yazık ki hayatta kalmaya çalışıyor. AKP iktidarı öncesi 1,5 asgari ücrete denk en düşük emekli maaşı oranı korunmuş olsaydı şayet bugün en düşük emekli maaşı 42 bin lira olacakken şu anda 20 bin lira, o da 1.025 lira lütüfla. 20 bin lirayla kim geçinebilir? Soruyorum sizlere. Daha doğrusu kim hayatta kalabilir, kim yaşayabilir? Ev kiralارının maaşı aştığı günlerdeyiz. Kirasını ödeyen aç kalıyor, karnını doyurmaya çalışan sokakta kalıyor. Tavsiye edilen tüketim tarihi geçmiş ürünleri almak zorunda kalan, ucuz otellerde konaklayan, bir yıldır et alamadığını söyleyen emekliler vicdanımızı sızlattıyor. O övünülen büyümeden ve refahtan pay verilmeyen, bir zamanların orta direği emeklilerin mahkûm edildikleri sefaletle zedelenen onurları gelir dağılımındaki büyük adaletsizliği gözler önüne seriyor. Anayasa'mızın 55'inci maddesi, emeğin karşılığının adaletli şekilde ödenmesi ilkesi yerle bir olmuş durumda. Yıllarca emek verip çalışan emekliler tam da rahat edecekleri dönemde büyük bir adaletsizlikle karşı karşıya. Emeklilere yönelik adaletsizliği gidermek için Cumhuriyet Halk Partisi olarak, emeklilerle birlikte alanlarda ve Mecliste mücadele verdiğimiz bu süreçte, Genel Kurul gündemine taşıdığım kanun teklifi kamudan emekli veteriner hekimlerin maaşlarındaki adaletsizliği gidermeye yönelik. Ocak 2019'a kadar, sağlık hizmetleri sınıfında aynı hizmet süresine sahip kamu emeklileri eşit maaş alıyorlardı. 7146 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesi ve Emekli Sandığı Kanunu'na eklenen 84'üncü maddeyle ek ödeme ve tazminat hükümlerinde veteriner hekimlerin riskli hizmet sınıfı kapsamı dışında bırakılmasıyla eşitlik bozulmuştur. 2025 Aralık bordrosuna göre riskli hizmet sınıfına giren sağlık mensubunun emekli maaşı 60 bin lira iken kapsam dışı bırakılan veteriner hekimlerin maaşı 30 bin lira olmuştur. Oysa veteriner hekimlik tıbbın en eski, en köklü ve geniş kapsama sahip kamu sağlığını ilgilendiren dallardan biri olarak riskli hizmet sınıfı kapsamındadır. Veteriner hekimler yalnızca hayvan sağlığı değil hayvansal üretimin sürdürülebilmesi, hayvanlar ile insanlar arasında bulaşabilen hastalıkların önlenmesi, gıda sağlığını, gıda güvenliğini sağlamak gibi salgın hastalıklarla mücadeleden mezbaha denetimlerine kadar ağır koşullarda yüksek risk alanında çalışmaktadır ancak konu özlük hakları ve emekliliğe geldiğinde aynı riski taşıyan sağlık meslek gurubuna tanınan haklardan yararlanamamaktadırlar. Merkezi şehrim Eskişehir'de olan Emekli Veterinerler Derneği her platformda seslerini duyurmaya çalışıyor. Emeklilerle ilgili kanunun görüşüldüğü Bütçe Komisyonuna dilekçelerini de sundular ancak seslerine kulak veren yok. Gelin, bugün hep birlikte seslerini duyalım ve hekim sınıfında yer alan meslek mensupları arasındaki emeklilik maaşı ücret uçurumunu giderelim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

JALE NUR SÜLLÜ (Devamla) - Kanun teklifimizle, Emekli Sandığı Kanunu ile Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası kapsamında yapılacak değişikliklerle emekli veteriner hekimlerin emekli aylıklarında iyileştirme yapılması ve fiili hizmet süresi zammından yararlanarak hak kayıplarının giderilmesini öneriyoruz. Şimdi, kanun teklifini Cumhuriyet Halk Partisi milletvekili olarak Genel Kurula getirdiğim için her zamanki gibi MHP ve AKP oylarıyla reddedebilirsiniz ama gelin, bu kez bizi şaşırtın ve kabul edin ya da "Biz muhalefetin getirdiğini kabul etmeyiz." diyorsanız bu görüşeceğimiz torba kanuna bir önergeyle ekleyin ve emeklilerin hak kayıplarını hep birlikte giderelim diyor, Genel Kurulu saygı ve sevgilerimle selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.
Gündemin "Seçim" kısmına geçiyoruz.

X.- SEÇİMLER

A) Komisyonlarda Açık Bulunan Üyeliklere Seçim

1.- Anayasa Komisyonunda boş bulunan üyeliğe seçim

BAŞKAN - İhtisas komisyonlarında boş bulunan ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grubuna düşen üyelikler için seçim yapacağız.

Anayasa Komisyonunda boş bulunan 1 üyelik için İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin aday gösterilmiştir.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2.- Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunda boş bulunan üyeliğe seçim

BAŞKAN - Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunda boş bulunan 1 üyelik için Kahramanmaraş Milletvekili İrfan Karatutlu aday gösterilmiştir.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3.- Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonunda boş bulunan üyeliğe seçim

BAŞKAN - Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonunda boş bulunan 1 üyelik için Mersin Milletvekili Hasan Ufuk Çakır aday gösterilmiştir.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor, gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmına geçiyoruz.

1'inci sıraya alınan, Osmaniye Milletvekili Seydi Gülsoy ve Yozgat Milletvekili Süleyman Şahan ile 75 milletvekilinin Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile Plan ve Bütçe Komisyonu raporlarının görüşmelerine başlayacağız.

XI.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- Osmaniye Milletvekili Seydi Gülsoy ve Yozgat Milletvekili Süleyman Şahan ile 75 Milletvekilinin Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3464) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 248)³

BAŞKAN - Komisyon? Yerde.

Komisyon raporu 248 sıra sayısı ile bastırılıp dağıtılmıştır.

Sayın milletvekilleri, alınan karar gereğince bu teklif İç Tüzük'ün 91'inci maddesi kapsamında temel kanun olarak görüşülecektir. Bu nedenle, teklif tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanıp maddelerine geçilmesi kabul edildikten sonra bölümler hâlinde görüşülecek ve bölümlerde yer alan maddeler ayrı ayrı oylanacaktır.

Alınan karar gereğince gruplar adına yapılacak konuşmalar birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir.

Teklifin tümü üzerinde YENİ YOL Partisi Grubu adına ilk söz İstanbul Milletvekili Sayın Bülent Kaya'nın.

Buyurun Sayın Kaya. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA BÜLENT KAYA (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; az evvel grup önerisi üzerinde de söylediğim gibi, maalesef Türkiye Büyük Millet Meclisi Cumhurbaşkanlığı yasama ofisi olarak iş görmeye devam ediyor. Niye? Çünkü gecenin bu saatinde, ekim ayında açılan Meclis, hadi aralıkta on iki günlük bütçe takvimimiz vardı, sıkıştırılmış bir şekilde biz burada vergi kanunlarını ve infaz yasalarını konuştuk; yan gelip yattık, sonra geldik, bu kanunları bir an önce çıkarmak zorundayız. Her kanununuz zaten acil ve salı günü başlıyorsunuz, "Aman, perşembe günü bu kanunun bitmesi gerekir." düşüncesiyle Meclisi gece geç saatlere kadar çalıştırma gibi bir durumla karşı karşıya bırakıyorsunuz. Biz geç saatlere kadar çalışmaktan yorulmuyoruz.

Nihayetinde, milletimiz bizi Türkiye Büyük Millet Meclisi açık olduğu müddetçe burada vazifemizi ifa etmek için gönderdi ama sadece şeklen "Aman, bugün bir yirmi dakika, kırk dakika daha kanunu işleyelim de bir an önce bu kanunu bitirelim." şeklindeki bir yaklaşım Türkiye Büyük Millet Meclisinin ve milletvekillerinin saygınlığını bence zedeleyen bir husustur; bunu bir şekilde daha şerh etmiş olayım.

Bugün burada elimizde 15 maddelik bir metin var. İktidar sözcüleri buna "yargı kararlarına uyum paketi" ya da "torba kanun" diyebilirler ama maalesef biz bu metne baktığımızda bunları göremiyoruz. Bu metinde adaletin askıya alındığını, vicdanın tatile çıkarıldığını ve milletin aklıyla âdeta alay edildiğini görüyoruz. Önümüze bir torba getirdiniz, içine her şeyi koymuşsunuz ama içine halkı, milleti koymayı unutmamışsınız, içine adaleti koymayı unutmamışsınız.

Değerli arkadaşlar, gelin, iktidarın bakanlarının ve teknokratlarının doldurduğu bu torbanın içeriğini boşaltıp içinde neler olduğuna hep beraber bakalım. "Bu kanunu, aman, bir an önce yasalaştıralım." diyorsunuz da bunun memleket ne faydası var? Sizin bakanlıkların sekretaryalarının günlük ihtiyaçlarını görme dışında, onların kendi iç gündemi dışında bu kanunda milletin faydasına ne var Allah aşkına? Hemen, torbadan karşımıza ilk kimler çıkıyor? Gençler ve memurlar çıkıyor. Madde 1 ve 2; Anayasa Mahkemesi kararına uyuyorsunuz gibi yapıyorsunuz ama aslında Anayasa Mahkemesinin kararını yerine getirmiyorsunuz. Mahkeme size ne dedi? "Memuru muğlak ifadelerle işten atamazsınız; bu keyfiliktir, bu zulümdür." dedi. Siz ne yapıyorsunuz? O muğlak ifadeleri çıkarıp yerine daha korkunç bir giyotin getiriyorsunuz, diyorsunuz ki: "Bir aday memur 2 kez uyarma ve/veya kınama cezası alırsa onun memuriyetini yakarım." Bu yetmezmiş gibi "Üç yıl bir daha memurluğa müracaat dahi edemez." diyorsunuz. Yani bir genç öğretmen, okul müdürüne "Bu talimatınızı yönetmeliğe aykırı buluyorum." dediği için amire saygısızlıktan ceza alırsa ne olacak? Bir hemşire nöbet saatinde haksızlığa itiraz ettiği için, kılık kıyafeti bahane edilerek ceza alırsa ne olacak? Söyleyeyim: Ekmeğinden ve memuriyetinden olacak ama sadece o amirin egolarını hep beraber tatmin etmiş olacağız ve bu işten attığınız kişilere de maalesef "Üç yıl bir daha memur olamazsınız." diyeceksiniz. Peki, bu, adalet mi; bu, vicdan mı; bu, milletin ihtiyaçları mı yoksa saraydaki bürokratlarınızın ihtiyaçları mı? Dolayısıyla o gence seni açlığa mahkûm ediyorum, seni sivil hayatta ölüme terk ediyorum demenin neresi vicdan; bunu hep beraber size soruyorum ve bu bir korku imparatorluğuna, maalesef amirleri ise birer mobbing derebeyine dönüştürüyor.

Torbanın içinde başka ne var? Elimizi daldırıp çıkarıyoruz, bir diğeri Türkiye Varlık Fonu. Sanki bütçesi fazla veren, parası fazla olan bir ülkeymiş gibi sizden önceki iktidarlarda olduğu gibi yirmi üç yıldır sizin de bütçeniz açık veriyor. Faizle yürütmeye çalışıyorsunuz, borçlanarak çevirmeye çalışıyorsunuz; para yok, emekliye zam bile veremiyorsunuz, kalkmış "Varlık Fonu" adı altında bir fon çıkarıyorsunuz. Hani amiyan bir tabir var da Meclisin mehabetine uymaz diye söylemeyeyim. Bu Varlık Fonu'nu devletin içerisinden çıkarıp paralel bir devlet oluşturunuz. Ne diyorsunuz? Ya, Varlık Fonu dediğiniz şey Ziraat Bankası, BOTAŞ, ÇAYKUR, Türk Hava Yolları; her biri milyar dolar değerinde olan şirketler. Efendim, bunlar Sayıştayın denetimden muaf olsun, bunlar Kamu İhale Kanunu'ndan muaf olsun. Niye? İstedığınız gibi, arpalık olarak buraları yönetmek için Sayıştay ve Kamu İhale Yasası'nın denetiminden kaçırıyorsunuz. Değerli arkadaşlar, Sayıştay ve Kamu İhale Kurumu kötü bir şeyse bütün kurumları muaf tutalım, iyi bir şeyse Türkiye Varlık Fonunu niye muaf tutuyoruz? Dolayısıyla bir karar verin, bu Sayıştay milletin menfaati için mi çalışıyor, faizcilerin menfaati için mi çalışıyor? Bir karar verin, Kamu İhale Kurumu bu memleketin parasını korumak için mi var yoksa adrese teslim ihaleleri engellediği için baypas mı edilmek isteniyor? Niye bunu çıkarmak istiyorsunuz? Ondan sonra da dönüp muhalefete "Ya, bir an önce şu kanunu geçirip kabul edelim." Sizin vicdanınıza sığıyor mu Sayıştayın ve Kamu İhale Kanunu'nun denetiminden koca koca şirketleri çıkarmak? Bunun millete ne faydası var? Evet, sizin oradaki bürokratların günlük ihtiyaçları için faydası olabilir ama diyorum ya, bu torbada millet yok, sadece bürokratlarınız var; işte, bunun için söylüyorum. Halka gelince de "Kemer sık, porsiyonu küçült, şükret ki emekliler olarak hâlâ maaşlarınızı ödeyen bir iktidar var." diyorsunuz ama maalesef devlet içerisinde paralel bir devlet üreterek bu ülkenin koca koca şirketlerini birilerine peşkeş çekmek, Kamu İhale Kanunu'yla adrese teslim ihaleler vermek için böyle bir kanun teklifini bürokratların ihtiyacı için buraya getiriyorsunuz ve Türkiye Büyük Millet Meclisini de yasa çıkarma ofisi hâline dönüştürüyorsunuz.

Bir diğeri, kefen parası dediğimiz bir İşsizlik Fonu var, işçilerin ödediği primler var ve yine işverenlerin o fona ödediği paralar var. Nedir bu fonun amacı? Herhangi bir vatandaşımız işsiz kalırsa, ola ki yeni bir iş buluncaya kadar hayatını ikame edebilsin, çocuklarının rızkını o fondan karşılasın. Şehirlerin trafiğini, düzenini belediyelerden alıp Ankara'daki bakanlık koridorlarına hapsediyorsunuz. İstanbul Finans Merkezi'ne ruhsat verme yetkisini yani devletin egemenlik yetkisini bir şirkete devrediyorsunuz bu kanunla. Anayasa'nın 6'ncı maddesi "Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir." diyorsunuz, oysa siz bu yetkiyi her geçen gün millettten alıp maalesef tek adam rejimi diye tarif ettiğimiz saray rejimine teslim ediyorsunuz.

Gelelim torbanın dibindeki en büyük acıya yani emeklilerimize. 2019'da ilk kez en düşük emekli maaşını, kök maaşı bin TL'nin altında olduğu için bin TL'ye çıkardınız. O dönemde bin TL'den faydalanan yani kök maaşı bin TL'nin altında olan emekli sayımız 1 milyondur. Geçen sefer getirdiğiniz yasada bu sayı 4 milyondur, şimdi 20 bin TL teklifiyle 5 milyon emekliyi kök maaşı asgari ücretin altında olan bir hâle getiriyorsunuz. Bakın, kur korumalı mevduat diye bir garabetle, ondan sonra gelen bakanınız "Bu reel olmayan politikalardan çıkmamız lazım." diye üç yıl çabaladı, çabala, çabaladı; şimdi bunu bir övünç madalyası hâline getiriyorsunuz.

Bakın, size ikinci bir kur korumalı mevduat vakası söyleyeyim: Siz veya sizden sonraki iktidarlara emeklilerin bu hâlini düzenlemeye çalıştığı zaman 2028'e kadar muhtemelen 8, 9 ya da 10 milyon emeklinin kök maaşın altında olduğu bir emeklilik sistemi hediye edeceksiniz. Her seferinde bu yapılamayacağına göre seyyanen bir zam yapılacak ve işte, o tek seferde yapıldığı için belki de bütçeye çok ciddi maliyetler getirecek. Günü kurtarmaya çalışıyorsunuz, emeklilik sistemiyle bir derdiniz yok. Hani, millete dediniz ya "Kardeşim, az prim veren az maaş alacak, çok prim veren çok maaş alacak." Bu, aynı zamanda bir devletin namusu ve taahhüdüdür. Ne yaptınız? Az prim veren ile çok prim vereni eşitliyorsunuz. Asgari bir emekli maaşı ortaya koyuyorsunuz ve yüzde 18,70 oranında bir artış yapıyorsunuz. Kardeşim, SGK emeklisinin gına ne, BAĞ-KUR emeklisinin gına ne, o niye yüzde 12,70 alıyor? Aynı marketten alışveriş yapıyor, aynı pazardan alışveriş yapıyor, çocuğuna aynı parayı harcıyor; gına ne bunların, birine yüzde 6 puan eksik veriyorsunuz, diğerine daha fazla? Bu zulmü ne zamana kadar yapmaya devam edeceksiniz? Bu ülkede 16 milyon emekliyi 5'le çarparsanız 80 milyon ediyor; maalesef her aileye dokunan bir yaradan bahsediyoruz. Sadece kök maaşlarının 20 bin liraya ulaşması yetmiyor ki, milyonlarca emeklimiz yüzde 12,70 oranında bir zam alıyor. Kiraları ortalama yüzde 35 artıyor. Onun

için, verdiğiniz bu bin lirayı emekli bu hafta alsa ne olur, bir ay sonra alsa ne olur, üç ay sonra alsa ne olur? Dolayısıyla gelin, "Bu yasayı aman perşembeye kadar çıkaralım. Bu emeklilere bin TL'lik sadakayı bir an önce verelim." diye bu emeklilerimizi aşağılamayalım. Onların bu bin TL'ye ihtiyacı yok, onların yıllarca ödedikleri primlerinin karşılığı olarak insanca yaşayabileceği bir maaşı hak ettiğini düşünelim. Ve yine, kök maaşı 20 bin TL'nin altında olduğu için sadece yüzde 12,70 zam alan hatta bir kısmı kök maaşı 20 bin TL'ye çıktığı için belki yüzde 1, belki yüzde 3, yüzde 5 zamlı bu seneyi geçirmek zorunda kalan emeklilerimizden bahsediyoruz. Bu, aynı zamanda bir plansızlık değerli AK PARTİ'li vekil arkadaşlarım, grup yönetiminizin ve Hazine ve Maliye Bakanınızın bir plansızlığı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT KAYA (Devamla) - Toparlıyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Buyurun, toparlayın.

BÜLENT KAYA (Devamla) - Niçin bunu söylüyorsunuz? 2019'da asgari emekli maaşını ilk kez bin TL'ye çıkardınız. Bu çıkaracağımız kanun 2019'dan bu yana 10'uncu kanun çünkü artık kök maaşı yetmediği için her altı ayda bir en düşük emekli maaşını artırmak zorunda kalıyoruz. Ya, 9 kez yapmışınız bu işi, 10'un kez yapacağınız belli, niye... 1 Ocaktan itibaren yeni yıla giriyoruz, 15 Ocakta da emekliler maaş alacak, bugün ayın 20'si; millet sizin bu plansızlığınızın cezasını niye gözünü buraya dikerek çekmek zorunda kalsın? Bu kadar milletvekili, bu kadar geniş bir çalışma takvimi varken gece saat on bir buçuk, on ikide, birde biz hâlâ niye bu emekli yasasını çıkarmak için iki ayağımızı bir pabuca sokalım? Belli bunun geleceği, niye getirmiyorsunuz? Sizin plansızlığınızın cezasını 600 milletvekili çekmek zorunda mı Allah aşkına? Hadi, biz itiraz ediyoruz, değerli AK PARTİ'li milletvekilleri, siz de grup yönetiminize itiraz edin, "Biz sizin emir eriniz miyiz?" deyin kardeşim, deyin bir sefer de.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teklifin tümü üzerinde YENİ YOL Partisi Grubu adına ikinci konuşmacı Adana Milletvekili Sadullah Kısacık.

Buyurun. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA SADULLAH KISACIK (Adana) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bugün 15 maddelik bir kanun teklifini görüşüyoruz. Aynı zamanda milyonlarca emeklimizin de gözünün kulağının burada olduğu bir kanun teklifini görüşüyoruz.

Değerli arkadaşlar, 20 bin TL bir maaşla bugün hiç kimsenin geçinemeyeceğini hepimiz biliyoruz değil mi? Yani bu salonundaki milletvekili arkadaşlarımızdan 20 bin TL maaşla geçinebileceğini savunan bir arkadaşımız var mı?

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Çıkacaktır muhakkak.

SADULLAH KISACIK (Devamla) - Yani bir arkadaşımız diyebilir mi? "Hayır, 20 bin TL maaşla geçinilir." diyen bir arkadaşımız var mı şu salonda?

MÜHİP KANKO (Kocaeli) - Vardır, vardır!

SADULLAH KISACIK (Devamla) - Var mı?

CEVDET AKAY (Karabük) - Yoktur.

SADULLAH KISACIK (Devamla) - Yok.

Peki, neden bu maaşı vermekte ısrar ediyorsunuz? Neden açlık sınırının altında bir maaşı emeklimize vermekte diretiyorsunuz? Neden emeklilerimizi bir olmaza, bir çıkmaza sürüklüyorsunuz? Gerçekten bunun cevabını çok merak ediyorum. Yani bir olmazda niye bu kadar ısrar ediyoruz? Ya, hepimiz kabul ediyoruz, bu maaşla geçinilmez ama neden bunun üstüne gidiyoruz?

Şimdi gelelim, burada bir bütçe maratonu geçirdik, bütçe maratonunda bu kürsüye çıkan bakanlar Türkiye uçuyor, kaçıyor, büyüyor... Bakın, bütçede bakanlarımız ne demiş? Sayın Cevdet Yılmaz "Küresel büyüme yıllık ortalama yüzde 2,9 iken Türkiye yüzde 5,4 büyüyor." demiş. 2025 yılında Türkiye ekonomisinin dünya ekonomileri sıralamasında geçen seneye göre bir basamak yükselerek 16'ncı büyük ekonomiye yükseleceğini söylemiş. "Millî gelirimiz 1,5 trilyon doların üzerine çıkıyor, kişi başına gelir ilk defa 17 bin dolar eşliğini aşıyor. Dolayısıyla Türkiye, tarihinde ilk kez yüksek gelirli ülkeler grubuna giriyor." demiş.

MEHMET EMİN EKMEK (Mersin) - Kimler? Birileri giriyor.

SADULLAH KISACIK (Devamla) - Bakın, şimdi, Sanayi ve Teknoloji Bakanı ne demiş? "Türkiye ekonomisi kesintisiz büyümesini yirmi çeyrek sürdürüyor." demiş. Ticaret Bakanına göre ihracatımız rekor kırıyor, Merkez Bankası rezervlerimiz sürekli artıyor. Enerji Bakanımıza göre Karadeniz'de yeni doğal gaz rezervleri buluyoruz; Sakarya sahasında günlük yaklaşık 7 milyon metreküp olan üretimimiz 9,5 milyon metreküpe ulaşmış, Gabar'da geçtiğimiz yıl 57 bin varil olan petrol yüzde 42 artışla günlük 81 bin varile çıkmış. Turizm Bakanına göre, turizmde tüm zamanların gelir rekorunu kırmışız, bunun sayesinde 2017'de turizm gelirinde 15'inci sırada olan ülkemiz 2024'te 7'nciliğe yükselmiş. Arkadaşlar, her şey bu kadar iyi de, Türkiye büyüyor da, Türkiye zenginleşiyor da peki, biz emeklimize, işçimize açlık sınırının altında neden maaş veriyoruz, neden veriyoruz? (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar) Türkiye'de göstergeler bu kadar iyiye gidiyor da bu millet niye cumhuriyet tarihinin en fakir dönemini yaşıyor, en acımasız hayat pahalılığı dönemini yaşıyor, niye? Arkadaşlar, bu verilere göre biri bizi hortumluyor. Bakın, Türkiye zenginleşirken millet fakirleşiyorsa birileri bizi hortumluyor, hortumluyor. Biz AK PARTİ'yi kurarken "Hortumları keseceğiz." diye gelmiştik, kesildi de; o zaman kaynaklar halka aktı, bakın, halk zenginleşti ama şimdi şu hortumları bir kontrol edin, bakın bu hortumlar tekrar birilerine bağlanmış, bu hortumları tekrar bir kontrol edin. (YENİ YOL, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar) Üzerinden yirmi üç yıl geçti, unuttunuz, şu hortumları tekrar bir kontrol edin. Bakın bakalım, tekrar şu göstergelere göre bu hortumlar... Açık verilerle konuşuyorum, bu kadar veriye rağmen biz hâlâ emeklimize "Sana kaynak yok, açlığa mahkûm ol." diyemeyiz arkadaşlar. Bakın, bir iktidar işçisine, emeklisine ölüm sınırında maaş veremez, veremez; gidecek, 5'li çetelerden kesecek, 2 trilyon 742 milyar faizden kesecek, kamu-özel iş birliğiyle yapılan o köprülerden, yollardan müteahhitlere aktardığı paralardan kesecek, 5 maaş alanlardan kesecek; verimliliği artıracak, geliri artıracak, vatandaşına yaşanılabilir bir maaşı verecek arkadaşlar. (YENİ YOL sıralarından alkışlar) Öyle ya da böyle verecek, başka yolu yok. Ya "Hükûmet ben kaynak bulamıyorum." diyemez. Ha "Ben bunu bulamıyorum, artık becerimi kaybettim." diyorsa da "Ya, biz gidelim; ekonomiyi, bu ülkeyi daha iyi yönetenler gelsin." diyecek; bunun yolu budur, başka yolu yok.

MEHMET EMİN EKMEK (Mersin) - Biz geliriz, buluruz.

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Geleceğiz inşaallah.

SADULLAH KISACIK (Devamla) - Yani "Ben hem ülkeyi yönetirim hem de milleti, işçiyi, emekliyi açlığa mahkûm ederim." diye bir yönetim anlayışı olamaz, olmamalı arkadaşlar; bakın, olmamalı. 2001 krizinde iktidar niye gitti, niye erken seçim kararı aldı? "Kardeşim, ben bu ülkeyi artık yönetemiyorum, ekonomiyi artık çeviremiyorum, iş çıkmaza girdi, ben bırakıyorum." dedi 2001 krizinden sonra; doğru mu? E, şimdi bakıyorsunuz, aynı şartların daha ağır oluşmuş durumda maalesef.

Şimdi, değerli arkadaşlar, gerçekten de sahada gezerken emeklilerimizin bu durumu nedeniyle ben bankta oturan bir emeklimize gidip "Nasılın?" diye sormayı utaniyorum. Ne sorayım, ne diyeyim? Yani hâlimden de belli. "Ya amca, nasılın; teyze, nasılın? Merhaba." demeye utaniyorum, sormaya utaniyorum. Şimdi, bu 20 bin TL'lik kanun teklifi buradan geçerse milletvekilleri olarak yarın illerinize gittiğiniz zaman emeklilerin gözünün içine bakabilecek misiniz değerli arkadaşlar, bakabilecek misiniz? Elinizi vicdanınıza koyun, gelin, zaman varken şu 20 bini artıralım; emeklilerimize biraz destek olalım, en azından onların da yüzü biraz daha gülsün.

Yine, bu kanun teklifinde Türkiye Varlık Fonunun Anayasa Mahkemesi tarafından bozulan maddeleri var. Şimdi, bu Türkiye Varlık Fonu neden kuruldu, bunu kimse bilmiyor. Kurulması da ilginç. 15 Temmuz hain darbe girişiminden on beş gün sonra, 1 Ağustosta Meclise geliyor teklif, ondan sonra 19 Ağustosta Mecliste kabul ediliyor, 26 Ağustosta Resmî Gazete'de yayımlanıyor. Ya, daha 15 Temmuzdan geçeli on beş gün olmuş, acele neydi, durum neydi; millet daha demokrasi nöbeti tutuyor meydanlarda yani ne acelesi vardı da bu Varlık Fonu böyle geldi, soru işareti.

İkincisi, varlık fonu dünyada şöyle kurulur: Varlık fonu başarılı olan ülkelere baktığınız zaman, adamın petrol geliri vardır, bütçe fazlası vardır, doğal kaynakları zengindir, elinde belli bir para vardır, der ki "Ben bir fon kurayım, bu fon sayesinde varlığımı büyüteyim." adı üzerinde, varlık fonu. Ya, varlık içinde yokluk çekiyoruz biz eğer böyleyse yani madem varlığımız var, bir fonumuz var da vatandaşa, emekçiye, emekliye neden yokluk çektiriyorsunuz?

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Varlıkları da sona erdirmeye fonu.

SADULLAH KISACIK (Devamla) - Bakın, şimdi, bakıyorsunuz, bu Fon, karanlık bir fon. Neden? Sayıştay denetiminden ari tutuluyor. Anayasa Mahkemesi de diyor ki: Bak, böyle bir şey olmaz. Sen kamu fonusun, sen kamunun şirketlerini kendi içine alıyorsun, bundan fon oluşturuyorsun ve Sayıştay denetimine girmiyorsun; böyle olmaz. Şimdi, bu kanun teklifinde biraz kapsam genişletilerek aslında yine Anayasa Mahkemesi kararına aykırı bir tutum sergileniyor, bu da bozulacak yarın. Arkadaşlar, Sayıştay denetiminden, Türkiye Büyük Millet Meclisi denetiminden bir fon niye korkar ya, bir fon niye korkar? Şeffaf olan bir fon, doğru yönetilen bir fon kimseden korkar mı? Beni istediği denetlesin der ama maalesef denetimden ari. Zaten bir fonun uluslararası kredisi de derecelendirme kuruluşuna bağlıdır. Fitch'e bakıyoruz, Varlık Fonuna ne vermiş? "BB-" yani ne? Spekülatif fon, bu bile utanç verici.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

SADULLAH KISACIK (Devamla) - Teşekkür ediyorum Başkanım.

Şimdi, düşünün, uluslararası bir fonunuz var, adı "Türkiye Varlık Fonu" ama kredi derecesi spekülatif; bu bile yazık değerli arkadaşlar.

Bakın, dolayısıyla bu Varlık Fonunda biz Plan ve Bütçede -geçtiğimiz hafta çarşamba günü Varlık Fonu yöneticileri geldi-güya Türkiye Büyük Millet Meclisi denetimi yaptık. Yöneticiler sadece sunum yaptı, gitti. Arkadaşlar, bu, Meclis adına utanç verici bir şey; biliyor musunuz? Meclisin itibarı açısından da utanç verici bir şey. Eğer şu Meclisin itibarını biraz düşünüyorsak gelin, şu Türkiye Varlık Fonunu da bu kanun teklifiyle birlikte Sayıştay denetimine alalım diyoruz. Biz bununla ilgili önerge de verdik Plan ve Bütçede ama reddedildi ama bakın, bir milletvekili olarak Meclisin itibarını düşünüyorsanız gelin, şu Varlık Fonunu Türkiye Büyük Millet Meclisinin, Sayıştayın denetimine alalım diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Birleşime bir dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 00.10

YEDİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 00.11

BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN

KÂTİP ÜYELER: Yasin ÖZTÜRK (Denizli), Rûmeysa KADAK (İstanbul)

----- 0 -----

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 48'inci Birleşiminin Yedinci Oturumunu açıyorum.

248 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yok.

Ertelenmiştir.

Gündemimizde başka bir konu bulunmadığından, alınan karar gereğince, kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 21 Ocak 2026 Çarşamba günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 00.11